

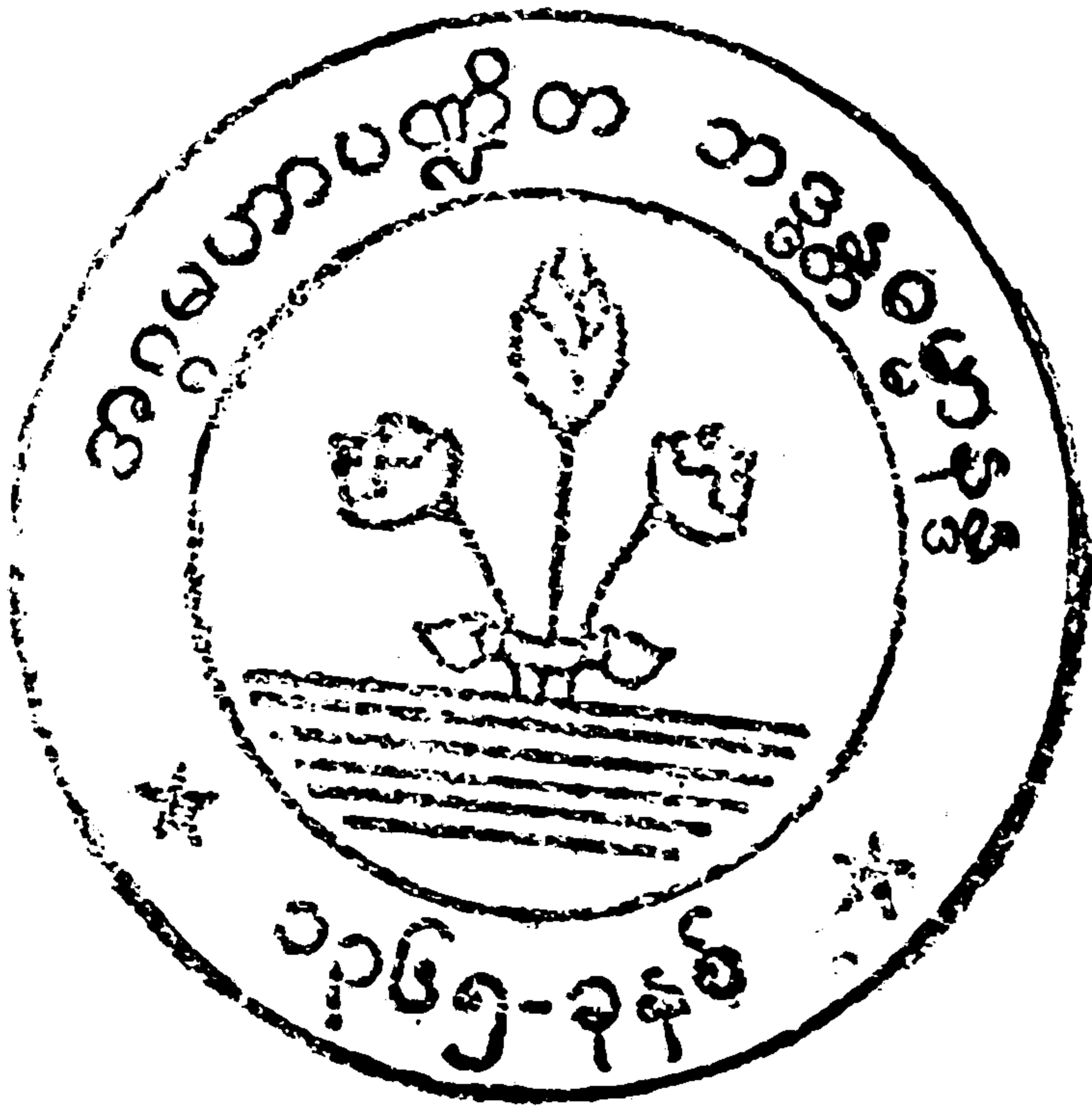
ရန်ကုန်တိုင်း၊ သင်္ဃန်းကျွန်းမြို့နယ်၊ သုဝဏ္ဏမြို့။

စစ်ကိုင်းစာသင်တိုက်

ပဗ္ဗဇ္ဇာဒိ ဒီပဏ

ရန်ကုန်မြို့၊ သုဝဏ္ဏ၊ စစ်ကိုင်းစာသင်တိုက်

ပဗ္ဗဇာဒိ ဒိပက

ဒုတိယအကြိမ်ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်သည်။

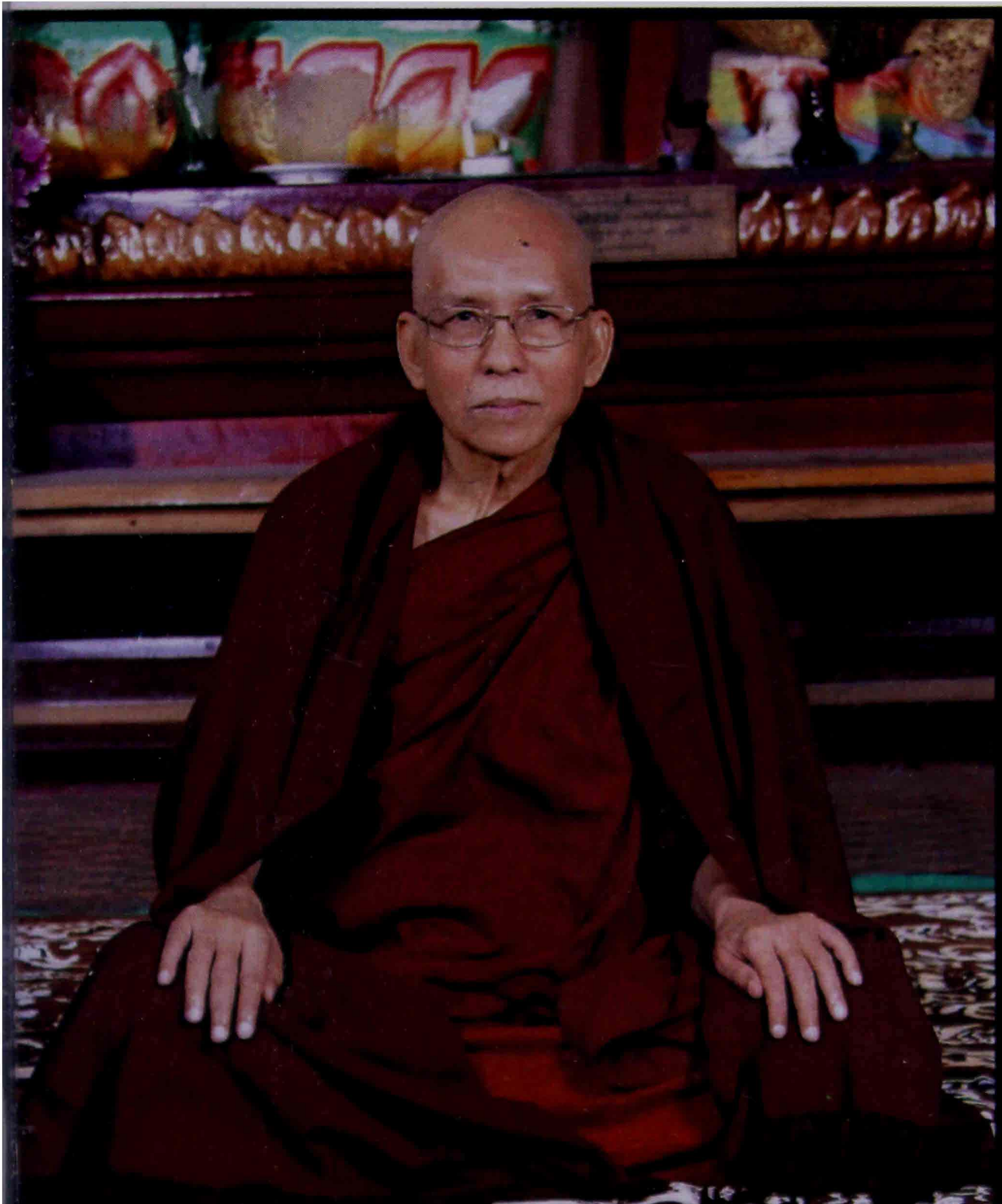
စာအုပ်ရေး-၃၀၀၀ ၊ (၃. ၃. ၂၀၁၀)

စစ်ကိုင်းစာသင်တိုက် (ဖုန်း) - ၅၆၃၈၀၃

သယံဇာတရေးဦးစီးဌာန၊
ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးစာနည်ဝင်း
(မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၃၈၄၃/၀၂၄၀၅)က
ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

စစ်ကိုင်းစာသင်တိုက်ကြီး၏ ပဓာန နာယကဆရာတော်ကြီး

ဘဒ္ဒန္တ မေဃာနန္ဒ

သာသနဓဇမေဃာစရိယ၊ အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ
နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့

စစ်ကိုင်း စာသင်တိုက်

1891

ဝိဇ္ဇာသိဇ္ဇာနိဗ္ဗာန်

မာတိကာ

ဤစာအုပ်ဖြစ်ပေါ်လာရခြင်းအကြောင်း	(က)
နိဒါန်း ဒုလ္လဘတရား ၅ ပါး	(ဃ)
သီလ၏အကျိုးကား	(ဇ)
ဘေးလေးမျိုးအဓိပ္ပာယ်	(ည)
သုမေဓာဝတ္ထု	၁
ရှင်ပြုပုံအစီအစဉ်	၉
ဆံချနေသောအခါပွားများရန်	၉
တစ ပဉ္စကကမ္မဋ္ဌာန်း ပါဠိ၊ အနက်၊ လင်္ကာ	၉
၃၂ ကောဋ္ဌာသ	၁၀
ဆရာထံသို့ သင်္ကန်းအပ်ရန် ပါဠိအနက်	၁၀
ဆရာထံမှ သင်္ကန်းတောင်းရန် ပါဠိအနက်	၁၁
ဝိပဿနာရှုပုံ	၁၁
ရှင်သာမဏေအဖြစ်တောင်းရန် ပါဠိအနက်	၁၂
သာမဏေသီလတောင်းရန်	၁၂
သရဏဂုံဆောက်တည်ရန်	၁၃
၁၀ ပါးသီလ ဆောက်တည်ရန်	၁၃
သရဏဂုံအနက်	၁၄
၁၀ ပါးသီလ အနက်	၁၄
ဥပဇ္ဈာယ်ယူပုံ ပါဠိ အနက်	၁၅

သင်္ကန်းဝတ်ရုံရာ၌ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်ရန် ပါဠိအနက်	၁၆
ဆွမ်းစားရာ၌ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်ရန် ပါဠိအနက်	၁၇
ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ၌ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်ရန် ပါဠိအနက်	၁၈
ဆေးပစ္စည်းမှီဝဲရာ၌ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်ရန် ပါဠိအနက်	၁၉
သုဓမ္မဝတီ ရှင်ကျင့်ဝတ်မှ “ပစ္စဝေက္ခဏာမည်ပုံ”	၂၀
ဆင်ခြင်ရာအခါ	၂၁
လိင် ၁၀ ပါး ပါဠိအနက်	၂၂
လိင်၊ လိင်ကျ၊ လိင်ပြန် အဓိပ္ပာယ်	၂၃
ဒဏ် ၁၀ ပါး ပါဠိအနက်	၂၄
ခန္ဓကဝတ် ပါဠိအနက်	၂၆
ဝတ်ပိုင်းအဓိပ္ပာယ်	၃၁
ဆရာလေးပါး	၃၁
တပည့်လေးပါး	၃၂
စူတင်တေရသ ဆောက်တည်ရန်ပါဠိ	၃၃
ရှင်သာမဏေမှတ်သားဖွယ် “ရှင်ပြုရန် ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း”	၃၄
ရှင်ပြုပုံ အခြင်းအရာကိုပြခြင်းအင်္ဂါ ၃ ပါး	၃၅
ရှင်ပြုသင့်သော အသက်အရွယ်	၃၈
အဖျော် ၈ ပါး	၃၉
ကာလိကာ လေးပါး	၄၀
သုရာခေါ်သေရည် (၅) မျိုး	၄၁
မေရယခေါ် အရက် (၅) မျိုး	၄၁
ဆိုးရည် ၆ မျိုး	၄၁
မအပ်သောဆိုးရည် ၉ မျိုး	၄၂
ကုလဒူသန ၈ ပါး	၄၂
အနေသန ၂၁ ပါး	၄၂

ဆွမ်းမခံအပ်သော အိမ် (၆) အိမ်	၄၄
ဘောဇဉ် ၅ ပါး	၄၄
ထေယျသံဝသက ၃ မျိုး	၄၄
အာပါတ် လိင်ဒဏ်သင့်ကြောင်း ၆ ပါး	၄၅
ရှင်ရာဟုလာဝတ္ထု	၄၆
ရှင်ကျင့်ဝတ်အကျဉ်း	၅၂
သေခိယ သိက္ခာပုဒ်များ ထိန်းသိမ်းကြရန်	၅၄
စံဝတီရှင်ကျင့်ဝတ်မှ အပြစ်ဖြေတောင်းပန်ပုံ	၅၄
ကျမ်းဂန်အလာ တောင်းပန်ပုံ	၅၄
မြန်မာလို တောင်းပန်ပုံ	၅၅
လုံးဝမစားကောင်းသော အသားကြီး ၁၀ ပါး	၅၆
ပရိဘောဂ လေးပါး	၅၆
စင်ကြယ်ခြင်း သုဒ္ဓိ ၄ ပါး	၅၇
ရှင်မပြုကောင်းသူ (၁၁) ယောက်	၅၇
သံဃာရည်စူး၍သတ်သော ဥဒ္ဓိသမံသ ၃ ပါး	၅၈
မိုးညှင်းကဗျာမှ	၅၉
ဩကာသကန်တော့ချိုး	၆၁
သရဏဂုံ ငါးပါးသီလတောင်းခံပုံပါဌ်	၆၁
ဘုရားရှိခိုးပါဌ်	၆၁
သရဏဂုံဆောက်တည်ပုံပါဌ်	၆၂
၅ ပါးသီလဆောက်တည်ပုံ ပါဌ်အနက်	၆၂
၈ ပါးသီလတောင်းခံပုံပါဌ်	၆၃
ဘုရားရှိခိုးပါဌ်	၆၃
သရဏဂုံဆောက်တည်ပုံပါဌ်	၆၃
၈ ပါးသီလဆောက်တည်ပုံ ပါဌ် အနက်	၆၅

ဘုရားရှိခိုးပါဌ်	၆၆
သရဏဂုံဆောက်တည်ပုံပါဌ်	၆၆
၉ ပါးသီလဆောက်တည်ပုံ ပါဌ် အနက်	၆၇
ဘုရားဂုဏ်တော် ၉ ပါး ပါဌ် အနက်	၆၈
တရားဂုဏ်တော် ၆ ပါး ပါဌ် အနက်	၇၁
သံဃာဂုဏ်တော် ၉ ပါး ပါဌ် အနက်	၇၃
သမ္ဗုဒ္ဓေ ဘုရားရှိခိုးဂါထာတော် ပါဌ် အနက်	၇၅
ဆွမ်းတော်ကပ်	၇၇
ပန်းတော်ကပ်	၇၈
ရေတော်ကပ်	၇၈
ဆီမီးတော်ကပ်	၇၉
ဆုတောင်းအမျှဝေ	၇၉
ပစ္စယုဒ္ဓေသပါဠိတော်	၈၀
ဓာရဏပရိတ် ပါဠိတော်	၈၁
ဒေသနာကြားပုံ	၈၃
ဂေါတမ ဗုဒ္ဓဝင်အကျဉ်း	၈၄
စကားသုံးခွန်းကျူးရင့်ပုံ	၈၅
လိုရင်းမှတ်သားရန်	၉၄
အနန္တ ငါးပါးရှိခိုး	၉၇
နေ့ (၇) နေ့ ဘုရားရှိခိုး လင်္ကာ	၉၉
ဘုရားလောင်း ကြာသပတေးနေ့ ပဋိသန္ဓေယူပုံလင်္ကာ	၉၉
ဘုရားလောင်း သောကြာနေ့ ဖွားတော်မူပုံလင်္ကာ	၉၉
ဘုရားလောင်း တနင်္လာနေ့ တောထွက်တော်မူပုံလင်္ကာ	၉၉
ဘုရားလောင်း ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ ဘုရားဖြစ်တော်မူပုံလင်္ကာ	၁၀၀
ဘုရားလောင်း စနေနေ့ တရားဓမ္မစကြာဟောတော်မူပုံ လင်္ကာ	၁၀၀

ဘုရားလောင်း အင်္ဂါနေ့ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပုံလင်္ကာ	၁၀၀
ဘုရားလောင်း တနင်္ဂနွေနေ့ တေဇောဓာတီလောင်း တော်မူပုံလင်္ကာ	၁၀၁
ဝိပါက်တော် ဝဋ်တော် ၁၂ ပါး လင်္ကာ	၁၀၁
ငါးပါးသီလ မှတ်ဖွယ်	၁၀၆
ပါဏာတိပါတ သိက္ခာပုဒ်အတွက်ဆောင်ပုဒ်	၁၀၆
အဒိန္နာဒါန သိက္ခာပုဒ်အတွက်ဆောင်ပုဒ်	၁၀၆
ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ သိက္ခာပုဒ်အတွက်မှတ်သားဖွယ်	၁၀၆
မုသာဝါဒ သိက္ခာပုဒ်အတွက်ဆောင်ပုဒ်	၁၀၇
သုရာမေရယ သိက္ခာပုဒ်အတွက်ဆောင်ပုဒ်	၁၀၇
မိဘကျင့်ဝတ် ၅ ပါး	၁၀၇
သားသမီးကျင့်ဝတ် ၅ ပါး	၁၀၇
ဆရာကျင့်ဝတ် ၅ ပါး	၁၀၇
တပည့်ကျင့်ဝတ် ၅ ပါး	၁၀၈
၃၈ ဖြာမင်္ဂလာ ကဗျာများ	၁၀၈
သတ္တသတ္တဟ	၁၁၁
ပဉ္စဝဂ္ဂိ ၅ ဦး	၁၁၁
ပါရမီ ၁၀ ပါး	၁၁၁
စရိယ ၃ ပါး	၁၁၂
စွန့်ခြင်းကြီး ၅ ပါး	၁၁၂
ကြည့်ခြင်းကြီး ၅ ပါး	၁၁၃
ဥပသကာဂုဏ် ၁၀ ပါး	၁၁၃
အပါယ်လေးပါး	၁၁၄
ကပ်သုံးပါး	၁၁၄
ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး	၁၁၄

ရန်သူမျိုး ၅ ပါး	၁၁၅
ဝိပတ္တိတရား ၄ ပါး	၁၁၅
ဗျဿနတရား ၅ ပါး	၁၁၅
ထွဋ်ခေါင်ဆရာတော် သံပေါက်	၁၁၆
ရှောင်ကြဉ်ရမည့် ဒုစရိုက် ၁၀ ပါး	၁၁၆
လိုက်နာရမည့် ပုညကြိယာ ၁၀ ပါး	၁၁၇
မီး ၁၁ ပါး	၁၁၈
သတ္တဝါတွေသေပြီးနောက် ဖြစ်နိုင်သော ဂတိ ၅ ပါး	၁၁၉
နတ် ၃ မျိုး	၁၁၉
ဗုဒ္ဓ ၄ မျိုး	၁၁၉
လှူဖွယ်ဝတ္ထု ၁၀ မျိုး	၁၂၀
ကုသိုလ်ပြုသဖြင့် အကျိုးပေးပုံ ၄ မျိုး	၁၂၀
သီလအကျိုး ၅ ပါး	၁၂၁
သီလကို ညှိုးနွမ်းစေတတ်သော မေထုန်ငယ် (၇) ပါး	၁၂၁
ခေါ် တပ်နှစ်သက်သော သာယာခြင်း (၇) ပါး	
အပ္ပမညာ ၄ ပါး	၁၂၂
ဗြဟ္မဝိဟာရ ၄ ပါး	၁၂၂
အနုဿတိ ၁၀ ပါး	၁၂၂
ဖြတ်ရပယ်ရမည့် ကြောင့်ကြမှုပလိဗောဓကြီး ၁၀ ပါး	၁၂၃
ဘေး ၄ မျိုး	၁၂၄
သေခြင်း ၄ မျိုး	၁၂၄
သတိပဋ္ဌာန် ၄ ပါး	၁၂၄
ခန္ဓာ ၅ ပါး	၁၂၅
ရုပ်နာမ် ၂ ပါး	၁၂၅
ဒွါရ ၆ ပါးခေါ် တံခါးပေါက် ၆ ပေါက်	၁၂၅

အာရုံ ၆ ပါး	၁၂၆
ဝိညာဏ် ၆ ပါး	၁၂၆
စက္ခု ၅ ပါး	၁၂၆
မေတ္တာပွားကျိုး	၁၂၇
မေတ္တာအကျိုး ၁၁ ပါး	၁၂၇
ပထမကျော်ဦးမောင်ကြီး ဓမ္မပါလစာပေ အမှတ် ၄၇ မှ	
မေတ္တာအကျိုး	၁၂၇
ဝိနယသံခိပ်	၁၂၈
ပရိက္ခရာ ၈ ပါး	၁၃၁
ပစ္စည်း ၄ ပါး	၁၃၁
သင်္ကန်း ၉ ထည်	၁၃၁
မအပ်သော သင်္ကန်းအရောင်	၁၃၁
အပ်သော သပိတ် ၂ လုံး	၁၃၂
၁၂ လရာသီဇယား	၁၃၂
ဂြိုဟ်သက်ဇယား	၁၃၃
သီလ ၂ ပါး	၁၃၃
ဗလ ၅ တန်	၁၃၄
ယုဂခေတ် ၅ မျိုး (ဝဋ္ဋသေဒနီမှ)	၁၃၄
ကောလာဟလ ၅ ပါး	၁၃၅
လောကဓံ ၈ ပါး	၁၃၆
ရှင်ပြုနည်းအမျိုးမျိုး	၁၃၆
ရာဟုလာရှင်ပြုပုံ	၁၃၆
သုခသာမဏေ ဝနဝါသီဘိဿ သာမဏေ	၁၃၆
ဓမ္မာသောကမင်း	၁၃၇
မြန်မာမင်းများ	၁၃၇

ရှင်လောင်းလှည့်ပုံ	၁၃၈
ရှင်လောင်းလှည့်ခြင်းအစ အာသင်္ကာက	၁၃၈
ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်	၁၄၀
ရှေ့နောက်စဉ်ပုံ	၁၄၁
ဘုရားပင့်	၁၄၁
သိုင်းကြိုင်းကိုင်ပုံ	၁၄၂
အုန်းသီး၊ ငှက်ပျောသီး	၁၄၂
ကန်တော့ပွဲဖြစ်ပုံ	၁၄၃
ဘိသိက်ဆရာကြီးဦးသန်းမောင်မှ	၁၄၃
မှန်နန်းရာဇဝင်	၁၄၄
ဇေတဝန်ကျောင်း ရေစက်ချပွဲ	၁၄၄
မှန်ဖြူမှန်နီ ဖြစ်ပေါ်လာပုံ	၁၄၅
သီရိဓမ္မာသောကမင်း ရည်ရွယ်ချက်	၁၄၆
မင်းခိုချည်	၁၄၇
မင်းကိုယ်ချီချည်	၁၄၇
မှန်ကူချည်	၁၄၇
တစပဉ္စကမ္မဋ္ဌာန်းပွားများပုံ	၁၄၈
ခေါင်းတုံးရခြင်းအကျိုး	၁၅၀
ဖန်ရည်ဆိုးသောသင်္ကန်းအကျိုး	၁၅၁
ပုတီးစိပ်ပုံ	၁၅၁
စိပ်ပုတီးမရှိ	၁၅၂
ရှေးဆရာတော်ကြီးများ	၁၅၂
စိပ်ပုတီးအကျိုး	၁၅၂
ပုတီး ၁၀၈ လုံးထားပုံ	၁၅၃
တဏှာအစစ် ၁၀၈ ဖြစ်ပုံ	၁၅၄

၃၂ လုံး ထားပုံ	၁၅၄
ဂန္ဓာရီ ဝိဇ္ဇာ နဝင်းပုတီး	၁၅၅
အောင်ဂါထာ	၁၅၅
အမြတ်ငါးဆူ	၁၅၆
မြတ်ပညာ	၁၅၇
မြန်မာနိုင်ငံနေထိုင်သူ သန်းပေါင်း ၅၀ ခန့်ရှိ	၁၅၈
အရုဏ်တက် နေထွက်နေဝင် အချိန်ဇယား	၁၅၈
မေတ္တာပို့	၁၅၉
လက္ခဏာယှဉ်သုံးပါးရှုပုံ	၁၆၀
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အနုလုံ	၁၆၁
အဓွန့် ၃ ပါး	၁၆၁
အင်္ဂါ ၁၂ ပါး	၁၆၁
အခြင်းအရာ ၂၀	၁၆၂
အစပ် ၃ ပါး	၁၆၂
အလွှာ ၄ ပါး	၁၆၂
ဝဋ် ၃ ပါး	၁၆၂
စိန်ရောင်ခြည် ဘုရားပင့်	၁၆၃
ရောင်တော်ပွင့် ဘုရားပင့်	၁၆၄
စက်ကြီးတစ်ဆယ့်သုံးပါး	၁၆၇
သင့်ဘဝချမ်းသာရေးလမ်းစဉ်	၁၆၈
ဓမ္မလမ်းစဉ်	၁၆၉
လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး “ဆုံးမစာလင်္ကာ”	၁၇၀
မင်းကွန်းတိပိဋက ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏	၁၇၁
မေတ္တာဘာဝနာပွားနည်း	
မရဏနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းရန်	၁၇၅

အင်္ဂုတ္တိုရ်လာ သာသနာကွယ်ကြောင်း ၅ ပါး	၁၇၆
တိုးတက်ရေးတရား ၆ ပါး	၁၇၇
အသေကောင်းဖို့ တရား ၆ ပါး	၁၇၇
သီလစောင့်ငြား-မလားပါယ်ရွာ	၁၇၇
တရားလက်မလွတ်ကြစေနှင့်	၁၇၇
မိုးကုန်ပြီ ထွန်မချချင်နှင့်	၁၇၈
ခွင့်သာခိုက်မှ မလိုက်ချင်လျှင်	၁၇၈
ပိဋကတ် အစွယ်ထောင်လျှင်	၁၇၉
လောကသာရပျို့	၁၈၀
ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ ဓမ္မာနန္ဒ၏ ထေရုပ္ပတ္တိအကျဉ်း	၁၈၆
ဆုတောင်းဂါထာများ	၂၀၀
သူရဿတီမယ်တော်ဂါထာ	၂၀၂
သိရသို့ဂါထာ ပါဠိအနက်	၂၀၂
စိန္တာမဏိ ဂါထာတော်	၂၀၅
အောင်ခြင်း ၈ ပါး ဂါထာ ပါဠိ အနက်	၂၀၆
သတ္တဌာန ဘုရားရှိခိုး	၂၀၉
သမန္တာမှ မင်္ဂလသုတ်	၂၁၁
မေတ္တသုတ်	၂၂၄
ပစ္စယနိဒ္ဒေသ ပါဠိတော်	၂၂၆
ရေစက်ချအမျှဝေ	၂၄၃

ရန်ကင်းတောင်

“ဆုတောင်းပြည့်”

အန္တရာယ်ကင်းဘုရားရှိခိုး

အစကြီးကြာ ဆယ့်ခြောက်ခါနှင့်၊ ဟင်္သာကိုးဖြစ်၊ ခြောက်ဖြစ်
ကနို၊ ကျေးညိုသုံးခါ၊ သံသာကြူးဟိတ် ကရဝိက်ငါး၊ လေးပါးကိန္နရီ၊
စာမရီဆယ့်ငါး၊ မျောက်ကားတစ်ဆယ်၊ ဆင်ဝယ်ဆယ့်တစ်၊ နွား
ဖြစ်ဆယ့်လေး၊ ကေသိန္ဒာဝ၊ ကျွဲအဋ္ဌတည်း၊ သံသာမြညောင်း
ဥဒေါင်းနှစ်ခါ၊ သာလိကာသတ္တ၊ ဒွါဒသကြက်၊ ဝက်ကားဆယ့်သုံး၊
ပေါင်းစုရုံးသော် တစ်ရာသုံးဆယ် ခြောက်ဖြစ်ဝယ်တည်း၊ အန္တရာယ်
မငြိ၊ ဘေးမရှိသည် မုနိမြတ်လောင်း ဖြစ်တော်ပေါင်းကို အဟံ
အကျွန်ုပ်သည် ဝန္ဓေဝန္ဓာမိ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

(ကြီးကြာ ၁၆ ဘဝ၊ ဟင်္သာ ၉ ဘဝ၊ ခို ၆ ဘဝ၊ ကျေးညို
၃ ဘဝ၊ ကရဝိက် ၅ ဘဝ၊ ကိန္နရီ ၄ ဘဝ၊ စာမရီ ၁၅ ဘဝ၊
မျောက် ၁၀ ဘဝ၊ ဆင် ၁၁ ဘဝ၊ နွား ၁၄ ဘဝ၊ မြင်း ၁ ဘဝ၊
ကျွဲ ၈ ဘဝ၊ ဥဒေါင်း ၂ ဘဝ၊ သာလိကာ ၇ ဘဝ၊ ကြက် ၁၂
ဘဝ၊ ဝက် ၁၃ ဘဝ၊ ပေါင်း ၁၃၆ ဘဝ။)

ဤစာအုပ်ဖြစ်ပေါ်လာရခြင်းအကြောင်း

ဤစာအုပ် ဖြစ်ပေါ်လာရခြင်းမှာ နွေရာသီကျောင်းပိတ်ရက် ရောက်လာတယ်ဆိုလျှင် ရှင်ပြုရဟန်းခံ ဒုလ္လဘများ ပြုလုပ်လေ့ရှိပါသည်။ ထိုသို့ပြုလုပ်တဲ့အခါမှာ တစပဉ္စကမ္မဋ္ဌာန်း သင်္ကန်းတောင်း သရဏဂုံ ဆယ်ပါးသီလ စသည် သင်ပေးရပါသည်။

စာသင်ပေးတဲ့အခါမှာ သူတို့ဆီက ဗလာစာအုပ်နှင့် ဘောပင်ပါ အယူခိုင်းပြီး စာအုပ်ထဲ ကူးရေးစေ၍ အကျက်ခိုင်းရပါသည်။ စာကျက်ချိန်မရှိတဲ့ ကလေးတွေမှာဆိုလျှင် နှုတ်တက်ချပေး၍ အဆိုခိုင်းရပါသည်။

ရှင်ပြု ဒုလ္လဘတွေ များလာတဲ့အခါမှာ တစ်နေ့ထဲ တစ်ချိန်ထဲလည်းမဟုတ် နေ့စဉ်လိုလို တစ်ဦးချင်း သင်ပေး ရေးခိုင်း နေရသဖြင့် အခက်အခဲတွေ ဖြစ်ပေါ်လာပါသည်။ ထိုအခက်အခဲကို ၁၃၄၆ ခုနှစ်က တိုက် ၂၃၈၊ အခန်း ၅၊ သုဝဏ္ဏ ၂၅ ရပ်ကွက်

နေ ကိုမြင့်အောင် + မတင်တင်ဝင်းတို့ သားကလေးတွေ ရှင်ပြု၍
ကိုမြင့်အောင်ကိုယ်တိုင် ဒုလ္လဘရဟန်းဝတ်တဲ့အခါမှာ မြင်တွေ့
သိရှိသွားကြပါသည်။

အဲသလိုမြင်တွေ့တာနဲ့ မတင်တင်ဝင်းက လျှောက်ထားပါ
သည်။ အရှင်ဘုရား တပည့်တော်မက လူငယ်ရေးရာဌာန၊ ယခု
အခြေခံပညာရေးဦးစီးဌာနမှာ လက်နှိပ်စာစာရေးမ တာဝန်
ထမ်းဆောင်နေပါတယ်ဘုရား၊

ဖြစ်နိုင်မယ်ဆိုလျှင် ဒီကလေးတွေ သင်ပေးတဲ့စာမူကလေး
တွေကို တပည့်တော်မ ရေးပေးပါဘုရား၊ တပည့်တော် လက်နှိပ်
စက်ရိုက်ပြီး စာအုပ်ကလေးတွေ ချုပ်ပေးပါမယ်၊ နောင် ရှင်ပြုမယ့်
ကလေးတွေ လာပြီးအပ်ရင် ဒီစာအုပ်ကလေးတွေပေးပြီး အကျက်
ခိုင်းလိုက်လျှင် အရှင်ဘုရား သက်သာတာပေါ့ဘုရားလို့ လျှောက်
ထားပါသည်။

ဒါနဲ့ ဒီလိုဆို အဆင်ပြေတာပဲ၊ ရေးပေးတာပေါ့ ဆိုပြီး
လက်ရှိသင်ကြားနေတဲ့ စာမူကလေးတွေကို ရေးပေးလိုက်ပါ
တယ်။ နှစ်ရက်အကြာမှာပဲ စာမျက်နှာ ရှစ်မျက်နှာရှိတဲ့ စာအုပ်
ကလေးတွေ အုပ်ရေ နှစ်ရာကျော်လောက် ပြုလုပ်ပြီး လှူခဲ့ပါ
တယ်။ ကိုမြင့်အောင် + မတင်တင်ဝင်းတို့၏ ကျေးဇူးကြောင့်
၁၃၄၆ ခုနှစ်၊ တန်ခူးလသင်္ကြန်မှစ၍ ရှင်ပြုတဲ့ကလေးတွေကို
စာအုပ်ကလေးတွေ တစ်အုပ်စီပေးပြီး ကျက်စေခဲ့ပါတယ်။

ခဏခေတ္တ ဒုလ္လဘဝတ်တဲ့ ရှင်ရဟန်းကလေးတွေ ဒီအတိုင်း
ပစ်ထားပြန်သော်လည်း ရှင်ရဟန်းပြုကျိုး မနပ်မှာစိုးလို့ အကျိုး
ရှိစေရန် ဘာသာရေးမျိုးစေ့ပေးတဲ့အနေနဲ့ ည ၆ နာရီခွဲအချိန်

ရောက်လျှင် ကြေးစည်ထိုးမောင်းတီး၍ ဘုရားရှိခိုးခြင်း၊ မေတ္တာ ပို့ခြင်း၊ ဂုဏ်တော်တစ်ပါးပါးဖြစ်စေ၊ နမောတဿဖြစ်စေ၊ သရဏဂုံ ဖြစ်စေ မိမိတို့ရတဲ့ဂုဏ်တော်ကို မိမိအတွက် တစ်ပါတ်၊ အဖေ အမေအတွက် တစ်ပါတ်၊ အဘိုးအဘွားအတွက် ဆရာသမား အတွက် စသည် အားလုံးကုသိုလ်ရအောင် ပုတီးစိတ်စေပါသည်။

ပုတီးစိတ်ပြီးလျှင် ၁၀ မိနစ် အနားပေးပါသည်။ နားပြီးမှ “တင်ပလ္လင်ခွေခါ၊ လက်ယှက်ပါ၊ ကိုယ်မှာမတ်မတ်ထား” ဆိုတဲ့ လင်္ကာအရ ထိုင်ခိုင်းပြီး ရုပ်နာမ်တို့၏ မမြဲတဲ့အနိစ္စ၊ ဆင်းရဲတဲ့ ဒုက္ခ၊ အစိုးမရတဲ့ အနတ္တ သဘောကိုသင်ပြခါ ၁၅ မိနစ်လောက်မှ စ၍ တစ်နာရီလောက်အထိ ဝိပဿနာတရားများ ပွားများအား ထုတ်စေပါသည်။

အပျင်းပြေစိတ်ဝင်စားအောင် ဗုဒ္ဓဝင်စတဲ့ သင့်တော်တဲ့ ဝတ္ထုပုံပြင်ကလေးတွေ “ခြေ၊ လက်၊ နဖူး၊ တံတောင်၊ ခူး၊ ငါးဦးညီညွတ်စေ” စသည်ဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ ယဉ်ကျေးမှုသင်တန်း ကိုလည်း သင်ပြပေးရပါသေးသည်။

ဤကဲ့သို့ ရှင်ကျင့်ဝတ်ကို အခြေခံပြီး နွေရာသီ ခဏခေတ္တ ရှင်ရဟန်းပြုလာကြတဲ့ ဒုလ္လဘကလေးတွေ အခြေခံဘာသာရေး နဲ့ ပတ်သက်လို့ သိသင့် သိထိုက်တဲ့ အကြောင်းအရာကလေးတွေ ကို ထိုထိုစာအုပ်များမှ ရှာဖွေထည့်သွင်းပြီး လက်နှိပ်စက်မှု စာအုပ်ကလေး အခြေခံကာ ဤပဗ္ဗဇ္ဇာဒီပက အမည်ဖြင့် စာအုပ် ကလေးတအုပ် ဖြစ်ပေါ်လာရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤစာကိုဖတ်ရှုလေ့လာရသဖြင့် ဘာသာရေးအသိဉာဏ်များ တိုးပွားကြပါစေ။

နိဒါန်း
ဒုလ္လဘတရား ၅ ပါး

အပ္ပမာဒေန ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒေထ၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေါ ဒုလ္လဘော
လောကသ္မိံ မနုဿတ္တဘာဝေါ ဒုလ္လဘော၊ ဒုလ္လဘာ၊
သဒ္ဓါသမ္ပတ္တိ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇိတဘာဝေါ ဒုလ္လဘော၊ သဒ္ဓမ္မဿဝနံ
အတိဒုလ္လဘံ၊ ဧဝံ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ဩဝဒိ။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အပ္ပမာဒနေ မမေ့လျော့သော
သတိတရားနှင့်။ သမ္မာဒေထ၊ ပြည့်စုံကြကုန်လော့။ လောကသ္မိံ၊
လောက၌၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေါ၊ ဘုရား၏ အဖြစ်ကို။ ဒုလ္လဘော၊ ရခဲ၏။
မနုဿတ္တဘာဝေါ၊ လူ၏အဖြစ်ကို။ ဒုလ္လဘော၊ ရခဲ၏။ သဒ္ဓါ
သမ္ပတ္တိ၊ သဒ္ဓါတရားနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဒုလ္လဘော၊ ရခဲ၏။ ပဗ္ဗ
ဇ္ဇိတဘာဝေါ၊ ရဟန်း၏အဖြစ်ကို။ ဒုလ္လဘော၊ ရခဲ၏။ သဒ္ဓမ္မ
ဿဝနံ၊ သူတော်ကောင်းတရားကို ကြားနာရခြင်းသည်။ အတိ
ဒုလ္လဘံ၊ အလွန်ရခဲ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဒိဝသေ ဒိဝသေ၊ နေ့တိုင်း

နေ့တိုင်း၊ ဘဝဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ကို။
ဩဝဒိ၊ ဆုံးမတော်မူ၏။

အထက်ပါ ဒုလ္လဘတရား ငါးပါးကို နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း
သံဃာတို့အား သတိပေးဟောကြား ဆုံးမတော်မူပါသည်။ (ဖြစ်နိုင်ခဲ့
ရနိုင်ခဲ့သောကြောင့် နေ့စဉ် သတိပေးဟောကြားတော်မူရခြင်း
ဖြစ်ပါသည်။)

ဒုလ္လဘဆိုတာ ဒု - လဘ၊ ဒု=ခဲခဲရင်းရင်း၊ လဘ=ရခြင်း
ခဲခဲရင်းရင်း ရခြင်းကို ဒုလ္လဘဟု ဆိုပါသည်။ ယခုအခါ ရခဲ
သော ဘုရားသာသနာ၊ ရခဲသော လူ့ဘဝ၊ ရခဲသော ရှင်ရဟန်း
အဖြစ်ကို ရလာရခြင်းသည် အလွန်တရာ ကုသိုလ်ကံထူးလို့
ရလာရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဒါ့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာလူမျိုးများသည် ရခဲသော ရှင်ရဟန်း
အဖြစ်ကို လိုချင်ကြ တောင့်တကြ မြတ်နိုးကြ နှစ်သက်ကြလေ
သည်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုလျှင် “ဘန္တေ သံသာရ ဝဋ္ဋ ဒုက္ခတော
မောစနတ္တာယ ပဗ္ဗဇ္ဇံယာစာမိ” ဟုပါဠိလာရှိသည့်အတိုင်း အချိန်
အရွယ်ရောက်လို့ သာသနာ့ဘောင်မှာ ဝင်ရောက်ပြီး ရှင်ကလေး
ရဟန်းကလေး ပြုခွင့်ရလိုက်တယ်ဆိုရင်ပဲ အလွန်တရာကြောက်
မက်ဖွယ်ကောင်းလှတဲ့ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲဘေးမှ ထွက်မြောက်၍
ဘေးကင်းရာမှန် မြတ်နိဗ္ဗာန်ကို ရနိုင်ရောက်နိုင် မျက်မှောက်
ပြုနိုင်ပေသည် ဟူသောရည်ရွယ်ချက်ကြောင့် လိုချင်တောင့်တ
နှစ်သက်မြတ်နိုးကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်တရားဆိုတာကလည်း ကိုယ်လိုချင်တိုင်း
အချိန်မရွေးရနိုင်တဲ့တရားမျိုး မဟုတ်ပေ။ “ဗုဒ္ဓစန္ဒေအနုပ္ပန္နေ၊

ဗုဒ္ဓါဒိစ္စေ အနုဂ္ဂတေ၊ တေသံသဘာဂဓမ္မာနံ၊ နာမမတ္ထံ နနာယတိ”
ပရိဝါပါဠိ လာရှိသည်နှင့်အညီ ဘုရားရှင်များ ပွင့်ထွန်းတော်
မူသော အချိန်အခါကာလမှသာလျှင် ရနိုင်ပေသည်။

လမင်း နေမင်းနှင့်တူသော ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး
မပွင့်ထွန်းခဲ့သည်ရှိသော် မဂ်ဖိုလ်ကို မဆိုထားနဲ့ ရုပ်တရား
နာမ်တရားဆိုတဲ့ အမည်ကလေးမျှကို ကြားနာရဖို့ သိရဖို့ ခဲယဉ်း
လှပေသည်။

အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ
လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို လိုချင်တောင့်တနေကြသော
လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ လောကီ လောကုတ္တရာ အကျိုးရှိရန်
အစီးအပွားဖြစ်ရန် ချမ်းသာစေရန် ဘုရားရှင်သည် လောက၌
ပွင့်ထွန်းတော်မူလာရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ယခုလို ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ နဝမခေတ်နှင့် ကြုံကြိုက်သောအခါ ရှင်
ရဟန်းများ ပြုသင့်လှပေသည်။ လူ့ဘဝကိုရတိုင်း ရှင်ရဟန်းဘဝ
ကို မရနိုင်။ ကမ္ဘာမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာကိုးကွယ်သောနိုင်ငံက အနည်း
ငယ်မျှသာရှိသည်။ မိမိတို့ မြန်မာလူမျိုးတွေဟာ အလွန်တရာ
ကံကောင်းလွန်းလို့ ဗုဒ္ဓဘာသာလူမျိုးဖြစ်လာပြီး ရှင်ပြုခွင့် ရဟန်း
ပြုခွင့် ရလာပေသည်။

ရှင်ရဟန်းပြုသောအခါမှာလည်း သီလဝိသုဒ္ဓိဖြစ်ရန် အရေး
ကြီးပေသည်။ သီလအရေးကြီးပုံကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ “သီလေပတိ
ဌာယ နရောသပညော၊ စိတ္တံပညည္ဇဘာဝယံ။ အာတာပီနိပကော
ဘိက္ခု၊ သောဣမံဝိဇဋ္ဌယေဇဋ္ဌံ။”

တစ်နေ့သောအခါ သာဝတ္ထိပြည်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ်

ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို ညဉ့်သန်းခေါင်ယံ အချိန်၌- တစ်ဦးသောနတ်သားသည် ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အတွင်း အပြင်ရှုပ်ထွေးရစ်ပတ်နေတဲ့ အရှုပ်အထွေးသည် သတ္တဝါအပေါင်း ကိုရှုပ်ထွေးရစ်ပတ်စေပါ၏--အရှင်ဂေါတမ ထိုအရှုပ်အထွေးကို အဘယ်သူသည် ဖြေရှင်းနိုင်ပါသတည်းဟု မေးလျှောက်သဖြင့်-

အသင်နတ်သား ပညာရှိသောသူသည် သီလ၌တည်၍ ပူပန်စေမှု လုံ့လရှိလျက် ရင့်ကျက်သော ဆင်ခြင်ဉာဏ်ရှိသည်ဖြစ်၍ စိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပညာကိုလည်းကောင်းပွားစေသော် ထိုသို့ သော ရဟန်းသည် ဤအရှုပ်အထွေးကို ဖြေရှင်းပေးနိုင်၏ဟု ဖြေကြားတော်မူသည်။

ဥပမာအားဖြင့် ခွန်အားဗလနှင့်ပြည့်စုံသော ယောက်ျားသည် ညီညွတ်သောမြေပြင်၌ ကြံ့ကြံ့ရပ်တည်၍ ကောင်းစွာသွေးထားသော ဓားလက်နက်ကို ချီ မြှောက်၍ ကြီးစွာသော ဝါးရုံကို ခုတ်ဖြတ် ဖြေရှင်းရာသကဲ့သို့--

ထို့အတူ သီလတည်းဟူသော မြေပြင်၌ ရပ်တည်၍ သမာဓိ တည်းဟူ သောကျောက်၌ ကောင်းစွာသွေးထားသော ဝိပဿနာ ပညာတည်းဟူသော ဓားလက်နက်ကိုဝီရိယတည်းဟူသော ခွန်အား က ထောက်ပံ့ပေးအပ်သော ပါရိဟာရိက ပညာဟူသော လက်ဖြင့် ချီ မြှောက်၍ မိမိ၏ ရုပ်နာမ်အစဉ် သန္တာန်၌ ကျရောက်လျက် ရှိသော အလုံးစုံသော ထိုဇာဏှာ အရှုပ်အထွေးကို ဖြေရှင်းနိုင်ပေ၏ အကြွင်းမဲ့ ပိုင်းဖြတ်နိုင်ပေ၏ အကြွင်းမဲ့ ခွဲစိတ်နိုင်ပေ၏။

(သီလစင်ကြယ်မှ အရဟတ္တမဂ် - အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရနိုင် သည်ဟု ဆိုလိုပါသည်)

တစ်ဖန် သီလဖြင့် သာသနာတော်၏ အစဉ်ကောင်းခြင်းရှိ သည်အဖြစ် တေဝိဇ္ဇ ရဟန္တာဖြစ်ခြင်း၏ ဥပနိဿယ အပါယ်ဘဝ ကို လွတ်မြောက်ခြင်း၏အကြောင်း ဒုစရိုက် သံကိလေသကို သုတ်သင်ခြင်း၊ သောတာပန် သကဒါဂါမ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း များကို ပြတော်မူ၏။

သီလ၏အကျိုးကား

အာနန္ဒာ အပြစ်မရှိ ကောင်းသော သီလ၏အကျင့်တို့သည် စိတ်နှလုံး၏ ကြည်သာရွှင်လန်းခြင်း အကျိုးရှိကုန်၏။ ထို့ပြင် သီလနှင့် ပြည့်စုံသောသူသည်-

- ၁။ ကြီးစွာသော စည်းစိမ်အစုကိုရတတ်၏။
  - ၂။ ကောင်းသော ကျော်စောသတင်းသည် ပျံ့နှံ့ကျော်ကြား၏။
  - ၃။ မင်း၊ ပုဏ္ဏား၊ သူကြွယ်၊ ရဟန်းဟူသော ပရိသတ်လေးပါး အလယ်၌ မကြောက်မရွံ့ ရဲရင့်စွာ ချဉ်းကပ်ရ၏။
  - ၄။ ပြုဘူးသော ကောင်းမှုကိုသာ ထင်မြင်လျက် မတွေမဝေ သေရ၏။
  - ၅။ သေပြီးနောက်ဘဝ၌ သုဂတိနတ်ပြည်၌ လားရောက်ရ၏။
- ထို့ပြင် = သာသနော ကုလပုတ္တာနံ ပတိဋ္ဌာနတ္ထိယံဝိနာ။
အာနိသံသ ပရိစ္ဆေဒံ၊ တဿသီလဿကောဝဒေ။

မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌ အမျိုးကောင်းသား တို့အား အကြင်သီလကို ကြင်ဖယ်၍ သီလမှတစ်ပါးသော ဆောက်တည်ရာမည်သည် မရှိချေ။ ထိုသီလ၏ အကျိုးအာနိသင် အပိုင်းအခြားကို အဘယ်သူသည် အကုန်အစင် ပြောပြနိုင်ပါအံ့ နည်း။

၂။ သက္ကု နန္ဒိ ဝိသောစေတုံ၊ တံ မလံ ဣဒပါဏိနံ။

ဝိသောဓယတိ သတ္တာနံ၊ ယံဝေသီလဇ္ဈလံ မလံ။

ဤလောက၌ သတ္တာတို့၏ အကြင်ကိလေသာ အညစ်အကြေးကို သီလတည်းဟူသော ရေစင်သည် သုတ်သင်စင်ကြယ်စေနိုင်ပေ၏။ ထိုကိလေသာအညစ်အကြေးကို ဂင်္ဂါမြစ်၊ ယမုံနာမြစ်၊ သရဘူမြစ်၊ အစီရဝတီမြစ်၊ မဟီမြစ်တို့၏ ရေသည် သုတ်သင်စင်ကြယ်စေရန် မစွမ်းနိုင်ချေ။

၃။ သီလဂ္ဂိန္ဒာ သမောဂန္ဓော၊ ကုတောနာမ ဘဝိဿတိ။

ယောသမံ အနုဝါတေစ၊ ပဋိဝါဇာခဝါယတိ။

အကြင်သီလ၏ အနံ့သည် လေကြေလေအောက်၌လည်းကောင်း၊ လေညာလေထက်၌လည်းကောင်း အညီအမျှ ပျံ့နှံ့ကြိုင်လှိုင်ပေ၏။ သီလ၏ အနံ့နှင့်တူစွာ မွေးပျံ့ကြိုင်လှိုင်သောအနံ့သည် အဘယ်မှာရှိပါအံ့နည်း။

၄။ သဂ္ဂါရော ဟနသောပါဏံ၊ အညံသီလသမံကုတော။

ဒွါရံဝါ ဗဒ နိဗ္ဗာနံ၊ နာရဿ ဗဝေသနေ။

နတ်ပြည်သို့တက်ရန် သီလနှင့်တူသော အခြားတစ်ပါးသော စောင်းတန်းလှေကားမည်သည် အဘယ်မှာ ရှိပါအံ့နည်း။ ထို့ပြင် နိဗ္ဗာန်မြို့တော်သို့ ဝင်ရန်လည်း သီလနှင့်တူသော အခြားတစ်ပါးသော တံခါးပေါက်မည်သည် အဘယ်မှာရှိပါအံ့နည်း။

၅။ အတ္တာနု ဝါဒါဒိဘယံ၊ ဝိဓံသယတိ သဗ္ဗဒါ။

ဇနေတိ ကိတ္တိဟာသဉ္စ၊ သီလံ သီလဝတော သဒါ။

သီလသည် သီလနှင့်ပြည့်စုံသောသူတို့အား မိမိကိုယ်ကို

မိမိ ကိုယ်တိုင် စွပ်စွဲခြင်းဟူသော အတ္တာနုဝါဒဘေး အစရှိသော
ဘေးအပေါင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖျက်စီးတတ်၏။ ဂုဏ်သံတင်း
ကျော်ဇောခြင်းနှင့် ရွှင်လန်းဝမ်းမြောက်ခြင်းကိုလည်း အခါခပ်သိမ်း
ဖြစ်စေတတ်ပါပေ၏။

ဘေး (၄) မျိုး

၁။ အတ္တာနုဝါဒဘေး

၂။ ပရာနုဝါဒဘေး

၃။ ဒုဂ္ဂတိဘေး

၄။ ဒဏ္ဍာဘေး

ဤကဲ့သို့ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၌ သီလ၏အကျိုးတရားများကို တစ်စိတ်
တစ်ဒေသ ဖော်ပြထားပါသည်။

ဗုဒ္ဓဝင် အဋ္ဌကတာ၌လည်း သီလံ သုခါနံ ပရမနိဒါနံ
သီလေန သီလံဟိ ဒိဝံပယာတိ။ သီလသည် ချမ်းသာတကာတို့
ထက် မြတ်သောအကြောင်းတည်း မှန်၏။ သီလရှိသောသူသည်
သီလကြောင့် နတ်ပြည်သို့ရောက်၏ဟု ဖော်ပြထားပါသည်။
နောင်တဖန် သီလအကျင့်နှင့် ပြည့်စုံသောသူအား လှူဒါန်းရသဖြင့်
ရနိုင်သော အကျိုးများကိုလည်း

“သီလေပတိဋ္ဌိ တဿဒါနံ မဟမ္မလံ” သီလ၌တည်သော
သူ၏ အလှူသည် များသောအကျိုးရှိ၏။ “သီလဝတော ခေါမဟာ
ရာဇ ဒိန္နမဟမ္မလံ” မြတ်သော ကောသလမင်းကြီး သီလရှိသော
ပုဂ္ဂိုလ်အားလှူဒါန်းရခြင်းသည် များသောအကျိုးရှိ၏ဟု ကောသလ
သံယုတ် ဣဿတ္ထသုတ်၌ ဟောတော်မူ၏။

“ဝိနယေဌိတေ သာသနံဌိတိ ဝိနယော သာသနဿ အာယု” ဝိနည်းတည်မှ သာသနာတည်သည်။ ဝိနည်းသည် သာသနာတော်၏ အသက်ဖြစ်သည်ဟု ဟောကြားတော်မူသဖြင့် ရှင်ရဟန်းများသည် သာသနာတော်၏ အသက်ဖြစ်သော ဝိနည်း သိက္ခာသီလကို အလေးဂရုပြု၍ စာမရီမည်သော သားကောင်များ ကဲ့သို့ အသက်ကိုစွန့်၍ စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းရမည် ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် ကုသိုလ်လို၍ ရှင်ရဟန်းပြုလာကြသော အမျိုး ကောင်းသားတို့သည် ငါတို့သည် ခဏခေတ္တ သင်္ကန်းဝတ်လာ သော ဒုလ္လဘတွေပဲဟု ပေါ့ပေါ့တန်တန် နေမိခဲ့ကြပါလျှင်

“စတ္တာရော အပါယာ သကဂေဟ သဒိသာ” အပါယ်လေး ဘုံသည် မိမိအိမ်နှင့်တူ၏။ “ကုသိုလ်လိုလို့ ပဉ္စင်းခံ ရင်းစားပြန် အာဂယောကျ်ား၊ ဘုန်းကြီးဘဝ ကြာကြာနေ ငရဲပြည်မှလွတ် မလာ” ဟူသော ရှေ့ဆရာတော်ကြီးများ လင်္ကာအရ အပါယ်ငရဲ သို့ ကြရောက်စေနိုင်ပါသည်။

သို့ပါ၍ မိမိတို့လည်း အကျိုးရှိ ဒကာ ဒကာမများလည်း အကျိုးရှိစေရန် သာသနာဘောင်နေသမျှ အချိန်အတွင်း သီလကို မကျိုးမပေါက်ရအောင် ခါးဝတ်ပုဆိုးကဲ့သို့ အထူးလုံခြုံမြဲမြံစွာ စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းပြီး “ကောဟံ ဇီဝိတံ သေယျော၊ ပဿ တော ဥဒယံ ဘယံ” အဖြစ်အပျက်ကို ရှုဆင်ခြင်၍ နေသောသူအား တစ်ရက်ပင် အသက်ရှင်၍ နေရသော်လည်း မြတ်၏။

ဟူသော ဒေသနာတော်အရ ရုပ်နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရတို့၏ အဖြစ်အပျက်ကို ထင်မြင်အောင် တတ်နိုင်သမျှ ပွားများဆင်ခြင် နှလုံးသွင်းနေမှသာလျှင် အပါယ်ငရဲမှလွတ်၏။ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်

ရောက်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ရှင်ရဟန်းတို့၏ ရည်ရွယ်တောင့်တ
မျှော်မှန်းချက်နှင့် လုပ်ဆောင်ချက် ကိုက်ညီပြည့်စုံစေရန် ဖော်ညွှန်း
ရေးသားလိုက်ရပါသတည်း။

၁၃၆၃ ခုနှစ်
တပို့တွဲလပြည့်

၂၇-၂-၂၀၀၂ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့

ဘဒ္ဒန္တ ဓမ္မာနန္ဒ
စစ်ကိုင်းစာသင်တိုက်

ဒုတိယအကြိမ်ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်သည်။

စာအုပ်ရေး-၃၀၀၀ (၃. ၃. ၂၀၁၀)

စစ်ကိုင်းစာသင်တိုက် (ဖုန်း) - ၅၆၃၈၀၃

နမောတဿ ဣဟဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။
ရတနတ္ထယံ အဟံ ဝန္တာမိ သဗ္ဗဒါ။
ကိံမေ ဧကေန ကိဏ္ဍေန၊ ပုရိသေန တာမဒဿိနာ။
သဗ္ဗညုတံ ပါပုဏိတွာ၊ သန္တာရေဿံ သဒေဝကံ။
မိမိ၏ ဉာဏ်အစွမ်းကို သိမြင်သော ယောက်ျားမြတ်တစ်
ယောက်ဖြစ်ပါလျက် တစ်ယောက်ထည်းထည်း သံသရာရေအလျင်
မှ ကူးသွားသဖြင့် ငါ့အား အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ သဗ္ဗညုတ
ဉာဏ်သို့ရ၍ နတ်ဗြဟ္မာနှင့် တကွ သော သတွာအပေါင်းကို
သံသရာတည်းဟူသော ရေအလျင်မှ ကယ်တင်ပေအံ့။

“သုမေဓာဝတ္ထု”

ရှေးလွန်လေပြီးသော လေးအသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း
အခါကာလတုန်းက ဒီပ ကီရာအမည်ရှိတဲ့ ဘုရားရှင် ပွင့်ထွန်း
တော်မူခဲ့ပါသည်။ ထိုဒီပကီရာ ဘုရားရှင်ပွင့်တော်မူစဉ် အခါကာလ
ငါတို့ဂေါတမဘုရားအလောင်းတော်သည် ရမ္မာဝတီပြည်၌ သုမေဓာ
သူဌေးသား ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ ဆွေခုနစ်ဆက် မျိုးခုနစ်ဆက်
မျိုးရိုးသန့်သော သူဌေးမျိုးတွေချည်း အစဉ်အဆက် ဖြစ်လာခဲ့သော
ကြောင့် ရွှေ၊ ငွေ၊ ရတနာ ဘဏ္ဍာ အသုံးအဆောင်ပစ္စည်း ဥစ္စာ
တွေမှာ တစ်သက်တာ သုံးမကုန် ဖြုန်းမကုန်လောက်အောင်
ပေါများကြွယ်ဝချမ်းသာလှပါသည်။

တစ်ခု ဝမ်းနည်းစရာကောင်းတာကတော့ သူဌေးကြီးနှင့် သူဌေးကတော်ဖြစ်ကြတဲ့ မိဘနှစ်ပါးဟာ သုမေဓာ သူဌေးသားကလေး လူလားမမြောက်ခင် ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ် အချိန်မှာပဲ ကွယ်လွန်အနိစ္စရောက်သွားခဲ့ကြတာကြောင့် အားကိုးရာမဲ့သလို ဖြစ်သွားခြင်းပဲ -

ဒါပေမဲ့ သုမေဓာကလေးဟာ အတတ်ပညာ သင်ရမည့် အရွယ် အတတ်ပညာများ သင်ကြားခဲ့တာမို့ (၁၆) နှစ်သားအရွယ် တွင် ယောက်ျားတို့တတ်သင့်သော အတတ်ပညာများ ထူးချွန်စွာ တတ်မြောက်ခဲ့လေသည်။ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နဲ့ ပညာတော်လို့ သုမေဓာပညာရှိလေး (သို့မဟုတ်) လူရည်ချွန်လေးဟု ထင်ပေါ် ကျော်ကြားလာခြင်း ဖြစ်လေသည်။

အရွယ်ရောက်လို့ ပညာတတ်မြောက်လာသောအခါ ပစ္စည်း ထိန်းမင်းကြီးက ရွှေတိုက်၊ ငွေတိုက်၊ ဘဏ္ဍာတိုက် စသည်များကို စာရင်းအင်းနှင့်တကွ အပ်နှံလေသည်။ သုမေဓာသူဌေးသားလေး သည် များလှစွာသော ပစ္စည်းဥစ္စာများကိုကြည့်၍

ငါ၏ မိဘဘိုးဘွား ဆွေမျိုးအဆက်ဆက်တို့သည် ပစ္စည်း ဥစ္စာများကို ရှာရုံသာရှာတတ်၍ ကိုယ့်နောက်ပါအောင် ငါ ယူဆောင်သွားတော့မည်ဟု ကြံစည်တွေးတော နှလုံးသွင်းလျက် လောကကြီးမှာ အပူရှိလျှင် အအေးရှိသလို အိုရခြင်း၊ နာရခြင်း၊ သေရခြင်း သဘောတရားရှိလျှင် မအို မနာ မသေသော သဘော တရားလည်း ရှိမှာပဲလို့ ထက်သန်ယုံကြည်သော ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြင့် ရွှေတိုက်၊ ငွေတိုက်၊ ဘဏ္ဍာတိုက်များကိုဖွင့်လှစ်၍ အားကိုးမရှိ ကိုးကွယ်ရာမဲ့ အထီးကျန် ဆင်းရဲသား ခရီးသွားတို့အား ပေးကမ်း

စွန့်ကြဲ၍ ကြီးစွာသောအလှူကြီးပေးလှူခါ ရှင်ရသေ့ပြုပြီး တောထွက်သွားခဲ့လေသည်။ ရှင်ရသေ့ပြု တရားအားထုတ်တော်မူရာ (၇) ရက်အတွင်းမှာပင် ဈာန်အဘိညာဏ်တန်ခိုးကိုရ၍ ကောင်းကင်၌ လှည့်လည်သွားလာနေခဲ့လေသည်။

တစ်နေ့သောအခါ၌ ဒီပင်္ကရာဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးသည် နောက်ပါသံဃာ ရဟန္တာလေးသိန်းခြံရံလျက် သတ္တဝါတို့အား သံသရာ ဝဋ်ဆင်းရဲအပေါင်းမှ ကင်းလွတ်၍ မဂ်ချမ်းသာ ဖိုလ်ချမ်းသာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ တရားများကို ဟောကြားတော်မူရန် ဒေသစာရီနယ်လှည့်ခရီး ကြွမြန်းတော်မူလာခဲ့ပါသည်။

ထိုသို့ခရီးစဉ်အတိုင်း ကြွလာတော်မူခဲ့ရာ- ရမ္မာဝတီမြို့သို့ ရောက်ရှိလာပြီး ရမ္မာဝတီမြို့၏အနီး မဟာသုဒဿနကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေထိုင်တော်မူပါသည်။ မြတ်စွာဘုရား ကြွလာတဲ့ အကြောင်း ကြားသိသောအခါ ရမ္မာဝတီ မြို့သူမြို့သားတို့သည် ထောပတ်ဆီဦး၊ ပန်းနံ့သာ၊ သင်္ကန်း စသောလှူဖွယ်ပစ္စည်းများ လှူဒါန်းပူဇော်ကြလျက် တရားတော်များနာကြပြီး နက်ဖြန်ခါ ကဆုန်လပြည့်နေ့တွင် ရမ္မာဝတီမြို့ထဲသို့ ဆွမ်းခံကြွတော်မူပါရန် ဘုရားအမှူးရှိသော ရဟန္တာလေးသိန်းတို့အား ပင့်ဖိတ်ခဲ့ကြပါသည်။

ဘုရားအမှူးရှိသော ရဟန္တာအရှင်မြတ်များ ကြွလာမည် ဖြစ်သောကြောင့် ရမ္မာဝတီ မြို့သူမြို့သားတို့သည် တက်တက်ကြွကြွ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် ညီညီညွတ်ညွတ် စည်းစည်းလုံးလုံး ဆွေးဆွေးနွေးနွေး တိုင်တိုင်ပင်ပင် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ မိမိတို့ စွမ်းအားရှိသလောက် ဆွမ်းခဲဖွယ်ဘောဇဉ်၊ ပန်း၊ သစ်သီး၊ ဆီမီး၊ အဝတ်သင်္ကန်း၊ ထီး၊ ဖိနပ်၊ ရဟန်းအသုံးအဆောင် လှူဖွယ်ပစ္စည်း

အမျိုးမျိုးတို့ကို ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော် လေးသိန်းတို့အား လှူဒါန်းဆက်ကပ်ရန် အပြိုင်အဆိုင် လှလှပပ ခမ်းခမ်းနားနား ပြုပြင်စီမံလျက် ရပ်ကွက်တိုင်း လမ်းတိုင်း အိမ်တိုင်း ပြင်ဆင် လုပ်ကိုင်ထားကြလေသည်။

ဒီပင်္ကရာ ဘုရားရှင် ကြွရောက်လာမည့် ရပ်ကွက်အတွင်း ရှိ လမ်းများကိုလည်းပဲ မြက်သစ်ပင်များရှင်းခြင်း၊ ကျင်းချိုင့် များကို ညီညွတ်အောင် မြေဖို့ခြင်း၊ အမှိုက်သရိုက်များမရှိစေရန် တံမြက်စည်းလှည်းခြင်း၊ ခြေဖဝါးမနာအောင် သဲဖြူများခင်းခြင်း၊ သန့်ရှင်းလှပအောင် ရာဇမတ်ကာခြင်း၊ စိမ်းလန်းစိုပြေအောင် ငှက်ပျောပင်များစိုက်ခြင်း၊ အဖြူ၊ အနီ၊ အညို၊ အဝါ၊ အပြာ စသော အဝတ်ပိတ်စများကို ရောင်စုံတံခွန် အလံ ကုက္ကား မလေးဖွားများပြုလုပ်၍ တန်းစီသွယ်တန်း ချိတ်ဆွဲစိုက်ထူထားခြင်း၊ အေးမြကြည်လင်စေရန် ရေပြည့်သော ရေအိုးစင်တည်ခြင်း၊ ပန်းခင်းခြင်း၊ ပေါက်ပေါက်များကြံခြင်း စသည်ဖြင့် သာယာ ကြည်နူး ရှုမငြီးအောင် မွမ်းမံချယ်သလျက် အားတက်သရော လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ကြည်ကြည်နူးနူး စိတ်ပါလက်ပါ အပြိုင်အဆိုင် မမောနိုင် မပန်းနိုင် ဘုရားရှင်ကြွလာမည့်အချိန်ကို မျှော်လင့် စောင့်ဆိုင်း၍ နေကြလေသည်။

မြို့သူမြို့သားများ လမ်းပြင်မြေဖို့ သန့်ရှင်းရေးလုပ်နေကြ စဉ် သုမေဓာရှင်ရသေ့သည် ဈာန်ဖြင့် ကောင်းကင်ခရီးမှ လှည့် လည်လာသောအခိုက် လှုပ်လှုပ်ရှားရှား အုန်းအုန်းကျွက်ကျွက် ဆူဆူညံညံ လမ်းပြင်မြေဖို့နေကြသောလူများကို တွေ့မြင်ရသဖြင့် ကောင်းကင်မှဆင်းသက်၍ အကြောင်းအရာကို မေးမြန်းလေသည်။

ထိုသို့မေးသောအခါ မြို့သူမြို့သားများက အရှင်ဘုရား၊
မသိဘူးလားဘုရား နက်ဖြန်ခါ ကဆုန်လပြည့်နေ့ ဒီပက်ရာ
ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ရဟန္တာလေးသိန်း ခြံရံလျက် ဤ
ရမ္မာဝတီမြို့ကြီးကို ဆွမ်းခံကြွလာတော်မူမှာဖြစ်လို့ လမ်းပြင်မြေဖို့
သန့်ရှင်းရေးလုပ်နေကြပါတယ်ဘုရားလို့ ဝမ်းပန်းတသာ သုမေဓာ
ရှင်ရသေ့အား လျှောက်ထားပြောဆိုကြလေသည်။

ထိုစကားကြားလိုက်သောအခါ သုမေဓာရှင်ရသေ့သည်
အလွန်ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ပီတိတွေတဖွားဖွားဖြစ်ပြီး စဉ်းစား
လိုက်သည်မှာ ဘုရားဖြစ်ဖို့မဆိုထားနှင့် ဘုရားဟူသောအသံမျှ
ကိုပင် ကြားရဖို့မလွယ်လှပါချေတကားဟု ကြိုးဝါးလျက် မြို့သူ
မြို့သားများထံ လမ်းပြင်ရန် နေရာတစ်နေရာတောင်းလေသည်။

လမ်းပြင်မြေဖို့နေကြသော မြို့သူမြို့သားများက စဉ်းစား
ကြသည်မှာ သုမေဓာရှင်ရသေ့သည် ဈာန်အသိဉာဏ်ရ၍ တန်ခိုး
ကြီးသည်။ သူ၏တန်ခိုးဖြင့် ဖန်ဆင်းလိုက်လျှင် ရွံ့ညွှန်ထူထပ်တဲ့
လမ်းဟာ တခဏခြင်း သာယာပြေပြစ် ချောမွေ့ညီညွတ်သော
လမ်းကောင်းတစ်လမ်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ကျင်းချိုင့်တို့ဖြင့် ရွံ့ညွှန်ထူ
ထပ်သောလမ်းကို တာဝန်ပေးလိုက်လျှင် ကောင်းမည်ဟု တိုင်ပင်
ကြကာ ကျင်းချိုင့်များသောနေရာကို ပေးလိုက်ကြလေသည်။

သုမေဓာရသေ့ အကြံဖြစ်သည်မှာ ငါသည် တန်ခိုးဖြင့်ပြင်
လျှင် အမြန်ပြီးနိုင်သော်လဲ ကိုယ်ဖြင့်ရင်းနှီးပြီး အပင်ပန်းခံ
ချွေးနည်းစာဖြင့်လုပ်မှ ပိုပြီး အကျိုးရှိမည်ဟု ကြံစည်လျက်
ကိုယ်တိုင် မြေထမ်း၍ ကျင်းချိုင့်ရွံ့ဗွက်များ ထမ်းဖို့နေ့စဉ် ပြီးလှ
ခါနီး တစ်လံမျှလောက်သာ ကျန်ရှိနေသောအချိန်မှာ နံနက်လင်း

ဆွမ်းခံချိန်ရောက်သဖြင့် ရဟန္တာ လေးသိန်းခြံရံလျက် ဒီပင်္ကရာ ဘုရားရှင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ရောင်ခြည်တော်ခြောက်သွယ် ကွန့်မြူးလျက် ကြွတော်မူလာလေသည်။

ထိုအခါ သုမေဓာရှင်ရသေ့သည် ကြည်ညိုဖွယ် ကောင်းလှ စွာသော အတုမရှိသော ဘုရားရှင်တို့၏ အသရေတော်ကို ဖူးမြင်လိုက်ရသဖြင့် ဘုရားဖြစ်လိုသောစိတ်ဆန္ဒ ဖြစ်ပေါ်လာခါ ငါသည်ကိလေသာကုန်ခန်းသော ရဟန္တာဖြစ်ပြီး နိဗ္ဗာန်ကို ဝင်စံလို ပါက ယနေ့ပင် ဒီပင်္ကရာဘုရားရှင်၏ ခြေတော်ရင်း၌ နိဗ္ဗာန်ကို ဝင်စံနိုင်ပေသည်။

သို့သော်လည်း တကိုယ်ကောင်းဆန်လျက် ငါတစ်ယောက် တည်း နိဗ္ဗာန်သို့သွားသဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ သတ္တဝါတို့ကို သံသရာတည်းဟူသော ဝဲဩဇာရေအယာဉ်မှ ထုတ်နှုတ်၍ နိဗ္ဗာန် တည်းဟူသော ကြည်းကုန်ထက်သို့ ပို့ဆောင်ကယ်တင်၍ သွားပေ တော့အံ့ဟု ကြံစည်တော်မူလျက် ဒီပင်္ကရာဘုရားရှင်အား လက်အုပ် ချီမိုးရှိခိုးခါ တပည့်တော်သုမေဓာသည် အရှင်ဘုရားကဲ့သို့ နောင် သောအခါမှာ ဘုရားစင်စစ်ဧကန်ဖြစ်ရပါလို၏ ဘုရားဟု ဆုပန် လျက် တပည့်တော်၏ အသက်ကို စွန့်လွှတ်လှူဒါန်းပါသည်ဘုရား ဟု လျှောက်ထားခါ ရွံ့ဗွက်ထဲမှာ မိမိကိုယ်ကို ဝမ်းလျားမှောက်ပြီး တံတားခင်း၍ လှူလေသည်။

သုမေဓာရှင်ရသေ့သည် မိမိ၏အသက်ကိုစွန့်ခါ ဘုရားရှင် ၏ရှေ့မှောက်ဝယ် တံတားခင်းလှူပြီး ဘုရားဆုပန်သတဲ့ဆိုတဲ့ သတင်းဟာ ရမ္မာဝတီတစ်ပြည်လုံး ပျံ့နှံ့ကျော်ကြားသွားလေသည်။ ပြည်သူပြည်သားအားလုံးက မိမိတို့အိမ်ရှေ့တွင် စောင့်ဆိုင်း

မျှော်လင့်နေကြရာမှ ရုတ်ရုတ်သဲသဲ၊ ထူးထူးဆန်းဆန်း၊ လှုပ်လှုပ် ရှားရှား၊ ဆူဆူညံညံ၊ တအံတဩ၊ အပြေးအလွှား၊ လှူဖွယ်ပစ္စည်း ကလေးတွေ ကိုင်ဆောင်ကြခါ သုမေဓာရှင်ရသေ့ တံတားခင်းရာ မြို့ပြင်သို့ သူ့ထက်ငါ တိုးဝှေ့၍ ကြည့်ရှုရန် ရောက်လာကြလေ သည်။

ထိုပရိသတ်များထဲမှာ သုမိတ္တာအမည်ရှိသော မိန်းကလေး တစ်ယောက်သည် ဒီပင်္ကရာဘုရားရှင်အား လှူဒါန်းရာ ကြာပန်း လေး ရှစ်ခိုင်ကို ကိုင်ဆောင်လျက် စည်ကားလှစွာသော ပရိသတ် ထဲမှ တိုးဝှေ့၍ တဖြည်းဖြည်း သုမေဓာရှင်ရသေ့၏ အနီးနားသို့ ရောက်လာလေသည်။ ထိုသုမိတ္တာ အမျိုးသမီးကလေးသည် သုမေဓာရှင်ရသေ့က ဒီပင်္ကရာဘုရားရှင်ထံမှာ ဘုရားဆုပန်၍ ဘုရားရှင်က ဗျာဒိတ်တော်ပေးသနားနေတော်မူသည်ကို တွေ့မြင် လိုက်ရသောအခါ အလွန်တရာ ဝမ်းမြောက်ကြည်နူးသဖြင့် -

မိမိတွင်ပါသော ကြာပန်းရှစ်ခိုင်အနက် ငါးခိုင်ကို ရှင်ရသေ့ အားပေးလျက် ဒီပင်္ကရာဘုရားရှင်အား ပူဇော်လှူဒါန်း၍ ဘုရားဆု ကိုပန်စေပြီး ကျန်သော ကြာပန်းသုံးခိုင်ကို သုမိတ္တာအမျိုးသမီး ကလေးကိုယ်တိုင် ဘုရားရှင်အားလှူပြီး ဖြစ်လေရာရာ ဘဝတိုင်း ဘဝတိုင်း ဤသုမေဓာရှင်ရသေ့၏ အလုပ်အကျွေး ဖြစ်ရပါလို၏ဟု ဆုတောင်းခဲ့လေသည်။

ဒီပင်္ကရာမြတ်စွာဘုရားသည် သုမေဓာရှင်ရသေ့၏ ဦးခေါင်း ရင်းမှ ရပ်တော်မူလျက် အသက်ကိုစွန့်ခါ ခန္ဓာကိုဝတ်စင်း၍ တံတားခင်းနေသော ဤသုမေဓာရသေ့သည် ဤကမ္ဘာမှစ၍ လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းရှိသောအခါ၌ ငါကဲ့သို့ပင် ဂေါတမ

ဟူသောအမည်ဖြင့် ဘုရားစင်စစ် ဧကန်ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ဗျာဒိတ်စကား မြွက်ကြားတော်မူလေသည်။

ဗျာဒိတ်စကား မြွက်ကြားတော်မူပြီး၍ ဒီပင်္ကရာ မြတ်စွာဘုရားသည် နောက်ပါသံဃာတော် လေးသိန်းခြံရံလျက် ဝမ်းလျားမှောက် တံတားခင်း၍နေသော သုမေဓာရှင်ရသေ့၏ ကိုယ်ပေါ်တွင် နင်းကြွတော်မမူဘဲ ရှောင်လွှဲ၍ ကြွသွားတော်မူလေသည်။ များပြားလှစွာသော လူပရိသတ်ကြီး အပေါင်းကလည်းပဲ သုမေဓာ ရှင်ရသေ့နှင့် သုမိတ္တာ သူဌေးသမီးကလေးတို့၏ ဆုပန်ကြပုံကို ကြည့်ရှုကြပြီး ရင်သတ်ရှုမော အံ့သြကြလျက် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ကောင်းချီးနုမော် သာဓုခေါ်ကြသောအသံသည် ဘဝဂ်မဆန့်ပျံ့နှံ့၍တက်သွားလေသည်။ အသက်မရှိသော မြေကြီးကပင်လျှင် ကောင်းချီးပေးသည့်ပမာ ထူးဆန်းအံ့သြဖွယ် ပဲ့တင်ထပ်မျှ သွက်သွက်ခါအောင် ရိုက်ခါတုန်ဟီး ပြင်းစွာသော မြေငလျင်ကြီး တုန်လှုပ်လေတော့သည်။

လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း ကာလပတ်လုံး ပါရမီဆယ်ပါး စွန့်ကြီးခြင်းငါးပါး စရိယသုံးပါး ဖြည့်ကျင့်တော်မူခါ သုမေဓာနှင့် သုမိတ္တာတို့သည် “မဟော်သဓာသုခမိန်နှင့် အမယာဒေဝီ”၊ “စန္ဒ ကိန္နရာနှင့် စန္ဒကိန္နရီ”၊ “ဝေဿန္တရာမင်းနှင့် မဒ္ဒိမိဘုရား” အစရှိသည်ဖြင့် ဖြစ်ခဲ့ကြပြီး ယခုနောက်ဆုံးဘဝမှာ သုမေဓာရှင်ရသေ့သည် သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား ဂေါတမဘုရား ဖြစ်တော်မူ၍ သုမိတ္တာ သူဌေးသမီးကလေးသည် ယသော်ဇရာ ဗိမ္ဗာဒေဝီ မိဖုရား ဖြစ်လာခဲ့လေသည်။

သုမေဓာရှင်ရသေ့နှင့် သုမိတ္တာသူဌေးသမီးတို့ကို အတုယူ၍

လှူဒါန်းမှု၊ အကျင့်သီလကောင်းမှု၊ စွန့်စားမှု၊ အနစ်နာခံမှု၊
လုံ့လဝီရိယရှိမှု၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ရှိမှု၊ အများကောင်းကျိုး ဆောင်ရွက်
မှု၊ မေတ္တာထားမှု စသော ပါရမီများ ဖြည့်ကျင့်နိုင်ကြ၍ ပစ္စုပ္ပန်
သံသရာ ကောင်းကျိုးချမ်းသာ ကျက်သရေမင်္ဂလာအပေါင်းနှင့်
ပြည့်စုံကြပြီး မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို တက်လှမ်းနိုင်သော သူတော်ကောင်း
များ ဖြစ်ကြပါစေ။

**ရှင်ပြုပုံအစီအစဉ်
ဆံချနေသောအခါ ပွားများရန်
တပေဉ္စက ကမ္မဋ္ဌာန်း**

အတ္တိ ဣမသ္မိံ ကာယေ ကေသာ လောမာ နခါ ဒန္တာ တစော။

မြန်မာပြန်

ဤငါ၏ကိုယ်၌ ဆံပင်၊ မွေးညင်း၊ ခြေသည်း လက်သည်း၊
သွား၊ အရေ ဤငါးထွေ ငါးစုတို့သည် မစင်ကြယ်ကာ စက်ဆုပ်
စရာ၊ ရွံ့စရာ ဖြစ်ကုန်၏။

သတ္တဝါလဲမဟုတ်၊ အသက်လဲ မဟုတ်ကုန်ပါတကား
ဟု ခေါင်းရိတ်နေစဉ် မောင်ရှင်လောင်းသည် ပွားများရမည်။

လင်္ကာ

ငါ၏ကိုယ်မှာ နံ့သာမွှေးကြိုင် မြဲခိုင်လှစွာ ကောင်းရာ
မမြင်၊ ဆံပင်သာရှိ အမွှေးရှိ၍ ရှိသည့် လက်သည်း ခြေသည်း
နှင့် သွားလည်းတထွေ အရေတမျိုး ညှိနဲ့ဆိုးသည်၊ အသိုးအပုတ်
ချည်ပါတကား။

၃၂ ကောဋ္ဌာသ

ဆံပင်၊ မွေးညှင်း၊ ခြေသည်းလက်သည်း၊ သွား၊ အရေ၅ ခု
 အသား၊ အကြော၊ အရိုး၊ ရိုးတွင်းခြင်ဆီ၊ အညှို့. ၅ ခု
 နှလုံး၊ အသည်း၊ အမြေး၊ အဖျဉ်း၊ အဆုတ် ၅ ခု
 အူမ၊ အူသိမ်၊ အစာသစ်၊ အစာဟောင်း၊ ဦးနှောက် ၅ ခု
 သည်းခြေ၊ သလိပ်၊ ပြည်၊ သွေး၊ ချွေး၊ အဆီခဲ ၆ ခု
 မျက်ရည်၊ ဆီကြည်၊ တံတွေး၊ နှပ်၊ အစေး၊ ကျင်ငယ်၆ ခု

ဆရာထံသို့ သင်္ကန်းအပ်ရန် ပါဠိ

သကလ ဝဋ္ဋ ဒုက္ခ နိဿရဏ နိဗ္ဗာနဿ
 သစ္စိကရဏတ္ထာယ ဣမံ ကာသာဝံ ဂဟေတွာ ပဗ္ဗာဇေထ
 မံ ဘန္တေ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ။

အနက်

ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ သကလ ဝဋ္ဋ ဒုက္ခ နိဿရဏ
 နိဗ္ဗာနဿ၊ အလုံးစုံသော သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ ကင်းလွတ်ထွက်
 မြောက်သော နိဗ္ဗာန်ကို။ သစ္စိကရဏတ္ထာယ၊ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်
 ဉာဏ်ဖြင့် လျင်မြန်စွာ မျက်မှောက်ပြုပါရခြင်း အကျိုးငှာ။ ဣမံ
 ကာသာဝံ၊ အကျွန်ုပ်လက်၌ရှိသော ဤသင်္ကန်းကို။ ဂဟေ တွာ၊
 ယူတော်မူ၍။ မံ၊ အကျွန်ုပ်ကို။ အနုကမ္ပံ၊ အစဉ်သနား ခြင်းကို။
 ဥပါဒါယ၊ အကြောင်းပြု၍။ ပဗ္ဗာဇေထ၊ ရှင်သာမဏေ ဖြစ်အောင်
 ပြုတော်မူပါကုန်ဘုရား။

ဆရာထံမှ သင်္ကန်းတောင်းရန် ပါဠိ

သကလ ဝဋ္ဋ ဒုက္ခ နိဿရဏ နိဗ္ဗာနဿ
သစ္စိကရဏတ္ထာယ ဧတံ ကာသာဝံ ဒတွာ ပဗ္ဗာဇေထ
မံ ဘန္တေ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ။

အနက်

ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ သကလ ဝဋ္ဋ ဒုက္ခ နိဿရဏ နိဗ္ဗာနဿ၊ အလုံးစုံသော သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ ကင်းလွတ်ထွက်
မြောက်သော နိဗ္ဗာန်ကို။ သစ္စိကရဏတ္ထာယ၊ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်
ဉာဏ်ဖြင့် လျင်မြန်စွာ မျက်မှောက်ပြုပါရခြင်း အကျိုးငှာ။ ဧတံ
ကာသာဝံ၊ အရှင်ဘုရား လက်တော်၌ရှိသော ထိုသင်္ကန်းကို။
ဒတွာ၊ ပေးတော်မူ၍။ မံ၊ အကျွန်ုပ်ကို။ အနုကမ္ပံ၊ အစဉ်သနား
ခြင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ အကြောင်းပြု၍။ ပဗ္ဗာဇေထ၊ ရှင်သာမဏေ
ဖြစ်အောင် ပြုတော်မူပါကုန်ဘုရား။

ဝိပဿနာရှုပုံ

ရုပ်နာမ်ဓမ္မ မမြဲကြ အနိစ္စပါတကား
ရုပ်နာမ်ဓမ္မ ဆင်းရဲလှ ဒုက္ခပါတကား
ရုပ်နာမ်ဓမ္မ အဆိုးမရ အနတ္တပါတကား

ရှင်သာမဏေအဖြစ်တောင်းရန်

ဘန္တေ သံသာရ ဝဋ္ဋ ဒုက္ခတော မောစနတ္ထာယ ပဗ္ဗဇ္ဇံ
ယာစာမိ၊

ဒုတိယမ္ပိ ဘန္တေ သံသာရ ဝဋ္ဋ ဒုက္ခတော မောစနတ္ထာယ
ပဗ္ဗဇ္ဇံ ယာစာမိ၊

တတိယမ္ပိ ဘန္တေ သံသာရ ဝဇ္ဇ ဒုက္ခတော မောစနတ္ထာယ
ပဗ္ဗဇ္ဇံ ယာစာမိ၊

အနက်

ဘန္တေ၊ အရှင်မြတ်ဘုရား။ သံသာရ ဝဇ္ဇ ဒုက္ခတော၊
သံသရာ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ။ မောစနတ္ထာယ၊ လွတ်မြောက်ကျွတ်လွတ်ပါ
ရခြင်းအကျိုးငှာ။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ရှင်သာမဏေအဖြစ်ကို။ ယာစာမိ၊
တောင်းပန်ပါ၏ဘုရား။

ဘန္တေ၊ အရှင်မြတ်ဘုရား၊ ဒုတိယမ္ပိ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း
သံသာရ ဝဇ္ဇ ဒုက္ခတော၊ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ။ မောစနတ္ထာယ၊
လွတ်မြောက် ကျွတ်လွတ်ပါရခြင်းအကျိုးငှာ။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ရှင်သာမဏေ
အဖြစ်ကို။ ယာစာမိ၊ တောင်းပန်ပါ၏ဘုရား။

ဘန္တေ၊ အရှင်မြတ်ဘုရား။ တတိယမ္ပိ၊ သုံးကြိမ်မြောက်
လည်း။ သံသာရ ဝဇ္ဇ ဒုက္ခတော၊ သံသရာ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ။
မောစနတ္ထာယ၊ လွတ်မြောက် ကျွတ်လွတ်ပါရခြင်းအကျိုးငှာ။
ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ရှင်သာမဏေအဖြစ်ကို။ ယာစာမိ၊ တောင်းပန်ပါ၏ဘုရား။

သာမဏေရသီလတောင်းရန်

အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ ဒသ သာမဏေရ
ပဗ္ဗဇ္ဇသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံ ဒေထ မေ
ဘန္တေ။

ဒုတိယမ္ပိ အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ ဒသ
သာမဏေရ ပဗ္ဗဇ္ဇသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံ
ဒေထ မေ ဘန္တေ၊

တတိယမ္ပိ အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ ဒသ
သာမဏေရ ပဗ္ဗဇ္ဇသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံ
ဒေဝ မေ ဘန္တေ၊

သရဏဂုံ ဆောက်တည်ရန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(၃) ခေါက်ဆိုလေ။

ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊

ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊

သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ

ဒုတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊

ဒုတိယမ္ပိ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊

ဒုတိယမ္ပိ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ

တတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊

တတိယမ္ပိ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊

တတိယမ္ပိ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ

၁၀ ပါးသီလ ဆောက်တည်ရန်

၁။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊

၂။ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊

၃။ အဗြဟ္မစရိယာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊

၄။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊

၅။ သုရာ မေရယ မဇ္ဇပမာဒဌာနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ
သမာဒိယာမိ၊

- ၆။ ဝိကာလဘောဇနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊
 ၇။ နစ္စ ဂီတ ဝါဒိတ ဝိသုက ဒဿနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊
 ၈။ မာလာဂန္ဓ ဝိလေပန ဓာရဏ မဏ္ဍန ဝိဘူသနဌာနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊
 ၉။ ဥစ္စာသယန မဟာသယနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊
 ၁၀။ ဇာတရူပ ရဇတ ပဋိဂ္ဂဟဏာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

သရဏဂုမ်အနက်

- ၁။ ဗုဒ္ဓံ - မြတ်စွာဘုရားကို၊ (သရဏံ - ကိုးကွယ်ရာ အားထားရာ မှီခိုရာ လှဲလျောင်းရာဟူ၍၊ ဂစ္ဆာမိ - ဆည်းကပ်ပါ၏။)
 ၂။ ဓမ္မံ တရားတော်မြတ်ကို၊ (ပ)
 ၃။ သံဃံ သံဃာတော်မြတ်ကို၊ (ပ)
 ဒုတိယမ္ပိ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း၊ ဗုဒ္ဓံ - မြတ်စွာဘုရားကို၊
 တတိယမ္ပိ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း၊ ဗုဒ္ဓံ - မြတ်စွာဘုရားကို၊

ဆယ်ပါးသီလအနက်

- ၁။ ပါဏာတိပါတာ၊ သူ့အသက်ကိုသတ်ခြင်းမှ။
 (ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ၊ ရှောင်ကြဉ်ကြောင်းဖြစ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို သမာဒိယာမိ၊ ကောင်းစွာဆောက်တည်ပါ၏ဘုရား။)
 ၂။ အဒိန္နာဒါနာ၊ အရှင်မပေးသော သူတစ်ပါးဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းမှ။ (ပ)

၃။ အပြဟ္မစရိယာ၊ မမြတ်သောအကျင့်မှ။ (ပ)

၄။ မုသာဝါဒါ၊ မဟုတ်မမှန်သောစကားကို ဆိုခြင်းမှ။

(ပ)

၅။ သုရာ မေရယ မဇ္ဇပမာဒဌာနာ၊ မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေရည်သေရက်သောက်ခြင်းမှ။ (ပ)

၆။ ဝိကာလ ဘောဇနာ၊ နေ့လွဲညစာ စားခြင်းမှ။ (ပ)

၇။ နစ္စ ဂီတ ဝါဒီတ ဝိသူက ဒဿနာ၊ ကခြင်း၊ သီဆိုခြင်း၊ တီးမှုတ်ခြင်း၊ သာသနာတော်၏ ငြောင့် တံကျင်သဖွယ် ကြည့်ရှုနားထောင်ခြင်းမှ။ (ပ)

၈။ မာလာဂန္ဓ ဝိလေပန ဓာရဏ မဏ္ဍန ဝိဘူသနဌာနာ၊ ပန်းပန်ခြင်း၊ နံ့သာအမွှေးအထုံတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်ခြင်း၊ နံ့သာပျောင်းတို့ဖြင့် အတင့်အတယ် အပြေအပြစ်ပြုခြင်းမှ။ (ပ)

၉။ ဥစ္စာသယန မဟာသယနာ၊ မြင့်သောနေရာ၊ မြတ်သောနေရာတို့၌ နေထိုင်ခြင်းမှ။ (ပ)

၁၀။ ဇာတရူပ ရဇတ ပဋိဂ္ဂဟဏာ၊ ရွှေ ငွေ အသပြာ မာသကတို့ကို ကိုင်ခြင်းမှ။ (ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ၊ ရှောင်ကြဉ်ကြောင်းဖြစ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို။ သမာဒိယာမိ၊ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်ပါ၏ဘုရား။)

ဥပဇ္ဈာယ်ယူပုံ

ဥပဇ္ဈာယော မေ ဘန္တေ ဟောဟိ၊

ဥပဇ္ဈာယော မေ ဘန္တေ ဟောဟိ၊

ဥပဇ္ဈာယော မေ ဘန္တေ ဟောဟိ၊

အနက်

ဘန္တေ၊ အရှင်မြတ်ဘုရား။ အာယဿာ - သက်တော်ရှည်
 သော။ တံ၊ အရှင်မြတ်ဘုရားသည်။ မေ၊ ဘုရားတပည့်တော်၏။
 ဥပဇ္ဈာယော၊ အပြစ်ကြီး အပြစ်ငယ်ကို ကြည့်ရှုမပြတ်ဆုံးမတတ်
 သော ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာသည်။ ဟောဟိ၊ ဖြစ်တော်မူပါဘုရား။

သင်္ကန်းဝတ်ရုံရာ၌ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်ရန်

ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော စိဝရံ ပဋိသေဝါမိ၊ ယာဝ ဒေဝ
 သီတဿ ပဋိဃာတာယ၊ ဥဏှဿ ပဋိဃာတာယ၊ ခုံသ မကသ
 ဝါတာတပ သရီသပ္ပ သမ္ပဿာနံ ပဋိဃာတာယ ယာဝ ဒေဝ
 ဟိရီကောပိနပ္ပဋိစ္ဆာဒနတ္ထံ။ ။

အနက်။ ။ယောနိသော၊ သင့်သောအကြောင်းအား
 ဖြင့်။ ပဋိသင်္ခါ - ပဋိသင်္ခါယ၊ ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်၍။ စိဝရံ၊
 သင်္ကန်းကို။ ပဋိသေဝါမိ၊ မှီဝဲပါ၏။ သီတဿ၊ အအေးကို။
 ယာဝပဋိဃာတာယ ဧဝ၊ ပယ်ဖျောက်ရုံငှာသာလျှင်။ ဥဏှဿ၊
 မီးပူကို။ ယာဝ ပဋိ ဃာတာယ ဧဝ၊ ပယ်ဖျောက်ရုံငှာသာလျှင်။
 ခုံသ မကသ ဝါတာတပ သရီသပ္ပ သမ္ပဿာနံ၊ မှက် ခြင် ယင်
 လေ နေပူ မြွေ ကင်း သန်း တို့၏ အတွေ့တို့ကို။ ယာဝ ပဋိ
 ဃာတာယ ဧဝ၊ ပယ်ဖျောက်ရုံငှာသာလျှင်။ စိဝရံ၊ သင်္ကန်းကို။
 ပဋိသေဝါမိ၊ မှီဝဲပါ၏။ ယာဝ ဟိရီကောပိနပ္ပဋိစ္ဆာဒနတ္ထံ ဧဝ၊
 ဟိရီဂုဏ်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော အင်္ဂါကြီးငယ်ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်း
 အကျိုးငှာသာလျှင်။ စိဝရံ၊ သင်္ကန်းကို။ ပဋိသေဝါမိ၊ မှီဝဲပါ၏။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ချမ်းပူကိုဖျက်၊ ခြင် မှက် လေ နေ၊
ကင်းမြေ လွဲသုန်၊ ဟိရီဂုဏ်ကို၊ ကုန်စေတတ်စွာ၊ ကိုယ်အင်္ဂါ
ကို၊ လုံပါစေလို၊ ကိုယ်ကိုစမ္မာယ်၊ ဆင်ပြင်မယ်ဟု၊ စိတ်ဝယ်
မတန်း၊ ဤသင်္ကန်းကို၊ ဖုံးလွှမ်းသုံးဆောင်ပါသတည်း။

ဆွမ်းစားရာ၌ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်ရန်

ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော ပိဏ္ဏပါတံ၊ ပဋိသေဝါမိ၊

နေဝ ဒဝါယ နမဒါယ န မဏ္ဍနာယ န ဝိဘူသနာယ ယာဝ ဒေဝ
ဣမဿ ကာယဿ ဌိတိယာ ယာပနာယ ဝိဟိံသူပရတိယာ၊
ဗြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟာယ၊ ဣတိ ပုရာဏဉ္စ ဝေဒနံ ပဋိဟင်္ခါမိ၊
နဝဉ္စ ဝေဒနံ န ဥပ္ပါဒေဿာမိ၊ ယတြာစ မေ ဘဝိဿတိ၊
အနဝဇ္ဇတာစ ဖာသုဝိဟာရောစ။

အနက်။ ။ ယောနိသော၊ သင့်သောအကြောင်းအား

ဖြင့်။ ပဋိသင်္ခါ-ပဋိသင်္ခါယ၊ ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်၍။ ပိဏ္ဏပါတံ၊
ဆွမ်းအစရှိသော အာဟာရကို။ ပဋိသေဝါမိ၊ မှီဝဲပါ၏။ ဒဝါယ၊
ရွာသူသားငယ်တို့ကဲ့သို့၊ မြူးထူးပျော်ပါးကစားခြင်းငှာ။ နေဝ
ပဋိသေဝါမိ၊ မမှီဝဲပါ။ မဒါယ၊ လက်ငွေ့လက်ပန်းသည် စသည်
တို့ကဲ့သို့ အားဟူသောမာန်ယစ်ခြင်းငှာ။ န ပဋိသေဝါမိ၊ မမှီဝဲ
ပါ။ မဏ္ဍနာယ၊ နန်းတွင်းသူ ပြည့်တန်ဆာမတို့ကဲ့သို့ အင်္ဂါ
ကြီးငယ် ပြည့်ဖြိုးခြင်းငှာ။ န ပဋိသေဝါမိ၊ မမှီဝဲပါ။ ဝိဘူသနာယ၊
ကျွမ်းသမား ကချေသည်တို့ကဲ့သို့ အရေအဆင်း လှပတင့်တယ်
ခြင်းငှာ။ န ပဋိသေဝါမိ၊ မမှီဝဲပါ။ ဣမဿ ကာယဿ၊ ဤ
ရူပကာယ၏။ ယာဝဌိတိယာစဝ၊ တည်ရုံငှာသာလျှင်။ ယာဝ
ယာပနာယစဝ၊ မျှတရုံငှာသာလျှင်။ ယာဝ ဝိဟိံသူပရတိယာ

ဧဝံ၊ ပင်ပန်းခြင်းငြိမ်းရုံငှာသာလျှင်။ ယာဝဠာဟူစရိယာ နဂ္ဂဟာ
 ယ ဧဝံ၊ သာသနဗြဟ္မစရိယ၊ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ နှစ်ပါးကို 'ချီး
 မြှောက်ရုံငှာသာလျှင်။ ပိဏ္ဏပါတံ၊ ဆွမ်းအစရှိသော အာဟာရကို။
 ပဋိသေဝါမိ၊ မှီဝဲပါ၏။ ဣတိ ဣမိနာ ပိဏ္ဏပါတပုဋိသေဝနေန၊
 ဤသို့ဆွမ်းမှီဝဲသဖြင့်။ ပုရာဏံ၊ အဟောင်းဖြစ်သော။ ဝေဒနဉ္စ၊
 ဆင်းရဲဝေဒနာကိုလည်း။ ပဋိဟင်္ခါမိ၊ ပယ်ဖျောက်အံ့။ နဝံ၊
 အသစ်ဖြစ်သော။ ဝေဒနဉ္စ၊ ဆင်းရဲဝေဒနာကိုလည်း။ နဥပ္ပါ
 ဒေဿာမိ၊ မဖြစ်စေအံ့။ မေ၊ ငါ့အား။ ယတြာစ၊ မျှတခြင်းသည်
 လည်းကောင်း။ အနဝဇ္ဇတာစ၊ အပြစ်မရှိခြင်းသည်လည်းကောင်း။
 ဖာသုဝိဟာရောစ၊ ချမ်းသာစွာနေရခြင်းသည် လည်းကောင်း။
 ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးပြု၍။ ပိဏ္ဏပါတံ၊
 ဆွမ်းအစရှိသော အာဟာရကို။ ပဋိသေဝါမိ၊ မှီဝဲပါ၏။ ။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ဤသည့်စားဖွယ်၊ အမယ်မယ်ကို၊ မြူး
 ရယ်မာန်ကြွ၊ လှပရေဆင်း၊ ပြည့်ဖြိုးခြင်းငှာ၊ မသုံးပါဘူး၊ လေး
 ဖြာဓာတ်ဆောင်၊ ဤကိုယ်ကောင်သည်၊ ရှည်အောင်တည်လျက်၊
 အသက်မျှတမ်း၊ မမောပန်းငြား၊ ဘုရားသာသနာ၊ ကျင့်နှစ်ဖြာ
 ကို၊ ကျင့်နိုင်ပါစေ၊ ဝေဒနာ ဟောင်း သစ်၊ မဖြစ်စေရ၊ ယာ
 ပထမျှလစ်၊ ခပ်သိမ်းပြစ်ကို၊ မဖြစ်လေအောင်၊ ချမ်းမြေ့အောင်
 ဟု၊ သုံးဆောင်မှီဝဲပါသတည်း။

ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ၌ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်ရန်

ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော သေနာသနံ ပဋိသေဝါမိ၊ ယာဝ
 ဒေဝ သီတဿ ပဋိဃာတာယ၊ ဥဏှဿ ပဋိဃာတာယ၊ ခုံသ

မကသ ဝါတာတပ သရီသပ္ပ သမ္မဿာနံ ပဋိဃာတာယ၊ ယာဝ
ဒေဝ ဥတုပရိဿယ ဝိနောဒနပ္ပဋိသလ္လ္လာနာရာမတ္ထံ။ ။

အနက်။ ။ ယောနိသော၊ သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့်၊
ပဋိသင်္ခါ - ပဋိသင်္ခါယ၊ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၍ သေနာသနံ၊
အိပ်ရာနေရာ ကျောင်းကို။ ပဋိသေဝါမိ၊ မှီဝဲပါ၏။ သီတဿ၊
အအေးကို။ ယာဝ ပဋိဃာတာယဧဝ၊ ပယ်ဖျောက်ရုံငှာသာလျှင်။
ဥဏှာဿ၊ မီးပူကို။ ယာဝ ပဋိဃာတာယ ဧဝ ပယ်ဖျောက်ရုံ
ငှာသာလျှင်။ ခုံသ မကသ ဝါတာတပ သရီသပ္ပ သမ္မဿာနံ၊
မှက်၊ ခြင်၊ ယင်၊ လေ၊ နေပူ၊ မြွေ၊ ကင်း၊ သန်းတို့၏ အတွေ့
တို့ကို။ ယာဝ ပဋိဃာတာယ ဧဝ၊ ပယ်ဖျောက်ရုံငှာသာလျှင်။
သေနာသနံ၊ အိပ်ရာနေရာကျောင်းကို။ ပဋိသေဝါမိ၊ မှီဝဲပါ၏။
ယာဝ ဥတု ပရိဿယ၊ ဝိနောဒနပ္ပဋိသလ္လ္လာနာရာမတ္ထံ ဧဝ၊
ဥတုဘေးရန်ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း ကိန်းအောင်းမွေ့လျော်ခြင်း
အကျိုးငှာသာလျှင်။ သေနာသနံ အိပ်ရာနေရာကျောင်းကို။ ပဋိ
သေဝါမိ-မှီဝဲပါ၏။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ချမ်းပူကို ဖျက်၊ ခြင်၊ မှက် လေ နေ၊
ကင်း မြွေဝေးမှု၊ ဥတုဘေးကျမ်း၊ မသန်းကင်းစင်၊ စိတ်ကြည်
လင်ကြောင်း နေရာကျောင်းကို ကိန်းအောင်း မှီခိုပါသတည်း။

ဆေးပစ္စည်းမှီဝဲရာ၌ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်ရန်

ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော ဂိလာန ပစ္စယ ဘောသဇ္ဇ ပရိက္ခာရံ
ပဋိသေဝါမိ၊ ယာဝ ဒေဝ ဥပ္ပန္နနံ ဝေယျာဗျာဓိကာနံ ဝေဒနာနံ
ပဋိဃာတာယ အဗျာပဇ္ဇ ပရမတာယ။

အနက်။ ။ ယောနိသော၊ သင့်သောအကြောင်းအား
 ဖြင့်၊ ပဋိသင်္ခါ ပဋိသင်္ခါယ၊ ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်၍၊ ဂိလာန ပစ္စယ
 ဘေသဇ္ဇ ပရိက္ခာရံ၊ အနာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အသက်၏ အရံ
 အကာ တန်ဆာ အဆောက်အဦဖြစ်သော ဆေးကို။ ပဋိသေဝါမိ၊
 မှီဝဲပါ၏။ ဥပ္ပန္နာနံ-ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝေယျာ
 ဗျာဓိကာနံ၊ ဓာတ်ချောက်ချားခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေဒနာနံ၊
 ဆင်းရဲဝေဒနာတို့ကို၊ ယာဝ ပဋိဃာတာယ ဧဝံ၊ ပယ်
 ဖျောက်ရုံငှာသာလျှင်။ ယာဝ အဗျာပဇ္ဇ ပရမတာယ ဧဝံ၊ အနာ
 ကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း၏ မရှိခြင်း အကျိုးငှာသာလျှင်
 ဂိလာန ပစ္စယ ဘေသဇ္ဇ ပရိက္ခာရံ၊ အနာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်
 အသက်၏ အရံအကာ တန်ဆာ အဆောက်အဦဖြစ်သော ဆေး
 ကို၊ ပဋိသေဝါမိ-မှီဝဲပါ၏။

ဆောင်ပုဒ်။ ။ ကျင်နာ ခံခက်၊ နှိပ်စက်ဖိစီး၊ ဖြစ်ပြီး
 ဖြစ်လာ ဝေဒနာကို စွန့်ခွာပယ်လျှင်းဆင်းရဲကင်း၍၊ လူမင်းမြတ်စွာ၊
 သာသနာကို၊ ကြည်သာရွှင်လန်း၊ ဖြည့်ကျင့်စွမ်းနိုင်ဖို့ ရည်မှန်း
 သုံးဆောင်ပါသတည်း။

သုဓမ္မဝတီရှင်ကျင့်ဝတ်မှ

“ပစ္စဝေက္ခဏာမည်ပုံ”

အဖန်ဖန် ဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်သုံးသပ်မှုမျိုးကို ‘ပစ္စဝေက္ခဏာ’
 ခေါ်သည်။

“ဆင်ခြင်ရာအခါ”

- ၁။ ဝတ်ရုံအပ် ခင်းခြံအပ်သော သင်္ကန်း၊ စောင် အဝတ် ဟူသမျှတို့ကို ဝတ်တိုင်း၊ ရုံတိုင်း၊ သုံးဆောင်တိုင်း သင်္ကန်း အဖြစ်ဖြင့် ဆင်ခြင်ရာသည်။
- ၂။ စားသောက်မျိုးခွဲအပ်သော အစာအာဟာရဟူသမျှတို့ကို လုတ်တိုင်း လုတ်တိုင်း ဆွမ်းအဖြစ်ဖြင့် ဆင်ခြင်ရာသည်။
- ၃။ အိပ်စရာ၊ ထိုင်စရာ၊ ကျောင်း၊ ညောင်စောင်း၊ အခင်း၊ ဓုတင်၊ ခြင်္သေ့ထောင်၊ သစ်ပင်ရင်းတို့ကို ဝင်တိုင်း၊ ထွက်တိုင်း၊ သုံးဆောင်တိုင်း၊ ကျောင်းအဖြစ်ဖြင့် ဆင်ခြင်ရာသည်။
- ၄။ အဖျော်၊ ပျားသကာ စသော သောက်ဖွယ် လျက်ဖွယ် ဆေးဟူသမျှတို့ကို သောက်တိုင်း၊ စားတိုင်း၊ လျက်တိုင်း၊ ဆေး အဖြစ်ဖြင့် ဆင်ခြင်ရာသည်။

ဆင်ခြင်သည်ဟူရာ၌ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မသိဘဲ ပါဠိ သက်သက် ရွတ်ဆိုခြင်းသည် ဆင်ခြင်သည် မမည်။ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို မှတ်သား၍ ပစ္စည်းလေးပါးကို သုံးဆောင်သော အခါတိုင်း ဉာဏ်ဖြင့် ဆင်ခြင်ရသည်။ တစ်နေ့လုံး မတတ်နိုင် လျှင် အရုဏ်မတက်မီ အနည်းဆုံး တစ်ကြိမ်မျှဖြစ်စေ ဆင်ခြင် ရသည်။ အရုဏ်တက်သည့်တိုင်အောင် တစ်ကြိမ်မျှ မဆင်ခြင် မိလျှင် ဣဏပရိဘောဂဖြစ်၏။ (ကြွေးတင်သည်ဟူလို။)

ဆေးပစ္စည်း၌ အထူးအားဖြင့် စားဆဲ၌ပင် ဆင်ခြင်ရသည်။ မဆင်ခြင်မိလျှင် ရဟန်းဖြစ်လျှင် အာပတ်သင့်၏။ ရှင်သာမဏေ ဖြစ်သော် ဒဏ်သင့်၏။ ဒဏ်ထိုက်၏။

“ပစ္စဝေက္ခဏာ ဆင်ခြင်ပုံပြီး၏

“၃ လိင် ၁၀ ပါး ပါဠိအနက်”

ဒသဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော သာမဏေရော နာသေတဗ္ဗော။

- ၁။ ပါဏာတိပါတီ ဟောတိ။
- ၂။ အဒိန္နာဒါယီ ဟောတိ။
- ၃။ အဗြဟ္မစာရီ ဟောတိ။
- ၄။ မုသာဝါဒီ ဟောတိ။
- ၅။ သုရာမေရယ မဇ္ဇပါယီ ဟောတိ။
- ၆။ ဗုဒ္ဓဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။
- ၇။ ဓမ္မဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။
- ၈။ သံဃဿ အဝဏ္ဏံ ဘာသတိ။
- ၉။ မိစ္ဆာ ဒိဌိကော ဟောတိ။
- ၁၀။ ဘိက္ခုနီ ဒူ သကော ဟောတိ။

ဣမေဟိ ခေါ ဒသဟင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော သာမဏေရော
နာသေတဗ္ဗော။

အနက်

ဒသဟိ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ အင်္ဂဟိ-အကြောင်းအင်္ဂါတို့
နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ သာမဏေရော၊ သာမဏေကို။
နာသေတဗ္ဗော၊ လိင်ပြန်စေအပ်၏။

၁။ ပါဏာတိပါတီ၊ သူ့အသက်ကို သက်လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။

၂။ အဒိန္နာဒါယီ၊ အရှင်မပေးသော သူတစ်ပါးဥစ္စာကို ခိုးယူ
လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

- ၃။ အဗြဟ္မစာရီ၊ မမြတ်သော မေထုန်အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
- ၄။ မုသာဝါဒီ၊ မဟုတ်မမှန်သောစကားကို ပြောဆိုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
- ၅။ သုရာမေရယ မဇ္ဇပါယီ၊ မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေရည်သေရက်ကို သောက်လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
- ၆။ ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ အဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးမဲ့ ကဲ့ရဲ့သော စကားကို။ ဘာသတိ၊ ပြောဆို၏။
- ၇။ ဓမ္မဿ၊ တရားတော်မြတ်၏။ အဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးမဲ့ ကဲ့ရဲ့သော စကားကို ဘာသတိ၊ ပြောဆို၏။
- ၈။ သံဃဿ၊ သံဃာတော်မြတ်၏။ အဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးမဲ့ ကဲ့ရဲ့သောစကားကို။ ဘာသတိ၊ ပြောဆို၏။
- ၉။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော၊ မှားသောအယူရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
- ၁၀။ ဘိက္ခုနီဒူသကော၊ ဘိက္ခုနီမကို ဖျက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဒသဟိ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ ဣမေဟိ ခေါအင်္ဂေဟိ၊ ဤအကြောင်းအင်္ဂါတို့နှင့်၊ သမန္နဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ သာမဏေရော၊ သာမဏေကို။ နာသေတဗ္ဗော၊ လိင်ပြန်စေအပ်၏။

လိင် ၁၀ ပါး ပါဌ်အနက်ပြီး၏။

“လိင်၊ လိင်ကျ၊ လိင်ပြန် အဓိပ္ပာယ်”

လိင်ဟူသော စကားသည် လိင်သဒ္ဒါမှ ဆင်းသက်လာသော စကားဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် အသွင်ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကို ဆိုလို

သည်။ အသွင်ဟူသည် ဂိဟိလိဂ် = လူ့အသွင်၊ ပဗ္ဗဇ္ဇလိဂ် သာမဏေအသွင်ဟု အသွင်နှစ်မျိုးရသည်။

လိင် ၁၀ ပါးတွင် တစ်ပါးပါးကို ကျူးလွန်သော သာမဏေသည် သာမဏေအသွင်မှ နောင် စောင့်စည်းမှုမရှိက လူ့အသွင်သို့ လျော့ကျသည်ကို လိင်ကျသည်ဟု ခေါ်သည်။

လူထွက်သည့်သာမဏေမှာ သာမဏေအသွင်မှ လူ့အသွင် ကို ပြန်ယူသောကြောင့် လိင်ပြန်သည်။

လိင် ၁၀ ပါး အဓိပ္ပါယ်ပြီး၏။

“၄=ဒဏ် ၁၀ ပါး ပါဌ်အနက်”

ဒသ ဟင်္ဂဟိ သမန္နဂတဿ သာမဏေရဿ ဒဏ္ဍကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ။

၁။ ဝိကာလဘော ဇနော ဟောတိ။

၂။ နိဗ္ဗာ၊ ဂီတ၊ ဝါဒိတ၊ ဝိညူက ဒဿနော ဟောတိ။

၃။ မာလာ၊ ဂန္ဓ၊ ဝိလေပန၊ ဓာရဏ၊ မဏ္ဍန၊ ဝိဘူသနော ဟောတိ။

၄။ ဥစ္စာ သယန မဟာသယနော ဟောတိ။

၅။ ဇာတရူပ ရဇတ ပဋိဂ္ဂဟဏော ဟောတိ။

၆။ ဘိက္ခုနံ အလာဘာယ ပရိသက္ကတိ။

၇။ ဘိက္ခုနံ အဝါသာယ ပရိသက္ကတိ။

၈။ ဘိက္ခုနံ အနတ္တာယ ပရိသက္ကတိ။

၉။ ဘိက္ခု အက္ခောသတိ ပရိဘာသတိ။

၁၀။ ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဘေဒေတိ။

ဣမေဟိ ခေါ ဒသဟင်္ဂဟိ သမန္နဂတဿ သာမဏေ ရဿ ဒဏ္ဍကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ။

ဒသဟိ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော၊ အင်္ဂေဟိ၊ အကြောင်းအင်္ဂါ
တို့နှင့်၊ သမန္နာဂတဿ၊ ပြည့်စုံသော။ သာမဏေရဿ၊ သာမဏေ
အား။ ဒဏ္ဍကမ္ပံ၊ သဲဒဏ်၊ ရေဒဏ်ပေးခြင်းအမှုကို။ ကာတမ္ပံ၊
ပြုအပ်၏။

၁။ ဝိကာလဘောဇနော၊ နေ့လွဲညစာ စားလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။

၂။ နစ္စ ဂီတ ဝါဒိတ ဝိသူက ဒဿနော၊ ကခြင်း၊ သီခြင်း၊
တီးမှုတ်ခြင်းတို့ကို ကြည့်ရှုနားထောင်ခြင်း အလေ့ရှိသည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၃။ မာလာဂန္ဓ ဝိလေပန ဓာရဏ မဏ္ဍန ဝိဘူသနော၊ ပန်း
ပန်ခြင်း၊ နံ့သာလိမ်းခြင်း၊ နံ့သာပျောင်းတို့ဖြင့် အတင့်
အတယ် အပြေအပြစ် ပြုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၄။ ဥစ္စာသယန မဟာသယနော၊ မြင့်သောနေရာ၊ မြတ်သော
နေရာတို့၌ နေလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၅။ ဇာတရူပ ရဇတ ပဋိဂ္ဂဟဏော၊ ရွှေ၊ ငွေ၊ ဒင်္ဂါးပိုက်ဆံကို
ကိုင်ခံလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၆။ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့အား။ အလာဘာယ၊ လာဘ်မရစိမ့်
သောငှာ။ ပရိသက္ကတိ၊ အားထုတ်၏။

၇။ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့အား။ အဝါသာယ၊ နေရာမရစိမ့်သော
ငှာ။ ပရိသက္ကတိ၊ အားထုတ်၏။

၈။ ဘိက္ခုနံ၊ 'ရဟန်းတို့အား။ အနတ္ထာယ၊ အကျိုးမဲ့ဖြစ်စိမ့်
သောငှာ။ ပရိသက္ကတိ၊ အားထုတ်၏။

၉။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ကို။ အက္ခောသတိ၊ ဆဲရေး၏။ ပရိဘာ
သတိ၊ ခြိမ်းခြောက်၏။

၁၀။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ကို။ ဘိက္ခုဟိ၊ တစ်ပါးသောရဟန်းတို့
 နှင့်။ ဘောဒေတိ၊ ကွဲပြားအောင် ကုန်းတိုက်၏။
 ဒသဟိ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ ဣမေဟိခေါ အင်္ဂေဟိ၊ ဤ
 အကြောင်းအင်္ဂါတို့နှင့်။ သမန္နာဂတဿ၊ ပြည့်စုံသော။
 သာမဏေရဿ၊ သာမဏေအား။ ဒဏ္ဍဗ္ဗေ-သံဒဏ်၊
 ရေဒဏ်ပေးခြင်းအမှုကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။
 ဒဏ် ၁၀ ပါး ပါဌ်အနက်ပြီး၏။

ခန္ဓကဝတ်ပါဌ်အနက်

စုဒ္ဒသ ခန္ဓက ဝတ္တာနိ နာမခန္ဓေကေ ဝုတ္တာနိ၊ ကထံ။—

- ၁။ အာဂန္တုကဝတ္တံ၊
- ၂။ အာဝါသိကဝတ္တံ၊
- ၃။ ဂမိကဝတ္တံ၊
- ၄။ အနုမောဒနာဝတ္တံ၊
- ၅။ ဘတ္တဂ္ဂဝတ္တံ၊
- ၆။ ပိဏ္ဍစာရိကဝတ္တံ၊
- ၇။ အာရညကဝတ္တံ၊
- ၈။ သေနာသနဝတ္တံ၊
- ၉။ ဇန္တဘယဝတ္တံ၊
- ၁၀။ ဝစ္စကုဋိဝတ္တံ၊
- ၁၁။ ဥပဇ္ဈာယဝတ္တံ၊
- ၁၂။ သဒ္ဓိဝိဟာရိကဝတ္တံ၊
- ၁၃။ အာစရိယဝတ္တံ၊
- ၁၄။ အန္တေဝါသိကဝတ္တဉ္စာတိ

ဣမာနိ စုဒ္ဓသ ခန္ဓကဝတ္တာနိ၊ ဧတာနိစ သဗ္ဗေသံ သဗ္ဗ
ဒါစ ယထာရဟံ စရိတဗ္ဗာနိ။

၁။ ဝတ္တံ အပရိပူရေန္တော၊ သီလံနပရိပူရတိ။
အသုဒ္ဓ သီလော ဒုပ္ပညော၊ စိတ္တေကဂ္ဂံ နိဝိန္ဒတိ။

၂။ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော နေကဂ္ဂေါ၊ သမ္မာဓမ္မံ နပဿတိ၊
အပဿမာနော သဒ္ဓမ္မံ၊ ဒုက္ခာ နပရိ မုစ္ဆတိ။

၃။ ကဿာဟိဝတ္တံပူရေယျ၊ ဇိနပုတ္တော ဝိစက္ခဏော၊
ဩဝါဒံ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ၊ ကတွာ နိဗ္ဗာန မေဟိတိ။

စုဒ္ဓသ၊ တစ်ဆယ့်လေးပါးကုန်သော။ ခန္ဓကဝတ္တာနိနာမ
ခန္ဓကဝတ် မည်သည်တို့ကို။ ခန္ဓကေ၊ မဟာဝါ၊ စူဠဝါခန္ဓက၌။
ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝုတ္တာနိ၊ ဟောတော်မူအပ်
ကုန်၏။ ကထံဝုတ္တာနိ၊ အဘယ်သို့ ဟောတော်မူအပ်ကုန်
သနည်းဟူမူကား-

“ခန္ဓကဝတ်အနက်”

၁။ အာဂန္တုကဝတ္တဉ္စ၊ အရံအတွင်းသို့ မဝင်မီ ဖိနပ်ချွတ်ခြင်း၊
ထီးရုပ်ခြင်း၊ ဦးခေါင်းခြုံကိုဖွင့်ခြင်း၊ ဦးခေါင်း၌တင်သော
သင်္ကန်းကို ပခုံးသို့ချခြင်း၊ အာဝါသိကရဟန်းကြီးကို
ရှိခိုးခြင်း စသော အာဂန္တုကရဟန်း၊ သာမဏေတို့ပြုရာ
သော ဝတ်လည်းကောင်း။

၂။ အာဝါသိကဝတ္တဉ္စ၊ အာဂန္တုရဟန်းကြီးကိုမြင်လျှင် ခရီးဦး
ကြိုဆိုခြင်း၊ သပိတ်၊ သင်္ကန်းကို လှမ်းယူခြင်း၊ အာဂန္တုက
ရဟန်းကြီးကို ရှိခိုးခြင်း၊ ခြေဆေးခြင်း၊ ခြေဆေးအင်းပျဉ်

စသည်ကို အနီး၌ထားခြင်း စသော အာဝါသိက ရဟန်း
သာမဏေတို့ ပြုရာသော ဝတ်လည်းကောင်း၊

၃။ ဂမိကဝတ္တဉ္စ၊ သစ်ဘဏ္ဍာ မြေဘဏ္ဍာ စသည်တို့ကို
သိုမှီးခြင်း၊ တံခါးမ၊ လေသာတံခါးတို့ကို ပိတ်ခြင်း၊
ပန်ပြော၍သွားခြင်း စသော ခရီးသွားအံ့သော ရဟန်း၊
သာမဏေတို့ပြုရာသော ဝတ်လည်းကောင်း၊

၄။ အနုမောဒနာဝတ္တဉ္စ၊ မထေရ်ကြီး တရားဟောခြင်း၊ မထေရ်
ကြီးက တိုက်တွန်းမှ ဟောခြင်း၊ ပန်လျှောက်၍ ဟောခြင်း
စသော တရားဟောရာ၌ပြုရာသော ဝတ်လည်းကောင်း၊

၅။ ဘတ္တဂ္ဂဝတ္တဉ္စ၊ တရားဟောခြင်း၊ ရဟန်းကြီးကို တိုးဝှေ့၍
မနေမထိုင်ခြင်း၊ ရဟန်းငယ်ကို နေရာဖြင့်မမြစ်ခြင်း
စသော ဆွမ်းစားဇရပ်၌ပြုရာသော ဝတ်လည်းကောင်း။

၆။ ပိဏ္ဏစာရိကဝတ္တဉ္စ၊ သစ်ဘဏ္ဍာ၊ မြေဘဏ္ဍာစသည်တို့ကို
သိုမှီးခြင်း၊ သပိတ်ကို ရေကျင်းခြင်း၊ ခါးပန်းကို ဖွဲ့ခြင်း၊
သင်းပိုင်၊ သင်္ကန်းတို့ကို အဝန်းညီစွာ ဝတ်ရုံခြင်း၊
သေခိယနှင့်အညီသွားခြင်း၊ မနွေးမလျှင် ရွာတွင်းသို့ဝင်
ခြင်း၊ မရှည်မကြာရပ်ခြင်းစသော ဆွမ်းခံရဟန်း၊ သာမဏေ
တို့ပြုရာသော ဝတ်လည်းကောင်း။

၇။ အာရညကဝတ္တဉ္စ၊ သောက်ရေ၊ သုံးဆောင်ရေတည်ထား
ခြင်း၊ မီးပွတ်ခုံ၊ ပွတ်ကျည်၊ တောင်ဝှေးထားခြင်း၊ အရပ်
လေးမျက်နှာ တာရာနက္ခတ်တို့ကို မှတ်သားခြင်းစသော
တောနေရဟန်းသာမဏေတို့ ပြုရာသော ဝတ်လည်း
ကောင်း။

- ၈။ သေနာသနဝတ္တဉ္စ၊ ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ်၊ အိပ်ရာ၊
နေရာတို့ကို သုတ်သင်ခြင်း၊ နေလှန်းခြင်း၊ ပရိဝုဏ်၊
ရေချိုးအိမ်၊ ဝစ္စကုဋိ စသည်တို့ကို တံမြက်လှည်းခြင်းစသော
ကျောင်း၌ပြုရာသော ဝတ်လည်းကောင်း။
- ၉။ ဇန္တာယရဝတ္တဉ္စ၊ ပြာကို စွန့်ခြင်း၊ တံမြက်လှည်းခြင်းစသော
ချွေးဇရုံးအိမ်၌ ပြုရာသော ဝတ်လည်းကောင်း။
- ၁၀။ ဝစ္စကုဋိဝတ္တဉ္စ၊ ချောင်းဟန့်ခြင်း၊ သင်္ကန်းတန်း၌ သင်္ကန်း
ကိုတင်၍ မနေးမလျှင်ဝင်ခြင်း၊ သင်းပိုင်ကိုပင့်၍ မဝင်
ခြင်း၊ နင်းခုံ၌နင်းမိမှ သင်းပိုင်ကိုပင့်ခြင်း၊ ကြမ်းသော
ကနုတံ စသည်ဖြင့် မသုတ်ခြင်း၊ သန့်သက်ရေ ဆေးခြင်း၊
နင်းခုံ၌နင်းလျက် သင်းပိုင်ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းစသော ကျင်ကြီး
အိမ်၌ပြုရာသော ဝတ်လည်းကောင်း။
- ၁၁။ ဥပဇ္ဈာယဝတ္တဉ္စ၊ နံနက်စောစောထ၍ ကိုယ်ဝတ်ကို လက်
ကတော့တင်၍ မျက်နှာသစ်ရေ တံပူကပ်ခြင်း၊ ယာဂုဆွမ်း
ကပ်ခြင်း၊ သပိတ်ခွက်ဆေးခြင်း၊ ကျောင်းအိမ်ရာနေရာကို
သုတ်သင်ခြင်း၊ နေလှန်းခြင်း၊ တံမြက်လှည်းခြင်း၊ နေရာ
ခင်းခြင်း စသည်ဖြင့် ဥပဇ္ဈာယ်အရာ၌ သဒ္ဓိဝိဟာရိက
တပည့်တို့က ပြုရာသော ဝတ်လည်းကောင်း။
- ၁၂။ သဒ္ဓိဝိဟာရိကဝတ္တဉ္စ၊ သဂြိုဟ်ထောက်ပံ့ချီးမြှင့်ခြင်း စသည်
ဖြင့် သဒ္ဓိဝိဟာရိက တပည့်တို့၌ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာက
ပြုရာသော ဝတ်လည်းကောင်း။
- ၁၃။ အာစရိယဝတ္တဉ္စ၊ နံနက်စောစောထ၍ ကိုယ်ဝတ်ကို
လက်ကတော့တင်၍ မျက်နှာသစ်ရေတံပူကပ်ခြင်း၊ သပိတ်

ခွက်ဆေးခြင်း၊ ကျောင်းအိပ်ရာနေရာတို့ကို သုတ်သင်ခြင်း၊
နေလှန်းခြင်း၊ တံမြက်လှည်းခြင်း၊ နေရာခင်းခြင်း စသည်
ဖြင့် ဆရာလေးပါးတို့၌ တပည့်လေးပါးတို့က ပြုရာသော
ဝတ်လည်းကောင်း။

၁၄။ အန္တောဝါသိကဝတ္ထု၌၊ သင်္ဂြိုဟ်ထောက်ပံ့ချီးမြှင့်ခြင်း စသည်
ဖြင့် တပည့်လေးပါးတို့၌ ဆရာလေးပါးတို့က ပြုရာသော
ဝတ် လည်းကောင်း။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာနိစုဒ္ဒသခန္ဓကဝတ္ထာနိ၊ ဤတစ်ဆယ့်
လေးပါးကုန်သောခန္ဓကဝတ်တို့ကို။ ဝုတ္တာနိ၊ ဟောတော်
မူအပ်ကုန်၏။ ဧတာနိစ၊ ထိုဝတ်တို့ကိုလည်း။ သဗ္ဗေသံ၊
ခပ်သိမ်းကုန်သော ရဟန်း၊ သာမဏေတို့သည်။ သဗ္ဗဒါစ၊
အခါခပ်သိမ်းလျှင်။ ယထာရဟံ - ကျင့်ထိုက်သည်အား
လျော်စွာ။ စရိတဗ္ဗာနိ၊ ကျင့်အပ်ကုန်၏။

၁။ ဝတ္တံ၊ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ကို။ အပရိပူရေန္တော၊ မဖြည့်ကျင့်
သောရဟန်း၊ သာမဏေသည်။ သီလံ၊ သီလကို။ နပရိ
ပူရတိ၊ ဖြည့်ကျင့်သည်မမည်။ အသုဒ္ဓသီလော၊ မစင်ကြယ်
သောသီလရှိသော။ ဒုပ္ပညော၊ ပညာနည်းသောရဟန်း
သာမဏေသည်။ စိတ္တောကဂ္ဂံ၊ စိတ်၏ ငြိမ်သက်တည်ကြည်
ခြင်းကို။ နုဝိန္ဒတိ၊ မရနိုင်။

၂။ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော၊ လေခတ်သောတံခွန်ကဲ့သို့ ပျံ့လွင့်သော
စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ နေကဂ္ဂေါ၊ မတည်ကြည်သော ရဟန်း
သာမဏေသည်။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဓမ္မံ၊ မဂ်၊ ဖိုလ်၊
နိဗ္ဗာန်တရားကို။ နပဿတိ၊ မမြင်နိုင်။ သဒ္ဓမ္မံ၊ မဂ်၊

ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်တရားကို။ အပဿမာနော၊ မမြင်ရသော
ရဟန်းသာမဏေသည်။ ဒုက္ခာ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ။ နပရိမုစ္စတိ၊
မလွတ်နိုင်။

- ၃။ တဿာဟိ-တဿာဇဝ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ ဝတ္တံ၊ ဝတ်ကြီး
ဝတ်ငယ်ကို။ ပူရေယျ၊ ဖြည့်ကျင့်ရာ၏။ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌဿ၊
ချီးမွမ်းအပ်သောသူတို့ထက် အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်သော
မြတ်စွာဘုရား၏။ ဩဝါဒံ၊ အဆုံးအမတော်ကို။ ကတွာ၊
အရိအသေပြုရသောကြောင့်။ ဝါ-ပြုသည်ရှိသော်။ ဝိစက္ခ
ဏော၊ အမြော်အမြင် ပညာမျက်စိရှိသော။ ဇိနပုတ္တောံ၊
ဘုရားသားတော်သည်။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့၊ ဧဟိတိ၊
ရောက်ရလိမ့်သတည်း။

(အနက်ရှမ်းကလေးကျွန်းဆရာတော်ရေးသည်)

ဓန္ဓကဝတ် ပါဌ် အနက်ပြီး၏

“ဝတ်ပိုင်းအဓိပ္ပါယ်”

ဆရာလေးပါး

- ၁။ ပဗ္ဗဇ္ဇာစရိယ - ရှင်ပြုပေးသော သရဏဂုံဆရာ။
၂။ ဥပသမ္ပဒါစရိယ - ရဟန်းပြုပေးသောကမ္မဝါစာဆရာ။
၃။ ဥဇ္ဈေဿစရိယ - စာသင်ပေးသောစာချဆရာ။ ဝါ-
ဓမ္မာစရိယ။
၄။ နိဿယာစရိယ - မှီခို၍နေရာ နိဿယည်းဆရာ။
(ဩဝါဒါစရိယ ထည့်လျှင်) ငါးပါးဖြစ်၏။

“တပည့်လေးပါး”

- ၁။ ပဗ္ဗဇ္ဇန္တေဝါသိက - သရဏဂုံယူနေသောတပည့်။
- ၂။ ဥပသမ္ပဒန္တေဝါသိက - ရဟန်းခံယူနေသောတပည့်။
- ၃။ ဥဒ္ဓေသန္တေဝါသိက - ပါဠိသင်ယူနေသောတပည့်။ ဝါ-
ဓမ္မန္တေဝါသိကတပည့်
- ၄။ နိဿယန္တေဝါသိက - နိဿယည်းယူနေသော တပည့်
တို့တည်း။

မှတ်ချက်

ဓမ္မန္တေ, နိဿယန္တေ ဆရာ၊ တပည့်နှစ်စုံသည် အနီး၌
နေခိုက်သာ တာဝန်ရှိကုန်၏။ ကြွင်းနှစ်စုံသည်လည်းကောင်း၊
ဥပဇ္ဈာယ်နှင့် သဒ္ဓိဝိဟာရိက အစုံသည်လည်းကောင်း တစ်
သက်လုံး တာဝန်ရှိကုန်၏။

ဆရာဝတ် တပည့်ဝတ်တို့၌ နိဿယည်းမလွတ်သူ
တစ်သက်လုံးဝတ်ပြုရသည်။ ခွင့်ပြုထားလျှင် အပြစ်မရှိ၊ ခွင့်ပြု၍
ရစကောင်းသောဝတ်၊ မရစကောင်းသောဝတ်ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိသည်။

ဝတ္တံ အပရိပူရေန္တော, သီလံနပရိပူရတိ-ဟူသော ဒေသနာ
အရ ဝတ်ကို မဖြည့်ကျင့်ကြံကုန်သော ရဟန်း, သာမဏေတို့
သည် ဝတ်ပျက်ကုန်သည်။ ဝတ်ပျက်လျှင် သီလကို ဖြည့်ကျင့်
သည်မမည်။

ထို့ကြောင့် ၁၄ ပါးကုန်သော ခန္ဓကဝတ်တို့နှင့်ညီအောင်
ကျင့်ကြံအားထုတ်ကုန်ရာသည်။

ဝတ်ပိုင်းအဓိပ္ပာယ်ပြီး၏။

“ဓူတင်တေရသ ဆောက်တည်ရန်ပါ၌”

- ၁။ ဂဟပတိဒါနစီဝရံ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ပံသုကူလိကင်္ဂံ သမာဒိယာမိ။
(ပံသကူဓူတင်)
- ၂။ စတုတ္ထစီဝရံ ပဋိက္ခိပါမိ၊ တေစီဝရိကင်္ဂံ သမာဒိယာမိ။
(တိစီဝရိကဓူတင်)
- ၃။ အတိရေက လာဘံပဋိက္ခိပါမိ၊ ပိဏ္ဍပါတိကင်္ဂံ သမာဒိယာမိ။
(ပိဏ္ဍပါတ်ဓူတင်)
- ၄။ လောလုပ္ပစာရံ ပဋိက္ခိပါမိ၊ သပဒါနစာရိကင်္ဂံ သမာဒိယာမိ။
(သပဒါနဓူတင်)
- ၅။ နာနာသနဘောဇနံ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ဧကာသနိကင်္ဂံ သမာဒိယာမိ။ (ဧကာသနိကဓူတင်)
- ၆။ ဒုတိယဘောဇနံ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ပတ္တပိဏ္ဍိကင်္ဂံ သမာဒိယာမိ။
(ပတ္တပိဏ္ဍိကဓူတင်)
- ၇။ အတိရိတ္တဘောဇနံ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ခလုပစ္ဆာဘတ္တိကင်္ဂံ သမာဒိယာမိ။
(ခလုပစ္ဆာဓူတင်)
- ၈။ ဂါမန္တသေနာသနံ ပဋိက္ခိပါမိ၊ အရညိကင်္ဂံ သမာဒိယာမိ။
(အာရညကင်္ဂဓူတင်)
- ၉။ ဆန္ဒပဋိက္ခိပါမိ၊ ရုက္ခမူလိကင်္ဂံ သမာဒိယာမိ။ (ရုက္ခမူဓူတင်)
- ၁၀။ ဆန္ဒဉ္စရုက္ခမူလဉ္စ ပဋိက္ခိပါမိ၊ အဗ္ဘောကာသိကင်္ဂံ သမာဒိယာမိ။
(အဗ္ဘောကာသိကဓူတင်)
- ၁၁။ နသုသာနံပဋိက္ခိပါမိ၊ သောသာနိကင်္ဂံ သမာဒိယာမိ။ (သုသာနဓူတင်)
- ၁၂။ သေနာသနလောလုပ္ပံ ပဋိက္ခိပါမိ၊ ယထာသန္တတိကင်္ဂံ သမာဒိယာမိ။ (ယထာသန္တတိဓူတင်)

၁၃။ သေယျံပဋိက္ခိပါမိ၊ နေသဇ္ဇိကံသမာဒိယာမိ။ (နိသိဇ္ဇေတင်)
 ဓူတင်တေရသဆောက်တည်ရန်ပါ၌၊
 ဘုရားရှေ့ ဆရာမိဘရှေ့ မိမိဘာသာ ဆောက်တည်ကောင်း
 သည်ချည်းမှတ်လေ။

“ရှင်သာမဏေများ မှတ်သားဖွယ်”

“ရှင်ပြုရန် ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း”

လောကသုံးခွင် ဘုံသုံးပြင်၌ အတုမရှိသော သဗ္ဗညုဘုရား
 အဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဗာရာဏသီ
 ပြည် မိဂဒါဝုန်တော၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ်အခါ ရဟန်း
 တို့ကို ခေါ်တော်မူ၍ အရပ်ရပ် တရားဟော စေလွှတ်တော်မူ
 လေ၏။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် တရားဟောကြားတော်မူ၍
 ရှင်လောင်း၊ ရဟန်းလောင်းတို့ကိုရလျှင် မြတ်စွာဘုရားထံတော်
 သို့ ပို့ဆောင်ကြလေကုန်၏။ ထိုသို့ ပို့ဆောင်ကြခြင်းကြောင့်
 ရှင်လောင်း၊ ရဟန်းလောင်းတို့နှင့်တကွသော ထိုရဟန်းတို့သည်
 ပင်ပန်းကြလေကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် “အနု
 ဇာနာမိဘိက္ခဝေ တုမှေဝဒါနိ တာသုတာသု ဒိသာသု တေသု
 တေသု ဇနပဒေသု ပဗ္ဗာဇေထ ဥပသမ္မာဒေထ” ဟု ရှင်အဖြစ်
 ရဟန်းအဖြစ်ပြုပေးရန် ရဟန်းတို့ကို ခွင့်ပြုတော်မူလေ၏။

ထိုသို့ခွင့်ပြုတော်မူရာ၌ သရဏဂုံသုံးပါးရွတ်ခြင်းဖြင့် ရှင်
 အဖြစ် ရဟန်းအဖြစ်ကို ပညတ်တော်မူသော်လည်း အခါတစ်
 ပါး ရာဇမည်သော ပုဏ္ဏားကို ရဟန်းပြုစေလို၍ ရှင်သာရိပုတ္တရာ
 လျှောက်ထားခြင်းကြောင့် သရဏဂုံကိုပယ်၍ ဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မ
 ဝါစာဖြင့် ရဟန်းပြုပေးရန် ခွင့်ပြုတော်မူ၏။ ယုံနောက် ကပိ

လဝတ်ပြည်၌ ရာဟုလာမင်းသား ရှင်ပြုလိုသောအခါ ရှင်သံရိ ပုတ္တရာပင် လျှောက်ထားခြင်းကြောင့် သရဏဂုံဖြင့်သာ ရှင်ပြု ပေးရန် ခွင့်ပြုတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် သရဏဂုံဖြင့် ရှင်ပြုသည့် အရာမှာ သာသနာတော် ကုန်သည့်တိုင်အောင် ရဟန်းပြုသည့် အရာမှာ ဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မဝါစာကို မပညတ်မိသာဟု မှတ်ရမည်။

ရှင်ပြုပုံအခြင်းအရာကို ပြခြင်းအင်္ဂါ ၃-ပါး

“ပထမံ ကေသမသု ဩဘာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္တာနိ အတ္ထဒါပေတွာ” အစရှိသော ပါဠိတော်ဖြင့် ရှင်ပြုပုံ အစီအရင်ကို ပြဆိုတော်မူ၏။ ရှင်ပြုရာ၌ လိုရင်းအင်္ဂါကား သုံးပါးသာတည်း၊ သုံးပါးဟူသော်ကား-

၁။ ဆံရိတ်ခြင်း၊

၂။ သင်္ကန်းဝတ်စေခြင်း၊

၃။ သရဏဂုံပေးခြင်း

ဟူသော ဤသုံးပါးတည်း။ ရှင်ပြုပေးလိုသောရဟန်းသည် နူနာ စသော ပဗ္ဗဇ္ဇဒေါသကင်း၍ မိဘတို့ခွင့်ပြုအပ်သော ရှင်လောင်း ကို ခေါင်းရိတ်လိုသောအခါ ဥပစာရ သိမ်တွင်းရှိ ရဟန်းတို့ကို ပန်ကြား၍ ရိတ်အပ်၏။ ပန်ကြားစရာ ရဟန်း များလွန်းလျှင် ခဏ္ဍသိမ်၊ မြစ်၊ သမုဒ္ဒရာသို့သွား၍ ရိတ်အပ်၏။ ဆံရိတ်လာခဲ့ ပြီးလျှင် ကာလအားဖြင့် နှစ်လ၊ ပမာဏအားဖြင့် လက်နှစ်သစ် ထက် မလွန်သေးမှု ထပ်မံရိတ်သော်လည်းအပ်၏။ ဆရာကိုယ် တိုင်သော်လည်းကောင်း၊ ရဟန်းရှင်လူတစ်ဦးဦးကို စေခိုင်း၍ သော်လည်းကောင်း ဆံရိတ်ခြင်း သင်္ကန်းဝတ်ပေးခြင်းသည် အပ်၏။ မစေခိုင်းသော်လည်း ဥပဇ္ဈာယ်ကို ရည်မှန်း၍ ရဟန်း

ငယ်က ရှင်ပြုပေးလျှင် အပ်၏။ သရဏဂုံကိုကား ဆရာကိုယ်
တိုင် ဝါ=ရဟန်းကိုယ်တိုင် ပေးအပ်၏။

သာသနာကြီးပွားလောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ထူးဖြစ်လျှင် ဆရာ
ကိုယ်တိုင် ရေချိုးဆိပ်သို့ဆောင်ခြင်း၊ ဆံရေဆွတ်ခြင်း၊ ချေး
ပွတ်ခြင်း စသည်တို့ဖြင့် ပြီးစီးအောင် ရှင်ပြုပေးအပ်၏။ ဝဲနာ
အိုင်းနာရှိလျှင် မိခင်ပမာ မရွံ့မရှာ ကောင်းစွာပွတ်တိုက်ကာ
ရေချိုးပေးအပ်၏။ အကျိုးကာ ပျင်းရိသဖြင့် လူထွက်လိုသော်
လည်း ဤကျေးဇူးကြောင့် မဆုတ်မနစ်ပြု၍ မထေရ်ကြီးအဖြစ်
သို့ ရောက်တတ်ကုန်၏။ ရေချိုးသောအခါ ဆံရိတ်သောအခါ
တို့၌ သင်ကား ထင်ရှား၏။ ပြည့်စုံ၏။ သင့်ကိုမှီ၍ ပစ္စည်း
လေးပါးဖြင့် ငါတို့ချမ်းသာပေတောအံ့ဟု မပြောအပ်။ တစ်ပါး
သောဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်း မဟုတ်သည့် အမင်္ဂလာစကား
တို့ကို မပြောဆိုအပ်။ ငါ့ရှင် စိတ်ကောင်းကောင်းထား၊ သတိ
တရားဖြစ်စေပါလော့။ ဆံပင်၊ မွေးညင်း၊ ခြေသည်း၊ လက်
သည်း၊ သွား၊ အရေ ဟူသော ဘာဝနာကို အဆင်းသဏ္ဌာန်
အနံ့မှီရာ ဖြစ်ရာအားဖြင့် မတင့်တယ် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ကို
လည်းကောင်း၊ သတ္တဝါလည်း မဟုတ်၊ အသက်လည်း မဟုတ်
သည်ကိုလည်းကောင်း ထင်ရှားအောင် နှလုံးသွင်းဟု မင်္ဂလာ
စကား ပြောကြားရမည်။ ဤသို့ ပြောကြားပေးသဖြင့် ဆင်ခြင်
သုံးသပ်သည်ရှိသော် သင်ဓုန်းအဆုံး၌ပင် ရဟန္တာအဖြစ်သို့
ရောက်နိုင်ကြကုန်၏။

ရှေ့ဦးစွာ ဆံ၊ မုတ်ဆိတ်ကို ပယ်စေပြီးလျှင် လူနံ့ပျောက်
စေခြင်းငှာ နံနွင်းမှုန့်၊ နံ့သာမှုန့်တို့ဖြင့် ဦးခေါင်းကိုလည်း

ကောင်း၊ ကိုယ်ကိုလည်းကောင်း ပွတ်တိုက်ရေချိုးပေးပြီးမှ သကလ
 ဝဋ္ဋ စသည်ဖြင့် သုံးကြိမ်ဖြစ်စေ၊ နှစ်ကြိမ်ဖြစ်စေ၊ တစ် ကြိမ်ဖြစ်စေ
 ဆိုစေ၍ သင်္ကန်းပေးအပ်၏။ ရှင်လောင်းအား မပေးဘဲ ဆရာ
 ကိုယ်တိုင် ဝတ်ပေးလျှင်လည်းအပ်၏။ ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူ၊ တစ်
 ယောက်ယောက်ကို စေခိုင်းလျှင်လည်းအပ်၏။ ထိုရှင်လောင်းကိုပင်
 ဤသင်္ကန်းယူဝတ်ဟု ခိုင်းလျှင်လည်း အပ်၏။ မခိုင်းဘဲ ဝတ်မိလျှင်
 ဖယ်၍ တစ်ဖန်ပေးအပ်၏။ ရှင်လောင်းပိုင်သင်္ကန်း ဖြစ်စေကာမူ
 ရဟန်းကိုယ်တိုင် မိမိလက်ဖြင့်လည်းကောင်း စေခိုင်းသဖြင့်
 လည်းကောင်း ပေးမှသာအပ် သည်။ သင်္ကန်းကို ဝတ်စေပြီးနောက်
 ပါဠိ၌လာသောအစဉ်ဖြင့် ကိုယ်ဝတ်စံပယ်တင်စေ၍ ထိုအရပ်၌
 ရှိသော ရဟန်းတို့၏ ခြေကို ရှိခိုးစေ၍ ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်စေပြီးမှ
 လက်အုပ်ချီစေ၍ ဧဝံ ဝဒေဟိ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ယမဟံ
 ဝဒါမိ တံဝဒေဟိ ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆရာကဆို၍ သရဏဂုံ
 ပေးအပ်၏။

သရဏဂုံကိစ္စပြီးလျှင် သာမဏေဘုံ၌ တည်လေ၏။
 သိက္ခာပုဒ် ဆောက်တည်စေခြင်း၊ ဥပဇ္ဈာယ်ပေးခြင်း ကိစ္စပြီးလျှင်
 သိက္ခာပုဒ် ဖြည့်ကျင့်နိုင်အောင် နားလည်ရာစကားဖြင့် ထိုထို
 သိက္ခာပုဒ် အဓိပ္ပာယ် ပြောပြအပ်၏။ သိက္ခာပုဒ် နားမလည်
 သေး၊ သင်္ကန်း၊ သပိတ် မကိုင်ဆောင်တတ်သေး။ ရပ်ခြင်း၊
 ထိုင်ခြင်း၊ စားသောက်ခြင်း စသည်တို့၌ မလိမ္မာသေးလျှင်
 အခြားဝေးဝေး မလွှတ်ရ၊ အနီးအနား၌သာ နေစေ၍ မလိမ္မာ
 သေးသော သူငယ်ကိုကဲ့သို့ စောင့်ရှောက်အပ်၏။

ဆယ်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်မှလွတ်သော အာမာသ၊ အနာ

မာသ စသော အလုံးစုံသော ကပ္ပိယ၊ အကပ္ပိယကို ပြောကြား
အပ်၏။ ဝတ်ခြင်း၊ ရုံခြင်း စသော အာဘိသာမာစာရိက ကျင့်
ဝတ်တို့၌ လိမ္မာအောင် ဆုံးမအပ်၏။ သာမဏေသစ်ကလည်း
လိင်မကျအောင်၊ ဒဏ်မထိုက်အောင် ကောင်းစွာကျင့်အပ်၏။
ဤကား မဟာဝါစသော အဋ္ဌကထာတို့၌ လာသောစကားတည်း။

“ရှင်ပြုသင့်သော အသက်အရွယ်”

မြတ်စွာဘုရားသခင် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်တွင် သီတင်းသုံးနေ
တော်မူစဉ်အခါ အမျိုးသားတစ်ဦးအိမ်၌ ရောဂါနှိပ်စက် ပျက်စီး
ကြသဖြင့် ကြွင်းကျန်သော ဖခင်နှင့် သားငယ်တို့သည် သာသနာ
သို့ဝင်၍ ရဟန်းခံ ရှင်ပြုကြ၏။ ဆွမ်းခံသွားရာ၌ ဆွမ်းလောင်း
ပြီးသောအခါ သားငယ် ကိုရင်ကလေးက ပြေးလာတည့်၍-

“ဖခင် အကျွန်ုပ်အားလည်း ပေးပါဦး” ဟု တောင်းလေ့
ရှိသဖြင့် ဘိက္ခုနီမနှင့် ရသောကလေး ဖြစ်ဟန်တူသည်ဟု
လူတို့ကဲ့ရဲ့ခြင်းကြောင့် “နဘိက္ခဝေ ဥနပန္နရသပသော ဒါရ
ကော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော” တစ်ဆယ့်ငါးနှစ်ပြည့်မှ ရှင်ပြုပေးရမည်
ဟု သိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်မူသည်။

အခါတစ်ပါး အရှင်အာနန္ဒာ၏ အလုပ်အကျွေး ဒါယကာ
တစ်ဦး တစ်အိမ်လုံးပျက်စီးရာ သားငယ်နှစ်ယောက်သာ ကျန်ရစ်
၏။ ရှေးအလေ့အားဖြင့် ရဟန်းတွေလျှင် ပြေးလာကြရာ
ရဟန်းတို့က မောင်းမဲခြင်းကြောင့် ငိုယိုနေကြရသည်ကို အရှင်
အာနန္ဒာ မြင်ရလျှင် ရှင်ပြုပေးထားချင်သော်လည်း တစ်ဆယ့်
ငါးနှစ် မပြည့်သေး၍ မပြုပေးဝံ့သောကြောင့် လျှောက်ထားတောင်း
ပန်သောအခါ “ချစ်သား အာနန္ဒာ- ထိုသူငယ်ကလေးတို့သည်

မိမိစားသော ထမင်းခွက်၌ ကျီးလာနှိုက်လျှင် ပျံသွားအောင် မောင်းနှင်နိုင်အံ့လော” ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “မောင်းနှင်နိုင်ပါ သည် ဘုရား” ဟု လျှောက်ထားလတ်သော် “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခု ဝေ ဥနပန္နရသ ဝသံဒါရကံကာ ဣဇ္ဈေပကံ ပဗ္ဗာဇေတုံ” ဟု တစ်ဆယ့်ငါးနှစ် မပြည့်သေးသော်လည်း ကျီးမောင်းနိုင်သော သူငယ်ကို ရှင်သာမဏေပြုပေးရန် ခွင့်ပြုတော်မူလေသည်။

ထိုသို့ ခွင့်ပြုတော်မူသောအခါမှစ၍ ခုနစ်နှစ်သား ရဟန္တာ ဖြစ်သော ရှင်ပဏ္ဍိတ၊ ရှင်သုခ၊ ရှင်သောပါက စသော သာမဏေ များ၊ အပဒါန် ပါဠိတော်လာ ငါးနှစ်သား ရဟန္တာသာမဏေများ ထွန်းကားပေါ်ပေါက်လာရကား အဆက်ဆက် သာသနာငါးထောင် ပတ်လုံး ယနေ့တိုင်အောင် ရှင်ပြုခြင်းတို့သည် သာသနာတော် မြတ်၌ ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ပေါ်လာကြကုန်သတည်း။

“အဖျော်ရှစ်ပါး”

- ၁။ သရက်သီးအဖျော်၊
- ၂။ သပြေသီးအဖျော်၊
- ၃။ တောငှက်ပျောသီးအဖျော်၊
- ၄။ အိမ်ငှက်ပျောသီးအဖျော်၊
- ၅။ သစ်မည်စည်သီးအဖျော်၊
- ၆။ စပျစ်သီးအဖျော်၊
- ၇။ ကြာစွယ်အဖျော်၊
- ၈။ ဖက်သက်သီးအဖျော်၊

ဤအဖျော်ရှစ်မျိုးတို့သည် အေးသည်ဖြစ်စေ၊ နေချက်၍ နွေးသည်ဖြစ်စေ အပ်ကုန်၏။ မီးချက်မအပ်ကုန်။ ရှောက်၊

မန်ကျီး စသောအဖျော်တို့သည် လျော်သောကြောင့် အနုလောမ
အဖျော်တို့ မည်ကုန်၏။

ဆောင်။ သပြေ၊ သရက်၊ နွယ်စပျစ်၊ ဖက်သက်၊ သစ်မည်စည်။
တောအိမ်ငှက်ပျော၊ ကြာစွယ်နှော၊ မှတ်လော့ ရှစ်
ဖျော်ရည်။

“ကာလိက လေးပါး”

- ၁။ ယာဝကာလိက - နံနက်အရုဏ်တက်မှ မွန်းတည့်
အတွင်း အပ်သောခဲဖွယ်ဘောဇဉ်၊
- ၂။ ယာမကာလိက - ယနေ့အရုဏ်တက်မှ နက်ဖြန်အရုဏ်
အတွင်း အပ်သောဖျော်ရည်၊
- ၃။ သတ္တာဟကာလိက - ခုနစ်ရက်အတွင်းအပ်သော လျက်
ဖွယ်ငါးပါး၊
- ၄။ ယာဝဇီဝိက - တစ်သက်လုံးအပ်သော ဇာတိပ္ပိုလ်၊
လေးညှင်း၊ နန္ဒင်း၊ သိန္ဓောစသော
ဆေး။

ယင်းကာလိက လေးပါးတို့တွင် ယာမကာလိက၊ သတ္တာ
ဟကာလိက၊ ယာဝဇီဝိက သုံးပါးသည် နေလွဲအခါ ဂိလာန-
နာသောသူ၊ ဝိပါသ-ဆာလောင်မွတ်သိပ်သောသူတို့အား အပ်၏။
ဂိလာနမဟုတ်သူ၊ မဆာသောသူတို့အား မအပ်။ နာသောသူမှာ
ပကတိအတိုင်း သုံးဆောင်နိုင်သည်။ ဆာလောင်သူမှာ သတ္တာဟ
ကာလိက ရေနှင့်ရော၍ သုံးဆောင်ရသည်။

ဆောင်။ ယာဝ၊ ယာမ၊ သတ္တာဟ၊ ယာဝဇီဝိကာ။

ကာလိက ၄ ပါး၊ သရုပ်ကြား၊ မှတ်သားကြစေရာ။

“သုရာခေါ် သေရည်ငါးမျိုး”

- ၁။ ပိဋသုရာ - ဆန်မှုန့်ကိုလုပ်သောသေရည်၊
- ၂။ ပူဝသုရာ - မုန့်ကိုလုပ်သောသေရည်၊
- ၃။ သြဒနသုရာ - ထမင်းကိုလုပ်သောသေရည်၊
- ၄။ ကိဏ္ဍပကိစ္ဆသုရာ - တဆေးမှုန့်ထည့်၍လုပ်သော
သေရည်၊
- ၅။ သမ္ဘာရသံယုတ္တသုရာ - ဖန်ခါးသီးစသော အဆောက်အဦ
များရောစပ်၍လုပ်သောသေရည်။

“မေရယခေါ် အရက်ငါးမျိုး”

- ၁။ ပုပ္ဖာသဝ - သစ်မည်စည်ပွင့်စသော ပန်းပွင့်
စိမ်ရည်၊
- ၂။ ဖလာသဝ - အသီးစိမ်ရည်၊
- ၃။ မဇ္ဈာသဝ - စပျစ်သီးစိမ်ရည်၊
- ၄။ ရဋ္ဌာသဝ - ကြံရည် ထန်းရည်ကို ပြုလုပ်သော
စိမ်ရည်၊
- ၅။ သမ္ဘာရသံယုတ္တာသဝ - ဖန်ခါးသီးစသော အဆောက်အဦ
အမျိုးမျိုးဖြင့်စိမ်သောစိမ်ရည်။

ဆောင်။ ပိဋ၊ ပူဝ၊ သြဒန၊ ကိဏ္ဍ၊ သမ္ဘာရာ။

ပုပ္ဖ၊ ဖလာ၊ မဇ္ဈ၊ ရဋ္ဌ၊ သမ္ဘာရ၊ ပဉ္စမေရယာ။

“ဆိုးရည်ခြောက်မျိုး”

- ၁။ အမြစ်ဆိုးရည်၊
- ၂။ ပင်စည်ဆိုးရည်၊
- ၃။ အခေါက်ဆိုးရည်၊
- ၄။ အရွက်ဆိုးရည်၊
- ၅။ အပွင့်ဆိုးရည်၊
- ၆။ အသီးဆိုးရည်၊

ဆောင်။ မြစ်၊ ပင်၊ ခေါက်၊ ရွက်၊ ပွင့်၊ သီးဖက်၊ ခြောက်ချက်

“မအပ်သော ဆိုးရည်ကိုးမျိုး”

၁။ နန္ဒင်းမြစ်၊	၆။ ကြပိုင်ခေါက်၊
၂။ ထန်းကျင့်၊	၇။ တောက်ရပ်ခေါက်၊
၃။ ပိန္နဲနွယ်၊	၈။ ဝတ်ပန်းပွင့်၊
၄။ မဲရွက်၊	၉။ ပေါက်ပွင့်တို့တည်း။
၅။ ဒန်းရွက်၊	

ဆောင်။ နန္ဒင်းမြစ်နှင့်၊ ပင်စည်ဆင့်၊ ထန်းကျင့်၊ နွယ်ပိန္နဲ။
မဲရွက်၊ ဒန်းလှောက်၊ ကြပိုင်ခေါက်၊ တောက်ရင်ဆင့်
ကာကဲ။ ဝတ်ပန်း၊ ပေါက်ပွင့်၊ ဆိုးရည်တင့်၊ မသင့်
ကိုးပါးပဲ။

“ကုလဒူသန ရှစ်ပါး”

၁။ သစ်သီးပေးခြင်း	၅။ ဝါးပေးခြင်း၊
၂။ ပန်းပေးခြင်း၊	၆။ တံပူပေးခြင်း၊
၃။ မျက်နှာချေမှုန့်ပေးခြင်း၊	၇။ စေ့ခိုင်းရာခြေဖြင့်သွားခြင်း၊
၄။ မြေညက်ပေးခြင်း	၈။ ဆေးကုခြင်း၊

ဆောင်။ ပွင့်၊ သီး၊ မှုန့်၊ မြေ၊ ဝါး၊ ပူ၊ ခြေ၊ ဝဇ္ဇေဒုရှစ်ဖြာ။

“အနေသန ၂၁ ပါး”

၁။ မျက်နှာသစ်ရေပေးခြင်း၊
၂။ ဆွမ်းတုံပေးခြင်း၊
၃။ သစ်ရွက်ပေးခြင်း၊
၄။ ရေချိုးကသယ်မှုန့်ပေးခြင်း၊

၅။ ကလေးချီထိန်းခြင်း၊

၆။ ပဲဟင်းအလား အမှန်နည်းပါး အမှားများသောစကားကို ဆိုခြင်း၊

၇။ ချစ်အောင်ခင်အောင် ခင်ဗျား ကျွန်တော် စသည်ဖြင့် အောက်ကျိုး၍စကားဆိုခြင်း၊

၈။ အနီးအပါး၌ စေခိုင်းရာခံခြင်း၊

၉။ စာတမန်ပြုလုပ်ခြင်း၊

၁၀။ ဘူမိနက်သန်မြေကြန်အတတ်ဖြင့် ဟောစားခြင်း၊

၁၁။ လယ်၊ ယာ မြေ၏ အကျိုးအပြစ်သိသော အတတ်ဖြင့် ဟောခြင်း၊

၁၂။ ရုပ်ဆင်းအင်္ဂါ လက္ခဏာ အကျိုးအပြစ်သိသော အတတ် ဖြင့်ဟောခြင်း၊

၁၃။ နက္ခတ် အကျိုးအပြစ်သိသော အတတ်ဖြင့်ဟောခြင်း၊

၁၄။ ကုလဒူသန ရှစ်ပါး၊

ပေါင်း အနေသ ၂၁-ပါး ဖြစ်သည်။

ဤကုလဒူသန၊ အနေသနဖြင့် ရအပ်သောပစ္စည်း၊ အမျိုး မတော်သူ၊ မဖိတ်ကြားသောသူထံတောင်း၍ ရအပ်သောပစ္စည်း၊ အံ့ဖွယ်ပြုခြင်း၊ မြှောက်ခြောက်ရစ်ဆွယ်ခြင်း၊ အရိပ်နိမိတ်ပြုခြင်း တို့ကြောင့် ရသောပစ္စည်း ရွှေ ငွေ ခံခြင်း၊ ရွှေ ငွေဖြင့် လဲလှယ် ဝယ်ယူခြင်းကြောင့် ရသောပစ္စည်း မဟုတ်မမှန် စျာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ် ပြော၍ရသောပစ္စည်း၊ ဤပစ္စည်းအားလုံးသည် တစ်သာသနာ လုံး မအပ်ဝေးစွာ ရှောင်ရှားအပ်၏။ ဤပစ္စည်းမျိုးဖြင့် ချီးမြှောက် သော သီတင်းသုံးဖော်ကို အပါယာနဂ္ဂဟ မိတ်ဆွေဟု ဆိုသင့်

၏။ အပ-အယ-အနုဂ္ဂဟ- ချမ်းသာကင်းအောင် ချီးမြှောက်သူ၊
သတိပြုဖွယ်တည်း။ လူတို့၏ မိစ္ဆာဇီဝပစ္စည်းကား ရဟန်းတို့၌
မအပ်မည်သည်မရှိ။

“ဆွမ်းမခံအပ်သော အိမ်ခြောက်အိမ်”

၁။ သေတင်းကုပ်၊	၄။ အပျိုကြီးအိမ်၊
၂။ ပြည့်တန်ဆာမအိမ်၊	၅။ ပဏ္ဍုက်အိမ်၊
၃။ မုဆိုးမအိမ်၊	၆။ ဘိက္ခုနီမကျောင်း၊

ဆောင်။ သုရာသောက်ထုပ်၊ သေတင်းကုပ်၊ ပဏ္ဍုက်၊ ဘိက္ခုမ။
ပျိုကြီးဂေဟာ၊ ပြည့်တန်ဆာ၊ လင်ကွာမုဆိုးမ။
ဤခြောက်အိမ်တွင်၊ အကျွမ်းဝင်၊ ဆွမ်းလျှင်မခံရ။

“ဘောဇဉ်ငါးပါး”

၁။ ဩဒန	- ထမင်း၊
၂။ သတ္တု	- မုန့်လုံး၊
၃။ ကုမ္မာသ	- မုယောမုန့်၊
၄။ မစ္ဆ	- ငါး၊
၅။ မံသ	- အမဲတို့တည်း။

ဆောင်။ ထမင်း၊ သား၊ ငါး၊ မုန့်နှစ်ပါး၊ ငါးပါးဘောဇဉ်ထုတ်။
သာမဏေများ မှတ်သားဖွယ်ပြီး၏။

ထေယျသံဝါသကသုံးမျိုး

၁။ လိင်္ဂထေနက	- ကိုယ်တိုင် သင်္ကန်းဝတ်၍ ရဟန်း သာမဏေ အသွင်ယူသောသူ၊

၂။ သံဝါသထေနက - ရဟန်းဟုဝန်ခံ၍ ပေါင်းဖော်ခြင်း ခိုးသော သာမဏေ၊

၃။ ဥဘယထေနက - အသွင် ပေါင်းဖော်ခြင်း နှစ်ပါးလုံး ခိုးသောသူ၊

(ဤသုံးယောက်သည် ရှင်တု ရဟန်းတုများဖြစ်သည်။)

အာပတ်, လိင်, ဒဏ်သင့်ကြောင်း ခြောက်ပါး

၁။ အလဇ္ဇိတာ - အရှက်မရှိခြင်းကြောင့် လိင်ဒဏ်သင့်သည်။

၂။ အညာဏတာ - မသိမှိုက်မဲခြင်းကြောင့်။

၃။ ကုက္ကုစ္စပကတတာ - အလိုလိုနှိပ်စက်ခြင်းကြောင့်။

၄။ သတိသမ္မောသတာ - သတိမေ့လျော့ခြင်းကြောင့်။

၅။ အကပ္ပိယေ ကပ္ပိယသညိတာ - မအပ်သည်၌ အပ်သည်ဟု ထင်ခြင်းကြောင့်။

၆။ ကပ္ပိယ အကပ္ပိ သညိတာ - အပ်သည်၌ မအပ်ဟုထင်ခြင်းကြောင့်။

ဆောင်။ မရှက်, မသိ, ကုက္ကုစ္စိနှင့်, သတိမမြဲ, ထင်လွဲနှစ်ပါး, ပေါင်းခြောက်ပါးသည်။ ရှင်များလိင်ဒဏ်သင့်ကြောင်းတည်း။

ရှင်ရာဟုလာဝတ္ထု

ဘုရားရှင်သည် ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူပြီး ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ကြွတော်မူပါသည်။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်မှ အစဉ်အတိုင်း ဒေသစာရိကြွတော်မူရာ သက္ကတိုင်း ကပိလဝတ် နေပြည်တော်သို့ ရောက်တော်မူပါသည်။ ခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး ဆောက်လှူသော နိဂြောဓာရုံကျောင်း၌ သီတင်းသုံး နေထိုင်တော်မူပြီး နောက်တစ်နေ့ နံနက်အခါ သင်္ကန်းရုံပြီး သပိတ်သင်္ကန်း ယူတော်မူလျက် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး၏ နန်းတော်သို့ ဆွမ်းခံကြွတော်မူပါသည်။

နန်းတော်တွင်းခင်းထားအပ်သောနေရာ၌ သီတင်းသုံးထိုင် နေတော်မူစဉ် ရာဟုလာ၏ မယ်တော်ဖြစ်သော ယသော်ဓရာဒေဝီ မိဖုရားသည် မိမိအဆောင်ခန်း၌နေလျက် ရာဟုလာကလေးကို မင်းသားများ ဝတ်ဆင်အပ်သော အဝတ်အစား တန်ဆာပလာများကို ဝတ်စားဆင်ရင် ပြင်ဆင်ဖူးလိမ်းစေ၍ အခန်းပြတင်းပေါက်မှ လိုက်ကာကလေးကို အသာအယာ မပွင့်တပွင့်လေး ဖွင့်ပြီး သားတော်ရာဟုလာလေးကိုခေါ်၍ နန်းတွင်းတွင်း ခင်းထားအပ်သော ပလ္လင်ပေါ်၌ သီတင်းသုံးနေထိုင်တော်မူသော ဘုရားရှင်ကို လက်ညှိုးညွှန်ပြကာ အသံကလေး တိုးတိုး တိုးတိုးဖြင့် သင်ကြားပြောပြနေပေသည်။

ချစ်သားရာဟုလာ ဟိုမှာကြည့်စမ်းပါ။ ရဟန်းအပေါင်း နှစ်သောင်းခြံရံလျက် ရွှေအဆင်းကဲ့သို့သော လှပတင့်တယ်ဝါဝင်းသော အဆင်းရှိတော်မူသော၊ ဗြဟ္မာမင်းကြီး၏ အလုံးအရပ် ပုံပန်းသဏ္ဌာန်နှင့် တူတော်မူသော၊ ပလ္လင်ပေါ်မှာ သီတင်းသုံးထိုင်

နေတော်မူသော ရဟန်းကြီးကို ချစ်သား မြင်တယ်မဟုတ်လား၊
အဲဒါ အခြားသူ မဟုတ်ဘူး၊ သင့်ရဲ့ဖခင် သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား ဖြစ်
တယ်၊ သင့်ရဲ့ဖခင်ကြီးမှာ သုံးမကုန်နိုင်လောက်အောင် ကြီးမြတ်
လှစွာသော ရွှေအိုးကြီး လေးလုံး ရှိတယ်၊ အဲဒီ ရွှေအိုးကြီးလေးလုံး
ဟာ တောထွက်သွားသောအချိန်မှစ၍ မတွေ့မြင်ရတော့ဘူး၊
ငါ့သား စကြာဝတေးမင်း ဖြစ်တဲ့အခါ သုံးဆောင်ဖို့ရန်အတွက်
အမွေသွားပြီးတောင်းချေဟု သင်ကြားပြောပြပြီး ခုနစ်နှစ်သား
အရွယ် လှပတင့်တယ်စွာ တန်ဆာဆင်ပေးထားသော ရာဟုလာ
ကလေးကို အခန်းထဲမှာ ဘုရားရှင်ထံသို့ လွှတ်လိုက်လေသည်။

ရာဟုလာလေးသည် ယသော်ဓရာ၏ တိုက်ခန်းမှ နန်းတွင်း
သူ နန်းတွင်းသား ကလေးသူငယ်များ၏ သွားလာခြင်းမျိုးဖြင့်
နူးညံ့သိမ်မွေ့ သာယာကြည်နူး ရှုချင်စဖွယ် တင့်တယ်လှပစွာ
မင်းညီမင်းသား ပရိသတ်များအလယ်မှ တဖြည်းဖြည်း ဘုရားရှင်
၏အထံသို့ ချဉ်းကပ်သွားလေသည်။ ယသော်ဓရာဒေဝီ မိဖုရား
ကလည်း ခြင်္သေ့ခံသော ပြတင်းပေါက်မှ ဈာခြည်လိုက်ကာကလေး
မပွင့်တပွင့်ဖွင့်ကာ ရာဟုလာကလေး၏ အမူအရာဟန်ပန်ကို
အကဲခတ်ကြည့်ရှုနေလေသည်။

ရာဟုလာလေးသည် ဖခင်ဟူသော ချစ်မြတ်နိုးခြင်းဖြင့်
ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိမူ၍ တင်ပလွှင်ခွေထိုင်နေသော
ဘုရားရှင်၏ ဒူးလေးကိုကိုင်ကာ ဘုရားရှင်၏မျက်နှာတော်ကို
မော့ကြည့်လျက် ရွှင်လန်းဝမ်းမြောက်သောစိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ ....
ရဟန်းကြီး၊ ရဟန်းကြီး၏အရိပ်ကို ခိုကိုးရတာ အလွန်ကိုချမ်းသာ
အေးမြခြင်း ရှိလှပါတယ်ဘုရား အစရှိသည်ဖြင့် ကြာမြင့်စွာခွဲခွာ

ပြီးနေခဲ့ရသော ဖခင်ကြီးကို ပြန်တွေ့လိုက်သောအခါ ကလေးတို့၏ ဘာသာဘာဝ တိတိတာတာ ကနွဲ့ကလျ သနားကြင်နာ ဖွယ်ရာ ခွဲခွဲနဲ့နဲ့ ပြောလိုရာများ ပြောပြလျှောက်ထားနေဟန် တူပါသည်။

ဤကဲ့သို့ ရာဟုလာလေး ပြောဆိုနေစဉ် ဘုရားရှင်သည် ပရိသတ်များအား အနုမောဒနာတရား ဟောကြားပြီးသဖြင့် နေရာမှထကာ ကျောင်းတော်သို့ပြန်ကြွတော်မူလေသည်။ ရာဟုလာ မင်းသားကလေးသည် သင်္ကန်းတော်ကိုဆွဲကာ ....ရဟန်းကြီး အမွေပေးပါ ....ရဟန်းကြီး အမွေပေးပါဟု တတွတ်တွတ် အမွေတောင်းရင်း နိဂြောဓရုံကျောင်းတော်အရောက် လိုက်ပါသွားလေတော့သည်။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရား အကြံဖြစ်တော်မူသည်မှာ သားတော် ရာဟုလာလေးသည် ငါ့နောက် တကောက်ကောက်လိုက်၍ လောကီအမွေ တောင်းနေပေသည်၊ လောကီအမွေသည် စိုးရိမ်မှု ပူဆွေးမှုတို့နှင့် မကင်းရကား သံသရာဝဋ်ဒုက္ခမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း မဟုတ်ပေ။

သံသရာဝဋ်ဒုက္ခမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော ဗောဓိဗဏ္ဍိုင်၌ ငါကိုယ်တိုင် ရရှိခဲ့သော အရိယာတို့၏ ဥစ္စာခုနစ်ပါး တည်းဟူသော လောကုတ္တရာအမွေကို ပေးတော့အံ့ဟု အရှင်သာရိပုတ္တရာကို ခေါ်တော်မူလျက် ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ၊ ရာဟုလာလေးကို ရှင်သာမဏေ ပြုပေးလိုက်ပေတော့ဟု မိန့်တော်မူလိုက်ပါသည်။

အရှင်သာရိပုတ္တရာ အရှင်မြတ်က ရာဟုလာလေးကို ဘယ်လိုအစီအစဉ်ဖြင့် ရှင်သာမဏေ ပြုပေးရမှာပါလဲဘုရားဟု လျှောက်

ထားသောအခါ မြတ်စွာဘုရားက ပထမဆုံး ရှေးဦးစွာ ဆံရိတ် ပေးလိုက်ပါ။ ဒုတိယ သင်္ကန်းဝတ်လိုက်ပါ။ တတိယအစီအစဉ် မှာ လက်ဝဲဘယ်ဘက်လက်၌ သင်္ကန်းကို စံပါယ်တင် လက်ကန် တော့ထိုးစေလျက် ရဟန်းတို့ကို ရှိခိုးစေပြီး ဆောင့်ကြောင့်ထိုင် လက်အုပ်ချီ ရှိခိုးစေ၍ ဗုဒ္ဓသရဏဂစ္ဆာမိ ဓမ္မသရဏဂစ္ဆာမိ သံဃံသရဏဂစ္ဆာမိ စသည်ဖြင့် သရဏဂုံယူစေ၍ ရှင်ပြုပေးရ မည်ဟု ရှင်သာမဏေပြုပုံ အစီအစဉ်ကို မိန့်တော်မူပါသည်။

အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ဘုရားရှင် ခွင့်ပြုတော်မူသော အစီအစဉ်တိုင်း ခုနစ်နှစ်သားအရွယ်သာရှိသေးသော ရာဟုလာ မင်းသားကလေးကို မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌ သရဏဂုံ သီလ ဆောက်တည်စေကာ လောကုတ္တရာအမွေဖြစ်သော ရှင် သာမဏေအဖြစ်ကို ရှေးဦးစွာ ပြုပေးတော်မူသဖြင့် သာမဏေ အစ ရှင်ရာဟုလာက ပြောစမှတ်ပြုကြလေသည်။

ရာဟုလာ မင်းသားကလေးကို ရှင်ပြုပေးခြင်းမှာ မြတ်စွာ ဘုရား ဘုရားအဖြစ်သို့ရောက်၍ သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး ပင့်ဖိတ်ချက် အရ ကာဠုဒါယီရဟန္တာကြီး ဦးဆောင်ပြီး ကပိလဝတ်ပြည် သုဒ္ဓေါဒနမင်း၏ နန်းတော်သို့ ကြွလာတော်မူ၍ ခုနစ်ရက်မြောက် သောနေ့မှာ ရှင်ပြုပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ရှင်ပြုပေးသောအခါ မှာ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန် အရှင်မြတ်ကြီးကိုယ်တိုင် ဆံရိတ်၊ ကိုယ်တိုင်သင်္ကန်းဝတ်၊ ကိုယ်တိုင်သရဏဂုံလေး၍ အရှင်မဟာ ကဿဖ အရှင်မြတ်ကြီးက ဩဝါဒါစရိယဖြစ်ပြီး အရှင်သာရိ ပုတ္တရာ အရှင်မြတ်ကြီးက ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ ဖြစ်လေသည်။

မြတ်စွာဘုရားသခင်သည် သားတော် ရာဟုလာမင်းသား

လေးကို ထူးခြားမြင့်မြတ်သည့် လောကုတ္တရာအမွေကိုသာ ပေးခဲ့သည်ကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်အပေါင်းတို့ကလည်း ဘုရားရှင်၏ လောကုတ္တရာအမွေပေးနည်းကို အလွန်နှစ်သက် သဘောကျကြသဖြင့် မိမိတို့မှာ သားယောက်ျားကလေးများ မွေးဖွားလာလျှင် ငါတို့သားကလေး အရွယ်ရောက်လာပါက သာသနာ့အမွေကို ခံယူရတော့မယ်ဟဲ့လို့ သားကလေး မွေးဖွားလာတဲ့အချိန်က စပြီး ထိုက်ထိုက်တန်တန် ရှင်ပြုအလှူပွဲကြီး ပြုလုပ်ပေးနိုင်အောင် ကြိုးစာသော လုံ့လဝီရိယ ဥဿဟဖြင့် ပစ္စည်းဥစ္စာများ ရှာဖွေစုဆောင်းပြီး သားကလေးကို အရိပ်တကြည့်ကြည့်နဲ့ ပုဗ္ဗစေတနာများ တဖွားဖွားဖြစ်နေခဲ့ကြပေသည်။

သားလေး အချိန်အရွယ်ရောက်လို့ ရွာဦးကျောင်းဆရာတော် ဘုရား အပ်နှံလျှောက်ထားကာ ကောင်းမြတ်သောရက်များ ရွေးချယ်၍ မဏ္ဍာပ်ကန္ဓားများထိုးပြီး စည်စည်ကားကား ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ခမ်းခမ်းနားနား သိုက်သိုက်မြိုက်မြိုက် သားသားနားနား ပြင်ဆင်ကျင်းပ ကျွေးမွေးလှူဒါန်းကြလျက် ရည်ရွယ်မျှော်မှန်းထားသောအတိုင်း အဖက်ဖက်က လိုလေသေးမရှိ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ရှင်ပြုမင်္ဂလာ အလှူပွဲကြီး ဆင်နွှဲကျင်းပ ပြုလုပ်လိုက်ရပြီဆိုမှဖြင့် ရှင်ဒါယကာ ရှင်ဒါယိကာမများ၏ နှလုံးသားဝယ် အနှစ်သက်ဆုံး အမွန်မြတ်ဆုံး အမြတ်နိုးဆုံး အကျေနပ်ဆုံး အထူးခြားဆုံး ဂုဏ်အရှိဆုံး အားရဝမ်းမြောက်ဖွယ်အကောင်းဆုံး ဟု ယူဆကြလျက် လူဖြစ်ရကျိုးနပ်ပြီဟု ဂုဏ်ယူကြိုးဝါးဝင့်ကြွားပြောဆိုကြလေသည်။

ရှင်ပြုပြီး၍ ဖလ်ဝါဆင်မြန်း မြတ်သင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံလျက်

သပိတ်ကလေးပိုက်ကာ ဆွမ်းခံကြွလာသော သားတော်မောင်
 ကိုရင်ကလေးအား မြင်လိုက်ရလျှင် ငါတို့သားကလေး မွေးရကျိုး
 နပ်ပြီဟဲ့၊ ငါတို့ လိုချင်တောင့်တနေတဲ့ သာသနာ့အမွေခံအမွေစား
 လဲ ရပြီဟဲ့လို့ မိဘနှစ်ပါးလုံး တပြုံးပြုံးဖြင့် နှလုံးခွေရစ် အလွန်
 လည်း နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်ကြရသည်။ ဤကဲ့သို့ ရှင်
 ရာဟုလာ လောကုတ္တရာ အမွေပေးပုံကို အတုယူကြ၍ ရှင်ပြု
 အလှူပွဲကြီးများ ထွန်းကားနေသရွေ့ ခုနစ်နှစ်သား အရွယ်ကပင်
 ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့ကြသော ပဏ္ဍိတသာမဏေ၊ သုခ
 သာမဏေ၊ သောပါကသာမဏေ စသော သာမဏေကျော်ကလေး
 များလည်း ထွန်းကားလာကြပြီး ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်ကြီး
 လည်း နေလို လလို ထွန်းလင်းတောက်ပကာ စည်ပင်ပြန့်ပွား
 နေဦးမည်ဖြစ်သဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာနွယ်ဝင် သူတော်စင်အပေါင်းတို့
 သည် သာသနာ့အမွေခံ ရှင်ပြုပွဲကြီးများကို သာသနာ့အကျိုးမျှော်
 ကိုး၍ ပြုလုပ်ကြရမည် ဖြစ်ပေသည်။

“ရှင်ကျင့်ဝတ်အကျဉ်း”

- ၁။ သင်္ကန်းဝတ်ရုံရာ၌ ချက်ပေါ်အောင်၊ ဒူးပေါ်အောင် ကိုးရိုး ကားရား မဝတ်ရ၊ ချက်ကိုဖုံး၍ ဒူးနှစ်ဖက်အောက် လက် ရှစ်သစ်မျှချ၍ အဝန်းသုံးပါးညီစွာ ဝတ်ရုံရမည်။
- ၂။ ရွာတွင်း မြို့တွင်းသွားရာ၌ လက်ကောက်ဝတ်လုံအောင် သင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံသွားရမည်၊ ဒူးပေါ် ပေါင်ပေါ် ရင်ဘတ် ပေါ် ဗိုက်ပေါ်နှင့် မသွားရ။
- ၃။ လက်ခြေတို့ကို မဆော့ မကစားဘဲ ဣန္ဒြေရရနေရမည်၊ ဟိုဟိုဒီဒီ ငေးမော့မကြည့်ဘဲ လေးထောင့်ခန့်မျှ ကြည့်သွား ရမည်၊ ခါး ခါးပန်းပေါ်အောင် သင်္ကန်းကိုပင့်မပြီး မသွားရ။
- ၄။ ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် မရယ်ရ၊ စကားကျယ်ကျယ် မပြောရ၊ တိုးတိုးပြောရမည်၊ ကိုယ်လှုပ် လက်လှုပ် ဦးခေါင်း လှုပ်၍ မသွားရ မနေရ ဣန္ဒြေဖြင့် ငြိမ်သက်စွာနေရမည်။
- ၅။ ခါးမထောက်ရ၊ ဦးခေါင်းမခြုံရ၊ ခြေဖဝါးထောက် မသွားရ၊ ဒူးနှစ်ဖက်ထောင်၍ လက်ယှက်၍ မနေရ။
- ၆။ ဆွမ်းခံတဲ့အခါ ဆွမ်းစားတဲ့အခါမှာ မလေးမစား တောင် ကြည့်မြောက်ကြည့် စကားပြော၍ မစားချင်သလိုလို ငေး မော့၍မစားရ။
- ၇။ ဆွမ်းကို အစဉ်အတိုင်း စားရမည်၊ အမဲသား ငါးများကို ဆွမ်းထဲ မြှုပ်ဖွက်မထားရ၊ မနာမဖျားဘဲ ဆွမ်းဟင်းများကို သူတစ်ပါးထံ တောင်းမစားရ။
- ၈။ ဆွမ်းလုပ်ကို ဥဒေါင်းဥလောက်လည်း မကြီးရ၊ ကြက်ဥ လောက်လည်း မငယ်ရ၊ အလယ်အလတ် အဝန်းညီစွာ ပြု လုပ်၍ စားရမည်။

၉။ ဆွမ်းစားသောအခါ ပါးစပ်ကြီးဖြူဟ မစားရ၊ ပါးစပ်ထဲ
လက်ညှိုးလက်မ စသည် သွင်းမစားရ၊ ဆွမ်းလုပ်ကို
မြှောက်၍မြှောက်၍လည်းကောင်း ဖြတ်၍လည်းကောင်း
မစားရ။

၁၀။ မျောက်ကဲ့သို့ ပါးစောင်၌ထား၍ မလုပ်ပလောင်းမစားရ၊
လက်ကိုခါ၍ ဆွမ်းလုံးကိုကြိ၍ လျှာကိုထုတ်၍ ပါးစပ်က
ပြတ်ပြတ်ပြတ် စပ်စပ်စပ် မည်အောင်မစားရ။

၁၁။ ဆွမ်းဟင်း မုန့်ဟင်းခါး ငရုတ်သီး စသည် သောက်စား
သောအခါ ရှူးရှူးရှုပ်ရှုပ် ရဲ့ရဲ့ အသံမည်အောင် မသောက်
မစားရ။

၁၂။ လက်ကိုလျက်၍ သပိတ်ကို လက်နဲ့ခြစ်၍ နှုတ်ခမ်းကို
လျှာနှင့်လျက်၍ မစားရ မစားကောင်း၊ ဆွမ်းဟင်းပေနေ
သောလက်ဖြင့် သောက်ရေခွက် မကိုင်ရ။

၁၃။ မနာမဖျားဘဲ ထီးကိုင်ထားသူ၊ တုတ်တောင်ငွေ့၊ ဓားလက်
နက်၊ လေးလက်နက်ကိုင်ထားသူ၊ ခြေနင်းစီး၊ ယာဉ်စီးသူများ၊
ဦးခေါင်းပေါင်း၊ ဦးခေါင်းခြုံသောသူများ တရားမဟောရ၊
မိမိတို့ တရားနာလိုပါက ဤအချက်များ ရှောင်ကြဉ်ရမည်။

၁၄။ တရားဟောသူ ရဟန်းသာဏေက မြေ၌နေ၍ အခင်းနေရာ၌
နေသူ၊ မြင့်သောနေရာ၌နေသူ၊ ထိုင်နေသောသူ၊ ကိုယ့်ရှေ့မှ
သွားသူ၊ ခရီးဖြင့်သွားသူများ မဟောရ။

၁၅။ မနာမဖျားဘဲ မတ်တတ်ရပ်ပြီး ကျင်ကြီးကျင်ငယ် မစွန့်ရ၊
စိမ်းစိုသော မြက်သစ်ပင်ရှိရာ၌လည်းကောင်း၊ သုံးဆောင်
ကောင်းသောရေ၌လည်းကောင်း ကျင်ကြီးကျင်ငယ် တံတွေး
မစွန့်ရ။

“သေခိယသိက္ခာပုဒ်များ”

ထိန်းသိမ်းကြရန်

အထက်၌ဖော်ပြခဲ့သော ကျင့်ဝတ်များသည် ရဟန်းသာမဏေများ လိုက်နာဆင်ခြင် စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းရန် ဘုရားရှင် ပညတ်တော်မူသော ဝိနည်းတော်လာ သေခိယသိက္ခာပုဒ်များကို ဒုလ္လဘရှင်ရဟန်းများ အလွယ်တကူသိနိုင်စေရန် အကျဉ်းချုံး၍ မြန်မာလိုရေးသားထားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ဤကျင့်ဝတ်နှင့်အညီ မနေထိုင်သောရဟန်းအား ဒုက္ကဋ် အာပတ်သင့်၍ ရှင်သာမဏေအား အပြစ်ဒဏ်သင့်ပါသည်။ လောကပြစ် ဓမ္မပြစ် ကင်းစေရန် အတတ်နိုင်ဆုံး ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်နေထိုင်ကြရပေမည်။

“(စံဝတီရှင်ကျင့်ဝတ်မှ)”

အပြစ်ဖြေ တောင်းပန်ပုံ

ရဟန်းများ အာပတ်သင့်က ဒေသနာကြားရသည်၊
ရှင်မသာဏေများ ဒဏ်သင့်က သဲဒဏ် ရေဒဏ် ထမ်းရသည်။

ကျမ်းဂန်လာ တောင်းပန်ကန်တော့ပုံ

အစ္စယော မံ ဘန္တေ အစ္စဂမာ ယထာဗလံ ယထာမူ ဥံ
ယထာအကုသလံ ယွာဟံ ဧဝ မကာသိံ၊ တဿ

မေ ဘန္တေ အယျော အစ္စယံ အစ္စယတော ပဋိဂ္ဂဏှာတု
အာယတိံ သံဝရာယ။

(ပါစိတ်၊ ဒုသဟသေယျ၊ နှာ ၃၀)

ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ယထာဗလံ မိုက်သည်အားအလျောက်။
ယထာမူဋီ၊ တွေဝေသည်အလျောက်။ ယထာအကုသလံ၊ မလိမ္မာ
သည်အလျောက်။ မံ၊ တပည့်တော်သို့။ အစ္စယော၊ အပြစ်သည်။

အစွာဂမာ၊ လွမ်းမိုးရောက်ချေပြီ။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား၊ ယွာဟံ၊
 ယောအဟံ၊ အကြင်ဘုရား တပည့်တော်သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။
 အကာသိ၊ ပြုမိပါပြီ။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အယျော၊ အရှင်ဘုရား
 သည်။ တဿမေ၊ ထိုဘုရားတပည့်တော်၏။ အစွယံ၊ အပြစ်ကို။
 အစွယတော၊ အပြစ်အားလျော်စွာ (ဝါ) အပြစ်အားဖြင့်။ အာယတံ၊
 နောင်အခါ၌။ သံဝရာယ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ပဋိဂ္ဂဏှာ
 တု၊ အနာမယူ ခွင့်လွှတ်သည်းခံတော်မူပါ ဘုရား။

ယတောစခေါ တံ ဘဂိနိ အစွယံ အစွယတော ဒိသ္မာ
 ယထာဓမ္မံ ပဋိကရောသိ (တံ တေ မယံ ပဋိဂ္ဂဏှာမ)

ယတောစခေါ၊ အကြင်ကြောင့်လျှင်။ ဘဂိနိ၊ နှမ။ တံ၊
 သင်သည်။ အစွယံ၊ အပြစ်ကို။ အစွယတော၊ အပြစ်အားဖြင့်
 (ဝါ) အပြစ်အားလျော်စွာ။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ယထာဓမ္မံ၊ တရား
 အားလျော်စွာ (ဝါ) ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ ပဋိကရောသိ၊ ဝန်ခံ၏။

(တေ၊ သင်၏။ တံ၊ ထိုအပြစ်ကို။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ပဋိ
 ဂ္ဂဏှာမ၊ သည်းခံပါကုန်၏။)

“မြန်မာလိုတောင်းပန်ပုံ”

မိုက်မဲတွေဝေ မသိမလိမ္မာသည့်အားလျော်စွာ ကိုယ်နှုတ်
 စိတ်သုံးပါး တစ်ပါးပါးဖြင့် ပြစ်မှားကျူးလွန်မိခဲ့သည်ရှိသော်
 သနားသောအားဖြင့် ခွင့်လွှတ်သည်းခံပါရန် တောင်းပန်အပ်ပါ
 သည် အရှင်ဘုရား (ခင်ဗျား)

ရဟန်းသံဃာ မိဘ ဆရာသမား သက်ကြီးရွယ်ကြီး
 အစ်ကိုအစ်မ သူငယ်ချင်း မိတ်ဆွေ စသော ကြီးငယ်မဟူ တစ်
 ဦးဦးအပေါ်၌ ပြစ်မှားခဲ့သည်ရှိသော် တောင်းပန်ရန်ဖြစ်သည်။

“လုံးဝမစားကောင်းသော အသားကြီး (၁၀) ပါး”

- ၁။ လူသား၊ ဇာတ်တူခြင်းဖြစ်၍မစားအပ် (ထုလွှစဉ်းအာပတ်သင့်)
- ၂။ ဆင်သား၊
- ၃။ မြင်းသား၊ မင်းအင်္ဂါဖြစ်၍ မစားအပ် (ဒုက္ကဋ်)
- ၄။ ခွေးသား၊
- ၅။ မြွေသား၊ ရွံရှာဖွယ်ဖြစ်၍ မစားအပ် (ဒုက္ကဋ်)
- ၆။ ခြင်္သေ့သား၊
- ၇။ ကျားသား၊
- ၈။ ကျားသစ်သား၊
- ၉။ ဝံသား၊
- ၁၀။ အောင်းသား၊ ဘေးရန်ဖြစ်တတ်၍ မစားအပ် (ဒုက္ကဋ်)

“ပရိဘောဂ လေးပါး”

- ၁။ သီလမရှိဘဲ ပစ္စည်းလေးပါးကို သုံးဆောင်ခြင်းသည် ခိုးစားခြင်းနှင့်တူသောကြောင့် ထေယျပရိဘောဂ မည်၏။
- ၂။ ပစ္စဝေက္ခဏာ မဆင်ခြင်ဘဲ သုံးဆောင်ခြင်းသည် ချေးငှားစားသည်နှင့်တူသောကြောင့် ဣဏပရိဘောဂ မည်၏။
- ၃။ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဆင်ခြင်၍သုံးဆောင်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သုံးဆောင်ခြင်းသည်လည်းကောင်း အမွေခံအဖြစ်နှင့်တူသောကြောင့် ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂ မည်၏။
- ၄။ ရဟန္တာတို့၏ သုံးဆောင်ခြင်းသည် ပိုင်ရှင်နှင့်တူသောကြောင့် သာမိပရိဘောဂ မည်၏။

“စင်ကြယ်ခြင်းသုဒ္ဓိ (၄) ပါး”

- ၁။ ပါတိမောက္ခသံဝရ သီလသည် ဒေသနာကြား၍ ကုစားခြင်းဖြင့် စင်ကြယ်သောကြောင့် ဒေသနာသုဒ္ဓိ မည်၏။ သဒ္ဓါပြဋ္ဌာန်း၏။ မိမိသီလဂုဏ်ကို ယုံကြည်လေးစားလုံခြုံအောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရသည်။
- ၂။ ဣန္ဒြိယသံဝရ သီလသည် ခက္ခန္ဓာ စသည် စောင့်စည်းခြင်းဖြင့် စင်ကြယ်သောကြောင့် သံဝရသုဒ္ဓိ မည်၏။ သတိပြဋ္ဌာန်း၏။ လောဘ စသော ကိလေသာမဖြစ်အောင် သတိဖြင့် ဆင်ခြင်ရသည်။
- ၃။ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ သီလသည် ရှာဖွေခြင်းဖြင့် စင်ကြယ်သောကြောင့် ပရိယေဋ္ဌိသုဒ္ဓိ မည်၏။ ဝီရိယပြဋ္ဌာန်း၏။ မအပ်သောနည်းဖြင့် မရှာမှီ၍ ဝီရိယဖြင့် ဆွမ်းခံစားရသည်။
- ၄။ ပစ္စယသန္နိသိတ သီလသည် ဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့် စင်ကြယ်သောကြောင့် မစ္စဝက္ခဏာသုဒ္ဓိ မည်၏။ ပညာပြဋ္ဌာန်း၏။ ပညာဖြင့် မဆင်ခြင်မှီ၍ ဆွမ်း သင်္ကန်း ကျောင်း ဆေး သုံးဆောင်လျှင် ကြွေးတင်ခြင်း ဣဏပရိဘောဂ ဖြစ်၏။ ဉာဏ်ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်ရသည်။

“ရှင်မပြုကောင်းသူ (၁၁) ယောက်”

- ၁။ ပဏ္ဍုပ္ - ဘာဝရုပ်ချို့သောပဏ္ဍုပ္။
- ၂။ ထေယျသံဝါသ - အသွင် အပေါင်းအဖော်ခိုးသောသူ။
- ၃။ တိတ္ထိယပက္ကန္တက - တိတ္ထိအယူသို့ပြောင်းသွားသော ရဟန်းသာမဏေ။

- ၄။ တိရစ္ဆာန် - တိရစ္ဆာန်။
 ၅။ မာတုဃာတက - အမိသတ်သူ။
 ၆။ ပိတုဃာတက - အဖသတ်သူ။
 ၇။ အရဟန္တဃာတက - ရဟန္တာသတ်သူ။
 ၈။ လောဟိတုပ္ပါဒက - ဘုရားသွေးစိမ်းတည်အောင်ပြုသောသူ။
 ၉။ သံဃဘေဒက - သံဃာသင်းခွဲသူ။
 ၁၀။ ဘိက္ခုနီ ဒူသက - ဘိက္ခုနီမကို ဖျက်ဆီးသောသူ။
 ၁၁။ ဥဘတောဗျဉ္ဇနက - နိမိတ်နှစ်ခုရှိသောသူ။

“ထေယျသံဝါသက (၃) မျိုး”

- ၁။ လိင်္ဂထေနက - ကိုယ်တိုင်သင်္ကန်းဝတ်၍ ရဟန်း သာ
 မဏေ အသွင်ယူသောသူ။
 ၂။ သံဝါသထေနက - ရဟန်းဟုဝန်ခံ၍ ပေါင်းဖော်ခြင်းခိုး
 သော သာမဏေ။
 ၃။ ဥဘယထေနက - အသွင် ပေါင်းဖော်ခြင်း နှစ်ပါးလုံး ခိုး
 သောသူ။

“သံဃာရည်စူး၍ သတ်သော ဥဒ္ဓိဿမံသ ၃ ပါး”

- ၁။ သတ်သည့်ကိုကိုယ်တိုင်မြင်သော ဒိဋ္ဌဥဒ္ဓိဿမံသ၊
 ၂။ ကြားသော - သုတဥဒ္ဓိဿမံသ၊
 ၃။ မိမိအတွက်ဟု ယုံမှားရှိသော ပရိသင်္ကေတဥဒ္ဓိဿမံသ၊
 (သိလျှင်မစားကောင်း)

မိုးညှင်းကဗျာမှ

- ၁။ ဒုက္ခဘုံတိုက် ကြုံကြိုက်ခုတိုင်၊
ကုသိုလ်ပုည၊ ရှာကြမြိုင်မြိုင်၊
တရားကြွယ်မှ၊ နယ်ကလွတ်နိုင်၊
သံဝေဂရှိကြသက်ဆုံးတိုင်။
- ၂။ အလှူဒါန၊ လောကမဏ္ဍိုင်၊
လိုအင်ဆန္ဒ၊ သူမှပြီးနိုင်၊
ရွှေငွေစိန်ကျောက်၊ ထိန်တောက်ဆုံပြိုင်၊
ထိုအလှူ၊ ပေးသူလက်ဝယ်ပိုင်။
- ၃။ လက်ဝယ်ပိုင်ထား၊ အများမဆိုင်၊
ဒီလိုစီးပွား၊ တအားမဏ္ဍိုင်၊
မဂ္ဂင်ရထား၊ စီးသွားကိုယ်တိုင်၊
နိဗ္ဗာန်ပေါက်၊ တောက်လျှောက်ပေးစေနိုင်။
- ၄။ အသုဘကွဲ့၊ ရှုဟဲ့ကိုယ်ကောင်၊
သည်ရေချိုးလို့၊ ဟုတ်နိုးယောင်ယောင်၊
သည်ရေမချိုး၊ ပုပ်သိုးမပြောင်၊
ရေကိုချိုး၊ အားကိုးတရားဆောင်။
- ၅။ အသုဘရုပ်၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊
ညှိနံပုပ်သိုး၊ ရုပ်ဆိုးခန္ဓာ၊
ရေတစ်ခါချိုး၊ ကိုယ်ကျိုးပါပါ၊
ဒုက္ခပဲ၊ အမြဲရှုချိုးပါ။

- ၆။ အလှူရေစက်၊ လက်နှင့်မကွာ၊
စေတနာထက်၊ ဝေတက်သဒ္ဓါ၊
ပေးကမ်းစွန့်ကြံ၊ လှူရဲသူမှာ၊
ဥစ္စာပေါ် ကျော်စော လူနတ်ရွာ။
- ၇။ ကုသိုလ်ပုည၊ လောကမိတ်ဆွေ၊
အလှူဒါန၊ ပေးငှနိုင်စေ၊
ကုသိုလ်ရှင်များ၊ ရွှင်အားမောက်ဝေ၊
ဘုံအသင့် မျှော်လင့်ကြိုလို့နေ။
- ၈။ ကြိုလို့နေကြ၊ ဒေဝနတ်ပြည်၊
ရွှေအိမ်ရွှေနန်း၊ တင့်ဆန်းလို့ဝေ၊
သာဓကထုတ်၊ အချုပ်မှတ်လေ၊
နန္ဒိယ ဟောပြောဒို့စိန္တေ၊
- ၉။ အိုသူတော်ကောင်း၊ အပေါင်းများစွာ၊
ကျောင်း၊ ကန်၊ ဇရပ်၊ ပြဿဒ်၊ ရှုမှာ၊
မီးသွေးအိုးမဲ့၊ ခြစ်ဆွဲအရာ၊
မပြုရန် တောင်းပန်လိုက်ရပါ။
- ၁၀။ အိုပညာရှိ၊ သင်၏ရုပ်သွင်၊
လှ၊ မလှမှု၊ ကြည့်ရှုစေချင်၊
အလှတိုး၍၊ ဂုဏ်မျိုးလိုလျှင်၊
ထုံး၊ မီးသွေး၊ ခြစ်ရေးရှောင်ဖို့ပင်။

ဩကာသ ကန်တော့ချိုး

ဩကာသ ဩကာသ ဩကာသ ကာယကံ ဝစီကံ
မနောကံ သဗ္ဗဒေါသ ခပ်သိမ်းသောအပြစ်တို့ကို ပျောက်ပါစေခြင်း
အကျိုးငှာ ပထမ ဒုတိယ တတိယ တစ်ကြိမ် နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်
မြောက်အောင် ဘုရားရတနာ တရားရတနာ သံဃာရတနာ
ရတနာမြတ်သုံးပါးတို့ကို အရိုအသေ အလေးအမြတ် လက်အုပ်
မိုး၍ ရှိခိုးပူဇော် ဖူးမြော်မာန်လျှော့ ကန်တော့ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

ကန်တော့ရသော အကျိုးအားကြောင့် အပါယ်လေးပါး
ကပ်သုံးပါး ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး ရန်သူမျိုးငါးပါး ဝိပတ္တိတရားလေးပါး
ဗျသနတရားငါးပါးတို့မှ အခါခပ်သိမ်း ကင်းလွတ်ငြိမ်းသည်ဖြစ်၍
မဂ်တရား ဖိုလ်တရား နိဗ္ဗာန်တရားတော်မြတ်ကို ရပါလို၏
အရှင်ဘုရား။ ။

သရဏဂုံ ငါးပါးသီလတောင်းခံပုံ ပါဠိ

အဟံဘန္တေ တိသရဏေန သဟ ပဉ္စသီလံ ဓမ္မယာစာမိ၊
အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံ ဒေထ မေ ဘန္တေ။

ဒုတိယမ္ပိ အဟံဘန္တေ တိသရဏေန သဟ ပဉ္စသီလံ ဓမ္မ
ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံ ဒေထ မေ ဘန္တေ။

တတိယမ္ပိ အဟံဘန္တေ တိသရဏေန သဟ ပဉ္စသီလံ
ဓမ္မယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံ ဒေထ မေ ဘန္တေ။

ဘုရားရှိခိုးပုံပါဠိ

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(၃) ခေါက်ဆိုလေ။

သရဏဂုံ ဆောက်တည်ပုံပါဠိ

ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊

ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊

သံဃံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊

ဒုတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊

။ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊

။ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊

တတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊

။ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊

။ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။ ။

ငါးပါးသီလ ခံယူဆောက်တည်ပုံ ပါဠိ

၁။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

၂။ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

၃။ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

၄။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

၅။ သုရာမေရယ မဇ္ဇ ပမာဒဌာနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

ငါးပါးသီလအနက်

၁။ ပါဏာတိပါတာ၊ သူ၏အသက်ကိုသတ်ခြင်းမှ။

(ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ၊ ရှောင်ကြဉ်ကြောင်းဖြစ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို၊ သမာဒိယာမိ၊ ကောင်းစွာဆောက်တည်ပါ၏ဘုရား၊)

၂။ အဒိန္နာဒါနာ၊ အရှင်မပေးသော သူတစ်ပါးဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းမှ။ (ပ)

- ၃။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ ဖောက်လွဲဖောက်ပြန်
မှားယွင်းစွာကျင့်ခြင်းမှ။ (ပ)
- ၄။ မုသာဝါဒါ၊ မဟုတ်မမှန်သောစကားကိုဆိုခြင်းမှ။ (ပ)
- ၅။ သုရာမေရယ မဇ္ဇပမာဒဌာနာ၊ မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်း
ဖြစ်သော သေရည်သေရက်သောက်ခြင်းမှ။
(ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ၊ ရှောင်ကြဉ်ကြောင်းဖြစ်သောသိက္ခာ
ပုဒ်ကို သမာဒိယာမိ၊ ကောင်းစွာဆောက်တည်ပါ၏ ဘုရား။)

သရဏဂုံရှစ်ပါးသီလတောင်းခံပုံပါဠိ

အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတံ
ဥပေါသထသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံ ဒေထ
မေ ဘန္တေ။

ဒုတိယမ္ပိ အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ အဋ္ဌင်္ဂ
သမန္နာဂတံ ဥပေါသထသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ
သီလံ ဒေထ မေ ဘန္တေ။

တတိယမ္ပိ အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ အဋ္ဌင်္ဂ
သမန္နာဂတံ ဥပေါသထသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ
သီလံ ဒေထ မေ ဘန္တေ။

ဘုရားရှိခိုးပါဠိ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(၃) ခေါက်ဆိုလေ

သရဏဂုံဆောက်တည်ပုံပါဠိ

ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

ဒုတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

။ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

။ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

တတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

။ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

။ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

ရှစ်ပါးသီလ ခံယူဆောက်တည်ပုံပါဠိ

၁။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

၂။ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

၃။ အဗြဟ္မစရိယာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

၄။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

၅။ သုရာ မေရယ မဇ္ဇပမာဒဌာနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

၆။ ဝိကာလ ဘောဇနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

၇။ နစ္စ ဂီတ ဝါဒိတ ဝိသုကာ ဒဿန မာလာဂန္ဓ ဝိလေပန
ဓာရဏ မဏ္ဍန ဝိဘူသနဌာနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

၈။ ဥစ္စာသယန မဟာသယနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

ရှစ်ပါးသီလအနက်

- ၁။ ပါဏာတိပါတာ၊ သူ၏အသက်ကိုသတ်ခြင်းမှ။
(ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ၊ ရှောင်ကြဉ်ကြောင်းဖြစ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို၊ သမာဒိယာမိ၊ ကောင်းစွာဆောက်တည်ပါ၏ဘုရား၊)
- ၂။ အဒိန္နာဒါနာ၊ အရှင်မပေးသော သူတစ်ပါးဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းမှ။ (ပ)
- ၃။ အဗြဟ္မစရိယာ၊ မမြတ်သောအကျင့်မှ။ (ပ)
- ၄။ မုသာဝါဒါ၊ မဟုတ်မမှန်သောစကားကိုဆိုခြင်းမှ။ (ပ)
- ၅။ သုရာမေရယ မနုပမာဒဌာနာ၊ မေ့လျော့ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော သေရည်သေရက်သောက်ခြင်းမှ။ (ပ)
- ၆။ ဝိကာလ ဘောဇနာ၊ နေ့လွဲညစာ စားခြင်းမှ။ (ပ)
- ၇။ နစ္စ ဂီတ ဝါဒိတ ဝိသူက ဒဿန မာလာဂန္ဓ ဝိလေပန ဓာရဏ မဏ္ဍန ဝိဘူသနဌာနာ၊ ကခြင်း သီဆိုခြင်း၊ တီးမှုတ်ခြင်း သာသနာတော်၏ ငြောင့်တံကျင်သဖွယ် ကြည့်ရှုနားထောင်ခြင်း၊ ပန်းပန်ခြင်း နံ့သာအမွှေးအထုံတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်ခြင်း၊ နံ့သာပျောင်းတို့ဖြင့် အတင့်အတယ် အပြေအပြစ်ပြုခြင်းမှ။ (ပ)
- ၈။ ဥစ္စာသယန မဟာသယနာ၊ မြင့်သောနေရာ မြတ်သောနေရာတို့၌ နေထိုင်ခြင်းမှ။
(ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ၊ ရှောင်ကြဉ်ကြောင်းဖြစ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို၊ သမာဒိယာမိ၊ ကောင်းစွာဆောက်တည်ပါ၏ဘုရား၊)

သရဏဂုံကိုးပါးသီလတောင်းခံပုံပါဠိ

အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ နဝဂံသမန္နာဂတံ
ဥပေါသထသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံ ဒေထ
မေ ဘန္တေ။

ဒုတိယမ္ပိ အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ နဝဂံ
သမန္နာဂတံ ဥပေါသထသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ
သီလံ ဒေထ မေ ဘန္တေ။

တတိယမ္ပိ အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ နဝဂံ
သမန္နာဂတံ ဥပေါသထသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ
သီလံ ဒေထ မေ ဘန္တေ။

ဘုရားရှိခိုးပါဠိ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

(၃) ခေါက်ဆိုလေ

သရဏဂုံဆောက်တည်ပုံပါဠိ

ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊

သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

ဒုတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

။ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊

။ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

တတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

။ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊

။ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

ကိုးပါးသီလ ခံယူဆောက်တည်ပုံပါဠိ

- ၁။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၂။ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၃။ အဗြဟ္မစရိယာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၄။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၅။ သုရာ မေရယ မဇ္ဇပမာဒဌာနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၆။ ဝိကာလ ဘောဇနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၇။ နစ္စ ဂီတ ဝါဒိတ ဝိသူက ဒဿန မာလာဂန္ဓ ဝိလေပန ဓာရဏ မဏ္ဍန ဝိဘူသနဌာနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၈။ ဥစ္စာသယန မဟာသယနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၉။ မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ သဗ္ဗပါဏ ဘူတေသု ဖရိတွာ ဝိဟရနံ သမာဒိယာမိ။

ကိုးပါးသီလအနက်

- ၁။ ရှစ်ပါးသီလမှ အနက်နှင့်တူပြီ။
- ၂။ ။
- ၃။ ။
- ၄။ ။
- ၅။ ။
- ၆။ ။
- ၇။ ။
- ၈။ ။

၉။ မေတ္တာသဟဂတေန၊ မေတ္တာနှင့်တကွသော။ စေတသာ၊
စိတ်ဖြင့်။ သဗ္ဗပါဏဘူတေသု၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့
အပေါ်၌။ ဖရိတွာ၊ ပျံ့နှံ့၍။ ဝိဟရနံ၊ နေခြင်းကို။ သမာ
ဒိယာမိ၊ ကောင်းစွာဆောက်တည်ပါ၏ဘုရား။

ဘုရားဂုဏ်တော်ကိုးပါး ပါဠိ ဣတိပိ သော ဘဂဝါ

- ၁။ အရဟံ
- ၂။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ
- ၃။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော
- ၄။ သုဂတော
- ၅။ လောကဝိဒူ
- ၆။ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ
- ၇။ သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ
- ၈။ ဗုဒ္ဓေါ
- ၉။ ဘဂဝါ ။ ။

ဘုရားဂုဏ်တော်ကိုးပါးအနက်

၁။ သော ဘဂဝါ၊ ထိုအကျွန်ုပ်တို့ဆရာမြတ်စွာဘုရားသည်၊
ဣတိပိ၊ ဤသို့လျှင် ဗြဟ္မာ နတ် လူ သုံးဘုံသူတို့၏ ကြည်ဖြူ။
ကော်ရော် ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်ကြောင်းဖြစ်သော အတုမရှိ
သော သီလဂုဏ် သမာဓိဂုဏ် ပညာဂုဏ် ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန
ဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသောကြောင့်လည်း။ အရဟံ၊ အရဟံ
မည်တော်မူ၏။

၂။ သော ဘဂဝါ၊ .....သည်။

ဣတိပိ၊ ဤသို့လျှင် သစ္စာဥယျ ဓမ္မအပုံ အလုံးစုံကို အကုန်
မကျန် မြတ်ရွှေဉာဏ်ဖြင့် အမှန်ထိုးထွင်း အလင်းထင်ပေါ်
သိမြင်တော်မူသောကြောင့်လည်း။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ ဝိဇ္ဇာ
စရဏသမ္ပန္န မည်တော်မူ၏။

၃။ သော ဘဂဝါ၊ .....သည်။

ဣတိပိ၊ ဤသို့လျှင် စရဏအပြား တဆယ့်ငါးတည် သုံးပါးရှစ်ဖြာ
ဉာဏ်ဝိဇ္ဇာတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသောကြောင့်လည်း။ ဝိဇ္ဇာစရဏ
သမ္ပန္နော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော်မူ၏။

၄။ သော ဘဂဝါ၊ .....သည်။

ဣတိပိ၊ ဤသို့လျှင် သဿတဒိဋ္ဌိ မကပ်ငြိပဲ မဇ္ဈိမပဋိပတ်
ကောင်းမြတ်ဖြောင့်တန်း မဂ္ဂင်လမ်းဖြင့် ရွှေနန်းပူရီ ဘေးမဲ့ပြည်သို့
ကြွချီဆိုက်ရောက်တော်မူသောကြောင့်လည်း။ သုဂတော၊ သုဂတ
မည်တော်မူ၏။

၅။ သော ဘဂဝါ၊ .....သည်။

ဣတိပိ၊ ဤသို့လျှင် ကာမ ရူပ အရူပဟု လောကအပြင်
ဘုံတခွင်ကို ကုန်စင်ခပင်း မကျန်ကြွင်းအောင် အလင်းထင်ပေါ်
သိမြင်တော်မူသောကြောင့်လည်း။ လောကဝိဒ္ဓ၊ လောကဝိဒ္ဓ
မည်တော်မူ၏။

၆။ သော ဘဂဝါ၊ .....သည်။

ဣတိပိ၊ ဤသို့လျှင် ဇာတိမာန် ပုညမာန် ဂုဏမာန် ဗလမာန်
ဣဒ္ဓိမာန် ပညာမာန်တို့ဖြင့် မိုးစွန်ကြွားကြွား ငါတကားဟု
ကြုံးဝါးခက်ထန် အဆိပ်လျှံသည့် နန္ဒောပနန္ဒ အင်္ဂုလိမာလ

သစ္စာနှင့် ဗကဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့ကို ဒေသနာသံ ဆိပ်အံငြိမ်းဆေး
အမြန်ပေး၍ ယဉ်ကျေးအောင်ပြု ဆုံးမမှုဝယ် အတုမရှိ လွန်ကဲ
ဘိသောကြောင့်လည်း။ အနုတ္တရောပုရိသ ဒမ္မသာရတိ၊ အနုတ္တရော
ပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူ၏။

၇။ သော ဘဂဝါ၊ .....သည်။

ဣတိပိ၊ ဤသို့လျှင် လူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအများ သောင်း
ထိုက်သားတို့၏ ဝပ်တွားရိပျောင်း ညွတ်ညောင်းခယ ဆုံးမခံရာ
ဆရာသခင် ဦးထိပ်တင်ကြီး ဖြစ်တော်မူသောကြောင့်လည်း
သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ၊ သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူ၏။

၈။ သော ဘဂဝါ၊ .....သည်။

ဣတိပိ၊ ဤသို့လျှင် သစ္စာလေးရပ် တရားမြတ်ကို လူ နတ်
အများ သိထင်ရှားအောင် ဟောကြားထုတ်ဖော် သိစေတော်မူ
သောကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။

၉။ သော ဘဂဝါ၊ .....သည်။

ဣတိပိ၊ ဤသို့လျှင် ဘုန်းတော်အနန္တ၊ ကံတော်အနန္တ၊ ဉာဏ်
တော်အနန္တ၊ တန်ခိုးတော်အနန္တ၊ ကြီးမြတ်လှ၍ လောကသုံးပါး
လူအများတို့ လေးစားဂရု ချီးပမှုကြောင့်လည်း ဘဂဝါ၊ ဘဂဝါ
မည်တော်မူ၏။

တံ၊ ထိုအရဟံ အစ ဘဂဝါ အဆုံး ဘဝဂ်ချုန်းမျှ
ဘုန်းတော်ကြီးမား ဂုဏ်ကိုးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာ
ဘုရားကို။ အဟံ၊ ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်စုမျှကို ကာယသမုတ်
အကျနပ်သည်။ ဝန္တာမိ၊ သဒ္ဓါစိတ်ဇော အာရုံပြော၍ မနောဝစီ
ကာယညီလျက် ဦးချီလက်မိုး ကြောင့်ဖြိုးသို့ ရှိခိုးပါ၏ ဘုရား။

တရားဂုဏ်တော် ခြောက်ပါး ပါဠိ

၁။ သွာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော

၂။ သန္နိဋ္ဌိကော

၃။ အကာလိကော

၄။ ဧဟိ ပဿိကော

၅။ ဩပနေယျိကော

၆။ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟိ။

တရားဂုဏ်တော် ခြောက်ပါးအနက်

၁။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဓမ္မော၊ တရားတော်မြတ်ကို။ သွာက္ခာတော၊ စ လယ် အဆုံး သုံးပါးအစုံ ကောင်းခြင်းဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံစွာ ဟောကြားတော်မူအပ်၏။

၂။ ဓမ္မော၊ တရားတော်မြတ်သည် သန္နိဋ္ဌိကော၊ ကျင့်ဆောင်သူတို့အား ယူဘဝ ပစ္စက္ခ၌ပင် ဒိဋ္ဌကိုယ်တွင် တွေ့မြင်ခံစားရသော ဂုဏ်ကျေးဇူးအထူးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူ၏။

၃။ အကာလိကော၊ ကာလမရွေ ကျင့်သည့်နေ့ပင် တွေ့မြင်ယုံကြည်ရသော ကောင်းကျိုးချမ်းသာနှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူ၏။

၄။ ဧဟိပဿိကော၊ လာရောက်ရှုမြင် ကျေးဇူးတင်မြဲ ဖြစ်၍ လာပါ ရှုပါ ကျင့်ကြံပါဟု မပါပါအောင် ခေါ်ဆောင်သွတ်သွင်း တိုက်တွန်းခြင်းငှာ ထိုက်တန်စွာသော ဂုဏ်ထူးဝိသေသနှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူ၏။

၅။ ဩပနေယျိကော၊ မိမိကာယ အဇ္ဈတ္တတွင် ရရှိပေါက်ရောက် ကိုယ်တွေ့မြောက်အောင် ကပ်၍ဆောင်ထိုက်သော ဂုဏ်ထူး ဝိသေသနှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူ၏။

၆။ ဝိညူဟံ၊ ပညာရှိသူ ရှင်လူအပေါင်း သူတော်ကောင်း
တို့သည်။ ပစ္စတ္တံ၊ အသီးသီးသော မိမိတို့သန္တာန်၌။ ဝေဒိတဗ္ဗော
ချမ်းသာလေစွ ကောင်းလေစွဟု ကာယစိတ္တ သုခနှစ်ပြင် ထင်
ထင်ရှားရှား ခံစားသိမြင်ရသော ဂုဏ်ထူးဝိသေသနှင့်လည်း
ပြည့်စုံတော်မူ၏။

တံ၊ ထိုသွာက္ခာတ အစ ဝေဒိတဗ္ဗော အဆုံး ဘဝဂ်ချုန်းမျှ
ဘုန်းရှိန်ကြီးမား ဂုဏ်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော တရားတော်
မြတ်ကို။ အဟံ၊ ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်စုမျှကို ကာယသမုတ်
အကျနပ်သည်။ ဝန္တာမိ၊ သဒ္ဓါစိတ်ဇော အာရုံပြော၍ မနောဝစီ
ကာယညီလျက် ဦးချီလက်မိုး ကြာငုံဖြိုးသို့ ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

သံဃာ့ဂုဏ်တော် ကိုးပါး ပါဠိ

- ၁။ သုပ္ပဋ္ဌိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော
- ၂။ ဥဇုပ္ပဋ္ဌိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော
- ၃။ ဉာယပ္ပဋ္ဌိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော
- ၄။ သာမိစိပ္ပဋ္ဌိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော
- ယဒိဒံ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ အဋ္ဌပုရိသပုဂ္ဂလာ သေ
ဘဂဝတော သာဝကသံဃော
- ၅။ အာဟုနေယျော
- ၆။ ပါဟုနေယျော
- ၇။ ဒက္ခိဏေယျော
- ၈။ အဉ္ဇလိကရဏီယော
- ၉။ အနုတ္တရံ ပုညဇ္ဇေတ္တံ လောကဿ။

သံဃာ့ဂုဏ်တော် ကိုးပါး အနက်

၁။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။

သာဝကသံဃော၊ သီလဝန် ဂုဏ်ဝန် ပညာဝန် ကလျာဏပုထုဇ္ဇန် အရှင်မွန် အရှင်မြတ်တို့နှင့်တကွ ပရမတ္ထသံဃာ အရိယာရှစ်ပါး တပည့်သား သံဃာတော်မြတ်အပေါင်းသည်။ သုပ္ပဋိပန္နော၊ အဓိသီလ အဓိစိတ္တ အဓိပညာ သိက္ခာသုံးရပ် လွန်ကောင်းမြတ်သော ပဋိပတ်ဂုဏ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူ၏။

၂။ ဘဂဝတော၊ .....၏။ သာဝကသံဃော .....သည်။ ဥပုပ္ပဋိပန္နော၊ အဓိသီလ အဓိစိတ္တ အဓိပညာ သိက္ခာသုံးရပ် လွန်မြှောင့်မတ်သော ပဋိပတ်ဂုဏ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူ၏။

၃။ ဘဂဝတော၊ .....၏။ သာဝကသံဃော .....သည်။ ဉာယပုပ္ပဋိပန္နော၊ အဓိသီလ အဓိစိတ္တ အဓိပညာ သိက္ခာ သုံးရပ် လွန်သင့်မြတ်သော ပဋိပတ်ဂုဏ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံတော် မူ၏။

၄။ ဘဂဝတော၊ .....၏။ သာဝကသံဃော .....သည်။ သာမိစိပုပ္ပဋိပန္နော၊ အဓိသီလ အဓိစိတ္တ အဓိပညာ သိက္ခာသုံးရပ် ရိသေအပ်သော ပဋိပတ်ဂုဏ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံတော် မူ၏။

ယဒိဒံ ယာနိ ဣမာနိ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ၊ အကြင် လေးပါးသော ယောက်ျားမြတ်အစုံတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ယဒိဒံ- ယေဣမေ အဋ္ဌပုရိသပုဂ္ဂလာ - အကြင်ရှစ်ပါးသော ယောက်ျားမြတ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။

၅။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။

ဧသ ဧသော သာဝကသံဃော၊ ဤလေးစုံရှစ်ပါး တပည့်သား သံဃာတော်မြတ်အပေါင်းသည်။ အာဟုနေယျော၊ လက်ဆောင်

အလိုငှာ ယူ၍လာသော အလှူဝတ္ထုမျိုးကို ခံယူခြင်းငှာ ထိုက်တန်စွာသော သီလဂုဏ် သမာဓိဂုဏ် ပညာဂုဏ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူ၏။

၆။ ပါဟုနေယျော၊ အာဂန္တုအား ရည်၍ထားသော အလှူဝတ္ထုမျိုးကို ခံယူခြင်းငှာ ထိုက်တန်စွာသော သီလဂုဏ် သမာဓိဂုဏ် ပညာဂုဏ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူ၏။

၇။ ဒက္ခိဏေယျော၊ နောက်နောက်ဘဝ အကျိုးရဖို့ ပျိုးချတုံလတ် မြတ်သောအလှူဝတ္ထုမျိုးကို ခံယူခြင်းငှာ ထိုက်တန်စွာသော သီလဂုဏ် သမာဓိဂုဏ် ပညာဂုဏ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံတော်မူ၏။

၈။ အဉ္ဇလိ ကရဏီယော၊ လူမင်း နတ်မင်း ဗြဟ္မာမင်းတို့၏ လက်အုပ်ချီခြင်းကို ခံယူထိုက်သော သီလဂုဏ် သမာဓိဂုဏ် ပညာဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူ၏။

၉။ လောကဿ၊ လူအပေါင်း၏။ အနတ္တရံ၊ အတုမရှိ မြင့်မြတ်သော။ ပုညဇ္ဈေတ္တံ၊ ကုသိုလ်မျိုးကို စိုက်ပျိုးချရာ လယ်ယာမြေကောင်းသဖွယ်လည်း ဖြစ်တော်မူ၏။

တံ၊ ထိုသုပ္ပဋိပန္န အစ ပုညဇ္ဈေတ္တ အဆုံး ဘဝင်ချုန်းမျှ ဘုန်းရှိန်ကြီးမား ဂုဏ်ကိုးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော သံဃာတော်မြတ်အပေါင်းကို။ အဟံ၊ ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်စုမျှကို ကာယသမုတ် အကျွန်ုပ်သည်။ ဝန္ဒာမိ၊ သဒ္ဓါစိတ်ဇော အာရုံ ပြော၍ မနော ဝစီ ကာယညီလျက် ဦးချီလက်မိုး ကြာငုံဖြိုးသို့ ရှိခိုးပါ၏။

သမ္ဗုဒ္ဓေ ဘုရားရှိခိုး ဂါထာတော်

သမ္ဗုဒ္ဓေ အဋ္ဌဝီသဉ္စ၊ ဒွါဒသဉ္စ သဟဿကေ၊
 ပဉ္စသတ သဟဿာနိ၊ နမာမိ သိရသာ မဟံ၊
 အပ္ပကာ ဝါဠုကာ ဂင်္ဂါ၊ အနန္တာ နိဗ္ဗုတာ ဇိနာ၊
 တေသံ ဓမ္မဉ္စ သံဃဉ္စ၊ အာဒရေန န မာမဟံ၊
 နမက္ကာရာ နဘာဝေန၊ ဟိတွာ သဗ္ဗေ ဥပဒ္ဒဝေ၊
 အနေက အန္တရာယာပိ၊ ဝိနဿန္တု အသေသတော၊

အနက်

အဋ္ဌဝီသ၊ သုံးပါးဘဝ သုံးလောက၌ ဉာဏရောင်ဖိတ်
 အောင်ဘိသိတ်နှင့် နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူကုန်သော။
 သမ္ဗုဒ္ဓေ၊ တန်ဆောင်ဝမာ ဉာဏ်ရောင်ဝါဖြင့် သစ္စာပွင့်လင်း
 တရားမင်းတို့ကိုလည်းကောင်း။
 ဒွါဒသဉ္စ သဟဿကေ၊ နိဗ္ဗာန်ကိန်းအောင်း စက်မွေ့လျောင်း
 သည့် တစ်သောင်းနှစ်ထောင်ကုန်သော။
 သမ္ဗုဒ္ဓေ၊ လရောင်ပမာ ဉာဏ်ရောင်ဝါဖြင့် သစ္စာလင်းထိန်
 မြတ်မုနိ တို့ကိုလည်းကောင်း။
 ပဉ္စသတ သဟဿာနိ၊ သောင်းထိုက်စကြဝဠာ ဂုဏ်ဝါကျော်
 ဟိန်း ငါးမာန်ငြိမ်းသည့် ငါးသိန်းအရေအတွက်ရှိကုန်သော။
 သမ္ဗုဒ္ဓေ၊ နေရောင်ပမာ ဉာဏ်ရောင်ဝါဖြင့် သစ္စာဝင်းပြောင်
 မြတ်ဘုန်းခေါင်တို့ကိုလည်းကောင်း။
 အဟံ၊ ခန္ဓာ နာမ် ရူပ အကျွန်ုပ်သည်။
 သိရသာ၊ ဦးခေါင်းရတနာ မြတ်အင်္ဂါဖြင့်။
 နမာမိ၊ ညွတ်ပြောင်းသီလ ဇောဖြူစွဖြင့် ကြည်စွသဒ္ဓါ။
 ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

ဝီဠာကာဂင်္ဂါ၊ အေးမြကြည်လင် တသွင်သွင်ဖြင့် ဂင်္ဂါမြစ်ထဲ
ကျောက်သလဲတို့သည်။

အပ္ပကာ၊ ခေမာသောင်ကမ်း နိဗ္ဗာန်နန်းသို့ ကြွမြန်းတော်မူ
မြတ်ဘုန်းလူတို့နှင့် မတူခြားနား သင်္ချာအားဖြင့် လွန်စွာနည်းပါး
လှကုန်၏။

နိဗ္ဗုတာ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံတော်မူကြလေကုန်ပြီးသော။

ဇိနာ၊ ငါးပါးမှတ်ခြွေ ရန်ဗိုလ်ခြေကို လေးထွေထက်မြက်
အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် ပယ်ဖျက်ခုတ်ထွင် ဗုဒ္ဓကုံလောင်း အရှင်ကောင်း
တို့သည်။

အနန္တာ၊ မည်၍မည်မျှ ဂဏန်းချ၍ မှန်းဆတိတိ ပိုင်းခြားမှတ်
သားခြင်းငှာ မတတ်နိုင်အောင် လွန်စွာများပြားလှကုန်၏။

တေသံ၊ ထိုနှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူ စွန်းဖြူတွက်ကိန်း ငါးသိန်းအပေါင်း
တစ်သောင်းနှစ်ထောင် နှစ်ပြည်ထောင်နေ ငါးမှတ်ခြွေသည်၊
လူဆွေထွတ်ထား မြတ်ဘုရားတို့၏။

ဓမ္မဉ္စ၊ မဂ်လေးတန် ဖိုလ်လေးတန် နိဗ္ဗာန် ပရိယတ် ဆယ်ပါး
သော တရားတော်မြတ်ကိုလည်းကောင်း။

သံဃဉ္စ၊ မဂ္ဂဌာန်လေးပါး ဖလဌာန်လေးပါး တရားသုခ အမြိုက်
ရသည့် ပရမတ္ထသံဃာ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်မြတ် အပေါင်းကိုလည်း
ကောင်း။

အဟံ၊ ငါးပါးခန္ဓာ ဒွတ္တိံသာကို ကောင်းစွာသမုတ် အကျွန်ုပ်သည်။

သိရသာ၊ ဦးခေါင်းရတနာ မြတ်အင်္ဂါဖြင့်။

နမာမိ၊ ညွန့်ပြောင်းသီသ ဇောဖြူစွဖြင့် ကြည်စွသဒ္ဓါ ရှိခိုးပါ၏
အရှင်ဘုရား။

နမက္ကာရာနဘာဝေန၊ သဒ္ဓါမြတ်နိုး ရွှင်ဖြိုးစေတနာ ရှိသေစွာ
သောစိတ်ဖြင့် ရှိခိုးရသော ကုသိုလ်ကံ စေတနာကြောင့်။

သဗ္ဗေ၊ ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ အလုံးစုံကုန်သော။

ဥပဒ္ဒဝေ၊ ရေ မီး စေ့အနာဖျား စသည့် သောဠသဥပါဒ် နှိပ်
စက်တတ်သည်တို့ကို။

ဟိတွာ၊ ကုသိုလ်သမ္ဘာ စေတနာဖြင့် ပယ်ခွာဖျောက်လွှင့်ပြီး၍။

အနေက အန္တရာယာပိ၊ တစ်ပါးမက များလှရေတွက် မနှစ်သက်
စဖွယ် အန္တရာယ်အပေါင်း မကောင်းသမျှ ပြစ်ဒေါသနှင့်
ရောဂါဘေးဒဏ် ရန်မာန်အပေါင်းတို့သည်။

အသေသတော-အသေသေန၊ ကြာဖက်ပေါ်တွင် ရေပေါက်တင်
လည်း စက်ရှင်ထွန်းတောက် နေရောင်ကျောက်က တစ်ပေါက်
မကြွင်း လျှောကျဆင်းသို့ အကြွင်းအကျန်မရှိသောအားဖြင့်။

ဝိနဿန္တု၊ ကင်းစင်လွင့်ပျောက် မရောက်သည်သာ ဖြစ်ပါစေ
ကုန်သတည်း။ ။

ဆွမ်းတော်ကပ်

အရဟတဒိနဝဂုဏေဟိ၊ အရဟံ အစရှိသော ကိုးပါး
သော ဂုဏ်တော်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတံ၊ ပြည့်စုံတော်မူသော၊
နာထံ၊ လူနတ်တို့၏ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်တော်မူသော။ ဗုဒ္ဓံ၊ သက်
တော်ထင်ရှား သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်မှတ်၍။
စေတိယဿ၊ ဓာတုစေတီ ဓမ္မစေတီ ဥဒ္ဓိဿစေတီ ပရိဘောဂ
စေတီတော်မြတ်အား။ ဝဏ္ဏဂန္ဓရသ သမ္ပန္နံ၊ အဆင်း အနံ့
အရသာနှင့် ပြည့်စုံသော။ ဣမံ ပိဏ္ဏပါတ ခါဒနီယ ဘောဇနီယံ၊
ဤဆွမ်းခဲဖွယ်ဘောဇဉ် ချိုချဉ်အရသာကို။ သက္ကစ္စံ၊ ရှိရှိသေသေ။

ဒေမိ၊ နိဗ္ဗာန်ရည်မှန်း လှူဒါန်းပါ၏ အရှင်ဘုရား။ ပူဇော်မိ၊
နိဗ္ဗာန်ကိုမျှော် ပူဇော်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။ ။

ပန်းတော်ကပ်

အရဟတာဒိနဝဂုဏေဟိ၊ အရဟံ အစရှိသော ကိုးပါး
သော ဂုဏ်တော်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတံ၊ ပြည့်စုံတော်မူသော၊
နာထံ၊ လူနတ်တို့၏ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်တော်မူသော။ ဗုဒ္ဓံ၊ သက်
တော်ထင်ရှား သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်မှတ်၍။
စေတိယဿ၊ ဓာတုစေတီ ဓမ္မစေတီ ဥဒ္ဓိဿစေတီ ပရိဘောဂ
စေတီတော်မြတ်အား။ ဝဏ္ဏဂန္ဓ သမ္ပန္နံ၊ အဆင်း အနံနှင့်
ပြည့်စုံသော။ ဣမံ ပုပ္ဖံ၊ ဤပန်းကို။ သက္ကစ္စံ၊ ရိရိသေသေ။ ဒေမိ၊
နိဗ္ဗာန်ရည်မှန်း လှူဒါန်းပါ၏ အရှင်ဘုရား။ ပူဇော်မိ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုမျှော်
ပူဇော်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။ ။

ရေတော်ကပ်

အရဟတာဒိနဝဂုဏေဟိ၊ အရဟံ အစရှိသော ကိုးပါး
သော ဂုဏ်တော်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတံ၊ ပြည့်စုံတော်မူသော၊
နာထံ၊ လူနတ်တို့၏ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်တော်မူသော။ ဗုဒ္ဓံ၊ သက်
တော်ထင်ရှား သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်မှတ်၍။
စေတိယဿ၊ ဓာတုစေတီ ဓမ္မစေတီ ဥဒ္ဓိဿစေတီ ပရိဘောဂ
စေတီတော်မြတ်အား။ သုဒ္ဓ သီဘလ သမ္ပန္နံ၊ သန့်ရှင်းအေးမြ
ကြည်လင်သော။ ဣမံ ပါနိယ ပရိဘောဇနီယံ၊ ဤသောက်
တော်ရေ သုံးဆောင်တော်ရေကို။ သက္ကစ္စံ၊ ရိရိသေသေ။ ဒေမိ၊
နိဗ္ဗာန်ရည်မှန်း လှူဒါန်းပါ၏ အရှင်ဘုရား။ ပူဇော်မိ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုမျှော်
ပူဇော်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။ ။

ဆီမီးတော်ကပ်

အရဟတာဒိနဝဂုဏေဟိ၊ အရဟံ အစရှိသော ကိုးပါး
သော ဂုဏ်တော်တို့နှင့်။ သဗ္ဗညုတာနာဝရဏဉာဏေဟိ၊ သဗ္ဗ
ညုတဉာဏ် အနာဝရဏဉာဏ်တော်တို့ဖြင့်။ တိလောကေ၊
သုံးပါးသောလောက၌။ အဝိဇ္ဇာ အန္ဓကာရံ၊ အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော
အမှိုက်မှောင်ကို။ ဝိဓမ္မိတွာ၊ ပယ်ဖျောက်၍။ ဇလံ-ဇလန္တော၊
ထွန်းလင်းတောက်ပတော်မူစေနိုင်သော။ ဗုဒ္ဓံ၊ သက်တော်ထင်ရှား
သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားကို။ ဥဒ္ဒိဿ၊ ရည်မှတ်၍။ စေတိယဿ၊
ဓာတုစေတီ ဓမ္မစေတီ ဥဒ္ဒိဿစေတီ ပရိဘောဂ စေတီတော်
မြတ်အား။ ပဘာဝဏ္ဏေဟိ၊ အရောင်အဆင်းတို့ဖြင့်။ အန္ဓကာရံ၊
အမှိုက်မှောင်ကို။ ဝိနာသကံ၊ ပယ်ဖျောက်တတ်သော။ ဣမံ ဒီပ
ဇာလံ၊ ဤဆီမီးလျှံကို။ သက္ကစ္စံ၊ ရှိရှိသေသေ။ ဒေမိ၊ နိဗ္ဗာန်ရည်မှန်း
လှူဒါန်းပါ၏ အရှင်ဘုရား။ ပူဇေမိ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုမျှော် ပူဇော်ပါ၏
အရှင်ဘုရား။ ။

ဆုတောင်းအမျှဝေ

ဤသို့ပြုရ မြတ်ပုညကြောင့် ချမ်းမြအေးကြည် ဘေး
မသီသည် ရွှေပြည်ထုတ်ချောက် လမ်းမကောက်ဘဲ ရောက်ရ
ပါလို ထိုထိုဘဝ ကျင်လည်ရလဲ ဒုက္ခဘေးဒဏ် ရန်မာန်အပေါင်း
မကောင်းဟူသမျှ မတွေ့ရဘဲ သဗ္ဗဏ္ဍာ မင်္ဂလာကို ရွယ်ကာ
တတိုင်းရစေသောဝံ။

ယနေ့ယခု ပြုပြုသမျှ မြတ်ဘာဂကို မိဘဆရာ ဆွေ
သဟာနှင့် ကိုယ်မှာစောင့်ကြပ် ကိုယ်စောင့်နတ်က အရင်းစ၍
ရှိသမျှဥဿုံ ဘုံသုံးဆယ့်တစ် ရှိရှိ (ဖြစ်ဖြစ်) သမျှ ဝေနေယျတို့
ရကြပါစေ ပေးငှဝေသည် များထွေသာစွာ ခေါ်စေသောဝံ။ ။

ပစ္စယုဒ္ဒေသ ပါဠိတော်

ဟေတု ပစ္စယော၊
 အာရမ္မဏ ပစ္စယော၊
 အဓိပတိ ပစ္စယော၊
 အနန္တရ ပစ္စယော၊
 သမနန္တရ ပစ္စယော၊
 သဟဇာတ/ ပစ္စယော၊
 အညမည ပစ္စယော၊
 နိဿယ ပစ္စယော၊
 ဥပနိဿယ ပစ္စယော၊
 ပုရေဇာတ ပစ္စယော၊
 ပစ္ဆာဇာတ ပစ္စယော၊
 အာသေဝန ပစ္စယော၊
 ကမ္မ ပစ္စယော၊
 ဝိပါက ပစ္စယော၊
 အာဟာရ ပစ္စယော၊
 ဣန္ဒြိယ ပစ္စယော၊
 ဈာန ပစ္စယော၊
 မဂ္ဂ ပစ္စယော၊
 သမ္ပယုတ္တ ပစ္စယော၊
 ဝိပုယုတ္တ ပစ္စယော၊
 အတ္ထိ ပစ္စယော၊
 နတ္ထိ ပစ္စယော၊
 ဝိဂတ ပစ္စယော၊
 အဝိဂတ ပစ္စယောတိ။

ဓာရဏပရိတ် ပါဠိတော်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁။ ဗုဒ္ဓါနံ ဇီဝိတဿ န သက္ကာ ကေနစိ အန္တရာယော
ကာတုံ၊ တထာ မေ ဟောတု၊

၂။ အတီတံသေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော အပ္ပဋိဟတံ ဉာဏံ၊
အနာဂတံသေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝဏော အပ္ပဋိဟတံ ဉာဏံ၊ ပစ္စုပ္ပန္နံသေ
ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော အပ္ပဋိဟတံ ဉာဏံ။

၃။ ဣမေဟိ တီဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတဿ ဗုဒ္ဓဿ
ဘဂဝတော သဗ္ဗံ ကာယကမ္မံ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဉာဏာနုပရိဝတ္တံ
သဗ္ဗံဝစီကမ္မံ ဉာဏာပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဉာဏာနုပရိဝတ္တံ ၊ သဗ္ဗံ မနောကမ္မံ
ဉာဏာပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဉာဏာပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဉာဏာနုပရိဝတ္တံ။

၄။ ဣမေဟိ ဆဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတဿ ဗုဒ္ဓဿ
ဘဂဝတော နိတ္ထိံ ဆန္ဒဿ ဟာနိ၊ နတ္ထိံ ဓမ္မဒေသနာယ ဟာနိ၊
နတ္ထိံ ဝီရိယဿ ဟာနိ၊ နတ္ထိံ ဝိပဿနာယ ဟာနိ၊ နတ္ထိံ သမာဓိ
ဿ ဟာနိ၊ နတ္ထိံ ဝိမုတ္တိယာ ဟာနိ။

၅။ ဣမေဟိ ဒွါဒသဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတဿ ဗုဒ္ဓဿ
ဘဂဝတော နတ္ထိံ ဒဝါ၊ နတ္ထိံ ရဝါ၊ နတ္ထိံ အပ္ပုဋ္ဌံ၊ နတ္ထိံ
ဝေဂါယိတတ္ထံ၊ နတ္ထိံ အဗျာဝဋ္ဌမနော၊ နတ္ထိံ အပ္ပဋိသင်္ခါနုပေက္ခာ၊
ဣမေဟိ အဋ္ဌာသဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတဿ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော
နမော သတ္တန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ။

၆။ နတ္ထိံ တထာဂတဿ ကာယဒုစ္စရိတံ၊ နတ္ထိံ တထာ
ဂတဿ ဝစီဒုစ္စရိတံ၊ နတ္ထိံ တထာဂတဿ မနောဒုစ္စရိတံ၊ နတ္ထိံ
အတီတံသေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ပဋိဟတံ ဉာဏံ၊ နတ္ထိံ

အနာဂတံသေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ပဋိဟတံ ဉာဏံ၊ နတ္ထိ
 ပစ္စုပ္ပန္နံသေ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ပဋိဟတံ ဉာဏံ၊ နတ္ထိ သဗ္ဗံ
 ကာယကမ္မံ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဉာဏံ နာနုပရိဝတ္တံ၊ နတ္ထိ သဗ္ဗံ
 ဝစီကမ္မံ ဉာဏပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဉာဏံ နာနုပရိဝတ္တံ၊ နတ္ထိ သဗ္ဗံ မနော
 ကမ္မံ ဉာဏာပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဉာဏံ နာနုပရိဝတ္တံ၊ ဣမံ ဓာရဏံ အမိတံ
 အသမံ သဗ္ဗသတ္တာနံ တာဏံ လေဏံ သံသာရဘယဘိတာနံ
 အဂ္ဂံ မဟာတေဇံ။

၇။ ဣမံ အာနန္ဒ ဓာရဏပရိတ္တံ ဓာရေဟိ ဝါရေဟိ
 ပရိပုစ္ဆာဟိ၊ တဿ ကာယေ ဝိသံ န ကမေယျ၊ ဥဒကေန
 လဂ္ဂေယျ၊ အဂ္ဂိ န ဥဟေယျ၊ နာနာဘယဝိက္ခော၊ န ကောဟာရ
 ကော၊ န ဒွိဟာရကော၊ န တိဟာရကော၊ န စတုဟာရကော၊
 န ဥမ္မတ္တကံ၊ န မူဠကံ၊ မနုဿေဟိ အမနုဿေဟိ န ဟိံသကာ။

၈။ တံ ဓာရဏ ပရိတ္တံ ယထာ ကတမေ၊ ဇာလော
 မဟာဇာလော၊ ဇာလိတ္ထေ မဟာဇာလိတ္ထေ၊ ပုဂ္ဂေ မဟာပုဂ္ဂေ၊
 သမ္ပတ္ထေ မဟာသမ္ပတ္ထေ၊ ဘူတင်္ဂမိ တမင်္ဂလံ။ ဣမံ ခေါပနာနန္ဒ
 ဓာရဏပရိတ္တံ သတ္တသတ္တတိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ကောဋီဟိ ဘာသိတံ၊
 ဝတ္ထေ အဝတ္ထေ၊ ဂန္ဓဝေ အဂန္ဓဝေ၊ နောမေ အနောမေ၊ သေဝေ
 အသေဝေ၊ ကာယေ အကာယေ၊ ဓာရဏေ အဓာရဏေ၊ ဣလ္လိ
 မိလ္လိ၊ တိလ္လိ မိလ္လိ၊ ယောရက္ခေ မဟာယောရက္ခေ၊ ဘူတင်္ဂမိ
 တမင်္ဂလံ။

၉။ ဣမံ ခေါပနာနန္ဒ ဓာရဏပရိတ္တံ နဝနဝတိယာ
 သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ကောဋီဟိ ဘာသိတံ၊ ဒိဋ္ဌိလာ ဒဏ္ဍိလာ မန္တိလာ၊
 ရောဂိလာ ခရလာ ဒုပ္ပိလာ၊ ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန သောတ္ထိတေ
 ဟောတု သဗ္ဗဒါ။ ။

ဒေသနာကြားပုံ

- အငယ်။ ။ အဟံ ဘန္တေ သဗ္ဗာ အာပတ္တိယော အာဝိကရောမိ။
 အကြီး။ ။ သာဓု အာဂုသော သာဓု သာဓု။
 အငယ်။ ။ အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ နာနာဝတ္ထုကာ သဗ္ဗာ
 အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ၊ တာ တုမှမူလေ ပဋိ
 ဒေသေမိ။
- အကြီး။ ။ ပဿသိ အာဂုသော တာ အာပတ္တိယော။
 အငယ်။ ။ အာမ ဘန္တေ ပဿာမိ။
 အကြီး။ ။ အာယတိံ အာဂုသော သံဝရေယျာသိ။
 အငယ်။ ။ သာဓု သုဠု ဘန္တေ သံဝရိဿာမိ။
 အကြီး။ ။ သာဓု အာဂုသော သာဓု သာဓု
 အဟံ အာဂုသော သဗ္ဗာ အာပတ္တိယော
 အာဝိကရောမိ။
- အငယ်။ ။ သာဓု ဘန္တေ သာဓု သာဓု။
 အကြီး။ ။ အဟံ အာဂုသော သမ္မဟုလာ နာနာဝတ္ထုကာ
 သဗ္ဗာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ၊ တာ တုမှမူလေ
 ပဋိဒေသေမိ။
- အငယ်။ ။ ပဿထ ဘန္တေ တာ အာပတ္တိယော။
 အကြီး။ ။ အာမ အာဂုသော ပဿာမိ။
 အငယ်။ ။ အာယတိံ ဘန္တေ သံဝရေယျာထ။
 အကြီး။ ။ သာဓု သုဠု အာဂုသော သံဝရိဿာမိ။
 အငယ်။ ။ သာဓု ဘန္တေ သာဓု သာဓု၊
 အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ နာနာဝတ္ထုကာ

သဗ္ဗာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ၊ တာ ဂုမ္မမူလေ
ပဋိဒေသေမိ။

အကြီး ။ ။ ပဿသိ အာရုသော တာ အာပတ္တိယော။

အငယ် ။ ။ အာမ ဘန္တေ ပဿာမိ။

အကြီး ။ ။ အာယတိံ အာရုသော သံဝရေယျာသိ။

အငယ် ။ ။ သာရ သုဠ ဘန္တေ သံဝရိဿာမိ။

အကြီး ။ ။ သာရ အာရုသော သာရ သာရ။ ။ ။

“ဂေါတမ ဗုဒ္ဓဝင်အကျဉ်း”

ဂေါတမဘုရားအလောင်းသည် လွန်လေပြီးသော လေး
အသေချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်းတုန်းက သုမေဓာရှင်ရသေ့ဖြစ်၍
ဒီပင်္ကရာ မြတ်စွာဘုရားခြေတော်ရင်း၌ ဘုရားဆုကို ပန်တော်
မူခဲ့ပြီး ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာ၌ ဝေဿန္တရာမင်းကြီး ဖြစ်လာခဲ့လေသည်။
ဝေဿန္တရာဘဝမှ စုတေ၍ တုသိတာနတ်ပြည်၌ သေတကေတု
အမည်ရှိသော နတ်သား ဖြစ်လေသည်။ ထိုသေတကေတု နတ်
သားအား တစ်သောင်းသော စကြဝဠာတိုက်မှ နတ်ဗြဟ္မာအပေါင်း
တို့သည် စည်းဝေးကြ၍ လူ့ပြည်၌ ဘုရားဖြစ်ရန် တိုက်တွန်း
တောင်းပန်ကြလေသည်။

ထိုသို့တောင်းပန်ကြသောကြောင့် ကြည့်ခြင်းငါးပါး ကြည့်
တော်မူပြီး ဝန်ခံကတိပြုကာ မဟာသက္ကရာဇ် ၆၇ ခုနှစ်၊ ဝါဆို
လပြည့် ကြာသပတေးနေ့ဝယ် ကပိလဝတ်ပြည် မဟာသုဒ္ဓေါဒန
မင်းကြီး၏ မိဖုရားခေါင်ကြီးဖြစ်သော မယ်တော် မဟာမာယာဒေဝီ
မိဖုရားကြီး၏ ဝမ်းတိုက်၌ ပဋိသန္ဓေတည်နေတော်မူသည်။

ဖွားမြင်

ဆယ်လပြည့်သဖြင့် ဒေဝဒဟပြည်သို့ သွားလိုသော အာသာဆန္ဒ ပြင်းပြလှသောကြောင့် ခြွေရံမှူးမတ် မောင်းမမိသံ အခြံအရံ ပရိသတ်အပေါင်းနှင့် ဒေဝဒဟပြည်သို့သွားရာ ကပိလဝတ်ပြည်နှင့် ဒေဝဒဟပြည်အကြား လုမ္ဗိနီ အင်ကြင်း ဥယျာဉ်တော်သို့အရောက်တွင် ကမ္မဇလေလုပ်၍ မဟာသက္ကရာဇ် ၆၈ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့် သောကြာနေ့တွင် ပင်လုံးကျွတ်ပွင့်နေသော အင်ကြင်းခက်ကို လက်တစ်ဖက်ဖြင့် ကိုင်နေစဉ်မှာပင် ဘုရားအလောင်း ဖွားမြင်တော်မူလေသည်။

စကားသုံးခွန်း ကျူးရင့်ပုံ

နတ်ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့သည် ဘုရားအလောင်းအား ပူဇော်ကြလေသည်။ ဘုရားအလောင်းသည် ဖွားမြင်တော်မူပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် မတ်တတ်ရပ်ခါ အရပ်ဆယ်မျက်နှာသို့ကြည့်လျက် အောက်ပါစကားသုံးခွန်းကို ကျူးရင့်တော်မူလေသည်။

- (၁) အဂ္ဂေါဟမသ္မိ လောကဿ၊ ငါသည် လောကတွင် အဦးဆုံးဖြစ်၏၊
- (၂) ဇေဋ္ဌောဟမသ္မိ လောကဿ၊ ငါသည် လောကတွင် အကြီးအကဲဆုံးဖြစ်၏၊
- (၃) သေဋ္ဌောဟမသ္မိ လောကဿ၊ ငါသည် လောကတွင် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏၊

ဘုရားအလောင်း ဖွားမြင်ပြီးနောက် မယ်တော်မာယာသည် ဒေဝဒဟပြည်သို့ ဆက်မသွားတော့ဘဲ အခြံအရံနှင့်တကွ ကပိလဝတ် နေပြည်တော်သို့ ပြန်လာခဲ့လေတော့သည်။ ဘုရားအလောင်းဖွားမြင်၍ ခုနစ်ရက်မြောက်သောအခါ ဘုရားအလောင်း

မယ်တော်တို့၏ အစဉ်အလာ ဓမ္မတာအရ မယ်တော်မာယာသည် နတ်ရွာစံလေသည်။ နတ်ရွာစံပြီး နတ်ပြည်၌ သန္တုဿိတနတ်သား ဖြစ်လေသည်။

ဖွားမြင်ပြီး ငါးရက်မြောက်နေ့၌ လက္ခဏာဗေဒင် တတ်သိ ကျွမ်းကျင်သော ပုဏ္ဏားကြီးများက ဘုရားလောင်း၏ လက္ခဏာ ကို ကြည့်ရှုကြပြီး လောက၌ စကြဝတေးမင်းသော်လည်းကောင်း၊ ဘုရားသော်လည်းကောင်း ဖြစ်လိမ့်မည်။ သတ္တဝါတို့၏ အကျိုး စီးပွား ဆန္ဒများကို ပြီးစီးစေနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ထူး ပုဂ္ဂိုလ်မြတ် ဖြစ်သည်ဟု ဟောကြားကြသောကြောင့် သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားလေးဟု မှည့်ခေါ်ကြလေသည်။

မယ်တော်မာယာ နတ်ရွာစံပြီးနောက် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး သည် မယ်တော်မာယာ၏ ညီမဖြစ်သော မဟာပဇာပတိဂေါတမီ ကို မိဖုရားမြှောက်၍ သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားလေးကို မိထွေးတော်ဂေါတမီ က (၇) ရက်သားအရွယ်မှစ၍ နို့ချိုတိုက်ကျွေး မွေးမြူခဲ့ရလေ သည်။

သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားလေး အသက် (၁၆) နှစ်ရှိသောအခါ မင်းသားတို့ တတ်သင့်သော အတတ်ပညာများ တတ်မြောက် အောင်မြင်ပြီးဖြစ်သဖြင့် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးက စကြဝတေးမင်း ဖြစ်စေလိုသောဆန္ဒရှိသောကြောင့် ဆောင်း နွေ မိုး ရာသီအလိုက် စံမြန်းနိုင်သော အလွန်ခမ်းနားထည်ဝါလှသော ရမ္မ သုဘ၊ သုရမ္မ ဟူသော နန်းမသုံးဆောင်ကို စီမံဆောက်လုပ်စေ၍ သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားလေးအား တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ် မင်းလုပ်ရန် အပ်နှံ ခဲ့လေသည်။

သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားလေး မင်းဖြစ်လာသောအခါ ကြင်ယာတော် အဖြစ် အသက်အရွယ်တူ မယ်တော်မာယာ၏ မောင်အရင်းဖြစ်သော ဒေဝဒဟပြည်ကြီးအရှင် ဘုရင် သုပ္ပဗုဒ္ဓမင်း၏ သမီးတော် “ယသော်ဓရာ ဗိမ္ဗာဒေဝီ” မင်းသမီးလေးနှင့် ထိမ်းမြားလက်ထပ်ပြီး မိဖုရားခေါင်ကြီးအဖြစ် တင်မြှောက်ကာ (၁၃) နှစ်တိုင်တိုင် တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ် မင်းလုပ်၍ ထီးနန်းစည်းစိမ်ကို ခံစား စံစားတော်မူလေသည်။

ဘုရားအလောင်းတော် သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားသည် (၁၃) နှစ်တိုင်တိုင် မဟာသမ္မတမင်းမှစ၍ မင်းဆက်တကာ မစံရဘူးသေးသော နတ်၏စည်းစိမ်နှင့်တူသော မင်း၏စည်းစိမ်ကို ခံစားတော်မူလျက် လေးလတစ်ကြိမ် အခြံအရံများစွာဖြင့် ဥယျာဉ်တော်သို့ ကစားထွက်ရာ နတ်တို့သည် ဖန်ဆင်း၍ပြုအပ်သော သူအို၊ သူနာ၊ သူသေ၊ ရဟန်း တည်းဟူသော နိမိတ်ကြီးလေးပါး မြင်သဖြင့် ငါလည်း တစ်နေ့ ဤကဲ့သို့ အိုရ၊ နာရ၊ သေရ လိမ့်ဦးမည်ဟု တုန်လှုပ်ထိတ်လန့်သော သံဝေဂဉာဏ် ထင်မြင်လာသဖြင့် ပျော်ရွှင်မှုမရှိတော့ဘဲ နန်းစည်းစိမ်တွေအပေါ် ငြီးငွေ့လာလေတော့သည်။

အိုမှု၊ နာမှု၊ သေမှု ဒုက္ခအစုစုတို့မှ ကင်းလွတ်လိုသော သူတို့သည် ရဟန်းပြု၍ တရားရှာမှသာလျှင် ရရှိနိုင်ကြောင်း ရထားထိန်း လျှောက်တင်သောစကားကို နှလုံးသားဝယ် စွဲမြဲယုံကြည် ဆင်ခြင်စဉ်းစားပြီး ယနေ့ပင်လျှင် ရဟန်းပြု၍ တောထွက်တော့အံ့ဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်လေတော့သည်။ ထိုနေ့မှာပင် ယသော်ဓရာ မိဖုရားမှာ သားတော်လေး ဖွားမြင်ကြောင်း အမတ်

ကြီးများက သံတော်ဦးတင်လာသဖြင့် အင်း အနှောင်အဖွဲ့တစ်ခု တိုးလာပြီ။ ရာဟုဂြိုဟ်သည် လကိုဖမ်းသကဲ့သို့ တောထွက်နိုင် အောင် ငါ့ကို “ဖမ်းမည့်သားတော်ပဲ” ဟု ညည်းတွားတော်မူ လိုက်သောကြောင့် သားတော်ကလေးကို “ရာဟုလာ” ဟု နာမည်မှည့်ခေါ်ကြလေသည်။

ဘုရားအလောင်းသည် သန်းခေါင်ယံအချိန် စက်တော်ခေါ် ရာမှန်း၍ နန်းတော်ပေါ်၌ သီဆိုတီးမှုတ် ကခုန်ဖျော်ဖြေကြသော အခြံအရံ မောင်းမအပေါင်းတို့ တချို့က ဒူးပေါ် ပေါင်ပေါ်၊ တချို့က ပါးစပ်မှ အာပုတ်ရေများစီးကျ၊ တချို့က ပါးစပ်ဟောင်း လောင်း၊ တချို့က လျှာကြီးထွက်၊ တချို့က တခေါခေါနှင့် ဟောက်၊ တချို့က ဆံပင်ဖိုးရိုးဖားရား မဖွယ်မရာ မြင်မကောင်း အောင် လူးလည်ယောင်ယမ်းလျက် သင်္ချိုင်းကုန်းမှ သူသေကောင် များသဖွယ် စက်ဆုတ်ရွံရှာဖွယ် မြင်ကွင်းများ တွေ့မြင်ရသဖြင့်-

ဆန္ဒအမတ်ကိုနှိုးခါ ကဏ္ဍကမြင်းတော်ကို အသင့်ပြင်ဆင် ခိုင်းပြီး တောထွက်ခါနီး သားတော်ရာဟုလာလေးကို ရှုစားတော် မူလို၍ ယသော်ဓရာ အဆောင်သို့သွားရာ ယသော်ဓရာသည် သားတော်လေးကို ယုယပိုက်ထွေး ပွေ့ဖက်အိပ်ပျော်နေသည်ကို တွေ့မြင်ရသောအခါ သားတော်လေးကို ပွေ့ယူပိုက်ထွေးလိုသော ဆန္ဒရှိသော်လည်း ယသော်ဓရာနိုးသွားလျှင် တောထွက်မှုတွင် အနှောင့်အယှက်ဖြစ်မည်စိုးသောကြောင့် ဆန္ဒအမတ်ကို ခေါ်တော် မူပြီး အဆင်သင့် မင်္ဂလာရှိသော ကကြိုးတန်ဆာများ ပြင်ဆင် ထားသော ကဏ္ဍကမြင်းတော်ကိုစီးလျက် သံက်တော် (၂၉) နှစ် အရောက် မဟာသက္ကရာဇ် (၉၇) ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလပြည့် တနင်္လာ နေ့တွင် တောထွက်တော်မူလေသည်။

မြို့တံခါးအပြင်ဘက် ရောက်သောအခါ မာရ်နတ်သားသည် ကောင်းကင်၌ရပ်လျက် အသင်သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား၊ ဤနေ့မှ ခုနစ် ရက်ကြာလျှင် လေးကျွန်းလုံးကို အစိုးရသော စကြဝတေးမင်း ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ တောမထွက်ပါလင့်ဟု တားမြစ်သော်လည်း ငါသည် စကြဝတေးမင်း၏စည်းစိမ်ကို အလိုမရှိ၊ ဘုရားအဖြစ်ကို အလိုရှိသည်ဟု ငြင်းဆန်ပြောဆိုကာ ဆက်လက်တောထွက်တော် မူလာလျှင် ဘုရားဖြစ်တော်မူရန် စောင့်မျှော်ငဲ့လင့်နေကြသော နတ်ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့က လွန်စွာအားရ ပျော်ရွှင်ကြပြီး လှပ တင့်တယ်သော နတ်တို့ဖန်ဆင်းအပ်သော ဆီမီးရောင်စုံများ ညှိ ထွန်းကိုင်ဆောင်ကြကုန်လျက် ပန်းနံ့သာမျိုးတို့ဖြင့် ခင်းကျင်း ကြိတ်ဖြန့်ခါ နတ်တူရိယာတို့ကို တီမူတ်ကျူးရင့် ကြိုဆိုကြရင်း ဝန်းရံလိုက်ပါလာကြလေသည်။

ဘုရားအလောင်းတော်သည် နံနက်မိုးလင်းသောအခါ အနော်မာမြစ် တစ်ဖက်ကမ်းသို့ရောက်လျှင်- ငါသည် ဘုရား စင်စစ် ကော်ဖြစ်မည်မှန်ပါက ဤဆံထုံးသည် ကောင်းကင်သို့ တက်ပါစေသတည်းဟု အဓိဋ္ဌာန်၍ ဆံထုံးကိုကိုင်၍ သံလျက်ခား ဖြင့်ဖြတ်ပြီး ကောင်းကင်သို့ မြောက်ပစ်လိုက်သောအခါ ကောင်း ကင်သို့တက်သွားလျှင် သိကြားမင်းသည် ရတနာပန်းကလာပ်ဖြင့် ခံယူခါ တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ “စူဠာမဏိစေတီ” တည်၍ ကိုးကွယ်ထားလေသည်။

ထို့နောက် ဃဋိကာရ ဗြဟ္မာမင်း လှူဒါန်းသော သပိတ် သင်္ကန်းများကို ဝတ်ရုံတော်မူလျက် ဝတ်လဲတော်များကို ဃဋိကာရ ဗြဟ္မာမင်း ယူသွား၍ ဗြဟ္မာပြည်၌ “ဒုဿစေတီ” တည်ထား

ကိုးကွယ်လေသည်။ ဆန္ဒအမတ်ကိုလည်း ဆွေတော်မျိုးတော်တို့ သတင်းကြားရန် နေ့ပြည်တော်သို့ ပြန်လွှတ်တော်မူလေသည်။ ကဏ္ဍကမြင်းလည်း အရှင်သခင်နှင့် ခွဲခွာခဲ့ရသဖြင့် ဝမ်းနည်း စိုးရိမ် ပူဆွေးလွန်းလှသောကြောင့် အနော်မာသောင်ကမ်းမှာပင် သေဆုံး၍ ဝဘဝတိသာနတ်ပြည်၌ ကဏ္ဍကနတ်သား သွားဖြစ် လေသည်။

ဘုရားအလောင်းတော်သည် ရဟန်းပြု၍ အနော်မာမြစ်ကမ်း အနီး “အနုပ္ပိယ” သရက်တော၌ ခုနစ်ရက်နေပြီး ရာဇဂြိုဟ်ပြည် အတွင်း ဆွမ်းခံလျက် ပဏ္ဍဝ တောင်ခြေ၌ လူးဆတ် ပျောင်း စသော ကြမ်းတမ်းလှစွာသော ဆွမ်းဘုဉ်းပေးနေသည်ကို တိုင်းသူ ပြည်သားများ သံတော်ဦးတင်သဖြင့် ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီး သိရသော အခါ- အရှင်ဘုရား ငယ်ရွယ်နုနယ်ပါသေးတယ်၊ တောမထွက် ပါနဲ့အုံး၊ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ကြီးကို တစ်ဝက်ခွဲပေးပါမည်ဟု လျှောက် ထားသော်လည်း လက်ခံတော်မမူသဖြင့် အရှင်ဘုရား ဘုရားဖြစ် လျှင် တပည့်တော်နိုင်ငံသို့ ဦးစွာကြွရောက်ပါရန် လျှောက်ထား လေသည်။

ရာဇဂြိုဟ်ပြည်မှ တောင်အရပ် ဥရဝေလတောသို့ ကြွတော် မူရာ အကြားတောအုပ်တစ်ခုအတွင်းဝယ် တရားအားထုတ်နေကြ သော အာဠာရ ရသေ့နှင့် ဥဒက ရသေ့တို့အထံတွင် နည်းနာယူ၍ တရားအားထုတ်တော်မူရာ ရက်အနည်းငယ်အတွင်း လောကီဈာန် များကို ရရှိလေသည်။ ဤလောကီဈာန် သမာပတ်များသည် သဗ္ဗညုတဉာဏ် ရနိုင်သောလမ်းစဉ် မဟုတ်သေးဟု ဆက်လက် သွားရာ ဥရဝေလတောသို့ ရောက်လေသည်။

ထိုဥရဝေလတော၌ ကောဏ္ဍည၊ ဝပ္ပ၊ ဘဒ္ဒိယ၊ မဟာနာမ်၊ အဿဇိ ဟူသော ပဉ္စဝဂ္ဂီ ငါးဦးတို့သည် သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား ဘုရား ဖြစ်လျှင် တရားဦးနာရန်ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ရသေ့ပြုလုပ် ၍ စောင့်မျှော်နေကြလေသည်။ ဤဥရဝေလတော၌ ဘုရား အလောင်းသည် ခြောက်နှစ်ပတ်လုံး ခေါင်းခေါင်းပါးပါး ပြင်း ပြင်းထန်ထန် ခဲခဲရင်းရင်း ခြိုးခြံသောအကျင့်ကို ကျင့်လေသည်။ အနည်းငယ်စားကျင့်ခြင်း၊ သစ်သီးတစ်လုံးစားကျင့်ခြင်း၊ မအိပ် မှု၍ကျင့်ခြင်း၊ မစားဘဲကျင့်ခြင်းတို့ကြောင့် အကျင့်လွန်ခါ ခန္ဓာ ကိုယ် အသားအရေ ခြောက်ကပ်ပြီး အကြောပြိုင်းပြိုင်းထလျက် အရိုးပေါ်အရေတင် (၃၂) ပါးသော လက္ခဏာတော်များ ထင်ရှား မရှိတော့ဘဲ အားအင်ချိနဲ့စွာဖြင့် စင်္ကြံကြွရာတွင် မတ်တတ်က ခွေယိုင်လဲပုံကျသွားသောကြောင့် သတိမရဖြစ်နေစဉ် တချို့နတ် များက သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား သေရှာပြီဟု ထင်မှတ်ကြသည်။

ဒုက္ကရစရိယာ ခြောက်နှစ်ကျင့်နေစဉ် ပဉ္စဝဂ္ဂီငါးဦးက ဆွမ်းခံကျွေးခြင်း စသော ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်များ ပြုစုလျက်ရှိသည်။ အစာမစားဘဲကျင့်ခြင်းသည် အင်အားမရှိသဖြင့် တရားမရနိုင်၊ အစာစား၍ အင်အားရှိမှ တရားရနိုင်သည်ဟု ဆင်ခြင်တော်မူပြီး မဇ္ဈိမပဋိပဒါ အလယ်အလတ်ဖြစ်သော အစာအဟာရစား၍ ကျင့်သောအကျင့်ဖြင့် ကျင့်လေသောအခါ၊ အစာမစားဘဲ ကျင့်တာ တောင့်မှ ဘုရားမဖြစ်ဘဲနဲ့ အစာစား၍ကျင့်လျှင် ဘယ်တော့မှ ဘုရားဖြစ်မှာ မဟုတ်တော့ဘူးဟု ယူဆကာ ပဉ္စဝဂ္ဂီငါးဦးတို့သည် ဘုရားအလောင်းကို ပြစ်ထားခဲ့၍ မိဂဒါဝုန်တောသို့ ထွက်ခွာသွား ကြလေတော့သည်။

မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ အရုဏ်တက်အချိန်တွင် အဇပါလ ညောင်ပင်ရင်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ် ဥရဝေလတော၏အနီး သေနနိဂုံးရွာကြီး၌နေသော သုဇာတာ သူဌေးသမီးလှူသော နို့ဃနာဆွမ်းကို အဖိုးတစ်သိန်း ထိုက်သော ရွှေခွက်နှင့်တကွ အလှူခံတော်မူ၍ နေရဉ္စရာ မြစ်ကမ်း သို့ ကြွတော်မူလျက် ရေသုံးသတ် ရေချိုးပြီး ထိုင်နေတော်မူကာ (၄၉) လုပ် ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတော်မူပြီးလျှင် “ယနေ့ ငါ ဘုရားဖြစ် မည်မှန်က ဤရွှေခွက်သည် ရေညာသို့ ဆန်တက်ပါစေသတည်း” ဟု အဓိဋ္ဌာန်၍ မျှောလိုက်ရာ ရွှေခွက်သည် အတောင် (၈၀) ခန့် မျှဆန်တက်၍ နစ်မြုပ်သွားလေသည်။

ထို့နောက် နေရဉ္စရာ မြစ်၏အနီး အင်ကြင်းတော၌ နေ သန့်တော်မူပြီး ညနေချမ်းအခါ ဗောဓိပင်ရှိရာသို့ ကြွတော်မူရာ လမ်းခရီး၌ မြက်ထမ်းသမား သေတ္တိယနှင့်တွေ့၍ မြက်ရှစ်ဆုပ် လှူလိုက်သောအခါ ယူဆောင်တော်မူ၍ ဗောဓိပင်သို့ရောက်လျှင် အရှေ့မျက်နှာအရပ်မှ မြက်ရှစ်ဆုပ်ကို ကြံဖြန့်လိုက်သောအခါ “အပရာဇိတ ရတနာပလ္လင်” ဖြစ်ပေါ်လာလေသည်။ ထိုပလ္လင်ပေါ် ၌ အရှေ့မျက်နှာသို့ရှေ့ရှု တင်ပလ္လင်ခွေထိုင်နေတော်မူကာ- “ဘုရားအဖြစ်သို့ မရောက်သေးသမျှကာလပတ်လုံး ဤတင်ပလ္လင် ခွေကို မဖျက်တော့အံ့ဟု” အဓိဋ္ဌာန်၍ အာနာပါန ကမ္မဋ္ဌာန်းကို စီးဖြန်းပွားများလျက် စတုတ္ထဈာန် ဝင်စားပြီးနေတော်မူလေသည်။

ထိုအချိန်အခါ မာရ်နတ်သည် ဂီရိမေခလာ ဆင်ပြောင်ကြီး ကို တက်စီးကာ လက်ရုံးပေါင်းတစ်ထောင် ဖန်ဆင်းလျက် ကိုးမျိုးသောလက်နက်များကို ကိုင်ဆောင်ပြီး နတ်စစ်သည်အပေါင်း

ခြံရံ၍ ဗောဓိပင်နှင့် ရွှေပလ္လင်ကို လုယက်တိုက်ခတ်လေတော့သည်။ ဘုရားအလောင်းသည် လေးအသေချံနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း ဖြည့်ကျင့်ခဲ့သော ပါရမီတော်တည်းဟူသော စွမ်းအားလက်နက်ဖြင့် ခုခံတော်မူရာ ကဆုန်လပြည့်နေ့ နေမဝင်မီ မာရ်နတ်မင်း၏ စစ်သည်အပေါင်းကို အောင်မြင်တော်မူလေသည်။

ထိုအချိန်က ဘုရားလောင်း၏အနီးမှာ သိကြားမင်းသည် ဝိဇယုတ္တရ ခရသင်းကြီးကိုမူတ်လျက်၊ ကာဠနဂါးမင်းကြီးသည် ထောမနာဂါထာ တစ်ရာကျော်ဖြင့် ချီးမွမ်းရွတ်ဆိုလျက်၊ သဟမ္ပတိ ဗြဟ္မာမင်းကြီးသည် ထီးဖြူကို ဆောင်းမိုးလျက် ပူဇော်နေကြလေသည်။ မာရ်နတ်မင်း၏ စစ်သည်များသည် အော်ဟစ်ကြိမ်းမောင်းလက်နက်များ ပြစ်ဖောက်၍ ဝင်ရောက်လာကြသောအခါ ကာဠနဂါးက နဂါးပြည်သို့လည်းကောင်း၊ သိကြားမင်းက ခရသင်းကြီးကျောမှာပိုးလွယ်လျက် စကြဝဠာအနားရေအထိလည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မာမင်းက ထီးဖြူကြီးကို လမ်းမှာပစ်ချခဲ့၍ ဗြဟ္မာပြည်သို့လည်းကောင်း အသီးသီး ခြေဦးတည့်ရာ ပြေးကြလေတော့သည်။

ဘုရားအလောင်းသည် တစ်ပါးတည်း ထိုင်နေတော်မူလျက် ငါ့အား အခြားလက်နက်မရှိ၊ ပါရမီတော်တည်းဟူသော လက်နက်သာရှိသည်ဟု နှလုံးသွင်း၍ ဆင်ခြင်တော်မူလိုက်ရာ မာရ်နတ်မင်း ပြစ်လွှတ်အပ်သော လက်နက်မျိုးစုံတို့သည် လက်နက်အသွင်ပျောက်ကာ ပန်း၊ ပေါက်ပေါက်၊ မျက်နှာကြက်၊ ပန်းကုံး၊ ပန်းဆိုင်းများသဖွယ် ဖြစ်သွားကြလေသည်။

နောက်တစ်ဖန် ဤဗောဓိပင်နှင့် ရွှေပလ္လင်သည် ဝေဿန္တရာမင်းဘဝမှစ၍ ဖြည့်ကျင့်အပ်သော ပါရမီတော်ကြောင့် ဖြစ်ခဲ့ရိုး

မှန်ပါက ဤမဟာပထဝီမြေကြီးသည် သက်သေအရာ၌ တည်ရှိ ပါစေသတည်းဟု လက်ညှိုးညွှန်လိုက်သောအခါ မဟာပထဝီ မြေကြီးသည် ရထားအိုးထိန်းစက်ကဲ့သို့ သွက်သွက်ခါအောင် မြည်ဟီးတုန်လှုပ်လိုက်သည်တွင် မာရ်နတ်သား စစ်သည်များသည် ရပ်တည်ရာမရဘဲ ရှုံးနိမ့်ထွက်ပြေးကြကုန်တော့သည်။

ထို့နောက် ဘုရားအလောင်းသည် ငြိမ်သက်စွာထိုင်နေတော် မူလျက် အာနာပါန စတုတ္ထဈာန် ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဆက်လက်ရှုပွား တော်မူရာ ပထမညဉ့်ဦးယံ၌ “ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်”၊ သန်းခေါင်ယံ၌ “ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်”၊ အရုဏ်တက် မိုးသောက်ယံ၌ “အာသဝက္ခယဉာဏ်တော်” ရတော်မူသဖြင့် ဒေဝပုတ္တမာရ်၊ ကိလေသမာရ်၊ အဘိသင်္ခါရမာရ်၊ ခန္ဓမာရ်၊ မစ္စုမာရ် ဟုဆိုအပ် သော မာရ်ငါးပါးကို အောင်တော်မူ၍ မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃ ခု၊ ကဆုန်လပြည့် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ သက်တော် (၃၅) နှစ်အရွယ်တွင် အလုံးစုံသောတရားတော်ကို သိမြင်တော်မူသော သဗ္ဗညုတဉာဏ် ရှင် ဘုရားစင်စစ် ဧကန်ဖြစ်တော်မူလေသတည်း။ ။

“လိုရင်းမှတ်သားရန်”

- ၁။ ဘုရားလောင်းနေ - ကပိလဝတ်ပြည်
သောတိုင်းပြည်
- ၂။ ဘုရားလောင်း၏ - မဟာမာယာဒေဝီ
မယ်တော်
- ၃။ ဘုရားလောင်း၏ - မဟာသုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး
ခမည်းတော်

- ၄။ သန္ဓေတည်သောနှစ် - မဟာသက္ကရာဇ် ၆၇ ခု၊ ဝါဆို
လပြည့် ကြာသပတေးနေ့.
- ၅။ ဖွားမြင် - မဟာသက္ကရာဇ် ၆၈ ခု၊ ကဆုန်
လပြည့် သောကြာနေ့.
- ၆။ ဖွားမြင်ရာဌာန - လုမ္ဗိနီအင်ကြင်းတော
- ၇။ အမည် - သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား
- ၈။ ကြင်ယာတော် - ယသော်ဓရာဗိမ္ဗာဒေဝီမိဖုရား
- ၉။ နန်းစံ - (၁၆) နှစ်သားအရွယ်မှ (၁၃) နှစ်
တိုင်တိုင်နန်းစံ
- ၁၀။ တောထွက် - မဟာသက္ကရာဇ် ၉၇ ခု၊ ဝါဆို
လပြည့် တနင်္လာနေ့.
- ၁၁။ သက်တော် - (၂၉) နှစ်အရွယ်
- ၁၂။ ငယ်ကျွန်တော် - ဖွားဖက်တော်ဆန္ဒအမတ်
- ၁၃။ စီးတော်မြင်း - ဖွားဖက်တော်ကဏ္ဍကမြင်း
- ၁၄။ ဆံတော် - သိကြားမင်း တာဝတိံသာနတ်
ပြည်၌ စူဠာမဏိစေတီတည်
- ၁၅။ ပရိက္ခရာလှူသူ - ဃဋိကာရဗြဟ္မာမင်း
- ၁၆။ ဝတ်လဲတော် - ဃဋိကာရဗြဟ္မာမင်း ဗြဟ္မာ့ပြည်
ဒုဿစေတီတည်
- ၁၇။ လောကီဆရာ - အာဠာရ ရသေ့နှင့် ဥဒက ရသေ့
- ၁၈။ တရားကျင့်သောတော - ဥရုဝေလတော၊ ဒုက္ကရစရိယာ (၆)
နှစ်ကျင့်
- ၁၉။ ပဉ္စဝဂ္ဂါးဦး - ကေါဏ္ဍည၊ ဝပ္ပ၊ ဘဒ္ဒိယ၊ မဟာ
နာမ်၊ အဿဇိ

- ၂၀။ တရားကျင့်ပုံ - မဇ္ဈိမပဋိပဒါ အလယ်အလတ်ကျင့်
- ၂၁။ ယနာနိဆွမ်းလှူသူ (ဆွမ်းဦး) - သေနနိဂုံးသူ သုဇာတာသူဌေးသမီး
- ၂၂။ ရွှေခွက်တန်ဖိုး - အဖိုးတစ်သိန်းတန်သောရွှေခွက်
- ၂၃။ ဆွမ်းလုပ် - ဆွမ်း (၄၉) လုပ် ဘုဉ်းပေးတော်မူသည်
- ၂၄။ ရွှေခွက်မျှောသောမြစ် - နေရဉ္ဇရာမြစ် (အတောင် ၈၀ ဆန်တက်သည်)
- ၂၅။ မြက်ရှစ်ဆုပ်လှူသူ - သောတ္ထိယ (သုဒ္ဓိယ) မြက်ထမ်းသမား
- ၂၆။ ပလ္လင် - အပရာဇိတ ရတနာပလ္လင် (၁၄) တောင်
- ၂၇။ မာရ်နတ်စီးသောဆင် - လက်ရုံးပေါင်းတစ်ထောင်ဖန်ဆင်း၍ (ဂီရိမေခလာဆင်)
- ၂၈။ ပူဇော်နေသူ သုံးဦး - သိကြားမင်း၊ ကာဠနဂါးမင်း၊ သဟမ္ပတိဗြဟ္မာမင်း
- ၂၉။ မာရ်နတ်မင်း လက်နက် (၉) မျိုး - လေကြီး၊ မိုးကြီး၊ ကျောက်ခဲမိုး၊ လက်နက်မိုး၊ မီးကြီးမိုး၊ ပြာပူမိုး၊ သဲမိုး၊ ရွံ့ဗွက်မိုး၊ အမှိုက်တိုက်မိုး
- ၃၀။ ပန်းပေါက်ပေါက်ဖြစ်ပုံ - ပါရမီတန်ခိုးကြောင့် လက်နက်များ ပန်းပေါက်ပေါက်ဖြစ်
- ၃၁။ ကမ္မဋ္ဌာန်း - အာနာပါကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်၍ ဘုရားဖြစ်သည်

- ၃၂။ ဉာဏ်သုံးပါး - ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်၊ ဒိဗ္ဗ
စက္ခုဉာဏ်၊ အာသဝက္ခယဉာဏ်
- ၃၃။ မာရ်ငါးပါး - ဒေဝပုတ္တမာရ်၊ ကိလေသမာရ်၊
အဘိသင်္ခါမာရ်၊ ခန္ဓမာရ်၊ မစ္စမာရ်
- ၃၄။ ဘုရားဖြစ်သောနှစ် - မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃ ခု၊ ကဆုန်
လပြည့် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့.
- ၃၅။ သက်တော် - သက်တော် (၃၅) နှစ် ဘုရားဖြစ်

ဤဗုဒ္ဓဝင်ကို ကြည့်ရှုလေ့လာမှတ်သား၍ ပြုနိုင်ခဲ့၊ ရနိုင်ခဲ့၊
သိမြင်နိုင်ခဲ့သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ရှင် ဘုရားသခင် ကိုယ်တော်
မြတ်ကြီး၏ ရူပအစိန္တေယျ၊ ဝါစာအစိန္တေယျ၊ ဉာဏအစိန္တေယျ၊
ဣဒ္ဓိအစိန္တေယျ စသော ဂုဏ်တော်ကျေးဇူးတော်များကို အာရုံပြု၍
နေ့စဉ်နေ့တိုင်း အရဟံ အစရှိသော ဂုဏ်တော်များကို ပွားများ
ဆင်ခြင် နှလုံးသွင်းအားထုတ် နေထိုင်ကြပါက လောကီ လော
ကုတ္တရာ အကျိုးထူးများ ဧကန်မုချ ခံစား စံစားရမည်ဖြစ်ပေ
သည်။ ပွားများကြပါလေ။

အနန္တငါးပါး ရှိခိုး

၁။ ဗုဒ္ဓဂုဏော - အနန္တောဟု၊ ကျော်စောထင်ရှား၊ သုံးပါး
ရပ်သူ၊ နတ်လူဗြဟ္မာ၊ သတ္တဝါကို၊ ခေမာသာခေါင်၊ နိဗ္ဗာန်
သောင်သို့၊ ရွှေဖောင်မဂ္ဂင်၊ သင်္ဘောယာဉ်ဖြင့်၊ ကယ်တင်ဆောင်
ယူ၊ ပို့တော်မူသည်၊ နတ်လူတို့ထိပ်ပန်း၊ ရဟန်းတို့ဆရာ၊
အစိန္တေယျဟု၊ အနန္တဂုဏ်အင်၊ ကျေးဇူးရှင်ကို၊ အဟံ-
အကျွန်ုပ်သည်၊ ဝန္တေ ဝန္တာမိ - ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

၂။ ဓမ္မဂုဏော - အနန္တောဟု၊ တည်သောကမ္ဘာ၊ သတ္တဝါ
လူနတ်၊ အထပ်ထပ်ကို၊ လေးမြတ်ကြင်နာ၊ အဝိဇ္ဇာနှင့်၊ တဏှာ
သံယော၊ ကိလေတောမှ၊ ဆေးကြောသုတ်သင်၊ မြူမထင်အောင်၊
ရှောင်ကြဉ်ပေတတ်၊ တရားမြတ်ကို၊ အဟံ - အကျွန်ုပ်သည်၊
ဝန္တေ ဝန္တာမိ - ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

၃။ သံဃဂုဏော - အနန္တောဟု၊ လောဘဒေါသ၊ မောဟ
ကင်းကွာ၊ တဏှာကာမ၊ ကိလေသနှင့်၊ ရာဂအမိုက်၊ နှစ်ခြိုက်
မပျော်၊ မမွေ့လျော်ဘဲ၊ ရှင်တော်ဟောကြား၊ မြတ်တရားကို၊
မှတ်သားကြည်ညို၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်၊ ရောက်ကြောင်းမှန်သည်၊
မြတ်မွန်ထေကျော်၊ သံဃာတော်တို့၊ ဂုဏ်တော်ကြီးစွာ၊ အနန္တ ကို၊
အဟံ - အကျွန်ုပ်သည်၊ ဝန္တေ ဝန္တာမိ - ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

၄။ မာတာပိတု ဂုဏော - အနန္တောဟု၊ အပြောကျယ်စွာ၊
သံသရာဝယ်၊ မာတာ ပိတ၊ မိနှင့် ဖတို့၊ ရေကြည် ကလလ၊
တည်ဦးစက၊ ချိုချည်ပူစပ်၊ ရှင်းရှင်းပြတ်အောင်၊ မပြတ်ယုယ၊
မိဘတို့မှာ၊ စိုးရိမ်စွာဖြင့်၊ အစာဆိမ့်အေး၊ နို့ချိုပေး၍၊ မွေးသည့်
မိခင်၊ ကျွေးဖခင်ကို၊ အဟံ - အကျွန်ုပ်သည်၊ ဝန္တေ ဝန္တာမိ -
ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား။

၅။ အာစရိယ ဂုဏော - အနန္တောဟု၊ မိန့်ဟောအရ၊
ကောက်ယူပြသော်၊ နယ နည်းနာ၊ အဖြာဖြာကို၊ လိမ္မာစေ
ကြောင်း၊ မေတ္တာလောင်း၍၊ မကောင်းကိုကြဉ်၊ ကောင်းရာယှဉ်
လျက်၊ နှုတ်မြွက်သံချို၊ ဆုံးမဆိုသား၊ အဟိုများစွာ၊ သံသရာ
ဝယ်၊ သုံးသွယ်သောကပ်၊ လေးရပ်အပါယ်၊ ရှစ်သွယ်ရပ်ပြစ်၊
ဆိုးညစ်ယုတ်မာ၊ အဖြာဖြာကို၊ ခေမာဘုမ္မိ၊ ဘေးမရှိအောင်၊

နိဗ္ဗာန်သောင်သို့၊ ရောက်အောင်ပြညွှန်၊ သွန်သင်ပေတတ်၊ ဆရာ
မြတ်ကို၊ အဟံ - အကျွန်ုပ်သည်၊ ဝန္တေ ဝန္တာမိ - ရှိခိုးပါ၏
အရှင်ဘုရား။ ။ ။

နေ့ (၇) နေ့ ဘုရားရှိခိုးလင်္ကာ

“ဘုရားအလောင်း ကြာသပတေးနေ့ ပဋိသန္ဓေယူပုံလင်္ကာ”

သုံးလူ့ရှင်ပင်၊ ကျွန်းထိပ်တင်၊ သောင်းခွင်စကြဝဠာ၊
နတ်ဗြဟ္မာတို့၊ ညီညာရုံးစု၊ တောင်းပန်မှုကြောင့်၊ ရတု နဂိုရ်၊
ရွမ်းရွမ်းစိုသည်၊ ဝါဆိုလပြည့်၊ ကြွက်မင်းနေ့ဝယ်၊ ချမ်းမြေ့
ကြည်ဖြူ၊ သန္ဓေယူသည်၊ နတ်လူငြိမ်းဖို့ ကိန်းပါကို။

“ဘုရားအလောင်း သောကြာနေ့ ဖွားတော်မူပုံလင်္ကာ”

သန္ဓေယူခါ၊ ဆယ်လကြာသော်၊ မဟာသက္ကရာဇ်၊ ခြောက်
ဆယ့်ရှစ်ကြို၊ ကဆုန်လပြည့်၊ သောကြာနေ့ဝယ်၊ ချမ်းမြေ့စုံညီ၊
လုမ္ဗိနီ၌၊ မဟီလှိုက်ဆူ၊ ဖွားတော်မူသည်၊ နတ်လူအောင်မြို့
လမ်းပါကို။

“ဘုရားအလောင်း တနင်္လာနေ့ တောထွက်တော်မူပုံလင်္ကာ”

ဖွားမြင်မြောက်သော်၊ ဆယ့်ခြောက်နှစ်ရွယ်၊ ပျိုနုနယ်၌၊
သုံးသွယ်ရွှေနန်း၊ သိမ်းမြန်းပြီးလစ်၊ ဆယ့်သုံးနှစ်လျှင်၊ ဘုန်းသစ်
လျှံလူ၊ စံတော်မူ၏၊ ရွယ်မူနုဖိုး၊ နှစ်ဆယ့်ကိုးဝယ်၊ လေးမျိုး
နိမိတ်၊ နတ်ပြဟိတ်ကြောင့်၊ ရွှေစိတ်ငြင်ငြို၊ သံဝေပိုက၊ ဝါဆို
လပြည့်၊ ကျားမင်းနေ့ဝယ်၊ ချမ်းမြေ့ရဂုံ၊ တောရပ်လှံသည်၊
စုံမြိုင်ပင်ရိပ် ခန်းမှာကို။

“ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ ဘုရားဖြစ်တော်မူပုံလင်္ကာ”

တောရပ်မြိုင်ပေါ်၊ ခြောက်နှစ်ပျော်၍၊ ခါတော်တစ်ဖုံ၊
ပွင့်ချိန်ကြိုက၊ ကဆုန်လပြည့်၊ ဆင်မင်းနေ့ဝယ်၊ မြေပရမေ၊
ပလ္လင်ဗွေထက်၊ ရွှေညောင်တော်ကြီး၊ ဗိတာန်ထီးနှင့်၊ မငြီး
ကြည်ဖြူ၊ နေတော်မူလျက်၊ ရန်မြူခပင်း၊ အမိုက်သင်းကို၊
အရှင်းပယ်ဖျောက်၊ အလင်းပေါက်က၊ ထွန်းတောက်ဘုန်းတော်၊
သောင်းလုံးကျော်သည်၊ သုံးဖော်လူတို့ ငြိမ်းပါကို။

“စနေနေ့ တရားဦးဓမ္မစကြာ ဟောတော်မူပုံလင်္ကာ”

ဘုရားဖြစ်ခါ၊ မိဂဒါသို့၊ စကြာရွှေဖွား၊ ဖြန့်ချီသွား၍၊
ငါးပါးဝဂ္ဂ၊ စုံအညီနှင့်၊ မဟီအပေါင်း၊ တိုက်တစ်သောင်းမှ၊
ခညောင်းကပ်လာ၊ နတ်ဗြဟ္မာအား၊ ဝါဆိုလပြည့်၊ စနေနေ့ဝယ်
ကြွေကြွေလျှံတက်၊ ဓမ္မစက်ကို၊ မိန့်မြွက်ထွေပြား၊ ဟောဖော်
ကြားသည်၊ တရားနတ်စည် ယွမ်းတယ်ကို။

“အင်္ဂါနေ့ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပုံ လင်္ကာ”

တရားနတ်စည်၊ ဆော်ယွမ်းလည်က၊ သုံးမည်ဘုံသိုက်၊
တစ်သောင်းတိုက်ဝယ်၊ ကျွတ်ထိုက်သသူ၊ နတ်လူဗြဟ္မာ၊ သတ္တဝါ
ကို၊ ခေမာသောင်သို့၊ ဖောင်ကုတို့ဖြင့်၊ ဆောင်ပို့ပြီးကာ၊ ဝါ
လေးဆယ့်ငါး၊ သက်ကားရှစ်ဆယ်၊ စုံပြည့်ကြွယ်က၊ ရာလေးဆယ့်
ရှစ်၊ သက္ကရာဇ်ဝယ်၊ နယ်မလ္လာတိုင်း၊ စံနှိုင်းမယုတ်၊ ကုသိနာရုံ၊
အံင်ကြင်းစုံ၌၊ ကဆုန်လပြည့်၊ အင်္ဂါနေ့ဝယ်၊ ချမ်းမြေ့နိဗ္ဗာန်၊
စံတော်မူသည်၊ ဂွန်းဆူသောင်းလုံး ကျော်တယ်ကို။

“တနင်္ဂနွေနေ့ တေဇောဓာတ်လောင်တော်မူပုံလင်္ကာ”

နိဗ္ဗုဒ္ဓံပြီ၊ ရှုမအိသား၊ သီဂီရွှေလှော်၊ အလောင်းတော်ကို၊
ထိုရော်ကဆုန်၊ လဆုတ်ကြို၍၊ ဂဠုန်နေ့ဝယ်၊ ခိုးငွေမနှော၊
ဓာတ်တေဇောလျှင်၊ ရှင်စောညာဏ်စက်၊ ဓိဋ္ဌာန်ချက်ဖြင့်၊ လျှံတက်
ကော်ရော်၊ မီးပူဇော်သည်၊ မွေတော်ရှစ်စိတ် ကြွင်းတယ်ကို။

ထိုခုနစ်နေ့၊ သာချမ်းမြေ့ကို၊ ဆွေဆွေကြည်ဖြူ၊ အာရုံ
ယူလျက်၊ သုံးလူတို့နတ်၊ မြတ်ထက်မြတ်သား၊ ကိုယ်တော်ဖျား
ကို၊ သုံးပါးမှန်စွာ၊ ဝန္တနာဖြင့်၊ သဒ္ဓါဖြိုးဖြိုး၊ ကျွန်ရှိခိုးသည်၊
ကောင်းကျိုးခပ်သိမ်း၊ ကြွယ်စေသော။

ဝိပါက်တော် - ဝဋ်တော် (၁၂) ပါး လင်္ကာ

၁။ ဥရဝေလ တောရမြိုင်ခွင်၊
ခြောက်နှစ်ပတ်လုံး ကျင့်သုံးအရှင်၊
အားကုန်ခန်းလို့ ညှိုးနွမ်းငြိုငြင်၊
ပင်ပန်းရေး ဝဋ်ကြွေးဘယ်ကြောင့်ထင်။
ကဿပဘုရား ထင်ရှားပွင့်သော်၊
ဇောတိပါလ နာမအကျော်၊
ပုဏ္ဏားမာန်တက် နှုတ်မြွက်အာဘော်၊
ဝစီပြင်း ရှေးရင်းဝိပါက်တော်။

၂။ စိဉ္ဇမာန မိန်းမစေကျွန်၊
ကိုယ်ဝန်ရှိသော် ဆိုပြောအလွန်၊
လက်သည်ထားလို့ ဘုရားကိုညွှန်၊
စွပ်စွဲခဲ့ တကယ့်ဝိပါက်ဝန်။

သောက်စားလွန်ကျူး ယစ်မူးပျော်ရွှင်၊
 သေသောက်သမား ဖြစ်ငြားသခင်၊
 ရဟန္တာမြတ် ဆွမ်းရပ်သည်မြင်၊
 အကျင့်ယုတ် ဖွင့်ထုတ်စွပ်စွဲတင်။

၃။ တိတ္ထိစေခိုင်း မိုက်ရိုင်းဒုဿီ၊
 ထင်ယောင်ထင်မှား ပြုငြားသုန္ဒရီ၊
 လူရှင်အပေါင်း ဘယ်ဝင့်ရှေးကမီ။
 မုနာလိဟု မည်ရှိလောင်းတော်၊
 မောက်ကြွားမှောက်မှား သောက်စားအပျော်၊
 ရှင်ပစ္စေက ဗုဒ္ဓမြင်သော်၊
 ဒုဿီပဲ စွပ်စွဲဝင့်ကြွေးပေါ်။

၄။ သုန္ဒရီမိုက် သတ်လိုက်သေရာ၊
 တိတ္ထိတစ်သင်း သတင်းလွင့်ကာ၊
 တပည့်များနှင့် ဘုရားကိုသာ၊
 လူအများ ယုံမှားဘယ်တွက်တာ။
 လောင်းတော်ရသေ့ ပျော်မွေ့စံရာ၊
 ရသေ့တစ်ဦး ဈာန်မြူးကွန်လာ၊
 ငြူစိတ်စော မနောဣဿာ၊
 ကျင့်ယုတ်ကြီး နှုတ်သီးချန်သည့်တာ။

၅။ ဝေဘာတောင်စောင်း ကျောက်မောင်းဆင်ကာ၊
 ဒေဝဒတ်ယုတ် ခလုတ်အသာ၊
 သူ ဖြုတ်ချလို့ ဗုဒ္ဓခြေမှာ၊

ကျောက်လွှာညီ ဒဏ်ထိဘယ်ဝင့်ပါ။
 သူကြွယ်မျိုးဇာတ် ဖြစ်လတ်တုံချေ၊
 ညီကိုလှည့်စား ခေါ်သွားသလေ၊
 ကျောက်နှင့်ဖိညှပ် ထုသတ်ကျိတ်ချေ၊
 ကျောက်ဝိပါက် အဆက်ပါခဲ့ပေ။

၆။ ကျောက်လွှာထိပါး မြတ်ဖျားထွဋ်တင်၊
 တည်နေဝပ်ကိန်း သွေးစိမ်းအရှင်၊
 ခြေမတော်ထဲ ကိုက်ခဲနာကျင်၊
 ဝိပါက်ရင်း အလင်းပြစေချင်။
 သူငယ်ဖြစ်ခိုက် လမ်း၌ပျော်ရွှင်၊
 ရှင်ပစ္စေက ဝေးမှအမြင်၊
 ခဲနှင့်ပစ်လိုက် ထိခိုက်ခြေတွင်၊
 သွေးယိုဆင်း ရှေးရင်းဝိပါက်ပင်။

၇။ ဆွမ်းခံကြွမြန်း ထိပ်ပန်းဘုန်းကြွယ်၊
 မုန်ကျဆင်ကြီး ခရီးအလယ်၊
 ဒေဝဒတ်မိုက် လွတ်လိုက်ပြန်တယ်၊
 ရင်ဆိုင်တွေ့ ဆင်ငှေ့ဘယ်ဝင့်နွယ်။
 ဆင်ထိန်းဆင်ကျောင်း အလောင်းဖြစ်တုံ၊
 ရှင်ပစ္စေက လမ်းမှအဆုံ၊
 ဒေါသထားလို့ ပြစ်မှားသုန်မှုန်၊
 ဆင်နှင့်တိုက် ဝင့်လိုက်စေဖို့ကြုံ။

- ၈။ ကျောက်လွှာခတ်လို့ သွေးဓာတ်ဆူပူ၊
 ခြေမတော်ဦး ထိပ်ဖူးတစ်ဆူ၊
 သွေးညိုကိန်းလို့ ကျိန်းစက်တော်မူ၊
 ဇီဝက ခွဲရဘယ်ဝင့်ဟူ။
 ပဒေသရာဇ် မင်းဖြစ်စဉ်ဝယ်၊
 မူးယစ်သောက်စား ဖောက်ပြားမဖွယ်၊
 လူရှင်လတ်လတ် ဆိုးသတ်ပြန်တယ်၊
 ဓားဝိပါက် အဆက်သူကနွယ်။
- ၉။ သုံးလူထွဋ်ဖူး မြိုက်မျိုးသျှောင်ကေ၊
 ရံဖန်ခါလဲ ခေါင်းခဲလေ၊
 ဝေဒနာဝင့် မလွတ်တုံချေ၊
 ဘယ်ဝိပါက် အဆက်ပါခဲ့ပေ။
 ရှေးခါကပ်ဟောင်း မကောင်းကံခေါ်၊
 တံငါဇာတ်မျိုး ဖြစ်လတ်သနော်၊
 ငါးတို့ဦးခေါင်း ထုထောင်းမြင်သော်၊
 ဝမ်းမြောက်မိ လိုက်ဘိဝိပါက်တော်။
- ၁၀။ ဝါတော်ကပ်တော့ မာရ်နတ်နှိုးဆော်၊
 ဝေရဉ္ဇာတိုင်း သမိုင်းအကျော်၊
 မုယောဆွမ်းမို့ ကြမ်းကြမ်းထော်ထော်၊
 ဘုဉ်းပေးရ ရှေးကဘယ်ဝင့်နော်။
 မထင်မရှား မျိုးသားဖြစ်တုံ၊
 ရဟန်းတော်များ ဆွမ်းစားခိုက်ကြုံ၊

ဆွမ်းကြမ်းစားဟု ပြစ်မှားဆိုပုံ၊
ဝံစီတွက် ဝိပါက်တော်တဲ့ယုံ။

၁၁။ အထွဋ်ဆုံးဟု သုံးလူမျက်မှန်၊
ခါးတော်ကိုက်ခဲ အသည်းအသန်၊
ဝေဒနာများ ခံစားရဖန်၊
ဘယ်အကြောင်း ကံဟောင်းထုတ်လို့ပြန်။
လက်ရှေ့သတ်ကောင်း အလောင်းဖြစ်သော်၊
ပြိုင်ပွဲဆိုင်ပွဲ နိုင်မြဲအကျော်၊
နိုင်လျှင်ခါးချိုး ရိုက်ချိုးမြေပေါ်၊
အသတ်ကောင်း ဇာတ်ဟောင်းဝိပါက်တော်။

၁၂။ ဆဒ္ဒန်ဆယ်စီး အားကြီးလျင်မြန်၊
ဝမ်းတော်သွန်ငြား ရွှေအားမသန်၊
ခွေယိုင်နွဲ့လို့ မြန်းခဲ့နိဗ္ဗာန်၊
ဖြစ်စေကြောင်း ကံဟောင်းသိဖို့ရန်။
ရောဂါကုစား သမားညာဏ်ကျယ်၊
ရှင်သူဌေးသား ဆေးဝါးကုတယ်၊
ခ၊မပေးလို့ ဟိုရှေးဘုန်းကြွယ်၊
ဝမ်းလားဆေး တိုက်ကြွေးဝဋ်ဟောင်းလည်။ ။

✱ ဝိပါက်ရောက်ရေး ကြောက်သွေးတုန်ဖွယ်၊
ဘုရားသော်လဲ ရှောင်လွှဲမလွယ်၊
တွေ့ကြုံမြဲမှီ တဝဲလည်လည်၊
မလွတ်ဘေး ဝဋ်ကြွေးခက်လှတယ်။

ကြင်နာထောက်ထား သနားမျှော်ခေါ်၊

ကုသိုလ်ပွားမှု အားပြုကြနော်၊

နှိပ်စက်ညှင်းပန်း သရမ်းပျက်ချော်၊

ရှောင်ကြဉ်ရေး ဝဋ်ကြွေးစင်ဖို့နော်။ ။ ။

ငါးပါးသီလမှတ်ဖွယ်

“ပါဏာတိပါတ သိက္ခာပုဒ်အတွက် ဆောင်ပုဒ်”

ပါဏာတိပါတ်၊ သူ့သက်သတ်က၊ ချို့လတ်အင်္ဂါ၊ မွဲပြာ
ရုပ်သွင်၊ အားအင်ယိုယွင်း၊ လျင်ခြင်းလည်းဝေး၊ ဘေးကိုကြောက်
တတ်၊ အသတ်ခံရာ၊ အနာများလျက်၊ ခြွေရံပျက်၍၊ အသက်တိုလှ၊
ပြစ်များစွာတည်။

“အဒိန္နာဒါန သိက္ခာပုဒ်အတွက် ဆောင်ပုဒ်”

အဒိန္နာဒါနာ၊ ခိုးမိပါမှု၊ ဥစ္စာလဲမွဲ၊ ဆင်းရဲငတ်ဘိ၊ လိုရှိ
မရ၊ ဘောဂပျက်စီး၊ ရေမီးသူခိုး၊ မွေခံဆိုးနှင့်၊ မင်းဆိုးအပြား၊
ရန်မျိုးငါးကြောင့်၊ ပျက်ပြားဥစ္စာ၊ ပြစ်များစွာတည်။

“ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ သိက္ခာပုဒ်အတွက် မှတ်သားဖွယ်”

သူတစ်ပါးသားမယား ကျူးလွန်သောသူသည်-

၁။ အပါယ်ဆင်းရဲခံရခြင်း၊

၂။ မိန်းမဘဝ ဖြစ်ရခြင်း၊

၃။ နပုန်းပဏ္ဍုက် ဖြစ်ရခြင်း၊

၄။ သူတစ်ပါးမျက်မှန်ကျိုးခံရခြင်း၊

၅။ စိုးရိမ်ရခြင်း၊

၆။ ချမ်းသာစွာမနေရခြင်း၊

၇။ မျက်နှာမသာ မကြည်မလင်ခြင်း၊

ဤအပြစ်များ ဖြစ်တတ်၏။

“မုသာဝါဒ သိက္ခာပုဒ်အတွက် ဆောင်ပုဒ်”

မုသားစကား၊ ပြောဆိုငြားမှု၊ စကားမပီ၊ သွားမညီတည့်၊
ပုပ်ညှီပါးစပ်၊ ခြောက်ကပ်ကိုယ်ရေ၊ ဣန္ဒြေနောက်၊ ပုံယွင်းဖောက်
၏၊ မရောက်ဩဇာ၊ နှုတ်လျှာကြမ်းထော်၊ လျှပ်ပေါ်လော်လည်၊
စိတ်မတည်တည်း။

“သုရာမေရယ သိက္ခာပုဒ်တော်အတွက် ဆောင်ပုဒ်”

သေရည်သောက်လင့်၊ သင့် မသင့်၌၊ ရေးခွင့်မသိ၊ ပျင်းရိ
မေ့မှု၊ ကျေးဇူးမဆပ်၊ ဟိရောတ္တပ်ကင်း၊ ခပင်းများထို၊ အကုသိုလ်
ကို၊ မငြိုလွယ်စွာ၊ ပြုကျင့်ရာသည်၊ ရှောင်ခွာအပြန် အကျိုးတည်း။

မိဘကျင့်ဝတ် ငါးပါး

မကောင်းမြစ်တာ၊ ကောင်းရာညွှန်လတ်၊ အတတ်သင်စေ၊
ပေးဝေနှီးရင်း၊ ထိမ်းမြားခြင်းလျှင်၊ ဝတ်ငါးအင် ဖခင်မယ်တို့တာ။

သားသမီးကျင့်ဝတ် ငါးပါး

ကျွေးမွေးမပျက်၊ ဆောင်ရွက်စီမံ၊ မွေခံထိုက်စေ၊ လှူမျှ
ဝေ၍၊ စောင့်လေမျိုးနွယ်၊ ဝတ်ငါးသွယ်၊ ကျင့်ဖွယ်သားတို့တာ။

ဆရာကျင့်ဝတ် ငါးပါး

အတတ်လည်းသင်၊ ပဲ့ပြင်ဆုံးမ၊ သိပ္ပံမချန်၊ ဘေးရန်ဆီး
ကာ၊ သင့်ရ-အပ်ပို့၊ ဆရာတို့ ကျင့်ဖို့ဝတ်ငါးဖြာ။

တပည့်ကျင့်ဝတ် ငါးပါး

ညီညာထကြွ၊ ဆုံးမနာယူ၊ လာမှုကြိုဆီး၊ ထံနှီးလုပ်ကျွေး၊
သင်တွေးအံ့ရွတ်၊ တပည့်ဝတ် မချွတ်ငါးခုသာ။

၃၈-ဖြာ မင်္ဂလာကဗျာများ

လူမိုက်ဆိုလျှင် ရှောင်သွေလွှဲလို့၊ မမှီဝဲနှင့် ကင်းအောင်နေ၊
ပညာရှိကို အရှည်တွဲလို့၊ မှီဝဲဆည်းကပ် နည်းယူစေ၊ သုံးပါး
ရတနာ မိဘများနှင့်၊ ဆရာသမားကို ပူဇော်လေ၊ ချမ်းသာကိုပေး
ဆက်ဆံရေး၊ မျှော်တွေးသုံးချက်ပေ၊ အဲဒါမှ ဗုဒ္ဓဝါဒ ကမ္ဘာမင်္ဂလာ
တွေ။

ကုသိုလ်ပညာ ဥစ္စာရဖို့၊ သင့်ရာဒေသ အမြဲနေ၊ ရှေးက
တင်ကြို ပြုခဲ့ဖူးသည့်၊ ကောင်းမှုအထူး ရှိပါစေ၊ မိမိကိုယ်ကို
ကောင်းအောင်ထိန်းလို့၊ မတိမ်းစေနဲ့ ဆောက်တည်လေ၊ ဥစ္စာကို
ပေး နေထိုင်ရေး၊ မျှော်တွေးသုံးချက်ပေ၊ အဲဒါမှ ဗုဒ္ဓဝါဒ ကမ္ဘာ
မင်္ဂလာတွေ။

တတ်ကောင်းတတ်ရာ ဟူသမျှကို၊ ကြားမြင်သုတ ရှိပါစေ၊
အိုးအိမ်တည်ထောင် ဝမ်းစာရေးနဲ့၊ အသက်မွေးဖို့ အတတ်သင်လေ၊
လူနှင့်ဆိုင်ရာ ကျင့်ဝတ်များကို၊ ကောင်းစွာသင်ကြား နားလည်စေ၊
မှန်ကန်ယဉ်ကျေး ချိုသာအေး၊ ဆိုရေးတတ်ပါစေ၊ အဲဒါမှ ဗုဒ္ဓ
ဝါဒ ကမ္ဘာမင်္ဂလာတွေ။

မြင်းမိုရ်ရွှေတောင် မိဘကြွေးကို၊ ကောင်းစွာဆပ်ပေး
ဝတ်ကျေကျေ၊ ကြွေးသစ်ချကာ သားနှင့်မယား၊ မြှောက်စားချီးမြှင့်

ဝတ်ကုန်စေ၊ အလုပ်တာဝန် မလစ်ဟင်းနဲ့၊ အပြစ်ကင်းအောင် လုပ်ပါလေ၊ စည်းစိမ်ကိုပေး ပြုစုရေး၊ မျှော်တွေးသုံးချက်ပေ၊ အဲဒါမှ ဗုဒ္ဓဝါဒ ကမ္ဘာ့မင်္ဂလာတွေ။

သုံးတန်စေတနာ ဖြူစင်လန်းလို့၊ ပေးကမ်းဝေငှ လှူနိုင်စေ၊ ကိုယ်နှုတ်စိတ်ကြံ မမိုက်မှားနဲ့၊ သုစရိုက်တရားကို ကျင့်ပါလေ၊ ဆွေမျိုးတွေကို ပစ်မထားနဲ့၊ သင်္ဂဟတရားနဲ့ ချီးမြှောက်လေ၊ သန့်စင်ပြစ်မျိုး လူထုအကျိုး၊ သယ်ပိုးရွက်ဆောင်လေ၊ အဲဒါမှ ဗုဒ္ဓဝါဒ ကမ္ဘာ့မင်္ဂလာတွေ။

မကောင်းမှုတွေ ဟူသမျှကို၊ မဟွေခင်က ရှောင်ကြဉ်လေ၊ တွေ့ကြုံလာလျှင် မလွန်ကျူးနှင့်၊ အထူးသဖြင့် စောင့်စည်းနေ၊ အရက်သေစာ မသောက်စားနဲ့၊ မှောက်မှားတတ်တဲ့ အရာပေ၊ လုပ်ကိုင်ပြောကြား သတိထား၊ တရားမမေ့စေ၊ အဲဒါမှ ဗုဒ္ဓဝါဒ ကမ္ဘာ့မင်္ဂလာတွေ။

အသက်ဂုဏ်ဝါ ကိုယ့်ထက်ကြီးက၊ ဆည်းကပ်ခစား ရှိသေလေ၊ မာနတံခွန် ဂုဏ်မကြွနဲ့၊ ကိုယ့်ကိုနှိမ်ချ အမြဲနေ၊ လောဘအပို လိုမလိုက်နဲ့၊ ကိုယ်ထိုက်တာနဲ့ ကျေနပ်လေ၊ ကိုယ့်ပေါ်ပြုဖူး သူ့ကျေးဇူး၊ အထူးသိတတ်စေ၊ ကောင်းကျိုး ဆင့်ပွား မြတ်တရား၊ နာကြားမပြတ်ပေ၊ အဲဒါမှ ဗုဒ္ဓဝါဒ ကမ္ဘာ့ မင်္ဂလာတွေ။

ဝတ်စားနေထိုင် ရန်ခပ်သိမ်း၊ စိတ်ကိုချုပ်ထိန်းသည်းခံလေ၊ ကျိုးကြောင်းပြညွှန် ဆုံးမစကားကို၊ ပြောကြားလာက နာလွယ်စေ၊

သူမြတ်ပုဂ္ဂိုလ် ဟူသမျှကို၊ မကြာခဏ တွေ့ဆုံလေ၊ သဘာဝတွေ့
မှန်ကန်ရေး၊ ဆွေးနွေးမပြတ်ပေ၊ အဲဒါမှ ဗုဒ္ဓဝါဒ ကမ္ဘာမင်္ဂလာတွေ။

လောကီအာရုံ ဇိမ်ယစ်မှုးလို့၊ ပျော်မကျူးနဲ့ ခြိုးခြံလေ၊
မေတ္တာဗြဟ္မစိုရ် လက်ကိုင်သုံးလို့၊ သူမြတ်ကျင့်ထုံး ယွင်းမသွေ၊
လေးပါးသစ္စာ ဉာဏ်မြင်ကြည့်လို့၊ အမှန်သိအောင် ကြိုးစားလေ၊
ဒုက္ခလွတ်ကင်း နိဗ္ဗာန်ချင်း၊ အလင်းပေါက်နိုင်စေ၊ အဲဒါမှ ဗုဒ္ဓ
ဝါဒ ကမ္ဘာမင်္ဂလာတွေ။

ဆင်းရဲချမ်းသာ သဘာဝ၊ တွေ့ကြုံနေကျ လူတိုင်းပေ၊
ကောင်းကျိုးနှစ်တန် အစုံတွဲလို့၊ တစ်လှည့်စီလဲ အမြဲနေ၊ လောကဓံ
ကြုံ မဖြုန်တမ်းပေါ့၊ မတုန်စမ်းနဲ့ စိတ်ခိုင်စေ၊ သောကကိုထိန်း
ရမ္မက်သိမ်း၊ အေးငြိမ်းချမ်းသာနေ၊ အဲဒါမှ ဗုဒ္ဓဝါဒကမ္ဘာမင်္ဂလာ
တွေ။

သုံးဆယ့်ရှစ်ဖြာ မင်္ဂလာထုံးကို၊ လိုက်နာကျင့်သုံး ပန်သူ
တွေ၊ စီးပွားချမ်းသာ ကျက်သရေတိုးလို့၊ ကောင်းကျိုးစည်ပွင့်
တဝေဝေ၊ ဘေးကင်းရန်ကွာ ချစ်သူပေါ်လို့၊ စိတ်ရော ကိုယ်ရော
ချမ်းသာမလေ၊ ပြောဆိုကြံဆ ဆောင်သမျှ၊ အောင်ရမည်ကိန်းသေ၊
အဲဒါကြောင့် ပန်ကြဆင်ကြ မင်္ဂလာပန်းခိုင်တွေ။

သုံးဆယ့်ရှစ်ဖြာ မင်္ဂလာတရားတို့၊ ပျက်ပြားနေကြ ကမ္ဘာ
မြေ၊ ဟိုတိုင်းဒီပြည် ရန်စစ်ခင်းလို့၊ လူနှင့်လူချင်း သတ်ကာနေ၊
ငြိမ်းချမ်းပါစေ အာသီသနဲ့၊ စွမ်းနိုင်ရာက ကူညီသလေ၊ သုံးဆယ့်
ရှစ်ဖြာ မင်္ဂလာတရား၊ ရေးသားဖြန့်ကာဝေ၊ အဖိုးတန်တဲ့ ဗုဒ္ဓ
ဝါဒ ကမ္ဘာကသိပါစေ။ ။ ။

“သတ္တ သတ္တာဟ”

- ၁။ ပလ္လုကံ သတ္တာဟ၊
- ၂။ အနိမိသ သတ္တာဟ၊
- ၃။ စကံမ သတ္တာဟ၊
- ၄။ ရတနာဃရ သတ္တာဟ၊
- ၅။ အပေါလ သတ္တာဟ၊
- ၆။ မုစလိန္ဒ သတ္တာဟ၊
- ၇။ ရာဇာယတန သတ္တာဟ။ ။ ။

“ပဉ္စဝဂ္ဂိ ငါးဦး”

- ၁။ ကောဏ္ဍည၊
- ၂။ ဝပ္ပ၊
- ၃။ ဘဒ္ဒိယ၊
- ၄။ မဟာနန္ဒိယ၊
- ၅။ အဿဇိ။ ။ ။

ပါရမီဆယ်ပါး

- ၁။ ပေးကမ်းစွန့်ကြဲလှူဒါန်းခြင်း - ဒါနပါရမီ၊
- ၂။ ကာယကံ ဝစီကံကို ထိန်းသိမ်းခြင်း - သီလပါရမီ၊
- ၃။ တောထွက်၍ တရားအားထုတ်ခြင်း - နေက္ခမ္မပါရမီ၊
- ၄။ သီတရာမှန်သမျှသိအောင် အားထုတ်ခြင်း - ပညာပါရမီ၊
- ၅။ အကျိုးကိုမြော်မြင်၍ လုံ့လဝီရိယဖြင့် ပြုလုပ်ခြင်း - ဝီရိယပါရမီ၊
- ၆။ ကိုယ့်အသက်ကိုပင်မငဲ့ကွက်ဘဲ သည်းခံခြင်း - ခန္တီပါရမီ၊

- ၇။ မှန်သောစကားကိုသာပြောဆိုခြင်း - သစ္စာပါရမီ၊
 ၈။ စွဲစွဲမြဲမြဲ ဖြစ်မြောက်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း - အဓိဋ္ဌာန်ပါရမီ၊
 ၉။ သတ္တဝါများ ချမ်းသာကောင်းစားအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း -
 မေတ္တာပါရမီ၊
 ၁၀။ အကောင်းအဆိုး နှစ်မျိုးအပေါ်၌ မျှတစွာစိတ်ထားခြင်း -
 ဥပေက္ခာပါရမီ။ ။ ။

စရိယသုံးပါး

- ၁။ တစ်လောကလုံးရှိ သတ္တဝါများအကျိုးငှာ ဆောင်ရွက်ကျင့်ကြံ
 တော်မူခြင်း - လောကတ္ထစရိယ၊
 ၂။ မိမိနှင့်အနွယ်တူ အမျိုးတူအားလုံး၏ အကျိုးငှာ ဆောင်ရွက်
 ကျင့်ကြံတော်မူခြင်း - ဉာတတ္ထစရိယ၊
 ၃။ ဘုရားဖြစ်ရန် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်အတွက် ကျင့်ကြံတော်
 မူခြင်း - ဗုဒ္ဓတ္ထစရိယ။ ။ ။

စွန့်ခြင်းကြီး ငါးပါး

- ၁။ ပဒေသရာဇ် ဧကရာဇ် စကြာမင်းတို့၏ စည်းစိမ်ဥစ္စာအဖြာဖြာ
 ကို စွန့်လွှတ်လှူဒါန်းခြင်းဟူသော - ဒါနပရိစ္စာဂ၊
 ၂။ မိမိ၏ ရင်သွေးရတနာကို စွန့်လွှတ်ခြင်းဟူသော - ပုတ္တ
 ပရိစ္စာဂ၊
 ၃။ မိမိ၏ ဇနီးမယားကို စွန့်လွှတ်ခြင်းဟူသော - ဘရိယပရိစ္စာဂ၊
 ၄။ ခြေ လက် မျက်စိ နား နှာခေါင်း စသော အင်္ဂါကြီးငယ်ကို
 စွန့်လွှတ်ခြင်းဟူသော - အင်္ဂ ပရိစ္စာဂ၊
 ၅။ မိမိ၏အသက်ကို စွန့်လွှတ်ခြင်းဟူသော - ဇီဝိတပရိစ္စာဂ။

ကြည့်ခြင်းကြီး ငါးပါး

- ၁။ ကာလ = ဘုရားဖြစ်ထိုက်သော အခါကာလကိုကြည့်ခြင်း၊
- ၂။ ဒီပ = ဘုရားဖြစ်ရာ ကျွန်းကိုကြည့်ခြင်း၊
- ၃။ ဒေသ = ဘုရားဖြစ်ရာ အရပ်ဒေသကိုကြည့်ခြင်း၊
- ၄။ ကုလ = ဘုရားဖြစ်ရာ အမျိုးအနွယ်ကိုကြည့်ခြင်း၊
- ၅။ မာတုအာယုပရိစ္ဆေဒ = မယ်တော်လောင်း၏ အသက်အပိုင်း အခြားကိုကြည့်ခြင်း။ ။ ။

ဥပါသကာဂုဏ် ဆယ်ပါး

- ၁။ သံဃာနှင့် ဆင်းရဲအတူ ချမ်းသာအမျှရှိရခြင်း၊
- ၂။ တရားကိုသာ အလေးဂရုပြုရခြင်း၊
- ၃။ တတ်နိုင်သလောက် ပေးကမ်းလှူဒါန်းရခြင်း၊
- ၄။ ဘုရားရှင်သာသနာ ဆုတ်ယုတ်နေသည်ကိုတွေ့ရလျှင် တိုးတက်ကြီးပွားအောင် ကြံဆောင်အားထုတ်ရခြင်း၊
- ၅။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အယူမှန်ရှိသူ ဖြစ်ရခြင်း၊
- ၆။ ကောတုဟလ မင်္ဂလာခေါ်သည့် ကောဟလဟ (ဘေးစကား) တို့ကို မယုံမကြည် လက်မခံဘဲ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အတွက်ဖြစ်စေ၊ အသက်စည်းစိမ်အတွက်ဖြစ်စေ၊ အယူတစ်ပါး ဘာသာတစ်ပါးကို မညွှန်ရခြင်း၊ မကူးမလိုက်ရခြင်း၊
- ၇။ ကိုယ်နှုတ် စောင့်စည်းတတ်ခြင်း၊
- ၈။ စုပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အဖွဲ့အစည်းဖြင့် ဆောင်ရွက်မှုကို ကျေနပ်နှစ်သက်တတ်ခြင်း၊
- ၉။ မိမိတို့အချင်းချင်း ငြူစုခြင်း မာန်မူခြင်းကို ရှောင်ရှားခြင်း၊
- ၁၀။ သာသနာရေးကိစ္စ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ပလွှားဝါကြွားမှု ပကာသနမှုတို့ကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်း။ ။ ။

အပါယ် လေးပါး

- ၁။ ငရဲ၊
- ၂။ တိရစ္ဆာန်၊
- ၃။ ပြိတ္တာ၊
- ၄။ အသူရကာယ်။ ။ ။

ကပ် သုံးပါး

- ၁။ သတ္တန္တရကပ် = ဒေါသ အကုသိုလ်ကြီးများ ဝင်ရောက်လာလျှင် လက်နက်မျိုးစုံတို့ဖြင့် သတ်ဖြတ်၍ သေရခြင်းကို ခေါ်၏။
- ၂။ ဒုတ္တိက္ခန္တရကပ် = လောဘ အကုသိုလ်များ ဝင်ရောက်လာလျှင် အစာရေစာရှားပါး၍ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးခြင်းကိုခေါ်၏။
- ၃။ ရောဂန္တရကပ် = ကျောက်ရောဂါ ကာလဝမ်းရောဂါ ပလိပ်ရောဂါစသော ရောဂါဆိုးကြီးများ ဝင်ရောက်နှိပ်စက်မှုမျိုးကိုခေါ်၏။ ။ ။

ရပ်ပြစ် ရှစ်ပါး

- ၁။ ငရဲ၌ ဖြစ်ရခြင်း၊
- ၂။ တိရစ္ဆာန် ဖြစ်ရခြင်း၊
- ၃။ ပြိတ္တာ ဖြစ်ရခြင်း၊
- ၄။ အသက်အလွန်ရှည်ပြီး နာမ်တရားမရှိဘဲ ရုပ်တရားသက်သက်သာရှိသော အသညသတ်ဗြဟ္မာဖြစ်ခြင်း၊ ရုပ်တရားမရှိဘဲ နာမ်တရားသက်သက်သာရှိသော အရူပဗြဟ္မာဖြစ်ခြင်း၊
- ၅။ သာသနာမထွန်းကားသော ပစ္ဆန္တရစ်အရပ်၌ လူဖြစ်ခြင်း၊

- ၆။ မှားသောအယူဝါဒ (မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ) ရှိသူ ဖြစ်နေခြင်း၊
 ၇။ သာသနာပွင့်ရာ၌ လူဖြစ်သော်လည်း တရားတော်ကို နားမလည်နိုင်သော ဆွံ့အ နားမကြားသူ ဖြစ်ရခြင်း၊
 ၈။ ဉာဏ်ရှိသော်လည်း ဘုရားမပွင့်သောအခါ၌ လူဖြစ်ရခြင်း။

ရန်သူမျိုး ငါးပါး

- ၁။ ရေ၊
 ၂။ မီး၊
 ၃။ မင်းဆိုးမင်းယုတ်၊
 ၄။ သူခိုး ဓားပြ၊
 ၅။ အမွေခံ သား သမီးဆိုးများ။ ။ ။

ဝိပတ္တိတရား လေးပါး

- ၁။ ကာလ ဝိပတ္တိ = ခေတ်ဆိုး ကာလဆိုး၊
 ၂။ ဂတိ ဝိပတ္တိ = အပါယ်လေးဘုံ၌ ဖြစ်ရခြင်း၊
 ၃။ ဥပဓိ ဝိပတ္တိ = ခြေလက်အင်္ဂါကြီးငယ် ချွတ်ယွင်းခြင်း၊
 ၄။ ပယောဂ ဝိပတ္တိ = သတိ ဉာဏ် ပညာ ဝီရိယ ချွတ်ယွင်းခြင်း။ ။ ။

ဗျဿနတရား ငါးပါး

- ၁။ ဉာတိ ဗျဿန = ဆွေမျိုးပျက်စီးမှု၊
 ၂။ ရောဂ ဗျဿန = မကြာခဏချူချာ၍ ရောဂါနှိပ်စက်မှု၊
 ၃။ ဘောဂ ဗျဿန = စည်းစိမ်ဥစ္စာ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု၊
 ၄။ ဒိဋ္ဌိ ဗျဿန = လွဲမှားသောအယူဝါဒကို ခံယူမှု၊
 ၅။ သီလ ဗျဿန = ကိုယ်ကျင့်သီလ ပျက်စီးမှု။ ။ ။

ထွဋ်ခေါင်ဆရာတော် သံပေါက်

- ၁။ သဗ္ဗေသတ္တာ ဝေနေယျာ၊ သံသရာ ရှည်လှပြီ၊
- ၂။ အတည်ကြကြ ဘယ်ဘဝ ရကြမရှိပြီ၊
- ၃။ ပိုးဖလံမျိုး မီးကိုတိုး ကိုယ်ကျိုးနည်းလှပြီ၊
- ၄။ အမောင်အမောင် ရောင်တောင်တောင် အမောင်မှားခဲ့ပြီ၊
- ၅။ မနုဿတ္တ ဒုလ္လဘ မရများလှပြီ၊
- ၆။ အရတော်စွ သည်ဘဝ လှလှကျင့်ထိုက်ပြီ၊
- ၇။ ကြိုကြိုက်တော်စွာ သာသနာ ရောင်ဝါထွန်းလှပြီ၊
- ၈။ သတိရရ မြတ်ပုည ပြုကြကောင်းသင့်ပြီ၊
- ၉။ တစ်နေ့တစ်နေ့ နက်ဖြန်ရွှေ့ မမေ့ကောင်းသင့်ပြီ၊
- ၁၀။ ဒါနသီလာ ဘာဝနာ နင်သာပြုသင့်သည်၊
- ၁၁။ ဇာတိ ဇရာ မရဏာ မကြာ နင်တွေ့မည်၊
- ၁၂။ မျက်တောင်တယှက် လျှပ်တပြက် နင့်သက်သေလိမ့်မည်၊
- ၁၃။ ဘယ်နှစ်ဘယ်လ ရောက်ပါမှ ကာလမရွေးပြီ၊
- ၁၄။ ကြီးငယ်မဟူ ကိုယ့်ရွယ်တူ ခုမူသေကြပြီ၊
- ၁၅။ အမှန်သေရိုး ထိုလူမျိုး ကြောက်စိုးရွံ့သင့်ပြီ။

ရှောင်ကြဉ်ရမည့် ဒုစရိုက် (၁၀) ပါး

- ၁။ ပါဏာတိပါတ - သူတစ်ပါး၏အသက်ကိုသတ်ခြင်း
- ၂။ အဒိန္နာဒါန - သူတစ်ပါး၏ပစ္စည်းဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်း
- ၃။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ-သူတစ်ပါး၏ သားမယားကို ပစ်မှား
ကျူးလွန်ခြင်း
(ဤသုံးပါးကို ကာယဒုစရိုက်ဟု ခေါ်ဆို၏)

- ၄။ မုသာဝါဒ မဟုတ်မမှန်သောစကားကို လိမ်လည်
ပြောဆိုခြင်း
- ၅။ ပိသုဏဝါစာ ချောပစ်ရုံးတိုက်စကား ပြောဆိုခြင်း
- ၆။ ဖရသဝါစာ ဆဲရေးတိုင်းထွာ ကြမ်းတမ်းသောစကား
ပြောဆိုခြင်း
- ၇။ သမ္ဗပ္ပလာပ အကျိုးမရှိ သိမ်ဖျင်းသောစကားကို ပြော
ဆိုခြင်း
(ဤလေးပါးကို ဝစီဒုစရိုက်ဟု ခေါ်
ဆို၏)
- ၈။ အဘိဇ္ဈာ သူတစ်ပါး၏စည်းစိမ်ကို ရှေးရှုကြံစည်
ခြင်း
- ၉။ ဗျာပါဒ သူတစ်ပါးကို သေကြေပျက်စီးစေလိုခြင်း
- ၁၀။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မှားသောအယူကို ယူခြင်း
(ဤသုံးပါးကို မနောဒုစရိုက်ဟု ခေါ်
သည်)

လိုက်နာရမည့် ပုညကြိယာ (၁၀) ပါး

- ၁။ ဒါန အလှူပေးခြင်း
- ၂။ သီလ သီလဆောက်တည်ခြင်း
- ၃။ ဘာဝနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာစီးဖြန်းခြင်း
- ၄။ အပဇာယန ရတနာသုံးပါး မိဘဆရာသမားတို့အား
အရိုအသေပြုခြင်း
- ၅။ ဝေယျာဝစ္စ ၎င်းတို့၏ အမှုကြီးငယ်ကိုဆောင်ရွက်
ခြင်း

- ၆။ ပတ္တိဒါန မိမိကုသိုလ်အဖို့ကို သူတစ်ပါးအား အမျှ
ပေးဝေခြင်း
- ၇။ ပတ္တာနုမောဒနာ သူတစ်ပါး၏ ကုသိုလ်အဖို့ကို သာဓု
ခေါ်ခြင်း
- ၈။ ဓမ္မဿဝန တရားနာခြင်း
- ၉။ ဓမ္မဒေသနာ တရားဟောခြင်း
- ၁၀။ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မ ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ အယူကို ဖြောင့်မှန်စွာ
ယူခြင်း

(ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ၁၀ ပါးဟုလည်းခေါ်သည်။)

မီး (၁၁) ပါး

- ၁။ ရာဂမီး(လောဘမီး) တပ်နှစ်သက်ရသဖြင့် ပူလောင်ခြင်း
- ၂။ ဒေါသမီး စိတ်ဆိုးရသဖြင့် ပူလောင်ခြင်း
- ၃။ မောဟမီး အမှန်ကိုမသိရသဖြင့် ပူလောင်ခြင်း
- ၄။ ဇာတိမီး ဘဝသစ်၌ဖြစ်ပြန်ရသဖြင့် ပူလောင်ခြင်း
- ၅။ ဇရာမီး အိုမင်းရသဖြင့် ပူလောင်ခြင်း
- ၆။ မရဏမီး သေရသဖြင့် ပူလောင်ခြင်း
- ၇။ သောကမီး စိုးရိမ်ကြောင့်ကြရသဖြင့် ပူလောင်ခြင်း
- ၈။ ပရိဒေဝမီး ငိုကြွေးရသဖြင့် ပူလောင်ခြင်း
- ၉။ ဒုက္ခမီး ကိုယ်ဆင်းရဲကိုမှီ၍ ပူလောင်ခြင်း
- ၁၀။ ဒေါမနဿမီး စိတ်ဆင်းရဲကိုမှီ၍ ပူလောင်ခြင်း
- ၁၁။ ဥပါယာသမီး ပြင်းစွာစိတ်ပူပန်ဆင်းရဲသဖြင့် ပူလောင်
ခြင်း

(သတ္တဝါတွေ သေပြီးနောက်ဖြစ်နိုင်သော ဂတိ ၅ ပါး)

- ၁။ ဒေဝဂတိ   နတ်ပြည် ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ဖြစ်ရခြင်း
- ၂။ မနုဿဂတိ   လူ့ပြည်၌ဖြစ်ရခြင်း
- ၃။ တိရစ္ဆာန်ဂတိ   တိရစ္ဆာန်ဖြစ်ရခြင်း
- ၄။ နိရယဂတိ   ငရဲဘုံ၌ ဖြစ်ရခြင်း
- ၅။ ပေတဂတိ   ပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်ရခြင်း

နတ် ၃ မျိုး

- ၁။ သမ္မုတိနတ်   ရေမြေကို အစိုးရသောမင်း
- ၂။ ဥပပတ္တိနတ်   စတုမဟာရာဇ်တာဝတိံသာ စသောနတ်
- ၃။ ဝိသုဒ္ဓိနတ်   ကိလေသာစင်ကြယ်ပြီးသော ဘုရား၊
ရဟန္တာ

ဗုဒ္ဓ ၄ မျိုး

- ၁။ သုတဗုဒ္ဓ   ပရိယတ္တိ   အကြားအမြင်များသော
ရဟန်း
- ၂။ သာဝကဗုဒ္ဓ   ရဟန္တာအရှင်မြတ်
- ၃။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ   (သာသနာပဉ္စ) သီးခြားပွင့်တော်မူသော
ဘုရားငယ်
- ၄။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ   သဗ္ဗညုတဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ဘုရား
ကြီး

လှူဖွယ်ဝတ္ထု ၁၀ မျိုး

- ၁။ အနွံ   ထမင်း၊ ဆွမ်း၊ မုန့်ဟင်းခါး၊ ခေါက်ဆွဲ
စသောဘောဇဉ်
- ၂။ ပါနံ   အဖျော်မျိုးစုံ
- ၃။ ဃရံ   သိမ်၊ ကျောင်း၊ ဇရပ်၊ အိမ်
- ၄။ ဝတ္ထံ   အဝတ်၊ သင်္ကန်း၊ အိပ်ယာခင်း၊ စောင်၊
တဘက် စသည်
- ၅။ ယာနံ   ယာဉ်မျိုးစုံ ဖိနပ်
- ၆။ မာလာ   ပန်းမျိုးစုံ
- ၇။ ဝိလေပနံ   နံ့သာပျောင်း
- ၈။ ဂဇ္ဇော   နံ့သာမှုန့်အမွှေးတိုင်
- ၉။ သေယျ   အိပ်ရာ နေရာ ခုတင် ကုလားထိုင်
- ၁၀။ ပဒိပေယျံ   ဆီမီးလျှပ်စစ်မီးမျိုးစုံ

ကုသိုလ်ပြုသဖြင့်အကျိုးပေးပုံ ၄ မျိုး

- ၁။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယကံ - ယျဘာဝမှာပင် လက်ငင်း အကျိုးပေး
စေတနာ   သည်
- ၂။ ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယကံ - ဒုတိယဘဝမှ အကျိုးပေးသည်
ကံစေတနာ
- ၃။ အပရာပရိယဝေဒ - တတိယဘဝမှ နိဗ္ဗာန်ရောက်သည့်
နီယကံ စေတနာ   တိုင်အောင်
- ၄။ အဟောသိကံ - တစ်စုံတစ်ခုသော အကြောင်း
ကြောင့် အကျိုးမပေးမှု၍ ပျက်ပြယ်
သွားသည်။

သီလအကျိုး ၅ ပါး

သီလနှင့်ပြည့်စုံသောသူသည်

- ၁။ များစွာသောစည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကိုရခြင်း
- ၂။ ဂုဏ်သတင်းကျော်ဇောပျံ့နှံ့ခြင်း
- ၃။ ပရိသတ်အလယ်မှာ မျက်နှာမငယ် မကြောက်မရွံ့ ရဲဝံ့စွာ နေရခြင်း
- ၄။ မတွေမဝေ ကြည်ကြည်လင်လင်သေရခြင်း (မြေအိုးကိုစွန့်၍ ရွှေအိုးကိုရသကဲ့သို့)
- ၅။ သေပြီး လူ့ပြည်၊ နတ်ပြည် သုဂတိဘဝသို့ ရောက်ရခြင်း

သီလကိုညှိုးနွမ်းစေကတ်သော

မေထုံငယ် (၇) ပါးခေါ် ဟပ် နှစ်သက်သာယာခြင်း ၇ ပါး

- ၁။ မာတုဂါမတို့၏ ကိုင်တွယ်ဆုပ်နယ်ပေးခြင်းကို သာယာခြင်း
- ၂။ မာတုဂါမတို့နှင့် ပြောဆိုရယ်မောနေရသည်ကို သာယာခြင်း
- ၃။ မာတုဂါမတို့နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင် ကြည့်နေရသည်ကို သာယာခြင်း
- ၄။ မာတုဂါမတို့၏ ရယ်သံ ပြောသံ သီချင်းသံကို ကြားရ၍ သာယာခြင်း
- ၅။ မာတုဂါမတို့နှင့် ရှေးဇာအတူ ကြည့်နှုတ်ဖူးသည်ကို သာယာခြင်း
- ၆။ အမျိုးသမီး အမျိုးသား စုပွဲသွားလာနေသည်ကို အားကျ၍ သာယာခြင်း
- ၇။ ငါသည် သီလစင်ကြယ်သောကြောင့် တန်ခိုးကြီးသော နတ် ဖြစ်ရပါလိမ့်ဟု တောင့်တသာယာခြင်း

အပ္ပမညာ (၄) ပါး ဗြဟ္မဝိဟာရ (၄) ပါး

- ၁။ မေတ္တာ သုခိတ ဒုက္ခိတ သတ္တဝါပညတ်ကို အာရုံ ပြု၍အမျှချစ်ခြင်း
- ၂။ ကရုဏာ ဒုက္ခိတ သတ္တဝါပညတ်ကို အာရုံပြု၍ သနားခြင်း
- ၃။ မုဒိတာ သုခိတ သတ္တဝါပညတ်ကို အာရုံပြု၍ ဝမ်းမြောက်ခြင်း
- ၄။ ဥပေက္ခာ သုခိတ ဒုက္ခိတ သတ္တဝါပညတ်ကို အာရုံပြု၍ လျစ်လျူရှုခြင်း

အနုဿတိ ၁၀ ပါး

- ၁။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ အရဟံစသော ဘုရား၏ ဂုဏ်တော်ကို အဖန်ဖန်အောက်မေ့ခြင်း
- ၂။ ဓမ္မာနုဿတိ တရားတော်၏ဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ခြင်း
- ၃။ သံဃာနုဿတိ သံဃာ၏ဂုဏ်ကို အဖန်ဖန်အောက်မေ့ခြင်း
- ၄။ သီလီနုဿတိ မိမိသီလဂုဏ်ကို အဖန်ဖန်အောက်မေ့ခြင်း
- ၅။ စာဂါနုဿတိ မိမိ စွန့်ကြဲလှူဒါန်းခြင်းဂုဏ်ကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ခြင်း
- ၆။ ဒေဝတာ နုဿတိ နတ်တို့ကို သက်သေထား၍ မိမိ၏သဒ္ဓါ တရားကို အဖန်ဖန် အောက်မေ့ခြင်း
- ၇။ ဥပသမာ နုဿတိ နိဗ္ဗာန်၏ ရာဂချုပ်ငြိမ်းရာဂုဏ်ကို အဖန်ဖန်အောက်မေ့ခြင်း
- ၈။ မရဏာ နုဿတိ သေခြင်းတရားကို အဖန်ဖန်အောက်မေ့ခြင်း

၉။ ကာယဂတာ ဆံပင်အစရှိသော ၃၂ ကောဋ္ဌာသကို အဖန်
သတိ ဖန်အောက်မေ့ခြင်း

၁၀။ အာနာပါန ထွက်သက်ဝင်သက်ကို အာရုံပြု၍ အဖန်
သတိ ဖန်အောက်မေ့ခြင်း

(အနုဿတိ ၁၀ ပါးကို အထူးလေးလေးစားစား
ပွားများ၍နေခဲ့ပါလျှင် လောကီလောကုတ္တရာ အကျိုးထူးများ
ရရှိနိုင်ပေသည်။)

ဖြတ်ရပယ်ရမည့် ကြောင့်ကြမှု ပလိဗောဓကြီး ၁၀ ပါး

၁။ အာဝါသပလိဗောဓ ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ၌ ကြောင့်ကြမှု

၂။ ကုလပလိဗောဓ အမျိုး၌ကြောင့်ကြမှု
(တပည့်အလုပ်အကြွေး)

၃။ လာဘပလိဗောဓ လာဘ်လာဘ ပေါများခြင်း၌ ကြောင့်
ကြမှု

၄။ ဂဏပလိဗောဓ ဂိုဏ်းဂဏအပေါင်းအဖော်၌ ကြောင့်
ကြမှု

၅။ ကမ္မပလိဗောဓ အမှုကိစ္စ၌ ကြောင့်ကြမှု

၆။ အဒ္ဓါနပလိဗောဓ ခရီးသွားလာခြင်း၌ ကြောင့်ကြမှု

၇။ ဉာတိပလိဗောဓ ဆွေမျိုးသားခြင်း၌ ကြောင့်ကြမှု

၈။ အာဗာဓပလိဗောဓ အနာရောဂါ၌ ကြောင့်ကြမှု

၉။ ဂန္ထပလိဗောဓ ကျမ်းဂန်သင်ကြားမှု၌ ကြောင့်ကြမှု

၁၀။ ဣဒ္ဓိပလိဗောဓ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးမှု၌ ကြောင့်ကြမှု

ဘေး ၄ မျိုး

- ၁။ အတ္တာနုဝါဒဘေး   အမှားလုပ်ခဲ့မိ၍ မိမိကိုယ်ကိုစွပ်စွဲခြင်း
ဘေး
- ၂။ ပရာနုဝါဒဘေး   သူတစ်ပါးက မိမိကိုမတရားစွပ်စွဲခြင်း
ဘေး
- ၃။ ဒုဂ္ဂတိဘေး   အပါယ်လေးဘုံ ကျရောက်ခြင်းဘေး
- ၄။ ဒဏ္ဍာဘေး   ချုပ်နှောင်ခံရခြင်းစသော ဒါဏ်ကျ
ရခြင်းဘေး

သေခြင်း ၄ မျိုး

- ၁။ အာယုက္ခယ   အသက်ကုန်၍သေရခြင်း
- ၂။ ကမ္မက္ခယ   ကံကုန်၍သေရခြင်း
- ၃။ ဥဘယက္ခယ   အသက်တန်း ကံ နှစ်ပါးစုံကုန်၍
သေရခြင်း
- ၄။ ဥပစ္ဆေဒက   ကံဖြတ်၍ သေရခြင်း (သေနတ်မှန်
ရေနစ် သစ်ပင်ပေါ်ကျခြင်း)

သတိပဋ္ဌာန် ၄ ပါး

- ၁။ ကာယနုပဿနာ   ရူပက္ခန္ဓာ မိမိရုပ်အစဉ် ဖြစ်မှုပျက်မှု
သတိပဋ္ဌာန်   ကိုရှုခြင်း
- ၂။ ဝေဒနာနုပဿနာ   ဝေဒနီက္ခန္ဓာ မိမိဝေဒနာအစဉ် ဖြစ်မှု
သတိပဋ္ဌာန်   ပျက်မှုကိုရှုခြင်း
- ၃။ စိတ္တာနုပဿနာ   ဝိညာဏက္ခန္ဓာ မိမိစိတ်အစဉ် ဖြစ်မှု
သတိပဋ္ဌာန်   ပျက်မှုကိုရှုခြင်း

- ၄။ ဓမ္မာနုပဿနာ သညီက္ခန္ဓာ, သင်္ခါရက္ခန္ဓာကြွင်းတရား
သတိပဋ္ဌာန် အစု၌ ဖြစ်မှုပျက်မှုကိုရှုခြင်း

ခန္ဓာ ၅ ပါး

- ၁။ ရူပက္ခန္ဓာ ဖောက်ပြန်မှု ရုပ်အစု
၂။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ အကောင်းအဆိုး ခံစားမှုဝေဒနာအစု
၃။ သညာက္ခန္ဓာ မှတ်သားမှု သညာအစု
၅။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ စေ့ဆော်တိုက်တွန်းမှု ပြုပြင်ပြောင်းလွှဲ
မှု သင်္ခါရအစု
၆။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ အာရုံကိုသိမှု စိတ်အစု

ရုပ်နာမ် ၂ ပါး

- ၁။ ရူပက္ခန္ဓာသည် - ရုပ်ခန္ဓာ
၂။ ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, ဝိညာဏ်သည် - နာမ်ခန္ဓာ

ဒွါရ ၆ ပါးခေါ် တံခါးပေါက် ၆ ပေါက်

- ၁။ စက္ခုဒွါရ မျက်စေ့တံခါးပေါက် ရူပါရုံ၏ထွက်ရာဝင်ရာ
၂။ သောတဒွါရ နားတံခါးပေါက် သဒ္ဓါရုံ၏ ။
၃။ ဃာနဒွါရ နှာခေါင်းတံခါးပေါက် ဂန္ဓာရုံ၏ ။
၄။ ဇိဝှိဒွါရ လျှာတံခါးပေါက် ရသာရုံ၏ ။
၅။ ကာယဒွါရ ကိုယ်တံခါးပေါက် ဖောဋ္ဌဗ္ဗါရုံ၏ ။
၆။ မနောဒွါရ စိတ်တံခါးပေါက် ဓမ္မာရုံ၏ ။

အာရုံ ၆ ပါး

၁။ ရူပါရုံ	အလိုရှိအပ် မရှိအပ်	ရုပ်အဆင်းအာရုံ
၂။ သဒ္ဒါရုံ	။	အသံအာရုံ
၃။ ဂန္ဓာရုံ	။	အနံ့အာရုံ
၄။ ရသာရုံ	။	အရသာအာရုံ
၅။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ	။	အတွေ့အထိအာရုံ
၆။ ဓမ္မာရုံ	စိတ် စေတသိက် ရုပ် နိဗ္ဗာန် ပညာတ်အာရုံ	

၁၊ ၂၊ ၃၊ ၄၊ ၅ ဤအာရုံငါးပါးကို
ကာမဂုဏ် ၅ ပါးဟုခေါ်သည်။

ဝိညာဏ် ၆ ပါး

၁။ စက္ခုဝိညာဏ်	မြင်သိစိတ်
၂။ သောတဝိညာဏ်	ကြားသိစိတ်
၃။ ဃာနဝိညာဏ်	နံ သိစိတ်
၄။ ဇိဝှါဝိညာဏ်	စား သိစိတ်
၅။ ကာယဝိညာဏ်	ထိ သိစိတ်
၆။ မနောဝိညာဏ်	နှလုံးသွင်းသိစိတ်

စက္ခု ၅ ပါး

၁။ ဗုဒ္ဓစက္ခု	အာသယာနုသယဉာဏ်၊ ဣန္ဒြိယ ပရော ပရိယတ္တိဉာဏ်
၂။ ဓမ္မစက္ခု	အောက်မင် ၃ ပါး၊ အောက်ဖိုလ် ၃ ပါး
၃။ သမန္တစက္ခု	သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်
၄။ ဒိဗ္ဗစက္ခု	ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိဉာဏ်
၅။ ပညာစက္ခု	သစ္စာလေးပါးသိသောဉာဏ်

မေတ္တာပွားကျိုး

တစ်နေ့သုံးခါ၊ အိုးတစ်ရာဖြင့် ချက်ခါထမင်း
ကျွေးမွေးခြင်းထက်၊ မယွင်းစင်စစ်၊ နို့တညှစ်စာ၊
ကြိမ်သုံးခါမျှ မေတ္တာပွားများ၊ ကျိုးကြီးမားသည်၊
ဘုရားမြတ်စွာ မိန့်ခွန်းတည်း။ (သံ - ၁-၄၅၅)

မေတ္တာအကျိုး (၁၁) ပါး

အိပ်၊ နိုး၊ ချမ်းသာ၊ ကောင်းစွာအိပ်မက်၊ ချစ်လျက်လူနတ်၊
စောင့်လတ်နတ်များ၊ မီး၊ ဆိပ်၊ ဓားတို့ ရှောင်ရှားကိုယ်မှာ၊
လျှင်စွာစိတ်တည်၊ ရွှင်ကြည်မျက်နှာ၊ သေခါမတွေ့၊
လားလေဗြဟ္မာ၊ ဆယ့်တဖြာသည်၊ မေတ္တာပွားမှု
အကျိုးတည်း။ (အံ - ၃-၅၄၂)

မဟာစည်ဆရာတော်၏ အသံလွှင့်ဗြဟ္မစိုရ်တရားတော်မှ-

(ပထမကျော်ဦးမောင်ကြီး ဓမ္မပါလစာပေ အမှတ် ၄၇ မှ)

မဖြစ်နိုင်တာမရှိပါ၊ လူမှာစွမ်းအင် ရှိဆုံးပင် ။

မေတ္တာအကျိုး

နို့တညှစ်ခန့်၊ ပွားသန့်မေတ္တာ၊
နံနက်နေ့ည၊ ပွားကြသုံးခါ၊
သုံးရာဆွမ်းအိုး၊ လှူမျိုးထက်သာ၊
ဩက္ခာသုတ် သံယုတ် ဒေသနာ။

အင်္ဂုတ္တရ ထုတ်ပြမေတ္တာ၊ လက်တဖျစ်မျှ ပွားကြသူမှာ
ဈာန်စိတ်တူမျှ၊ ဗုဒ္ဓသိဿာ၊
ပြည်သူမြတ်တို့ဆပ် ကျေးဇူးသာ။

ရင်သားရင်သွေး၊ တိုက်ကျွေးကြင်နာ၊
 နီသောသွေးက၊ ဖြူဖွေးချိုလာ၊
 တိရစ္ဆာန်မှ၊ မြတ်လှမေတ္တာ၊
 ဒို့လူသား ဖြစ်ပွား နတ်ဗြဟ္မာ။

ဝိနယသံခိပ်

လင်္ကာ - ရဟန်းတရား၊ အမြတ်ထား၊ သုံးပါးကျင့်သိက္ခာ၊
 သိက္ခာ ၃ ပါး - အဓိသီလသိက္ခာ၊ အဓိစိတ္တသိက္ခာ၊ အဓိပညာ
 သိက္ခာ။

အာဒိဗြဟ္မစရိယနှင့် အာဘိသမာဓာရိက ဤနှစ်ဝ သီလသာသနာ။

လူတို့၏ ငါးပါးသီလ ဆယ်ပါးသီလ ရှစ်ပါးသော ဥပေါ
 သသီလတို့ထက် လွန်ကဲထူးမြတ်သော သီလသိက္ခာမျိုးဖြစ်၍
 ထိုနှစ်ပါးသော အာဒိဗြဟ္မစရိယကသီလ၊ အာဘိသမာဓာရိက
 သီလ နှစ်ပါးတို့ကို အဓိသီလသိက္ခာဆိုသည့် မြတ်စွာဘုရားတို့
 ဖြစ်ပွင့်တော်မူသောအခါ၌သာ လောက၌ ဖြစ်ပေါ်သည်။

နှစ်ရာနှစ်ဆယ်၊ ခုနစ်သွယ်၊ အကျယ် အာဒိသာ။

အာဒိဗြဟ္မစရိယက ဆိုသည်ကား ပါတိမောက်မှာ အကျယ်
 လာသော ၂၂၇ ပါးသော သိက္ခာပဒသီလတို့ကိုဆိုသည်။ အကျဉ်း
 အားဖြင့် ရဟန်းတို့၏ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလကို ဆိုသည်။ ထိုသီလ
 သည် မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ၏ အစအဦးဖြစ်၍ အာဒိဗြဟ္မစရိယကသီလ
 မည်၏။ ဤ ၂၂၇ ပါးသော သိက္ခာပဒသီလ အပေါင်းသည်
 သောတာပတ္တိမဂ္ဂသီလ၏ အစအဦး အခြေအမြစ်ဖြစ်၍ သောတာ
 ပတ္တိမဂ္ဂသီလ၌ သင်္ဂြိုဟ်ရေတွက်ခြင်းသို့ရောက်၏။ ။သေက္ခော

ဘိက္ခုတိ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏေန သဒ္ဓိံ သတ္တံအရိယာ တိဿော သိက္ခာ သိက္ခန္တိတိဿေက္ခာ၊ တေသုယောကောစိ သေက္ခော ဘိက္ခုတိဝေဒိကဗ္ဗော။ အရ ယခုကာလ သီလဝန္တ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ သင်္ဂြိုဟ်ရေတွက်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

“ခန္ဓကဝတ် အကျင့်မြတ် မှတ်လေဘိသမာ”

မဟာဝါခန္ဓက စူဠဝါခန္ဓကတို့၌လာသော ဥပဇ္ဈာယဝတ်၊ အာစရိယဝတ် အစရှိသော ကျင့်ဝတ်တရားတို့သည် ထိုအာဒိ ဗြဟ္မစရိယကသီလပေါ်တွင် အရောင်တင်အမွန်းတင်သီလ ဖြစ်ပေ၍ အထွတ်အမြတ်ဖြစ်သော အကျင့်အာစာရဟူသောအနက်ကြောင့် အာဘိသမာစာရိကသီလ မည်ကုန်၏။ ။ညာတောဝိဘင်္ဂပရိယာပန္နံ အာဒိဗြဟ္မစရိယကံ၊ ခန္ဓကဝတ္ထပရိယာပန္နံ အာဘိသမာစာရိကံ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ်)

“သမာပတ္တိ ရှစ်ပါးရှိ အဓိစိတ္တသာ”

ဝိပဿနာ၏ အခြေပါဒဖြစ်သော ပထမဈာန် သမာပတ်စသော သမာပတ်ရှစ်ပါးသည် အဓိစိတ္တသိက္ခာ မည်၏။

“ဝိပဿနာသုံးတန်း၊ မဂ်ဖိုလ်ဉာဏ်၊ အမှန်ဓိပညာ”

အနိစ္စာနုပဿနာဉာဏ်၊ ဒုက္ခာနုပဿနာဉာဏ် ၊ အနတ္တာနုပဿနာဉာဏ် သုံးပါးသည်လည်းကောင်း၊ မဂ်ဉာဏ်လေးပါး၊ ဖိုလ်ဉာဏ်လေးပါးသည်လည်းကောင်း အဓိပညာသိက္ခာမည်၏။

“အာဘိသမာစာရိ မပြည့်ဘိ၊ အာဒိကြောင်မြီသာ”

အာဘိသမာစာရိကဖြစ်သော ဥပဇ္ဈာယဝတ်၊ အာစရိယဝတ် အစရှိသော ခန္ဓကဝတ်အကျင့်တို့ကို ပြည့်စုံစွာမပြည့်နိုင်သော

ရဟန်းအား ၂၂၇ သွယ် သိက္ခာပုဒ်တော်တည်းဟူသော အာဒိ
ဗြဟ္မစရိယကသီလသည် ပြည့်စုံမြဲမဟုတ်၊ နွားပြောက်နွားကျား
ကဲ့သို့ အကြောင်အကျားသာ ဖြစ်မြဲတည်း။

“သောဝတဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အာဘိသမာစာရိကံဓမ္မံ
အပရိပူရေတွာ အာဒိဗြဟ္မစရိယကံ ဓမ္မံ ပရိပူရေဿတိတိ
နေတံဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ” (အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိ)

ပဉ္စဂုံတ္တရ သုမနဝတ္ထု၌ ကဿပဘုရားရှင်လက်ထက်
ရဟန်းနှစ်ပါး အတူသီတင်းသုံးနေကြရာ တစ်ပါးက သီလကို
လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းလျှင်ပြီးတာပဲဆိုပြီး တံမြက်လှည်းခြင်း၊
သောက်ရေ သုံးဆောင်ရေခပ်ခြင်း စသော ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်များ
မဖြည့်ကျင့်မှု၍ အာဒိဗြဟ္မ စရိယကဝတ်သာလျှင် ဖြည့်ကျင့်၍
နေ၏။ တစ်ပါးကတော့ အာဒိဗြဟ္မ စရိယကဝတ်ကိုလည်း သီလ
လုံခြုံအောင် ကျင့်ကြံဖြည့်ကျင့်၏။ တံမြက်လှည်းခြင်း၊ သောက်
ရေ သုံးဆောင်ရေခပ်ခြင်းစသော အာဘိသမာစာရိကဝတ်ကိုလည်း
ဖြည့်ကျင့်၏။

ထိုရဟန်း သူငယ်ချင်းနှစ်ပါး ဤဂေါတမဘုရားရှင်လက်
ထက် ရောက်လာသောအခါ သီလဆောက်တည်လုံခြုံထိန်းသိမ်း
ခြင်းဟူသော အာဒိဗြဟ္မစရိယကဝတ်သာ ကျင့်၍ ဝတ်ကြီးဝတ်
ငယ်ကျင့်ခြင်းဟူသော အာဘိသမာစာရိကဝတ်ကို မကျင့်သော
ရဟန်းသည် ကောသလမင်းကြီး၏ နန်းတော်၌ ဆင်းရဲလှသော
အခိုင်းအစေ ကျွန်မ၏သားကလေး လာဖြစ်၍၊ အာဒိဗြဟ္မစရိယက
ဝတ် အာဘိသမာစာရိကကဝတ် နှစ်ပါးလုံးဖြည့်ကျင့်သောရဟန်း
သည် သုမနဒေဝီ မင်းသမီးကလေး၏ မောင် ကောသလမင်း

ကြီး၏သားတော် မင်းသားကလေး ဖြစ်လာလေသည်။ ထို့ကြောင့် အထွဋ်အထိပ်သို့ ရောက်လိုသော ရှင်ရဟန်းသည် ဝတ်နှစ်ပါး လုံး ပြည့်စုံအောင် ဖြည့်ကျင့်ရမည် ဖြစ်ပေသည်။

ပရိက္ခရာ ၈ ပါး

သင်းပိုင်၊ ဧကသီ၊ နှစ်ထပ်သင်္ကန်း၊ သပိတ်၊ ခါးပန်းကြိုး၊ သင်ဓုန်း၊ ရေစစ်၊ အပ် (သာမဏေ၌ နှစ်ထပ်သင်္ကန်းမလို)

ပစ္စည်း ၄ ပါး

ဆွမ်း၊ သင်္ကန်း၊ ကျောင်း၊ ဆေး။

သင်္ကန်း ၉ ထည်

“သင်း၊ ကိုယ်၊ ဒု၊ အိပ်၊ မျက်၊ ပရိတ်၊ နိသိဒ်၊ မိုး၊ အမာ”
သင်းပိုင်၊ ကိုယ်ရုံ၊ ဒုကုဋ်၊ အိပ်ရာခင်း၊ မျက်နှာသုတ်ပဝါ၊
ပရိက္ခရာစောဠပုဆိုး၊ နံသီဒိုင်အခင်း၊ မိုးရေခံသင်္ကန်း၊ အမာလွမ်း
သင်္ကန်း။

မအပ်သော သင်္ကန်းရောင်

- ၁။ အောက်မဲညိုပွင့်ကဲ့သို့ ညိုသောသင်္ကန်း၊
- ၂။ မဟာလှေကားပွင့်ကဲ့သို့ ဝါရွှေသောသင်္ကန်း၊
- ၃။ လယ်ခေါင်ရမ်းပွင့်ကဲ့သို့ နီသောသင်္ကန်း၊
- ၄။ မောင်းသောသင်္ကန်း၊
- ၅။ ပုတီးနက်စေ့၊
- ၆။ ကျီးတောင်ကဲ့သို့ မည်းနက်သောသင်္ကန်း၊
- ၇။ ကင်းခြေများကျောက်ကုန်းအဆင်းရှိသောသင်္ကန်း၊

၈။ ဖျော့တော့သောအဆင်းရှိသောသင်္ကန်း၊

၉။ ပဒုမ္မာပွင့်အဆင်းကဲ့သို့ နီဖျော့သောသင်္ကန်းများ မဝတ်အပ်ပါ။
(အပ်သော ဆိုးရည် ထပ်ဖို့၍ ဝတ်ရမည်)

အပ်သော သပိတ် ၂ လုံး

မြေသပိတ်၊ သံသပိတ် အပ်သည်။

သစ်သားသပိတ်၊ ရွှေ၊ ငွေ၊ ပတ္တမြား၊ ကြေး၊ ခဲ၊ ဖလ်၊ စဉ့်
သပိတ်များ မအပ်။

လ	ရာသီ	ရာသီပွဲ	ရာသီပန်း
တန်ခူးလ	မိဿ	သင်္ကြန်	ရင်ခတ်၊ ဂန့်ဂေါ
ကဆုန်လ	ပြီဿ	ညောင်ရေ	စကားဝါပန်း
နယုန်လ	မေထုံ	စာတော်ပြန်	စံပယ်၊ မြတ်လေး
ဝါဆို	ကရကဋ်	ပဉ္စင်းတော်ခံ	ပုန်းညက်၊ အနန်း
ဝါခေါင်	သိဟ်	စာရေးတံ	ခတ္တာ
တော်သလင်း	ကန်	လှေပြိုင်	ယင်းမာ
သီတင်းကျွတ်	တူ	မီးမြင်းမိုရ်	ကြာမျိုးငါးပါး
တန်ဆောင်မုန်း	ဗြိစ္ဆာ	ကထိန်	ခဝဲ၊ ပြည်ပန်းရွှေ
နတ်တော်	ဇန	မဟာပိန္နနတ်	ဂမုန်း၊ သဇင်
ပြာသို	မကာရ	မြင်းခင်း	ခွာညို
တပို့တွဲ	ကုမ်	ယာဂုနှမ်းမနဲ	ပေါက်လဲ
တပေါင်း	မိန်	သဲပုံစေတီ	အင်ကြင်း၊ သရဖီ

နေ့	ဂြိုဟ် ကောင်	ဂြိုဟ်သက်	အရပ်
တနင်္ဂနွေ တနင်္လာ အင်္ဂါ ဗုဒ္ဓဟူး ကြာသပတေး ရာဟု သောကြာမှာ	ဂဠုန် ကျား ခြင်္သေ့ ဆင် ကြွက် ဟိုင်းဆိ ပူး	မြောက်နှစ်ကြံ တဆွဲငါး ရှစ်နှစ်စေ့ တောင်ရပ်ခွင် ဆွဲကိုးဘက် နောက်မြောက်ကို မြောက်စူးစူး	နေတုံအရှေ့မြောက် နေငြားအရှေ့ရပ် နေလေ့အရှေ့တောင် နေလျှင်ဆွဲခွန်နှစ် နေလျက်အနောက်ရပ် နေလိုတဆွဲနှစ် အထူးနှစ်ဆယ် စွန်းကယ်တစ်နှစ်မျှ နေထွက်ဆယ်နှစ်မျှ
စနေ	နဂါး	နေဘက်တောင်ပေ	

သီလ ၂ ပါး

- ၁။ စာရိတ္တသီလ   အပြစ်မရှိသော လုပ်ငန်းတာဝန်များ ဝတ္တရားများကို ပြုကျင့်လိုက်နာခြင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ကို စာရိတ္တသီလဟု ခေါ်ဆိုသည်။
(အကျင့်စာရိတ္တကောင်းမွန်ခြင်း)
- ၂။ ဝါရိတ္တသီလ   မြတ်စွာဘုရားက ဤအမှုမျိုး မပြုကျင့်ရမပြုကောင်းဟု ဆုံးမပညတ် တားမြစ်ထားသော သူ့အသက်သတ်ခြင်းစသော ဒုစရိုက်များမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းတို့ကို ဝါရိတ္တသီလဟု ခေါ်ဆိုသည်။ (သီလဆောက်တည်ခြင်း)

ဗလ ၅ တန်

- ၁။ ကာယဗလ - ကိုယ်စွမ်းအား
- ၂။ ဉာဏဗလ - ဉာဏ်စွမ်းအား
- ၃။ ဘောဂဗလ - စည်းစိမ်စွမ်းအား
- ၄။ စာရိတ္တဗလ - အကျင့်ကောင်းမွန်ခြင်းစွမ်းအား
- ၅။ မိတ္တဗလ - အဆွေခင်ပွန်းစွမ်းအား

ယုဂခေတ် ၅ မျိုး (ဝန္တသေဒနီမှ)

- ၁။ ဝိမုတ္တိယုဂခေတ်   ၂။ သမာဓိယုဂခေတ်
  - ၃။ သီလယုဂခေတ်   ၄။ သုတယုဂခေတ်
  - ၅။ ဒါနယုဂခေတ်
- ၁။ မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း ဝိပဿနာတရား အားထုတ်မှု ခေတ်စားသော အချိန်အခါသည် ဝိမုတ္တိယုဂခေတ်၊
- ၂။ ဈာန်အဘိညာဏ်၏တရားများရကြောင်း သမထတရား ခေတ် စားသောအချိန်သည် သမာဓိယုဂခေတ်၊
- ၃။ သီလအမျိုးမျိုး ဆောက်တည်မှု ခေတ်စားသောအချိန်အခါ သည် သီလယုဂခေတ်၊
- ၄။ စာပေကျမ်းဂန် ဗဟုသုတများ အများအပြား ဦးစားပေး၍ သင်ကြားပို့ချမှု ခေတ်စားသောအချိန်သည် သုတယုဂခေတ်
- ၅။ ဒါနကိုဦးစားပေး၍ ပေးကမ်းလှူဒါန်းမှု ခေတ်စားသောအချိန် အခါသည် ဒါနယုဂခေတ်။

ပထမသင်္ဂါယနာ တင်ပြီးသည့်အချိန်မှစ၍ ပထမအနှစ် ၅၀၀ သည် ဝိမုတ္တိယုဂခေတ် စသည်ရေတွက်ရသည်။

သာသနာ ၂၅၀၀ ပြည့်လျှင် ဒါနယုဂခေတ် ကုန်ဆုံးသည်။
ယခု သာသနာ ၂၅၀၀ ကျော်လာသဖြင့် ဝိမုတ္တိယုဂခေတ်သို့
ပြန်ရောက်လာသည်။

“ဒွေ အဋ္ဌနှင့် ဧက ကော နှောတုံပါက၊ သာသနာနှစ်
အတိတ်ဖြစ်၏”

“ရောက်လစ်ကောဇာ၊ ၁၁၈၂ ရောတုံလစ်က သာသနာ
နှစ် ဧကံဖြစ်၏။”

ကောလာဟလ ၅ ပါး

- ၁။ ကပ္ပကောလာဟလ ကမ္ဘာကြီး ပျက်တော့မည်ဟု နှစ်ပေါင်း
တစ်သိန်းက ကြိုတင်၍ ကောလာ
ဟလ ဖြစ်သည်။
- ၂။ ဗုဒ္ဓကောလာဟလ ဘုရားမပွင့်မီ နှစ်ပေါင်းတစ်ထောင်က
ကြိုတင်၍ ကောလာဟလဖြစ်သည်။
- ၃။ စကြာကောလာဟလ စကြာဝတေးမင်း ပေါ်လိမ့်မည်ဟု နှစ်
ပေါင်းတစ်ရာက ကြိုတင်၍ ကောလာ
ဟလ ဖြစ်သည်။
- ၄။ မင်္ဂလာတရား မင်္ဂလာတရား ဟောမည်ဟု နှစ်ပေါင်း
ဆယ့်နှစ်နှစ်က ကြိုတင်၍ ကောလာ
ဟလ ဖြစ်သည်။
- ၅။ မောနေယျ မောနေယျ ကျင့်မည့်ရဟန်းမှာ ခုနှစ်
ရက်ကကြိုတင်၍ ကောလာဟလဖြစ်
သည်။

(ကမ္ဘာမှာ တစ်သိန်း၊ ဘုရားမှာ တစ်ထောင်၊ စကြာမှာတစ်ရာ၊
မင်္ဂလာမှာ ဆယ့်နှစ်၊ မောနေယျမှာ ခွန်)

လောကဓံ ၈ ပါး

လာဘော - လာဘ်ရခြင်း၊   အလာဘော - လာဘ်မရခြင်း၊
 ယသော - အခြံရံများခြင်း၊   အယသော - အခြံရံနည်းခြင်း၊
 နိဇ္ဇံ - အကဲ့ရဲ့ခံရခြင်း၊   ပသဇ္ဇံ - အချီးမွမ်းခံရခြင်း၊
 သုခံ - ချမ်းသာခြင်း၊   ဒုက္ခံ - ဆင်းရဲခြင်း၊
 (ဤလောကဓံရှစ်ပါးသည် ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းတွေ့ရသည်၊ မတုန်လှုပ်
 မစိုးရိမ်ရာ)

ရှင်ပြုနည်းအမျိုးမျိုး

ရာဟုလာရှင်ပြုပုံ

ရာဟုလာ မင်းသားကလေးသည် မြတ်စွာဘုရားထံ အမွေ
 တောင်းသောအခါ ကျောင်းတော်သို့ရောက်လျှင် အရှင်သာရိ
 ပုတ္တရာကို ခေါ်တော်မူ၍ သာရိပုတ္တရာ ရာဟုလာက အမွေတောင်း
 နေတယ်၊ လောကီအမွေတော့ မပေးတော့ဘူး၊ လောကုတ္တရာ
 အမွေပေးမယ်၊ ရှင်သာမဏေပြုပေးလိုက်ပါဟု မိန့်တော်မူသဖြင့်
 အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် သရဏဂုံပေး၍ ရှင်ပြုပေးခဲ့ပါသည်။

မင်းသားကလေးလို ဝတ်စားဆင်ယင်ထားပုံကလွဲလို့ သင်္ကန်း
 ပရိက္ခရာလဲမပါ၊ ဆွေမျိုးသားခြင်း အဆောင်အယောင်လဲ မပါဘဲ
 နဲ့ ရှင်ပြုခဲ့ပါသည်။

သုခသာမဏေ ဝနဝါသီတိဿ သာမဏေ

သုခသာမဏေ ဝနဝါသီတိဿ သာမဏေ ကလေးတွေ
 ရှင်ပြုပုံမှာ ကိုရင်ဝတ်ချင်သော သားဆန္ဒအတိုင်း ဆရာဘုန်းကြီး
 ကိုပင့်၍ ဆွမ်းကျွေးပြီး တပည့်တော်တို့၏ သားကလေး သင်္ကန်း

ဝတ်လိုသော ဆန္ဒရှိပါသဖြင့် ညနေကျတော့ ကျောင်းသို့ပို့ဆောင်
ပါမည်ဘုရားဟု လျှောက်ထားပြီး ဆွေမျိုးသားချင်းများနှင့် တိုင်
ပင်ကာ သားကလေးကို အဆင်တန်ဆာ အမျိုးမျိုး ပြင်ဆင်
ခြယ်သလျက် ချီးမြှောက်စရာရှိသမျှကို ယနေ့ အကုန်ချီးမြှောက်
မည်ဟုဆိုပြီး ခမ်းနားကြီးကျယ်သော အစီအစဉ်ဖြင့် ကျောင်း
တော်သို့ပို့၍ ဆရာဘုန်းကြီးက သင်္ကန်းဝတ်ပေးသည်။

ဉာတဧကသန္နိပါတာပေတွာ၊ ပုတ္တဿမေ ဂိဟိကာလေ
ကတ္တဗ္ဗကိစ္စိအဇ္ဇေဝကရိဿမ။ (ဓမ္မပဒ ၃-၆၀) . စံဝတိ

ဓမ္မာသောကမင်း

သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးသည် ညီတော် အိမ်ရှေ့မင်း
တိဿမင်းသား ရဟန်းပြုစဉ်က မင်းကြီးကိုယ်တိုင် အာသောကာရုံ
ကျောင်းတော်သို့ သွားသောလမ်းကို အမျိုးမျိုးတန်ဆာဆင်စေ၍
တိဿမင်းသားကိုလည်း နှစ်သက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော
ပွဲလမ်းသဘင်ဝင် အဝတ်တန်ဆာများ ဝတ်စားဆင်ပြင်စေပြီး
အဆောင်အယောင် အဆင်အပြင် အမျိုးမျိုးတို့ကို ဆင်ယင်ကိုင်
ဆောင်စေလျက် စစ်အင်္ဂါလေးပါးတို့ဖြင့် ခြံရံကာ အာသောကာရုံ
ကျောင်းတော်သို့ပို့ဆောင်၍ ရှင်ရဟန်းပြုခဲ့သည်။

ကုမာရံ ဆဏဝေသံ ဂါဟာပေတွာ အလင်္ကာတာယ
သေနာယပရိဝါရာပေတွာ ဝိဟာရံ နေသိ။ (ပါဠိ ၁-၄၁)

မြန်မာမင်းများ

သာသနာဒါယကာ မြန်မာမင်းများရှိစဉ်က ပထမစာတော်
ပြန်အောင်သည့် ရှင်လောင်းများ၊ ပထမကျော်အောင်သည့် ရှင်

လောင်းများကို မင်းညီမင်းသားတို့၏ အသွင်အပြင်၊ အိမ်ရှေ့မင်းတို့၏ အသွင်အပြင် ဝတ်စားဆင်ယင်စေ၍ ၎င်းတို့နှင့် ထိုက်တန်သော အဆောင်အယောင်များကိုလည်း အပ်နှင်းခဲ့ကြသည်။

ရှင်လောင်းလှည့်ပုံ

သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးသည် တိဿ အိမ်ရှေ့မင်းသားကို မင်းခမ်းမင်းနား အဆောင်အယောင်များဖြင့် ကျောင်းတော်သို့ ပို့ဆောင်သည်ကို အတုယူ၍ ရှင်လောင်းကလေးများကို မင်းညီမင်းသားများ ဝတ်စားဆင်ပြင်ပုံအသွင်၊ သမီး နားထွင်းကလေးများကို နန်းတွင်းသူ မင်းသမီးကလေးများ ဝတ်စားဆင်ပြင်ပုံအသွင် ဝတ်စားဆင်ပြင်စေ၍-

ရှင်လောင်းကလေးများကို ဆင်ယာဉ် မြင်းယာဉ် ဝေါထမ်းစင် စသည်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ နားထွင်းကလေးတွေကို လှည့်ယာဉ်ဖြင့်လည်းကောင်း အညာအရပ်ဒေသမှာ ယခုခေတ်တိုင်အောင် တတ်နိုင်လျှင် တတ်နိုင်သလို ဒေဝါဝင်း ရာဇာဝင်း ရှေ့ဝင်း နောက်ဝင်းခင်း၍ အတီးအမှုတ် အကအခုန်များဖြင့် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း ကန်တော့ပြီး မိဆိုင်ဘဆိုင်နတ်များ ပြသလျက် ရုပ်ရွာထဲသို့လှည့်ပြပြီး မဏ္ဍာပ်သို့ ပြန်ဝင်ကြလေသည်။

ရှင်လောင်းလှည့်ခြင်းအစ အာသင်္ကာ က

ရုပ်ရွာထဲကို ရှင်လောင်းလှည့်ပြရခြင်းရဲ့ အကြောင်းမှာ ဘုရားရှင်လက်ထက်က မောင်သမဏနဲ့ မယ်အာသင်္ကာတို့ ဇနီးမောင်နှံ ရှိခဲ့လေသည်။ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ကာမုပါဒါန်အားဖြင့် အစွဲအလမ်းကြီးခဲ့ကြလေသည်။ အဲဒီအစွဲအလမ်းကြီးနေမှုကို မောင်သမဏ၏ ဖခင်ဟောင်းဖြစ်ဖူးသော သိကြားမင်းကြီးက သိသဖြင့်

မောင်သမဏကို ဘယ်လိုချွတ်ရမလဲလို့ ကြံစည်စဉ်းစားနေလေသည်။ တစ်နေ့သောအခါ အကြံရပြီး ညချမ်းသောအခါ မယ်အာသင်္ကာ၏ အိမ်အောက်ကနေပြီး အာသင်္ကာရဲ့ လင်ငယ်ယောင်ဆောင်ကာ- ဟေ့ မယ်သင်္ကာ နင့်ယောက်ျား မောင်သမဏ မအိပ်သေးဘူးလား၊ အိမ်အောက်ကို ဆင်းခဲ့လေလို့ မောင်သမဏ ကြား၍ ထင်ယောင်ထင်မှားဖြစ်အောင် ပြောလိုက်လေသည်။

မောင်သမဏ ကြားလိုက်သောအခါ ဒေါသအမျက်ချောင်းချောင်းထွက်လျက် ရှူးရှူးရှဲရှဲ အိပ်ရာမှထထိုင်ပြီး လက်သီးလက်မောင်းတန်းကာ- ဟဲ့ မယ်သင်္ကာ မိန်းမယုတ်၊ နင်က ငါမရှိတုံး လင်ငယ်နေတာပေါ့လေ၊ အခု နင့်လင်ငယ်က အိမ်အောက်က လာခေါ်နေပြီ၊ ငါ့နားဆပ်ဆပ်ကြားတယ်၊ နင် ဘာပြောချင်သေးသလဲ၊ တော်ပြီ အယုတ်မ နင်နဲ့ တစ်သက်လုံးမပေါင်းတော့ဘူး၊ လွတ်ရာကျွတ်ရာ သင်္ကန်းဝတ်တော့မယ်ဟု ပြောဆိုကြိမ်းမောင်းလျက် ချစ်ခင်နှစ်သက် စွဲလန်းခဲ့သော မယ်အာသင်္ကာအပေါ် ယုံမှားသံသယဖြစ်ကာ ကြောက်ရွံ့စက်ဆုပ်သွားလေတော့သည်။

နောက်တစ်နေ့ တစ်ယောက်တည်း ကျောင်းတော်သို့သွား၍ သင်္ကန်းဝတ်လေတော့သည်။ အာသင်္ကာတို့အုပ်စု ကျောင်းတော်သို့ လိုက်သွားကြသည်။ မောင်သမဏ သင်္ကန်းဝတ်ထားသည်ကို တွေ့သောအခါ ဘုရားရှင်အား လျှောက်ထားတောင်းပန်လေသည်။ မြတ်စွာဘုရား အသက် ၂၀ ကျော်တဲ့ အမျိုးသားများဟာ ရည်းစားသော်လည်းကောင်း၊ မယားသော်လည်းကောင်း ရှိတတ်ပါသည် ဘုရား။ ရှိ မရှိ သိစေခြင်းငှာ ဝတ်စားပြင်ဆင်လျက် ဆင်ယာ၌၊ မြင်းယာ၌ စသည်စီးစေပြီး ရည်းစားရှိက ရွှေကြိုးဖြင့်တားစေ၊

မယားရှိက ငွေကြီးဖြင့်တားစေဟု ကြွေးကြော်ကာ ရွာထဲရပ်ထဲ သို့ လှည့်လည်ပြသစေ၍ ရွှေကြီးငွေကြီးတားမည့်သူမရှိမှ ရဟန်း ပြုပေးသင့်ပါသည်ဘုရားဟု လျှောက်ထားတောင်းပန်လေသည်။

သင်္ကန်းဝတ်သွားတဲ့ လင်တော်မောင် သမဏကိုလည်း သင်္ကန်းဝတ်လိုက တစ်ဝါ နှစ်ဝါကိုတော့ ခွင့်ပြုနိုင်ပါရဲ့၊ သုံးဝါ ဆိုလျှင်တော့ ခွင့်မပြုနိုင်တဲ့အကြောင်း အဆိုကလေးနဲ့ ချွဲနဲ့ကာ (တစ်ဝါဆိုလျှင် မယ်ဆိုင်းနိုင်ရဲ့၊ နှစ်ဝါဆိုလျှင် မယ်ဆိုင်းနိုင်ရဲ့၊ ....သုံးဝါဆိုလျှင်တော့ မဆိုင်းနိုင် သင်းပိုင်ကိုင်ကာ ချွတ်တော့မယ် လေ ....) ဟုဆိုလိုက်သောအခါ နောက်ပါအသိုင်းအဝိုင်း ကလ သားများက အာသင်္ကာရေ ဆွဲဆွဲ၊ အာသင်္ကာရေ ဆွဲဆွဲဟု အာ သင်္ကာကို အားပေးကြသောကြောင့် ဆွဲဆွဲ ကနေ ခွဲခွဲဟု၎င်း၊ မောင်သမဏက အိုး-ငါ့လာမပြောနဲ့၊ အိုး-ငါ့လာမပြောနဲ့ဟု တားမြစ်သောကြောင့် အိုး ကနေ သျှိုးဟု၎င်း ရတုများဖြင့် ရပ်ထဲရွာထဲ ရှင်လောင်းလှည့်ရပုံအစီအစဉ် ဖြစ်ပေါ်လာလေသည်။

အာသင်္ကာဇာတ်၊ အဝါရီယဝဂ်၊ ၅၅၀ ဇာတ်(တတိယတွဲ)ကိုမှီငြမ်း သရုပ်ဖော်ထားပါသည်။

ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်

ယခုတိုင် အညာအရပ်ဒေသ တောလက်ကျေးရွာများမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာလူမျိုးတို့၏ ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်ဖြစ်တဲ့ ရှင်လောင်းလှည့်ပုံ အစဉ်အလာဟာ ရှိနေသေးသည်။ မန္တလေး တိုင်း၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းများမှာ သားကလေးတွေ တစ်သက်တစ်ခါ ရှင်ပြုရတာမို့ ရွှေထီးဆောင်း သားလေး၊ ဘိသိက်သွင်းခံ သား ကလေးတွေဖြစ်စေရန် မဏ္ဍာပ်ထိုးခြင်း၊ ဆိုင်းဝိုင်းသွင်းခြင်း၊ အဘိသိက်သွင်းခြင်း၊ ယာဉ်စီး၍ ရှင်လောင်းလှည့်ခြင်း၊ ဗျိုဟစ်၍ ရွာလုံးကျွတ် မီးခိုးတိတ် စတုဒိသာ ကျွေးမွေးခြင်း စသော ကြီး ကျယ်ခမ်းနားသော ရှင်ပြုပွဲကြီးများ ပြုလုပ်လျက်ရှိသေးသည်။

ရှေ့နောက်စင်ပုံ

ရှင်လောင်းလှည့်ရာ၌ ရှေ့ဆုံးက အာရုံဝတ်အသင်း၊ ထို့နောက်က တံခွန် ကုက္ကာ၊ မြလေးပွား ကြိုင်း သိုင်း ယပ်ကိုင် သမား၊ နောက် ငွေဖလားနှင့် ပေါက်ပေါက်ကြံ၊ ဘုရားရုပ်ပွားတော်၊ ကံဆောင်အိုးရွက်၊ ကန်တော့ပွဲ၊ ရေအိုးလေးများကိုင်၊ ရွှေသင်္ကန်း၊ ကွမ်းတောင်ပန်းတောင်၊ ပိဋကတ်သုံးပုံ၊ အမျိုးသား ငွေဖလားပိုက်၊ အလှူဒကာ သပိတ်လွယ်၊ အလှူအမ သင်္ကန်းပိုက်၊ ရှင်လောင်းများ မြင်းစီး ရွှေထီးဆောင်း၊ ရတုဆို သျှိုးလိုက်၊ ဆိုင်းသမား၊ လှူဖွယ်ပစ္စည်းကိုင်သော အမျိုးသမီးများ၊ လှည့်ယာဉ် စီး နားထွင်းများ၊ ဒိုးပတ်ဝိုင်း။ မြို့ကြီးများမှာတော့ တတ်နိုင်လျှင် တတ်နိုင်သလို ဒေဝါဝင်း၊ ရာဇာဝင်းများဖြင့် ခမ်းခမ်းနားနား ပြုလုပ်ကြသည်။

ဘုရားပင့်

ဘုရားကိုပင့်ပြီး မဏ္ဍာထပ်ထဲမှာ သီတင်းသုံးစေသောကြောင့် ဘုရားပင့် ရှင်လောင်းလှည့်ဟု ဆိုကြသည်။ ဘုရားအမျိုးရှိသော သံဃာတော်များ သီတင်းသုံးရန် ကျောင်းအဖြစ် မဏ္ဍာပ်ကို ဆောက်လှူသည်။ သာသနာပိုင်တဲ့အတွက် မာရ်နတ်ကိုတားရာ ဌာန ဖြစ်သောကြောင့် မာရ်တား၊ တစ်နည်း ရည်းစား မယား ရှိပါက သာသနာပိုင် မဏ္ဍာပ်ထဲ မဝင်ရောက်မီ မဏ္ဍာပ်အစမှ ရွှေကြိုး ငွေကြိုးဖြင့်တားကြသောကြောင့် ကိလေသမရှိ တားသောကြောင့် မရှိတား၊ ၎င်းမှ မဏ္ဍာပ် ဖြစ်လာသည်တဲ့။ ယခုခေတ်မှာလည်း အပ်ချည်နဲ့တားခြင်း၊ လက်ချင်းယှက်တားခြင်း၊ တဘက်ဖြင့်တားခြင်း စသောနည်းမျိုးစုံဖြင့် တားကြ၍ အလှူဒကာ ဒကာမများထံ လက်ဖက်ရည်ဖိုး တောင်းကြသည်။

သိုင်း ကြိုင်း ကိုင်ပုံ

သီတင်းကျွတ် လပြည့်နေ့ ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ် တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှ သံဃ်ဿနဂိုရ်ပြည်သို့ ဆင်းကြွလာသော အခါ မင်းခမ်းမင်းနားဖြစ်သော သိုင်း၊ ကြိုင်း၊ ယပ်၊ တံခွန်၊ ကုက္ကာ၊ မြလေးပွား စသော ပူဇော်ဖွယ်များဖြင့် ပူဇော်ကြသောကြောင့် သိုင်း စသည်ကိုင်ကြသည်။

ဝိသာခါ ကျောင်းအစ်မကြီးသည် အယူမတူသော ယောက္ခမကြီးများ ကြည်ညိုလာစေရန် အဓိဋ္ဌာန်၍ မိမိအိမ်ကနေ ပေါက်ပေါက်ကို မြှောက်ကြီခါ ဘုရားပင့်သည်ကို အကြောင်းပြု၍ ပေါက်ပေါက်ကြီကြသည်။ ဟေဓိပင်ရင်း၌ မာရ်နတ်၏လက်နက်များ ပန်းပေါက်ပေါက်ဖြစ်သောကြောင့်လည်း အောင်ပန်းအနေဖြင့် ကြီကြအံ့ဟူသည်။

မြတ်စွာဘုရား တာဝတိံသာနတ်ပြည် မယ်တော်မိနတ်သားအား အဘိဓမ္မာတရားဟောစဉ် ရေပြည့်အိုး ဥပမာပြု၍ ပဋ္ဌာန်းဆက်သွယ်နည်းဖြင့် အတိတ်ကံကိုဆောင်၍ ဟောသောကြောင့် အတိတ်ကံဆောင်အိုး ထားရသည်။

အုန်းသီး ငှက်ပျောသီး

ရှေးက ဘုရင်တစ်ပါး သမင်လိုက်ထွက်သောအခါ အိပ်လိုသောဆန္ဒရှိသဖြင့် သစ်ပင်တစ်ပင်အောက်မှာ သစ်သီးတစ်လုံးတွေ့လေရာ ခေါင်းအုံးအိပ်ပြီး အိပ်ရာမှနိုး၍ ရေသောက်လိုသောကြောင့် ဟိုဟိုဒီဒီ ရေကိုလိုက်ရှာရာတွင် သစ်ပင်ပေါ်မှာ ငှက်ကလေးက အသင်မင်းကြီး ခေါင်းအုံးအိပ်တဲ့ အသီးထဲမှာ ရေရှိပါသည်။ ခွဲ၍ သုံးဆောင်ပါ။ ဆာလောင်မွတ်သိပ်ပါလျှင် ဟို

အပင်အခိုင်မှ ဆွတ်၍ စားတော်ခေါ်ပါဟု ငှက်ကပြောသောကြောင့် ငှက်ပျောသီး၊ ခေါင်းအုံးအိပ်လို့ အုန်းသီးဟု အမည်တွင်သည်။

ကန်တော့ပွဲဖြစ်ပုံ

ဘုရင်ကြီးက ထိုအုန်းသီးနှင့် ငှက်ပျောသီးများကို နန်းတော်သို့ယူဆောင်၍ ဘယ်ညာ လက်နှစ်ဖက်ပေါ်တွင် ငှက်ပျောနှစ်ဖီးတင်ကာ အလယ်က အုန်းသီးထားပြီး မယ်တော်၊ ခမည်းတော်ကြီးများအား ပူဇော်ကန်တော့သောကြောင့် ကန်တော့ပွဲ ဖြစ်လာလေသည်။ ထို့ကြောင့် ငှက်ပျော ထွာဆိုင်နဲ့ဆိုပြီး အညာအရပ်ဒေသများမှာ ကန်တော့ပွဲများကို ငှက်ပျောနှစ်ဖီး၊ အုန်းတစ်လုံးနှင့် ပြင်ကြသည်။ ယခုနောက်ပိုင်းမှာ ရတနာသုံးပါးပွဲ သုံးဖီး၊ သာသနာငါးထောင်ပွဲ ငါးဖီးထား၍ ပြင်ကြသည်။

ဘိသိက်ဆရာကြီး ဦးသန်းမောင် မှ

ဤရှင်လောင်းလှည့်ခြင်းအစ အာသင်္ကာမှစ၍ ကန်တော့ပွဲဖြစ်လာပုံတိုင်အောင် အစီအစဉ်များသည် စစ်ကိုင်းမြို့အနောက်မအူပင်ကျေးရွာနေ အသက် (၇၈) နှစ်ရှိ ဘိသိက်ဆရာကြီး ဦးသန်းမောင်၏ ပြောပြချက်အရ ဘိသိက်ဆရာကြီး ဦးဩဘာတို့ထံမှ ဆရာစဉ်ဆက် ဘိသိက်သွင်း ရှင်လောင်းလှည့် အခမ်းအနား အစီအစဉ်ဖြစ်ကြောင်း ယနေ့ခေတ်တိုင် လက်တွေ့သာဓကမျက်မြင်ပြုလုပ်လျက်ရှိသောကြောင့် ဗဟုသုတဖြစ်စေရန် ထည့်သွင်းရေးသားလိုက်ပါသည်။

မှန်နန်းရာဇဝင်

အတိအကျ ကျမ်းကြီးကျမ်းငယ် အထောက်အထား မရှိသော်လည်း ပါးစပ်ရာဇဝင်၊ ရာဇကထာခေါ် ရာဇပုံ၊ ကထာစာပေ၊ ပုံစာပေများကို ယုတ္တိတန်သော မတန်သော အရိုးများသော ချေးခါးသောလုပ်၍ ဖျောက်ဖျက်မပစ်သင့်ပေ။ ဤသို့သောရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ရာဇပုံကလေးများကို ထိန်းသိမ်းထားလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု မှန်နန်းရာဇဝင် နိဒါန်းမှာ ဦးဆန်းထွန်း အမှာစာရေးထားသောအတိုင်းပင်တည်း။

ဇေတဝန်ကျောင်း ရေစက်ချပွဲ

အနာထပိဏ်သူဌေးကြီး ဇေတဝန်ကျောင်း ရေစက်ချပွဲဇော်ပွဲမှာ သားကလေးကို သူဌေးသား ငါးရာနှင့်တကွ အဆင်းငါးမျိုးရှိသော အဝတ်တန်ဆာများဝတ်ဆင်လျက် တံခွန်ငါးရာ ကိုင်ဆောင်၍ ရှေ့ဆုံးမှလည်းကောင်း၊ ထို့နောက် မဟာသုဘဒ္ဒါ၊ စူဠသုဘဒ္ဒါ သူဌေးသမီး နှစ်ယောက်တို့က သူဌေးသမီး အရံ ငါးရာတို့ဖြင့် ရာပြည့်အိုးငါးရာ ဆောင်၍လည်းကောင်း၊ ထို့နောက် သူဌေးကတော်ကြီး ပုညလက္ခဏာဒေဝီသည် သူဌေးကတော် ငါးရာနှင့် နံ့သာရေထည့်သော ရွှေခွက်ငါးရာ ကိုင်ဆောင်၍လည်းကောင်း၊ ထို့နောက် အနာထပိဏ် သူဌေးကြီးသည် သူဌေးငါးရာနှင့် ဘုရားကို ပင့်ဆောင်သည်။ (သူဌေးကြီးတို့မှာ ဘာကိုင်ဆောင်သည်ဟု မပါ) သူဌေးကြီးတို့က ရှေ့မှပင့်ဆောင်၍ ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော်များက နောက်မှကြွတော်မူသည်။ (ဇာတ်သန္တိကေနိဒါန်း)

မုန့်ဖြူမုန့်နီ ဖြစ်ပေါ်လာပုံ

ဗိန္ဒုသာရမင်းကြီး၏ သုဓမ္မာမိဖုရားသည် ပဋိသန္ဓေရှိလျှင် ခြေတစ်ဖက်ဖြင့် လ ကို၊ ခြေတစ်ဖက်ဖြင့် နေ ကို နှင်းလျက် ကြယ်ကို စားလို၏။ ကောင်းကင်က တိမ်လွှာကို စားလို၏။ မြေ၌ တီကို စားလို၏။ မြေ၌ပေါက်သော သစ်ပင်တို့ကို စားလို၏။ ချင်ခြင်းဖြစ်၍ ထိုချင်ခြင်းပြေစေရန် လ-နေ ပုံသဏ္ဌာန် မုန့်ဆီကြော် အဖြူ အနီ၊ ကြယ်ပုံ မုန့်လုံးများ၊ တိမ်လွှာပုံ အတွန့်အတက်မုန့်များ၊ တီ-ပုံ မုန့်တီ မုန့်ရှဉ့်၊ မုန့်ဗိုင်းတောင့် ကတွတ်မို့ စတုမဉ္ဇူမုန့် သစ်ပင်ပုံ အခက်အခက်မုန့်မျိုး (နေဇာ မြက်) ပြုလုပ်စားစေသောအခါ ချင်ခြင်းပြေလေသည်။ ဤသားတော်ကလေးသည် နေလို လလိုထင်ရှား သြဇာအာဏာကြီးမားသော သာသနာပြုမင်း ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု မင်းဆရာ စရဏာဇီဝက က ဟောလေသည်။ ကိုယ်ဝန်ရင့်သောအခါ သီရိဓမ္မာသောက မင်းသားကလေး ဖွားမြင်လေသည်။ သီရိဓမ္မာသောကမင်း ဘုန်းတန်ခိုး အာနုဘော်ကြီးသကဲ့သို့ မိမိတို့ သားကလေးတွေ ဘုန်းတန်ခိုး အာနုဘော်ကြီးစေရန် ရှင်ပြုသောအခါ မုန့်ဖြူ မုန့်နီ မုန့်လုံး မုန့်တီများ ပြုလုပ်ပြီး ဘုရားကိုကပ်လှူခြင်း၊ သံဃာတော်များလှူခြင်း၊ ဧည့်ပရိသတ်များ ဝေငှကျွေးမွေးခြင်း ပြုလုပ်ကြသည်။ တောလက်ကျေးရွာတွေမှာ ရှင်ပြုအလှူပွဲ ကျင်းပလျှင် မုန့်ဆီကြော်ကို မပါမပြီး အမြတ်တနိုး အဓိကထား၍ တစ်တင်း နှစ်တင်း ကုန်သည်တိုင်အောင် ကြော်လှော်ပြုလုပ်ကြလျက် ဧည့်ခံကျွေးမွေး ဝေငှလက်ဆောင်ပေးကြသည်။ (မှန်နန်း ဒုတွဲ နှာ-၉၄)

သီရိဓမ္မာသောကမင်း ရည်ရွယ်ချက်

- ၁။ ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော်များ ယာယီကျောင်းအမှတ် ဖြင့် သီတင်းသုံးရန် တင့်တယ်လှပသောမဏ္ဍာပ် ပြုလုပ်သည်။
- ၂။ မင်္ဂလေးပါး ရည်ရွယ်၍ ကွမ်းတောင် ပန်းတောင် လေးခု ထားသည်။
- ၃။ ဖိုလ်လေးပါး ရည်ရွယ်၍ ကနက္ကဒဏ် ထီးဖြူလေးစင်း ထားသည်။
- ၄။ မီးတစ်ဆယ့်တစ်ပါး ငြိမ်းအေးစေခြင်းငှာ ရေချမ်းအိုး (၁၁) လုံး ထားသည်။
- ၅။ သုံးဆယ့်တစ်ဘုံ ဝဋ်အနှောင်အဖွဲ့မှ ကင်းလွတ်စေရန် ပရိတ် ချည် (၃၁) ပင် ထားသည်။
- ၆။ ဗောဓိပက္ခိယတရား ၃၇ ပါးရည်၍ ဖယောင်းတိုင် ၃၇ တိုင် ထားသည်။
- ၇။ ဃဋိကာရ ဗြဟ္မာမင်းကြီး ကြာသင်္ကန်းကပ်သောကြောင့် ကြာသင်္ကန်းထားသည်။
- ၈။ ဒိဋ္ဌိ ၆၂ ပါး ကင်းလွတ်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ တံခွန် ကုက္ကား မုလေးပွား ကြက်လျာ ၆၂ ခု ထားသည်။
- ၉။ ကစ်ထောင့်ငါးရာ ကိလေသာကုန်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ရေပန်း ကုန်းပန်း ၁၅၀၀ ထားသည်။
- ၁၀။ သာသနာတော်ကြီး၏ သန့်ရှင်းဖြူစင်ခြင်းကိုရည်၍ ဖြူသော အဝတ်အထည် (ပိတ်ဖြူ) လှူသည်။ ဆံချသောအခါ ပိတ် ဖြူဖြင့်ခံခြင်း၊ ဝတ်အသင်းသားများ ပိတ်ဖြူဝတ်ခြင်း။
- ၁၁။ သာသနာတော် တည်တံ့ခိုင်ခန့်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ လာ သောပရိသတ်တို့ကို သရဏဂုဏ်သီလ ခံယူစေတော်မူသည်။

မင်းခိုချည်

ဧကနိပါတ် တေလပတ္တဇာတ်၌ ဘုရားအလောင်း ဗာရာဏသီပြည်မှ တက္ကသိုလ်ပြည်သို့ သွားသောအခါ ဘီလူးဘေးအန္တရာယ်များသောကြောင့် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အရှင်မြတ်များက ပရိတ်ချည်၊ ပရိတ်သံများ အဆောင်အဖြစ် ပေးလိုက်လေသည်။ ထိုပရိတ်ချည် ပရိတ်သံ၏ တန်ခိုးတေဇော် အာနုဘော်ကြောင့် ဘီလူးဘေးအန္တရာယ်မှ ကင်းလွတ်မြောက်ပြီး တက္ကသိုလ်ပြည်၌ မင်းဖြစ်လေသည်။ ဤသာဓကများကို ထောက်ဆ၍ မင်းများ မှီခိုရသောချည် ဖြစ်သောကြောင့် မင်းခိုချည်။

မင်းကိုယ်ချီ-ချည်

သုဝဏ္ဏဘူမိသို့ အရှင်သောဏထေရ်၊ အရှင်ဥတ္တရထေရ်တို့ သာသနာပြု ရောက်သောအခါ ဘီလူးတို့ရန်ကို နှိမ်နင်း၍ ဘေးရန်ကင်းရန် ပရိတ်ရွတ်ဖတ်ပေးပြီး ထန်းရွက်၊ စလူရွက် စသည်တို့၌ မထေရ်တို့ဖန်ဆင်းပေးသော မနုဿိဟရုပ်ကိုရေးပြီး သူငယ်တို့ခေါင်းမှာ စွပ်စေသည်ဟု သာသနာဝံသပ္ပဒီပိကာ၌ ဆိုသည်။ (နှာ-၄၂) ရှေးမင်းများ နန်းတွင်း ပရိတ်တော်နာဆောင်၌ ဆရာတော်ကြီးများ ပရိတ်ရွတ်ပြီး ဘေးအန္တရာယ်ကင်းစေရန် ပရိတ်ချည်ကို မင်းသား မင်းသမီးကလေးတွေရဲ့ကိုယ် လည်မှာ စွပ်ပေးသောကြောင့် မင်းကိုယ်ချီ-ချည်။

မှန်ကူချည်

ပရိတ်ရွတ်ထားသောချည်ကို ပရိတ်ချည်၊ ကိလေသာမာရ်ကို အောင်မြင်စေနိုင်သောကြောင့် အောင်ချည်၊ “မြင့်မြတ်သော

ချည် ဖြစ်သောကြောင့် မှန်ကူချည်” မကုဋမကို နှ့်မှန်ကူ-မြတ်
သောနဖူး၌ အပျောက်အပျောက် ခြယ်ထားသည်ကို မှန်ကူဟု
ဆိုသည်။ (နှာ-၁၂၁ မင်းခိုချည် စသည် စံဝတီရှင်ကျင့်ဝတ်မှ)

သက္ကရာဇ် ၉၉၅ ခု၊ သာလွန်မင်းတရားလက်ထက် လေး
ထပ်ဆရာတော်ကြီးက ရဟန်းတစ်ပါးအား ပရိတ်ရွတ်ပြီးသော
ချည်များကို မင်းသား မင်းသမီးများလည်မှာ စွပ်ပါလောဟု ပရိ
သတ်ရှေ့တွင် မိန့်ဖူးကြောင်း စာတန်းရှိသည်။ ထို့ကြောင့် မင်း
ကိုယ်ချည်ဟု ဆိုသည်။

တစပဉ္စကမ္မဋ္ဌာန်းပွားများပုံ

ရှင်လောင်း ရဟန်းလောင်းများ ဆံချ ခေါင်းရိတ်သောအခါ
တစပဉ္စကမ္မဋ္ဌာန်း ပွားများဆင်ခြင်ရတယ်။ ဥဒ္ဓိပါဒကလာ အစော
ကေသမတ္တကာ ဆိုတဲ့အတိုင်း မိမိရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကို အာရုံပြု၍ ရှာ
ဖွေကြည့်ပါ။ မိမိခန္ဓာကိုယ်ရဲ့ အထက်ဆုံးမှာ ဆံပင် ရှိပါတယ်။
အောက်ဆုံးမှာ ခြေဖဝါးပြင် ရှိပါတယ်။ ဤခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို
ဆံပင် မွေးညှင်းစတဲ့ ၃၂ မျိုးဖြင့် စုပေါင်းတည်ဆောက်ထားတဲ့
ခန္ဓာကိုယ်ကြီး ဖြစ်ပါတယ်။

ကေသာကနေ တစောအထိ ငါးခုရှိလို့ တစပဉ္စလို့ ခေါ်
တာပါ။ အဲဒီ ဆံပင်၊ မွေးညှင်း၊ ခြေသည်းလက်သည်း၊ သွား၊
အရေထူ အရေပါးတွေကို လူတွေက သာယာနှစ်သက် မြတ်နိုးတွယ်
တာနေကြပါတယ်။ သာယာနှစ်သက်လို့ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း အချိန်
မရွေး ဘီးကလေး အမြဲဆောင်ထားပြီး မှန်ကလေးကြည့်ကာ
ကြည့်ကာ ခေါင်းကလေးဖိုးလိုက်၊ သွလှိုက်၊ ခေါင်းလိမ်းဆီကလေး
လိမ်းလိုက်နဲ့ ပြင်လို့ ဖြီးလို့လိမ်းလို့ကို မပြီးနိုင်ဘူး၊ အားမရနိုင်

ဘူး။ ဆံရိတ် ကတုံးတုံးရမှာမို့ ဆံပင်ကလေးကို နှမြောပြီး တချို့က သင်္ကန်းဝတ်ရမှာ ကြောက်ပြီးနေကြတယ်။ အဲသလောက် ဆံပင်ကို အမြတ်တနိုးထားပြီး နှစ်သက်တွယ်တာနေကြတယ်။ အဲဒါ မဆင်ခြင်တတ်သေးလို့ပါ။

သေသေချာချာ ဆင်ခြင်ပြီးကြည့်တဲ့အခါ ဆံပင်ဟာ အလွန် ဝာရာ စက်ဆုပ်ဖွယ်၊ ရွံရှာဖွယ် မသတိစရာကောင်းတဲ့ အရာဝတ္ထု တစ်ခုပဲ။ ဥပမာကြည့်လေ၊ မြိန်မြိန်ရှက်ရှက် မိမိစားနေတဲ့ ထမင်း ဟင်းပွဲထဲကို မိမိရဲ့ဆံပင်တွေကို ကတ်ကြေးနဲ့ညှပ်ပြီး တစ်ယောက် သောသူက နောက်ပြောင်ပြီး ထည့်ကြည့်လိုက်စမ်းပါ။ အဲဒီ မွန် မြတ်တဲ့ ထမင်းဟင်းကို စားချင်သေးရဲ့လား။ ဆံပင်ညှီတွေ ပါ နေတဲ့ ထမင်းဟင်း ဘယ်သူမှ မစားချင်ကြဘူး။ အဲဒါ ဘာဖြစ် လို့ မစားချင်တာလဲ၊ ကိုယ့်နှစ်သက်မြတ်နိုးတဲ့ ကိုယ့်ဆံပင်ပဲ စားလိုက်ပေါ့၊ အခု မစားဘူး၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာလို့မစားတာ သေချာ တာပေါ့။ ဆံပင်ရဲ့ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ကောင်းပုံ။

မျက်ခုံးမွေး မျက်တောင်မွေးတွေကိုလည်း နည်းအမျိုးမျိုးနဲ့ ခြယ်သနေကြတာပဲ။ ခြေသည်း လက်သည်းတွေကိုလည်း အရှည် ကြီးတွေထားပြီး အလှအပ ဆေးခြယ်သနေကြတာပဲ။ သွားတွေ ကိုလည်း အမြတ်တနိုး ပြုပြင်နေကြတာပဲ။ အသားအရေတွေကို လည်း ချောမောလှပအောင် သနပ်ခါးပေါင်ဒါ မိတ်ကပ် အလှဆီ စသည်တို့ဖြင့် နေ့စဉ် ပြုပြင်နေကြတာပဲ။ အဲဒီ မိမိတို့ နှစ်သက် မြတ်နိုးနေတဲ့ အမွေး၊ ခြေသည်းလက်သည်း၊ သွား၊ အရေတွေကို မိမိစားနေတဲ့ အစားအစာ ထမင်းပွဲဟင်းပွဲထဲ ထည့်ကြည့်ပါလား။ ဘယ်သူမှ မစားကြဘူး။ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ကောင်းလို့ပါပဲ။

တကယ်တော့ ခန္ဓာကိုယ်တစ်ခုလုံးကို ကြည့်လိုက်လျှင် မျက်ချေး၊ နှပ်၊ တံတွေး၊ သွေး၊ ပြည်၊ ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ် စသည်တို့ လှောင်ထားတဲ့ ပုပ်သိုးညှိနံနေတဲ့ ကျင်ကြီးအိုး ကျင်ငယ်အိုးကြီးနဲ့လည်း တူပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ ပါးစပ်ပေါက်ကနေ အသီးအရွက် ဟူသမျှ အကုန်စားမျှိုထားတာမို့ အငွေ့တထောင်းထောင်းထနေတဲ့ အမှိုက်ပုံကြီးနဲ့လည်း တူပါတယ်။ ပြီးတော့ ပါးစပ်ပေါက်ထဲမှာ ကျွဲသေကောင်၊ နွားသေ၊ ဝက်သေ၊ ဆိတ်သေ၊ ဘဲသေ၊ ကြက်သေ၊ ငှက်သေ၊ ငါးသေကောင် စတဲ့ အကောင်ပေါင်းစုံ မြုပ်နံထားတဲ့ သချိုင်းသုဿန်ကြီးနဲ့လည်း တူပါတယ်။

အဲသလို မိမိရဲ့ခန္ဓာကိုယ်ကို စူးစိုက်ကြည့်ပြီး တစပဉ္စကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ကောင်းပုံ ထင်လာ မြင်လာအောင် ဆံချခေါင်းရိတ်လို့ မပြီးမချင်း အဖန်ဖန်အထပ်ထပ် ပွားများ ဆင်ခြင်နေရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ရှေးက သောပါက သာမဏေ၊ သုခ သာမဏေ၊ ပဏ္ဍိတ သာမဏေလေးတွေဟာ ဆံချ ခေါင်းရိတ်ပြီးတဲ့အဆုံး ရှေးရှေးက ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းခဲ့ဖူးတဲ့ ပါရမီအဟုန်ကြောင့် ရဟန္တာကလေးတွေ ဖြစ်သွားခဲ့ကြပါတယ်။ ယခုလည်း ရှင်ရဟန်းပြုကြတဲ့ ရှင်လောင်း ရဟန်းလောင်းတွေ ပါရမီမြောက်အောင် လေးလေးစားစား ပွားများဆင်ခြင်အပ်လှပေသတည်း။

ခေါင်းတုံးရခြင်းအကျိုး

ခေါင်းတုံးလိုက်သဖြင့် ဆံပင်အပေါ် သာယာနှစ်သက်ခြင်း တဏှာကို ပယ်ရခြင်းအကျိုး၊ ခေါင်းဖြီး ဆီလိမ်း ခေါင်းလျှော် ဆံထုံး ဆံကျစ် ဆံညှပ်ရခြင်းစသော ပြုဖွယ်ကိစ္စများ မရှိသဖြင့် ချမ်းသာစွာ တရားနှလုံးသွင်းချိန်ရရှိခြင်းအကျိုးများ ရှိသည်။

ဖန်ရည်ဆိုးသော သင်္ကန်းအကျိုး

ဖန်ရည်ဆိုးသောသင်္ကန်းကို ဝတ်ရုံရသဖြင့် စိတ်တည်ငြိမ်ခြင်း၊ အကြောင် အကျား ဝတ်သောလူတို့သည် အဝတ်အစား အပေါ် တတ်နှစ်သက်ကြသလို သင်္ကန်းအပေါ် တတ်နှစ်သက်မှု မရှိခြင်း၊ အညစ်အကြေး အပေအတေခံခြင်း၊ ဖြတ်စပ်ချုပ်ထားသဖြင့် အတွေ့အားဖြင့် သာယာမှုမရှိခြင်း၊ ခိုးသူများ မနှစ်သက်ခြင်း၊ အရဟတ္တဇေ ဟူသော ဈာန် မဂ်ဖိုလ် ရခြင်းအကျိုးများ ရှိသည်။

ပုတီးစိပ်ပုံ

ပုတီးစိပ်တဲ့အခါ မိမိရဲ့ရှေ့တည့်တည့်မှာ ဘုရားရှင် ကြွရောက် နေတော်မူပုံကို အာရုံပြုထားပါ။ ပြီးတော့ အာရုံ ထင်လာတဲ့အခါမှ ဘုရားဂုဏ်တော် ကိုးပါးတို့တွင် မိမိနှစ်သက်တဲ့ ဂုဏ်တော်တစ်ပါးပါးဖြစ်စေ၊ ကိုးပါးလုံးဖြစ်စေ ပုတီးစိပ်ပါ။

အရဟံ ပုတီးတစ်လုံး၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ပုတီးတစ်လုံး စသည် သို့မဟုတ် အရဟံ တစ်လုံး၊ အရဟံ တစ်လုံး၊ အရဟံ တစ်လုံး ဤသုံးမျိုးကို နံနက် ၃ ခေါက်၊ နေ့ ၃ ခေါက်၊ ည ၃ ခေါက် မှန်မှန်စိပ်လျှင် အလိုဆန္ဒပြည့်ဝသည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။

၁။ နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ တစ်လုံး

၂။ ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ-တစ်လုံး၊ ဓမ္မံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ-တစ်လုံး၊ သံဃံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ-တစ်လုံး၊ (ဒုတိယ၊ တတိယ - ခဏှာ)

၃။ နာမရူပံ အနိစ္စံ-တစ်လုံး၊ နာမရူပံ ဒုက္ခံ-တစ်လုံး၊ နာမရူပံ အနတ္တံ-တစ်လုံး

မိမိတို့နှစ်သက်ရာ တစ်ခုခုကို စွဲစွဲမြဲမြဲစိပ်ပါ။ ဒါမှမဟုတ် သွားတိုင်းလာတိုင်း စားတိုင်း အိပ်တိုင်း စိတ်ထဲက နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်နေပါ။ အားလုံး အကျိုးရှိပါသည်။

စိပ်ပုတီး မရှိ

ဗုဒ္ဓသာသနာမှာ စိပ်ပုတီးခွင့်ပြုထားတာ မရှိပါ။ လောကီ ဆရာများ ဂါထာ မန္တာန် မန္တရား ရွတ်ဖတ်မန်းမှုတ်တဲ့အခါ (၃၇) အုပ် မန်းရမည်၊ တစ်ထောင် မန်းရမည် စသည် ရွတ်ဖတ် တဲ့အခါ တစ်ပုဒ်ဆုံးလျှင် တစ်လုံး၊ တစ်ခေါက်ဆုံးလျှင် တစ်လုံး မှတ်သားလွယ်ကူစေရန် ဇေယျဝေါ ရေတွက်စိပ်ရာမှ စိပ်ပုတီး ဖြစ်လာသည်ဟု ဆိုကြသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် ဘုရားဂုဏ်တော် များ ပွားများဆင်ခြင်ရာ၌လည်း ဂုဏ်တော် တစ်ထောင်၊ တစ် သောင်း စသည် မှတ်လို့လွယ်ကူပြီး ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါတရား ပိုမို ထက်သန်ကာ တစ်နာရီ နှစ်နာရီတိုင်အောင် စိတ်၏ငြိမ်သက် တည်ကြည်မှု၊ သမထလုပ်ငန်းများ လုပ်နိုင်၍ တဒင်္ဂနှစ်သက်ဝမ်း မြောက် ငြိမ်းအေးချမ်းသာသော အကျိုးများ ခံစားရရှိကြလေသည်။

ရှေးဆရာတော်ကြီးများ

ရှေးဆရာတော်ကြီးများက စိတ္တံ ပါတိ ရက္ခတိတိ စိပ်ပုတီး၊ စိတ္တံ စိတ်ကို၊ ပါတိရက္ခတိ - စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းတတ်၏။ ဣတိတဿာ - ထို့ကြောင့်၊ စိပ်ပုတီး-စိပ်ပုတီး မည်၏ဟု ဝိဂ္ဂဟ ပြုကြသည်။

စိပ်ပုတီးအကျိုး

ဟတ္ထေ သီသေ ဂီဝါ မုခေ၊ ဂေဟေ စ လဂ္ဂိတော နရော။
သတကပ္ပသဟဿာနိ၊ ဒုဂ္ဂတိ နသောဂစ္ဆတိ။

ဘုရားဂုဏ်တော်ကို အာရုံပြု၍ လက်ထဲမှာ ကိုင်ဆောင်ထားသော်လည်းကောင်း၊ ဆံထုံးဦးခေါင်းမှာ ရစ်ခွေထားသော်လည်းကောင်း၊ လည်ပင်းမှာ ဆွဲကြိုးကဲ့သို့ ဆွဲထားသော်လည်းကောင်း၊ မြင်လောက်တဲ့ မျက်နှာမူရာအရပ်၌သော်လည်းကောင်း၊ မြင်နိုင်တဲ့ မျက်နှာစာ အိမ်တစ်နေရာရာ၌သော်လည်းကောင်း ဂုဏ်တော်ပုတီးကို ဆွဲထားသောသူသည် ကမ္ဘာတစ်သိန်း ကာလပတ်လုံး အပါယ်မလား မကျရောက်နိုင်ဟု ရှေးပညာရှင်များ ရေးသားထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဂုဏ်တော်၏ အကျိုးပြ ဖြစ်ပေသည်။

ပုတီး ၁၀၈ လုံးထားပုံ

ဆပညာသ ဗုဒ္ဓဂုဏ်၊ အဋ္ဌဝိသတိ ဓမ္မဂုဏ်။

စတုဝိသတိ သံဃဂုဏ်၊ ဣဒံ ဓမ္မဿ လက္ခဏံ။

ဘုရားဂုဏ်တော် ၅၆ ပါး၊ တရားဂုဏ်တော် ၂၈ ပါး၊ သံဃဂုဏ်တော် ၂၄ ပါး အမှတ်အသားထား၍ ၁၀၈ လုံးထားသည်ဟု ဆိုကြသည်။

တချို့က ၁၀၈ ကွက် စက်လက္ခဏာဟူ၍၎င်း၊ ဂြိုဟ်သက် ၁၀၈ ဟူ၍၎င်း၊ တဏှာအစစ် ၁၀၈ ကို ပယ်ခွာပုံကိုယူ၍၎င်း ထားကြသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၃၀၀ ခု၊ နယုန်လ ပညာဒီပ ပုံနှိပ်တိုက်ပြည်မြို့ အမိန့်တော်ရရှေ့နေ ဦးထွန်းလှိုင်ရေး အကျဉ်းချုပ် ကမ္မဋ္ဌာန်းကျမ်းလေး၌-

အဖေဂ္ဂုသာရ မဟာတဏှာကမ ယထာဘိနိက္ခန္တသုတ်၌ ပါရှိသော တဏှာဝိစရိယ ၁၀၈ ပါး ပယ်သတ်ရန် ငါးဌာန ပုတီးစိပ်နည်း။

သမ္မာဝါစာ မဂ် စိတ်သင်္ချာကား-

သဗ္ဗတအနုလောမ စိပ်ပုတီး ၆ လုံး၊ ဧကန္တရိက စိပ်ပုတီး ၁၇ လုံး၊ ဒန္တရိက စိပ်ပုတီး ၁၆ လုံး၊ အင်္ဂုသ စိပ်ပုတီး ၂၇ လုံး၊ နဂပါသီဝ စိပ်ပုတီး ၄၂ လုံး၊ ဤသို့ပွားများအားထုတ်လျှင် ပုတီးလုံးပေါင်း ၁၀၈ လုံး ဖြစ်၏။

တဏှာသုံးတန် အရင်းခံ အာ၊ ကာ၊ သံနှင့်မြှောက်၊
တဏှာအစစ် တစ်ရာရှစ်၊ ဖြစ်၏ကိုယ်မှာရောက်။

တဏှာအစစ် ၁၀၈ ဖြစ်ပုံ

ကာမတဏှာ၊ ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာတည်၊ အာရုံ ၆ ပါးနှင့်မြှောက် ၁၈ ရ၏။ ကာလ ၃ ပါးနှင့်မြှောက် ၅၄ ရ၏။ သဏ္ဌာန် ၂ ပါးနှင့်မြှောက် ၁၀၈ ဖြစ်၏။ တဏှာကို ပယ်သတ်မှ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်နိုင်ကြောင်းရည်ရွယ်၍ ကိုးနဝင်းကြေ စိပ်ပုတီး ၁၀၈ လုံး ထားသည်။

၃၂ လုံး ထားပုံ

ဒွတ္တိသ ကမ္မဋ္ဌာန်း၊ ၃၂ ကောဋ္ဌာသ ရည်ရွယ်၍ ပုတီး ၃၂ လုံးထားသည်။

အဓိက

ဗဟုသုတဖြစ်ရန်သာ ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်သည်။ အဓိက လိုရင်းကတော့ ပုတီးစိပ်၍ဖြစ်စေ၊ မစိပ်မူ၍ဖြစ်စေ စိတ်မပျံ့လွင့်စေဘဲ ကမ္မဋ္ဌာန်းတစ်ပါးပါးကို စူးစူးစိုက်စိုက် ထိထိမိမိ နှလုံးသွင်း အားထုတ်နိုင်ဖို့ရန်သာ ဖြစ်ပါသည်။

ဂန္ဓာရီဝိဇ္ဇာ နဝင်းပုတီး

လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဝိဇ္ဇာမဂ္ဂ ဒီပနီကျမ်း၌ ဂန္ဓာရီဝိဇ္ဇာ အတတ်ဟူသည် နဝင်းပုတီးဖြင့်ပြီးသောအတတ်ဟု ဆိုပါသည်။ ၁၀၈ နဝင်းပုတီးစိပ်သဖြင့် ဓနသိဒ္ဓိ၊ ပထဝီသိဒ္ဓိ၊ ဥဒကသိဒ္ဓိ၊ အာကာသသိဒ္ဓိ၊ အာယုသိဒ္ဓိ၊ စိန္တာမယသိဒ္ဓိမျိုးသို့ ပေါက်ရောက်သဖြင့် နတ်သိကြားတို့၏တန်ခိုး အဘိညာဏ်တန်ခိုး နှင့် အလားတူ၏။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော် စိန္တာမယအဖွင့်၌ (ဝိဇ္ဇာဓရာ ဝိဇ္ဇာ၊ ပရိဇပေတွာ) ဝိဇ္ဇာဓရာ-ဝိဇ္ဇာဓိရ်တို့သည်၊ ဝိဇ္ဇာ အတတ်ပညာကို၊ ပရိဇပေတွာ-စိပ်၍၊ ဝါ နှိုး၍ စသည်ဖြင့်ဖွင့်ပြ၍ ပုတီးစိပ်သောသူတို့အား လောကီအကျိုးများရနိုင်ပုံ ဖော်ပြထား ပါသည်။

“အောင်ဂါထာ”

ဥုံ....နမော တေ ဝိဇေတုံ မေ၊

ဇယတော ဒဒတော ဇယံ

နဋ္ဌထမ္ဘံ သဗ္ဗသန္တံ၊ ကရ မေ ဇယမင်္ဂလံ။

ဥုံ ....အန္တရာယ်ကင်း ရန်စွယ်ရှင်း၍ ကောင်းခြင်းစဉ်ကာ မယှဉ်သာအောင် မင်္ဂလာကြီး ဖြစ်ပါစေသတည်း။ နဋ္ဌထမ္ဘံ၊ ထောက်ပံ့မည့်လူ ကူညီမည့်နတ် ရံပတ်ဝဲယာ ဗြဟ္မာတွေလဲ မရှိ ပါပဲလျက်။ သဗ္ဗသန္တံ၊ ကိုယ်နေရှိန်မပျက် တသိရ်ထွက်ဖို့ ငြိမ် သက်ဖွေးဖြူ အေးအေးလူလူသာလျှင်။ ဇယတော၊ ပါရမီစက်ဟုန် လက်နက်စုံဖြင့် ချစ်ကုန်မလွဲ ပွဲတိုင်းမရှောင် နွဲ့တိုင်းပင် အောင် တော်မှုပေထသော။ ဇယံ ဒဒတော၊ အောင်ရာစည်းကမ်း အောင်

နည်းလမ်း၌ မှီငြမ်းမလစ် အသစ်အဆန်း တစ်ဂဏန်းက မှန်းဆ၍
 မြော် ပန်ရအောင်လည်း လမ်းပြပေးသနားတော်မူပေထသော။
 တေတဝ၊ မကိုဋ်ရောင်လျှံ သျှော်ပျံမှာ အောင်လံစွင့်စွင့် လွင့်
 တလူလူ အောင်တော်မူ မြတ်ဘုရားအား။ မေ-အမှောက်၊ မအောင်
 သေးခင် အောင်ကြွေးတင်၍ အောင်မြင်ရန်မြော် တပည့်တော်
 တို့၏။ ဝိဇေတုံ၊ မရှောင်ခပင်း အခေါင်းနင်း၍ အောင်ခြင်းကြီး
 အောင်ပါရခြင်း အကျိုးငှာ။ နမော၊ အောင်ခဲ့တဲ့ တန်ခိုးဂုဏ်ကို
 အမျိုးစုံမှန်းဆ၍ တမ်းတရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

မေ-အမှောက်၊ မအောင်သေးခင် အောင်ကြွေးတင်၍ အောင်
 မြင်ရန်မြော် တပည့်တော်တို့အား။ ဇယမင်္ဂလံ၊ အောင်ရန်အတိတ်
 အောင်နိမိတ်ဖြင့် အောင်ဘိသိက်သွင်း အောင်ဟိတ်ကျင်း၍
 အောင်ခြင်းဆင်ကာ မင်္ဂလာကို။ ကရ၊ သပြေအနု ငွေခရဖြင့်
 ဇေယျတုပုံ မေရတုန်အောင် အဖုံဖုံအမှုအေးဖို့ ပြုပေးတော်မူပါ
 အောင်တော်မူ အရှင်မြတ်ဘုရား။ ။

“အမြတ်ငါးဆူ”

ငါးဆူရွှေကြာ၊ နိမိတ်လာ၍၊ ငါးဖြာမြွာလျက်၊ တစ်ပင်
 နက်ဝယ်၊ ငါးဆက်ဖူးငုံ၊ ပေါ်လတ်တုံက၊ ငါးစုံသင်္ကန်း၊ ကြိုင်ပျံ၊
 မွန်းကို၊ ငါးခန်းဘုံနေ၊ ယူတုံလေ၍၊ ငါးထွေအောင်မြင်၊ ရွှေပလ္လင်
 ထက်၊ ငါးအင်ခက်ကျိုင်း၊ နောက်မှီခိုင်းလျက်၊ ငါးဆိုင်းမာရ်
 မြောက်၊ ဗောဓိအောက်ဝယ်၊ ငါးယောက်ထင်ရှား၊ စောဘုရားတို့၊
 ငါးပါးအညီ၊ ဖြစ်တန်သည်ဟု၊ ငါးမည်မိုးနတ်၊ နိမိတ်ဖတ်သည်၊
 မချွတ်ကမ္ဘာ ဖွင့်ရာသောဝ်။

ကမ္ဘာဦးအစ၌ ကြာရုံကြီးတစ်ရုံ ပေါက်လာသည်။ ထိုကြာရုံကြီး၌ ဤကမ္ဘာတွင် ဘုရားမပွင့်ပါက အဖူးမတွေ့ရပါ။ ဘုရားတစ်ဆူပွင့်လျှင် ကြာဖူးတစ်ဖူးနှင့် သင်္ကန်းတစ်စုံ ပါလာပါသည်။ နှစ်ဆူပွင့်က ကြာဖူးနှစ်ဖူး၊ သုံးဆူပွင့်က ကြာဖူးသုံးဖူး၊ လေးဆူပွင့်က ကြာဖူးလေးဖူး၊ ဤကမ္ဘာတွင် ဘုရားငါးဆူ ပွင့်မည်ဖြစ်သောကြောင့် ကြာဖူးငါးဖူး သင်္ကန်းငါးစုံ ပါလာပါသည်။ ထိုသင်္ကန်းများကို သုဒ္ဓါဝါသ ဗြဟ္မာကြီးများက ယူထားပြီး ဘုရားတောထွက်တော်မူသောအခါ ထိုကြာသင်္ကန်းကို ဆက်ကပ်ကြသည်။ ဂေါတမဘုရား၌ ဃဋိကာရမဟာ ဗြဟ္မာကြီးက ပရိက္ခရာရှစ်ပါး ဆက်ကပ်လေသည်။ ဤကမ္ဘာ၌ ဘုရားပွင့်မည် မပွင့်မည်ကို ကြာရုံကို ကြည့်လိုက်ရုံနှင့်ပင် မဟာဗြဟ္မာကြီးများက သိကြလေသည်။

(ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ စပ်ဆိုတော်မူခဲ့သည်။)

“မြတ်ပညာ”

သိပညာဖြစ်ပွားအောင်၊ ချစ်သားတို့ သင်ကြပါ။ မိဘဆရာတို့၊ ဖန်ခါခါတပည့်သားကို၊ ထောင်နား ဆန်မငြင်းအောင်၊ သွင်းကြပေရာ။ လှေလှော်လှေခတ်နှင့် အတတ်ကယ်မယ့်သူမှာ ဝန်ထမ်းသာဖြစ်မြဲ။ ပညာရှင်ဖြစ်ပေက၊ လူ့ပြေ (မြေ) မှာပူဇော်လို့။ ဇမ္ဗူပေါ် ဂုဏ်ထင်ပလိမ့်မယ်၊ မိုးလထက်ကဲ။

ရာကုဋေကြွယ်ဝတဲ့ မျိုးမှပင်ဖြစ်စေကာ။ ရောင်ဝင်းဖိတ်ကြည်နှင့်၊ နတ်ရုပ်ရည် ဟန်တင့်ဆင်း၊ လှလျှင်းစေကာ။ တတ်ပညာကိုယ်မှာထက်ချည်း။ အမြတ်ကယ် ဘယ်မူပါလိမ့်၊ ထိုသူကို လူပေါက်ပန်းလို့ သွန်းပြုတင့်ရည်း။

မေထုန်မှီအိပ်စားလို့၊ ယောက်ျားတဲ့နွားမှာ။ ပြည့်အစုံကုံလုံ
ရှိပါ၏။ သိပညာတတ်တပါး၊ နွားထက်ပိုသာ။ တတ်ပညာ
ချို့ရှာချေက၊ လူမိုက်ခေါင် ထိုယောက်ျားကို၊ နွားဟုဆိုရ။
စဉ်ပါဆရာတော်၏ ဓမ္မနိတချိုးမှ ထုတ်နုတ်ချက်ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ နေထိုင်သူ သန်းပေါင်း ၅၀ ခန့်ရှိ

၁။	ဗုဒ္ဓဘာသာ	၈၉	ဒဿမ	၂၈	ရာခိုင်နှုန်း
၂။	ခရစ်ယာန်	၅	ဒဿမ	၁၆	။
၃။	အစ္စလာမ်	၃	ဒဿမ	၇၈	။
၄။	ဟိန္ဒူ	၀	ဒဿမ	၅၁	။
၅။	နတ်ကိုးကွယ်	၁	ဒဿမ	၂၁	။
၆။	အခြားဘာသာ	၀	ဒဿမ	၁၆	။

(၁၃၆၂ ခု၊ နယုန်လပြည့်၊ ၂၀၀၀ ခု ဇွန် ၁၆ သတင်းစာမှ)

အရက်ဟက် နေထွက် နေဝင် အချိန်ဇယား

စဉ်	လအမည်		အရက်	နေထွက်	နေဝင်
	မြန်မာလ	အင်္ဂလိပ်လ	နာရီမိနစ်	နာရီမိနစ်	နာရီမိနစ်
၁	တန်ခူးလ	ဧပြီ	၅:၀၀	၆:၀၀	၆:၀၀
၂	ကဆုန်	မေ	၄:၅၀	၅:၅၀	၆:၁၀
၃	နယုန်	ဇွန်	၄:၄၀	၅:၄၀	၆:၂၀
၄	ဝါဆို	ဇူလိုင်	၄:၃၀	၅:၃၀	၆:၃၀
၅	ဝါခေါင်	ဩဂုတ်	၄:၄၀	၅:၄၀	၆:၂၀

စဉ်	လအမည်		အရက်	နေထွက်	နေဝင်
	မြန်မာလ	အင်္ဂလိပ်လ	နာရီမိနစ်	နာရီမိနစ်	နာရီမိနစ်
၆	တော်သလင်း	စက်တင်ဘာ	၄:၅၀	၅:၅၀	၆:၁၀
၇	သီတင်းကျွတ်	အောက်တိုဘာ	၅:၀၀	၆:၀၀	၆:၀၀
၈	တန်ဆောင်မုန်း	နိုဝင်ဘာ	၅:၁၀	၆:၁၀	၅:၅၀
၉	နတ်တော်	ဒီဇင်ဘာ	၅:၂၀	၆:၂၀	၅:၄၀
၁၀	ပြာသို	ဇန်နဝါရီ	၅:၃၀	၆:၃၀	၅:၃၀
၁၁	တပို့တွဲ	ဖေဖော်ဝါရီ	၅:၂၀	၆:၂၀	၅:၄၀
၁၂	တပေါင်း	မတ်	၅:၁၀	၆:၁၀	၅:၅၀

မေတ္တာပို့

သဗ္ဗေသတ္တာ အဝေရာဟောန္တု၊ အဗျာပဇ္ဇာဟောန္တု၊ အနိဿာဟောန္တု၊
သုခီအတ္တာနံ ပရိဟံရန္တု။"

သဗ္ဗေ-ခပ်သိမ်းဥသု အလုံးစုံကုန်သော၊ သတ္တာ-လူနတ်
ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည်၊ အဝေရာ-ဘေးရန်မရှိကြကုန်
သည်၊ ဟောန္တု-ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။

သဗ္ဗေ-ခပ်သိမ်းဥသု အလုံးစုံကုန်သော၊ သတ္တာ-ကြီးကြီး
ငယ်ငယ် ရွယ်ရွယ်စားစား၊ များပြားလှစွာသော သတ္တဝါဟူသမျှ
တို့သည်၊ အဗျာပဇ္ဇာ-စိုးရိမ်ကြောင့်ကြခြင်း မရှိကြကုန်သည်၊
ဝါ.စိတ်ဆင်းရဲခြင်း မရှိကြကုန်သည်၊ ဟောန္တု-ဖြစ်ကြပါစေကုန်
သတည်း။

သဗ္ဗေ-ခပ်သိမ်းဥဿုံ အလုံးစုံကုန်သော၊ သတ္တာ-အရပ်
လေးမျက်နှာ အရပ်ရှစ်မျက်နှာ အရပ်ဆယ်မျက်နှာတို့၌ တည်ရှိ၍
နေကြကုန်သော သတ္တဝါဟူသမျှတို့သည်၊ အနိဿာ-ကိုယ်ဆင်းရဲ
ခြင်း မရှိကြကုန်သည်၊ ဟောန္တု-ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။

သဗ္ဗေ-ခပ်သိမ်းဥဿုံ အလုံးစုံကုန်သော၊ သတ္တာ-အရပ်
လေးမျက်နှာ အရပ်ရှစ်မျက်နှာ အရပ်ဆယ်မျက်နှာတို့၌ တည်ရှိ၍
နေကြကုန်သော ကြီးကြီးငယ်ငယ် ရွယ်ရွယ်စားစား များပြားလှစွာ
လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါဟူသမျှတို့သည်၊ သုခိ - ချမ်းသာစွာ၊
အတ္တာနံ-မိမိကိုယ်ကို၊ ပရိဟရန္တု-ရွက်ဆောင်နိုင်ကြပါစေကုန်
သတည်း။

(ဤမေတ္တာပို့ကို ပရိသတ်များ လိုက်ဆိုစေပြီးမှ ပဗ္ဗာဇနိယ
စသော အန္တရာယ်ကင်း ကမ္မဝါဖတ်လျှင် ပိုကောင်းသည်။)

လက္ခဏာယာဉ်သုံးပါး ရှုပုံ

သဗ္ဗေ ပဉ္စက္ခန္ဓာ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန ဒုက္ခံ ဘယဋ္ဌေန အနတ္တာ
အသာရကဋ္ဌေန။

သဗ္ဗေ-ခပ်သိမ်းဥဿုံ အလုံးစုံကုန်သော၊ ပဉ္စက္ခန္ဓာ-ခန္ဓာ
ငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့သည်၊ ခယဋ္ဌေန-ရေပွက်ပမာ ခဏတာမျှ
ကုန်ခန်းတတ်သော အနက်သဘောသို့ရောက်ခြင်းကြောင့်၊ အနိစ္စံ
ဖြစ်လျှင်ပျက်ရ သဘာဝမို့ မမြဲသော အနိစ္စသဘောတရားသာ
တည်း။

ဘယဋ္ဌေန-အိုရခြင်းဘေး နာရခြင်းဘေး သေရခြင်းဘေး
၉၆ ဖြာ ရောဂါဝေဒနာတို့ဖြင့် အဖန်တလဲလဲ ညှင်းဆဲနှိပ်စက်
ခြင်းဟူသော ကြောက်မယ်ဖွယ်ဘေးကြောင့်၊ ဒုက္ခံ-ချမ်းသာမဖက်
ဆင်းရဲသက်သက်သာတည်း။

အသာရကဋ္ဌေန-ဘာတစ်ခုမှ အစိုးမရ အနှစ်သာရ မရှိ
သောကြောင့်၊ အနတ္တ-ပိုင်သူ ဆိုင်သူ နိုင်သူ မရှိ၊ အနတ္တသဘော
ချည်းသာတည်း။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အနုလုံ

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊
ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ၊ နာမရူပ ပစ္စယာ သဠာယတနံ၊ သဠာ
ယတန ပစ္စယာ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာပစ္စယာ
တဏှာ၊ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ဘဝ
ပစ္စယာ ဇာတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ
ဒေါမနဿုပါယသာ သမ္ဘဝန္တိ ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခ
က္ခန္ဓဿ သမုဒယောဟောတိ။

အဓွန့်သုံးပါး

- ၁။ အဝိဇ္ဇာ သင်္ခါရသည် အတိတ်အဓွန့်မည်၏။
- ၂။ ဇာတိ ဇရာ မရဏသည် အနာဂတ်အဓွန့်မည်၏။
- ၃။ ဝိညာဏံ၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာ၊ တဏှာ၊
ဥပါဒါနံ၊ ဘဝ ဤရှစ်ပါးသည် ပစ္စုပ္ပန်အဓွန့်မည်၏။

အင်္ဂါ ၁၂ ပါး

အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏံ၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊
ဝေဒနာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါနံ၊ ဘဝ၊ ဇာတိ၊ ဇရာမရဏ။

အခြင်းအရာ ၂၀

- ၁။ အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ဘဝ - အတိတ်အကြောင်း
တရား ၅ ပါး
- ၂။ ဝိညာဏ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာ - ပစ္စုပ္ပန်
အကျိုးတရား ၅ ပါး
- ၃။ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ဘဝ၊ အဝိဇ္ဇာ၊ သင်္ခါရ - ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်း
တရား ၅ ပါး
- ၄။ (ဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏ နှင့်) ဝိညာဏ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာ
ယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာ - အနာဂတ်အကျိုးတရား ၅ ပါး

အစပ် ၃ ပါး

- ၁။ အတိတ်အကြောင်း ၅ ပါးနှင့် ပစ္စုပ္ပန် အကျိုး ၅ ပါး တစပ်
- ၂။ ပစ္စုပ္ပန်အကျိုး ၅ ပါးနှင့် ပစ္စုပ္ပန် အကြောင်း ၅ ပါး တစပ်
- ၃။ ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်း ၅ ပါးနှင့် အနာဂတ်အကျိုး ၅ ပါး တစပ်

အလွှာ ၄ ပါး

၁။ အတိတ်အကြောင်းတရား	၅ ပါး	တလွှာ
၂။ ပစ္စုပ္ပန်အကျိုးတရား	၅ ပါး	တလွှာ
၃။ ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်းတရား	၅ ပါး	တလွှာ
၄။ အနာဂတ်အကျိုးတရား	၅ ပါး	တလွှာ

ဝဋ် ၃ ပါး

- ၁။ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ ဥပါဒါန်သည် - ကိလေသဝဋ်
- ၂။ ကမ္မဘဝ၊ သင်္ခါရ သည် - ကမ္မဝဋ်
- ၃။ ဥပပတ္တိဘဝ၊ ဝိညာဏ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဠာယတန
ဖဿ၊ ဝေဒနာ၊ ဇာတိ၊ ဇရာမရဏသည် - ဝိပါကဝဋ်

“နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ”

‘စိန်ရောင်ခြည် ဘုရားပင့်’

အင်္ဂါရသဿ ဥဏ္ဏါယ၊ ဒါဌာဟိ သေတရံသိယော။

ဝဇီရာဝ ဝိရောစန္တိ၊ ဇိနော မေ ဌာတု သီသကေ။

အင်္ဂါရသဿ၊ အယုတ်အလတ် အမြတ်ပိုင်းခြား လွန်ကြိုးစား သည့် သုံးပါးဆယ်လီ ပါရမီတော် အဟုန်တို့ကြောင့် ခြောက်ရောင်စုံ ကွန်မြူးလျက် အင်္ဂါရသဆိုတဲ့ ဘွဲ့ထူးကို အံ့ကျူးခန့်ခိုင် ဖက် မပြိုင်နိုင်အောင် လက်ကိုင်ရရှိတော်မူသော ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏။ ဘမုကန္တ ရေ၊ မျက်မှောင်တော်နှစ်သွယ် အလယ်ဗဟိုတည့်တည့်၌။ သဉ္ဇာတာယ၊ နုဖြူထွားထွား ကောင်းစွာပေါက်ပွား၍နေသော။ ဥဏ္ဏာယစ၊ ဆွဲလို့ဆန့်လျင် နှစ်တောင်ခန့်ရှည်လျားသဖြင့် စိန်သား နှစ်အသွင် ငွေနန်းချည်အမျှင်ကဲ့သို့ ဖြူစင်ဝင်းသစ် လက်ျာရစ်ခွေ ရံ စိန်ကြယ်ပွင့် အနေပုံကဲ့သို့ ဥဏ္ဏလုံခေါ် မွေရှင်တော်ဓာတ် လွန်ထူးမြတ်သော အရပ်တော်မှသော်လည်းကောင်း။ ဒါဌာဟိစ၊ ပတ္တမြားခေါင်ရမ်း နှင်းဆီပန်းကဲ့သို့ နီမြန်းသော နှုတ်ခမ်းတော် တို့ဖြင့် မပေါ်အောင် ဖုံးပိတ်၍ထားအပ်သော သွားတော်မြတ် လေးဆယ် စွယ်တော်မြတ်လေးဆူ ဖြူရာရာ အရပ်တော်တို့မှ လည်းကောင်း။ သေတရံသိယော၊ ပုလဲအနှစ် စိန်စစ်နမူ ဘော်ဖြူ ငွေရွက် ဖြန့်ကြက်စီခြယ် ငွေကြယ်ရောင်သန်း ကေလာသငွေ တောင်ကို နေအရောင်လွမ်းသကဲ့သို့ မြတ်လေးပန်း စံပယ်ငုံ ကြာဖြူပွင့် ဝတ်ဆံမှုန်လို ပုံပမာကပ် စိန်တောင်ကို တိမ်ရောင် ဟပ်သကဲ့သို့ တလျှပ်လျှပ် တဖိတ်ဖိတ် တရိပ်ရိပ် ထိန်ပြောင်

ကြည်သည့် စိန်ရောင်ခြည်ဓာတ် ဖြူဖွေးသော အဆင်းတော်မြတ်
တို့သည်။ ဝဇီရာဝ၊ စိန်နှစ်စိန်သွေး ဖြူဖွေးတောက်ပြောင် စိန်
သားတောင်ကြီးကဲ့သို့။ ဝိရောစန္ဒီ၊ ဖူးမြင်ရသူတို့ အထူးဘဝင်
ကြည်နူးလောက်အောင် ရွှင်မြူးတက်ကြွ ဖက်မမျှသဖြင့် လှပ
ဆန်းကြယ် တင့်တယ်တော်မူကြပါပေကုန်၏။

သောဇိနော၊ ထိုထူးထွေဆန်းလည် စိန်ရောင်ခြည်တို့ကြောင့်
အင်္ဂီရသံ ဘွဲ့ထူးခံသည့် ငါးမာရ်အောင်ပြီး ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်
မြတ်ကြီးသည်။ မေ၊ ခန္ဓာငါးခု ငါဟုသမုတ် အကျွန်ုပ်၏။
သီသကေ၊ ဦးခေါင်းရတနာ မြတ်အင်္ဂါ၌။ ဌာတု၊ မယိမ်းမယိုင်
ကျောက်စာတိုင်ကဲ့သို့ ခိုင်ခိုင်မတ်မတ် တည်နေ့တန် ရပ်တော်
မူလှည့်ပါ စိန်ရောင်ခြည် နေတနွန်းကဲ့သို့ ရွှေဘုန်းတော်သခင်
အရှင်မြတ်ကြီးဘုရား။

‘ရောင်တော်ဖွင့် ဘုရားပင့်’

နီလာ နီလာ နိစ္ဆရန္တိ၊

ပီတာ ပီတာ စရံသိယော။

လောဟိတာ လောဟိတာ စာဘာ၊

ဩဒါတောဒါတ ရံသိယော။

တမှာ တမှာစ မဉ္ဇိဌာ၊

ပဘာသန္တိ ပဘာဿရာ။

ဧဝံ ဆဗ္ဗဏ္ဏရံသီ သော၊

ဌာတု မေ ဘဂဝါ သိရေ။

ပဌာနံ၊ နက်နဲထူးဆန်း ပဌာန်းကျမ်းကြီးကို။ သမ္မသန္တဿ၊
အနုလုံပဋိလုံ အစုန်အဆန် အဖန်ဖန်လျှင် ဆင်ခြင်တော်မူသော

ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်၏။ နီလာ၊ ဆံတော် မုတ်ဆိတ်တော် မျက်ဝန်းတော်တစ်ခု စိမ်းညိုသောအရပ်ဌာနမှ။ နီလာ၊ ကြာညို ခွာညို ရတနာအညိုကဲ့သို့ စိမ်းတစိုစို မြသလှိုဖြင့် ညိုမှောင်သော ရောင်ခြည်တော်တို့သည်။ နိစ္ဆရန္တိ၊ နေအထောင် လအထောင် ဗြဟ္မာနတ်အရောင် ရတနာ နဝရတ် အရောင်တို့ကို ထိပ်ခေါင်က လွမ်းမိုး၍ ဖြိုးဖြိုးကြွယ်ကြွယ် အံ့သြဖွယ်လျှင် ဆန်းကြယ်စွာ ကွန်မြူးတော်မူကြကုန်၏။

ပီတာစ၊ သီဂီရွေလှော် အရေတော်မှလည်း။ ပီတာ၊ မဟာ လှေကား၊ ရွေစကားနှင့် ရွေသားရွေရည် ထိန်ကြည်သစ်လင်း ပပဝင်းကုန်သော၊ ရံသိယော၊ ဝါရောင်ဝင်းလျှပ် ရောင်ခြည်ဓာတ် တို့သည်။ နိစ္ဆရန္တိ၊ နေအထောင် လအထောင် ဗြဟ္မာနတ်အရောင် ရတနာ နဝရတ် အရောင်တို့ကို ထိပ်ခေါင်က လွမ်းမိုး၍ ဖြိုးဖြိုး ကြွယ်ကြွယ် အံ့သြဖွယ်လျှင် ဆန်းကြယ်စွာ ကွန်မြူးတော်မူကြ ကုန်၏။

လောဟိတာ၊ အာတော် လျှာတော် နှုတ်ခမ်းတော်နှင့် ခြေ ဖဝါးတော် လက်ဖဝါးတော် အစရှိသော ကိုယ်တော်အစိတ်စိတ်မှ။ လောဟိတာ၊ ခေါင်ရမ်းနှင်းဆီ ကမ္မလာနီနှင့် ကြာနီအလား ပတ္တမြားအဆင်းရှိကုန်သော။ အာဘာ၊ နီရောင်ဝင်းလျှပ် ရောင်ခြည် ဓာတ်တို့သည်။ နိစ္ဆရန္တိ၊ နေအထောင် လအထောင် ဗြဟ္မာနတ် အရောင် ရတနာ နဝရတ် အရောင်တို့ကို ထိပ်ခေါင်က လွမ်းမိုး ၍ ဖြိုးဖြိုးကြွယ်ကြွယ် အံ့သြဖွယ်လျှင် ဆန်းကြယ်စွာ ကွန်မြူးတော် မူကြကုန်၏။

သြဒါတာ၊ စွယ်တော်သွားတော် မျက်ဖြူတော်အစုံ ဥဏ္ဏလုံ

မွေရှင်တော်ဓာတ်မှ။ သြဒါတရံသိယော၊ စပယ် ကြက်ရုံး ဇွန်
ပန်းကုံးနှင့် ငွေတုံးဘော်စိုင်း စိန်ပန်းခိုင်းအတူ ဝတ်လဲတော်ဘွဲ့ဖြူ
နှင့် ကြာဖြူပန်းအသွေးကဲ့သို့ ဖြူဖွေးစင်ကြယ်သော ရောင်ခြည်
ဓာတ်တို့သည်။ နိစ္ဆရန္တိ၊ နေအထောင် လအထောင် ဗြဟ္မာနတ်
အရောင် ရတနာ နဝရတ် အရောင်တို့ကို ထိပ်ခေါင်က လွမ်းမိုး
၍ ပြုံးပြုံးကြွယ်ကြွယ် အံ့သြဖွယ်လျှင် ဆန်းကြယ်စွာ ကွန့်မြူးတော်
မူကြကုန်၏။

တမှာတမှာ၊ အထက်ဆံဖျားတော်တစ်လျှောက်မှ အောက်
ခြေဖဝါးတော် တစ်ခုတို့ကို ထိုထိုကိုယ်တော်အစိတ်စိတ်မှ၊ မဉ္ဇူဌာစ၊
ခရမ်းသွေးအရောင် မရမ်းသွေးအရောင် တဝေဝေ တပြောင်ပြောင်
သပြေရောင်အဆင်းကဲ့သို့ ထိန်ဝင်း ညိုမောင်းသော ရောင်ခြည်
တော်တို့သည်လည်းကောင်း။ ပဘဿာရာစ၊ နတ်မီးအရောင်
လျှပ်စီးအရောင် ရတနာမျိုးစုံအရောင် ကြာမျိုးစုံအရောင် ထိန်
ပြောင်ဝင်းလက် ကြက်လျှာပြန် စိန်ရောင်ထွက်သကဲ့သို့ ရိုးရိုး
ရက်ရက် ပြုံးပြုံးပြက်သော ရောင်ခြည်တော်တို့သည်လည်းကောင်း။
ပဘာသန္တိ၊ နေအထောင် လအထောင် ဗြဟ္မာနတ်အရောင်
ရတနာ နဝရတ် အရောင်တို့ကို ထိပ်ခေါင်ကလွမ်းမိုး၍ ပြုံးပြုံး
ကြွယ်ကြွယ် အံ့သြဖွယ်လျှင် ဆန်းကြယ်စွာ ကွန့်မြူးတော်မူကြ
ကုန်၏။

ဝေံ၊ ဤသို့ ရောင်ခြည်တော်ခြောက်သွယ် ဆန်းကြယ်
ကွန့်မြူး ဂုဏ်တော်ထူးကို ချီးကျူးဖွင့်ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း။ ဆဗ္ဗ
ဏ္ဍရံသီ၊ အညိုတဖြာ အဝါတလီ အနီတဆူ အဖြူတကြောင်
အမောင်းတချက် ပြုံးပြက်ငွါးငွါး ခြောက်ပါးရောင်ဆိုင် အပြိုင်

ပြိုင်ကို စိုးပိုင်ရရှိတော်မူပေသော။ ဘဂဝါ၊ ဘုန်းတော်သရဖူ
 ဆောင်းတော်မူ၍ အောင်သူညွတ်ရုံး အထွတ်ဆုံးလည်း ဖြစ်တော်
 မူသော။ သော၊ ထိုလောကထွတ်ဖူး နိဗ္ဗာန်မှူး ဖြစ်တော်မူသော
 ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ မေ၊ ပဋ္ဌာန်းပစ္စည်း ဆက်သွယ်နည်း
 ဖြင့် ဖွဲ့စည်းကလာပ် ရုပ်နာမ်ဓာတ်ကို စွဲမှတ်သမုတ် အကျွန်ုပ်၏။
 သိရေ၊ ဆံပင်ဂနိုင်း ပန်းမြိုင်တောညို စိမ်းစိုနွဲ့နှောင်း ဦးခေါင်း
 တွင်ခေါ် တောင်ထွတ်ပေါ်၌။ ဌါတု၊ ပဋ္ဌာန်းဉာဏ်သွား ဈာန်
 ကစားလျက် တန့်နားကိန်းဝပ်တော်မူလှုံပါ သုံးလောက ကေ
 သျောင် မြတ်ဘုန်းခေါင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးဘုရား။ ။

‘စက်ကြီးတစ်ဆယ့်သုံးပါး’

- ၁။ သြောင်းတစ်ရာရှစ်ကွက် ဗုဒ္ဓစက်၊
- ၂။ တစ်ဆယ့်လေးချက် ဓမ္မစက်၊
- ၃။ တစ်ဆယ့်ရှစ်ချက် သံဃာ့စက်၊
- ၄။ လရောင်ဝင်းလျက် ရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ရဟန္တာစက်၊
- ၅။ မြင့်မိုရ်တောင်ဦး မြင့်ခေါင်ကြူးလျက် မိဘစက်၊
- ၆။ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အထူးသိလျက် ဆရာစက်၊
- ၇။ ဝရဇိန်လက်နက် ဗြဟ္မာ့စက်၊
- ၈။ မိုးကြိုးလက်နက် သိကြားစက်၊
- ၉။ လောင်မီးကျလျက် နတ်တို့စက်၊
- ၁၀။ ဘွဲ့ဖြူလက်နက် ဘီလူးစက်၊
- ၁၁။ တောင်ဟုန်ပြင်းလျက် ဂဠုန်စက်၊
- ၁၂။ အာခံတွင်းက ဝင်းဝင်းတောက်လျက် နဂါးစက်၊
- ၁၃။ သုံးထောင်သင်္ချာ ဟေဝန္တာမှာ အာဏာစိုးလျက် သီဟစက်။

စက်ကြီးတစ်ဆယ့်သုံးပါး ရွတ်သံကြားက ဘေးများမြင်မှု
မကောင်းစုကို ဝေးပြုကြည့်ရှောင် အောင်စေတတ်သည်
မြတ်သည့်ပညာဆရာတည်း။

သြောင်း နမော ဗုဒ္ဓါ နဘာဝေန၊

သြောင်း နမော ဓမ္မာ နဘာဝေန၊

သြောင်း နမော သံဃာ နဘာဝေန၊

သြောင်း နမော ဒူရေ ဒူရေ သွားဟုံဟုံ။

၎င်းစက်ကြီးတစ်ဆယ့်သုံးပါးကို ညအိပ်ရာဝင်တိုင်း အမြဲ
မပြတ် ရွတ်ဖတ်သော် ဘေးဥပဒ်ခပ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းစေ၏။

‘သင့်ဘဝချမ်းသာရေးလမ်းစဉ်’

- ၁။ နေ့စဉ် ကုသိုလ်တရားများ၌ မမေ့ပါနှင့်။
- ၂။ လူဖြစ်လာလျှင် လူ၏တန်ဖိုးကို သိစမ်းပါ။
- ၃။ ဘယ်သူတရားပျက်ပျက် သင်မပျက်ပါစေနှင့်။
- ၄။ သင့်ကိုအကြောင်းပြုပြီး သူများစိတ်မဆင်းရဲပါစေနှင့်။
- ၅။ မိဘများ စားနိုင်တဲ့အခါ ကျွေးပါ၊ သေမှ ငိုမနေပါနှင့်။
- ၆။ သူများအပြစ်ကို မပြောနှင့်၊ ကိုယ့်အပြစ်ကိုသာရှုပါ။
- ၇။ ဗြဟ္မစိုရ်တရား အမြဲပွားများ၍ ငါးပါးသီလ မြဲပါစေ။
- ၈။ အလိုက်သိပါ၊ အားနာ ပါ၊ အရှက်အကြောက်ရှိပါစေ။
- ၉။ ကြီးသူကို ရိုသေပါ၊ ရွယ်သူကို လေးစားပါ၊ ငယ်သူကို သနားပါ။
- ၁၀။ မစူးစမ်း မဆင်ခြင်ဘဲ မပြောပါနှင့်၊ မလုပ်ပါနဲ့။
- ၁၁။ နေရာတိုင်းမှာ စိတ်သဘောကြီးကြီး ထားစမ်းပါ။
- ၁၂။ နိုင်သူကို အရှုံးပေးက စိတ်နှလုံးအေးသည်။

- ၁၃။ စကားပြောသောအခါ မျှမျှတတ ပြောဆိုပါ။
 ၁၄။ မိမိကိုယ်ကို နေ့စဉ်စစ်ဆေးမှ ကြီးပွားနိုင်သည်။
 ၁၅။ အကုသိုလ်တရားများကို လက်တွေ့ရှောင်ကြဉ်နိုင်ပါစေ။
 ၁၆။ သူများ ကြီးပွားချမ်းသာတာကို မနာလိုမရှုစိမ့် မရှိပါနှင့်။
 ၁၇။ နေရာတိုင်းမှာ ကိုယ်ချင်းစာတရား များများထားစမ်းပါ။
 ၁၈။ မိမိကိုယ်ကို ဆုံးမခြင်းက သာ၍ကောင်းသည်။
 ၁၉။ မာနကိုနှိမ့်ချ၊ တန်ဖိုးကိုမြှင့်တင်ပါ၊ တာဝန်ကိုကျေပွန်ပါစေ။
 ၂၀။ စေတနာသန့်သန့်နဲ့ စိတ်ကောင်းတစ်ခု ထားစမ်းပါ။
 ၂၁။ မွန်မြတ်သော ဝိပဿနာတရားကို အားထုတ်ဖြစ်အောင် ကြိုးစားပါ။

သိမှု၊ ကျင့်မှု၊ ဤနှစ်ခု၊ ယခုအားထုတ်ပါ။
 အားထုတ်ပါက နိဗ္ဗာန်၊ မုချရမည်သာ။

‘ဓမ္မလမ်းစဉ်’

ငါ့ကိုလည်း သူမပိုင်
 သူ့ကိုလည်း ငါမပိုင်
 ဘယ်သူ့ကိုမှ ဘယ်သူမပိုင်
 ငါ့ကိုသော်မှ ငါမပိုင်
 အချိန်တိုင်းက သူဖြစ်ချင်သလိုဖြစ်
 ငါဖြစ်ချင်သလို မဖြစ်
 ဥစ္စာကသော်လည်း လူကိုပစ်၊ လူကသော်လည်း ဥစ္စာကိုပစ်
 စင်စစ်မုချ အမြဲမရှိ အနိစ္စ
 ကြောက်စရာဒုက္ခ
 အစိုးမရ အနတ္တပါတကား။ (သိမ်ကြီးဈေးဝတ်ရွတ်စဉ်မှ)

‘လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး’

ဆုံးမစာလင်္ကာ

- ၁။ ဆိုပိမ့်မညွှာ၊ စေ့စေ့နာလော့၊ ဂင်္ဂါသဲမျှ၊ ပွင့်ကုန်ကြသား၊
ဘုရားသာသနာ၊ ခေတ်အခါဝယ်၊ လူ့ရွာနတ်၌၊ နင်ကြံကြိုက်
လည်း၊ အမိုက်မခြွေ၊ အလိုက်နေ၍၊ အခြွေမကြီး၊ အချည်းနှီး
လျှင်၊ ယီးတီးယောင်တောင်၊ ခုတိုင်အောင်တည့်။
- ၂။ သန်းခေါင်လကွယ်၊ တောအုပ်လယ်၌၊ ရှစ်နယ်ပတ်ကုံး၊
အပြည့်ဖုံးသည့် မိုးလုံးတိမ်တိုက်၊ လျှပ်မကြိတ်သား၊ အမိုက်
အပြား၊ အင်လေးပါးထက်၊ နင့်ကားရာထောင်၊ မကမှောင်၏။
- ၃။ လူ့ဘောင်လူ့ရွာ၊ သာသနာ၌၊ ကြမ္မာတော်၍၊ ယခုတွေ့လည်း၊
အလေ့မလွဲ၊ အများနဲလျှင်၊ မိုက်မြဲနှင့်နှင့်၊ မိုက်စရွှင်၏၊
မျက်မြင်လောက၊ ဤဘဝကား၊ ဒုက္ခစင်းစင်း၊ ချမ်းသာကင်း၏။
- ၄။ သေမင်းအစာ၊ နင့်ခန္ဓာကို၊ တဏှာဘီလူး၊ အမှောင်ပူး၍၊
အရူးပြင်ပြင်၊ နင့်ကိုယ်ထင်၏၊ နင်နှင့်မဆိုင်၊ နင်ပိုင်မဟုတ်၊
နင့်ရုပ်နှင့်နာမ်၊ နင့်သန္တာန်ကို၊ နင့်ညာဏ်မစူး၊ အပေါ်ဖြူး၍၊
မူးမူးမေ့မေ့၊ အများလေ့ဖြင့်၊ နေ့ရက်အပုံ၊ လွန်ခဲ့တုံပြီ။
- ၅။ အာရုံဝတ္ထု၊ မီးဇာစုကို၊ မူမူရရ၊ နင်အားကျလည်း၊ ဓားပြ
သေမင်း၊ သူတပ်နင်းက၊ မငြင်းဆန်တာ၊ နင့်ခန္ဓာသည်၊
ပြာပုံအပြီး၊ ဖြစ်လုနီးပြီ။
- ၆။ ယီးတီးယားတား၊ သေ၍သွားလည်း၊ တရားမကြွယ်၊ အထုတ်
ငယ်လျက်၊ အပါယ်စခန်း၊ သွားမြဲလမ်း၌၊ တပန်းဟိုက်ဟိုက်၊

တရိုက်ငင်ငင်၊ တင်ငြိုငြို၊ ဆင်းရဲပိုလျက်၊ ထိုထိုဘဝ၊
အနန္တလျှင်၊ အစမဆုံး၊ အများထုံတည့်၊ အနှုန်းမပျက်၊
အောက်နရက်ဝယ်၊ တစ်သက်နွယ်နွယ်၊ အမြစ်တွယ်ဖို့၊
အပါယ်ထိုထို၊ ဥဒဟိုသည်၊ နစ်လိုလူမိုက်သွားလမ်းတည်း။

**မင်းကွန်းတိပိဋက ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏
မေတ္တာဘာဝနာပွားနည်း**

အရှေ့အရပ်မျက်နှာ၌ အနန္တ စကြဝဠာ အနန္တ သတ္တဝါတို့-
ဘေးရန်ခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ။ ဒေါသခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ။
ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ။ နှလုံးစိတ်ဝမ်း အေးချမ်းကြပါစေ။

အနောက်အရပ်မျက်နှာ၌ အနန္တ စကြဝဠာ အနန္တ သတ္တဝါ
တို့- ဘေးရန်ခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ။ ဒေါသခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါ
စေ။ ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ။ နှလုံးစိတ်ဝမ်း အေးချမ်းကြ
ပါစေ။

မြောက်အရပ်မျက်နှာ၌ အနန္တ စကြဝဠာ အနန္တ သတ္တဝါတို့-
ဘေးရန်ခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ။ ဒေါသခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ။
ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ။ နှလုံးစိတ်ဝမ်း အေးချမ်းကြပါစေ။

တောင်အရပ်မျက်နှာ၌ အနန္တ စကြဝဠာ အနန္တ သတ္တဝါတို့-
ဘေးရန်ခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ။ ဒေါသခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ။
ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ။ နှလုံးစိတ်ဝမ်း အေးချမ်းကြပါစေ။

အရှေ့တောင်ထောင့်အရပ်မျက်နှာ၌ အနန္တ စကြဝဠာ အနန္တ
သတ္တဝါတို့- ဘေးရန်ခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ။ ဒေါသခပ်သိမ်း

ငြိမ်းကြပါစေ။ ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ။ နှလုံးစိတ်ဝမ်း
အေးချမ်းကြပါစေ။

အနောက်မြောက်ထောင့်အရပ်မျက်နှာ၌ အနန္တ စကြဝဠာ
အနန္တသတ္တဝါတို့-ဘေးရန်ခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ။ ဒေါသခပ်သိမ်း
ငြိမ်းကြပါစေ။ ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ။ နှလုံးစိတ်ဝမ်း
အေးချမ်းကြပါစေ။

အရှေ့မြောက်ထောင့်အရပ်မျက်နှာ၌ အနန္တ စကြဝဠာ
အနန္တသတ္တဝါတို့- ဘေးရန်ခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ။ ဒေါသခပ်သိမ်း
ငြိမ်းကြပါစေ။ ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ။ နှလုံးစိတ်ဝမ်း
အေးချမ်းကြပါစေ။

အနောက်တောင်ထောင့်အရပ်မျက်နှာ၌ အနန္တ စကြဝဠာ
အနန္တသတ္တဝါတို့ ဘေးရန်ခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ။ ဒေါသခပ်သိမ်း
ငြိမ်းကြပါစေ။ ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ။ နှလုံးစိတ်ဝမ်း
အေးချမ်းကြပါစေ။

အောက်အရပ်မျက်နှာ၌ ထက်ဝန်းကျင် အနန္တ စကြဝဠာ
အပါယ်ဘုံသား အနန္တသတ္တဝါတို့- ဘေးရန်ခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြ
ပါစေ။ ဒေါသခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ။ ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြ
ပါစေ။ နှလုံးစိတ်ဝမ်း အေးချမ်းကြပါစေ။

အထက်အရပ်မျက်နှာ၌ ထက်ဝန်းကျင် အနန္တ စကြဝဠာ
အနန္တနတ်ဗြဟ္မာတို့- ဘေးရန်ခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ။ ဒေါသ
ခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ။ ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ငြိမ်းကြပါစေ။ နှလုံး
စိတ်ဝမ်း အေးချမ်းကြပါစေ။

“အဲဒါ ဒိသာဖရဏမေတ္တာလို့ ခေါ်တယ်၊ ပဋိသမ္ဘိဒါ မဂ် ပါဠိတော်မှာဟောတဲ့နည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ယခု မေတ္တသုတ်မှာ ဟောတဲ့ မေတ္တာပွားနည်း တစ်နည်း၊ တစ်နည်းလျှင် နှစ်ခေါက် နှစ်ခေါက်ပွား၍ ကမ္ဘာကြီးအား မေတ္တာဘာဝနာမိုးတွေ ဖြိုးကြ ရအောင်”

၁။ လုံးစုံများစွာ သတ္တဝါ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်မြဲပါစေ။
ဥပါဒ်ရန်ဘေး ကင်းစင်ဝေး ငြိမ်းအေးကြပါစေ။
လုံးစုံများစွာ သတ္တဝါ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်မြဲပါစေ။
ဥပါဒ်ရန်ဘေး ကင်းစင်ဝေး ငြိမ်းအေးကြပါစေ။

၂။ ကြောက်တတ်၊ မကြောက်တတ် နှစ်ရပ်များစွာ သတ္တဝါ
ချမ်းသာကိုယ်စိတ်မြဲပါစေ။
ဥပါဒ်ရန်ဘေး ကင်းစင်ဝေး ငြိမ်းအေးကြပါစေ။
ကြောက်တတ်၊ မကြောက်တတ် နှစ်ရပ်များစွာ သတ္တဝါ
ချမ်းသာကိုယ်စိတ်မြဲပါစေ။
ဥပါဒ်ရန်ဘေး ကင်းစင်ဝေး ငြိမ်းအေးကြပါစေ။

၃။ မြင်အပ်၊ မမြင်အပ် နှစ်ရပ်များစွာ သတ္တဝါ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်
မြဲပါစေ။
ဥပါဒ်ရန်ဘေး ကင်းစင်ဝေး ငြိမ်းအေးကြပါစေ။
မြင်အပ်၊ မမြင်အပ် နှစ်ရပ်များစွာ သတ္တဝါ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်
မြဲပါစေ။
ဥပါဒ်ရန်ဘေး ကင်းစင်ဝေး ငြိမ်းအေးကြပါစေ။

၄။ ဝေးနေ၊ နီးနေ နှစ်ထွေများစွာ သတ္တဝါ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်
မြဲပါစေ။

ဥပါဒ်ရန်ဘေး ကင်းစင်ဝေး ငြိမ်းအေးကြပါစေ။

ဝေးနေ၊ နီးနေ နှစ်ထွေများစွာ သတ္တဝါ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်
မြဲပါစေ။

ဥပါဒ်ရန်ဘေး ကင်းစင်ဝေး ငြိမ်းအေးကြပါစေ။

၅။ ဘဝဇာတ်ဆုံး မဆုံးများစွာသတ္တဝါ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်မြဲပါစေ။

ဥပါဒ်ရန်ဘေး ကင်းစင်ဝေး ငြိမ်းအေးကြပါစေ။

ဘဝဇာတ်ဆုံး မဆုံးများစွာသတ္တဝါ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်မြဲပါစေ။

ဥပါဒ်ရန်ဘေး ကင်းစင်ဝေး ငြိမ်းအေးကြပါစေ။

၆။ ရှည်၊ တို၊ အလတ်၊ သုံးရပ်ခန္ဓာသတ္တဝါ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်
မြဲပါစေ။

ဥပါဒ်ရန်ဘေး ကင်းစင်ဝေး ငြိမ်းအေးကြပါစေ။

ရှည်၊ တို၊ အလတ်၊ သုံးရပ်ခန္ဓာသတ္တဝါ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်
မြဲပါစေ။

ဥပါဒ်ရန်ဘေး ကင်းစင်ဝေး ငြိမ်းအေးကြပါစေ။

၇။ ကြီး၊ ငယ်၊ အလတ်၊ သုံးရပ်ခန္ဓာသတ္တဝါ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်
မြဲပါစေ။

ဥပါဒ်ရန်ဘေး ကင်းစင်ဝေး ငြိမ်းအေးကြပါစေ။

ကြီး၊ ငယ်၊ အလတ်၊ သုံးရပ်ခန္ဓာသတ္တဝါ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်
မြဲပါစေ။

ဥပါဒ်ရန်ဘေး ကင်းစင်ဝေး ငြိမ်းအေးကြပါစေ။

၈။ ဆူ၊ ကြုံ၊ အလတ် သုံးရပ်ခန္ဓာသတ္တဝါ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်
မြဲပါစေ။

ဥပါဒ်ရန်ဘေး ကင်းစင်ဝေး ငြိမ်းအေးကြပါစေ။

ဆူ၊ ကြုံ၊ အလတ် သုံးရပ်ခန္ဓာသတ္တဝါ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်
မြဲပါစေ။

ဥပါဒ်ရန်ဘေး ကင်းစင်ဝေး ငြိမ်းအေးကြပါစေ။

၉။ လူအချင်းချင်း လှည့်ပတ်ခြင်း ကင်းရှင်းကြပါစေ။

လူအချင်းချင်း လှည့်ပတ်ခြင်း ကင်းရှင်းကြပါစေ။

၁၀။ အထင်သေးချင်း အချင်းချင်း ကင်းရှင်းကြပါစေ။

အထင်သေးချင်း အချင်းချင်း ကင်းရှင်းကြပါစေ။

၁၁။ ဆင်းရဲလိုခြင်း အချင်းချင်း ကင်းရှင်းကြပါစေ။

ဆင်းရဲလိုခြင်း အချင်းချင်း ကင်းရှင်းကြပါစေ။

“မရုဏာ နုဿတိကမ္ပဋ္ဌာန် စီးဖြန်းရန်”

ဇာတိကိုရ၊ ဤငါ့ခန္ဓာ၊ သေရမှာ၊ မှန်စွာမြဲမသွေ။

၁။ (က) ဘယ်နှစ် ဘယ်လ၊ ဘယ်ရက်ကျ၊ သေရမည်မသိပေ။

(ခ) နှစ်၊ လမရွေး၊ ရက်မရွေး၊ သေဘေးကြုံနိုင်ပေ။

၂။ (က) ဘယ်လိုရောဂါ၊ ဘယ်အနာနှင့်၊ အော်ကာဟစ်ကြွေး၊

သေမည့်ရေး၊ ကြံတွေးမသိပေ။

(ခ) ရောဂါမရွေး၊ နာမရွေး၊ သေဘေးကြုံနိုင်ပေ။

၃။ (က) နံနက်နေ့ည၊ ဘယ်အချိန်ကျ၊ သေရမည်မသိပေ။

(ခ) နေ့ညမရွေး၊ ချိန်မရွေး၊ သေဘေးကြုံနိုင်ပေ။

၄။ (က) လမ်းမှာအိမ်မှာ၊ မြို့ရွာကုန်းရေ၊ ဘယ်ဌာနေရပ်၊ သေ
မည်မှတ်၊ အတတ်မသိပေ။

(ခ) နေရာမရွေး၊ ရပ်မရွေး၊ သေဘေးကြုံနိုင်ပေ။

၅။ (က) သေဆုံးပြန်က၊ ဘယ်ဘဝ၊ ရောက်ရမည်မသိပေ။

(ခ) အရိယာဘဝ၊ မရောက်ရမူ၊ ဒေဝမနုဿ၊ နိရယနှင့်၊
ပေတတိရစ္ဆာန်၊ ဤငါးတန်ဟု၊ ဘဝစု၊ တစ်ခု ရောက်
နိုင်ပေ။

အသက်အနာ၊ ချိန်အခါနှင့်၊ သေရာဒေသ၊ နောက်
ဘဝကို၊ မုချကျန၊ မသိရ၍၊ ဒါနတစ်ဖြာ၊ ဘာဝနာ
သီလ၊ ကုသလကို၊ ကိုယ်ကအရင်၊ ဦးအောင်ပင်၊
ကြိုတင်ပြုမှ တော်မည်လေ။

“အင်္ဂုတ္တိုရ်လာ သာသနာကွယ်ကြောင်း (၅) မျိုး”

လင်္ကာ

အင်္ဂုတ္တိုရ်လာ၊ သာသနာကွယ်ကြောင်း၊ တရားအပေါင်းကား၊
ရှင်လူအများ၊ ရဟန်းတို့၊ တရားမနာ၊ စာပေမသင်၊
နှုတ်တွင်မဆောင်၊ သိအောင်မပြု၊ ဓမ္မာနုဓမ္မ၊ ပဋိပတ်ကွာ၊
ဤငါးဖြာသည် မှတ်ရန် သာသနာကွယ်ကြောင်းတည်း။

“တိုးတက်ရေးတရားခြောက်ပါး”

ကိစ္စမများ-စကားနည်းစေ၊ အိပ်နေမှုနည်း-ကိုယ်ထည်း
ပျော်လေ၊ ဆုံးမလွယ်ကြောင်း-မိတ်ကောင်းရှိစေ၊ မဆုတ်ရေး-
အားပေးဂုဏ်ခြောက်ထွေ။

“အသေကောင်းဖို့တရားခြောက်ပါး”

ကိစ္စမများ-စကားနည်းစေ၊ အိပ်နေမှုနည်း၊ ကိုယ်ထည်း
ပျော်လေ။ ရောနှောမပြု-ချဲ့မှုရှောင်သွေ၊ အသေကောင်းဖို့-
အကြောင်းဂုဏ်ခြောက်ထွေ။

“သီလစောင့်ငြား-မလားပါယ်ရွာ”

သီလရနံ-မွေးပျံ့ကြိုင်စွာ၊ သီလဆင်သိုင်း-ရှုတိုင်းလှပါ။
သီလစောင့်ငြား-မလားပါယ်ရွာ၊ မြတ်သီလ-စိတ်ချကိုးကွယ်ရာ။

“တရားလက်မလွတ်ကြစေနှင့်”

ရုပ်နာမ်ဓမ္မ၊ သင်္ခါရတို့၊ ကိုယ်ကဏ္ဍိပုံ၊ ဖြစ်လိုတုံလည်း၊
တဖုံဆင်ကွဲ၊ သူတနဲဖြင့်၊ ဖောက်လွဲတတ်စွာ၊ ဓမ္မတာကို၊ ပညာ
စက္ခု၊ မျှော်ထောက်ရှု၍၊ ယခုပင်လျှင်၊ မအိုခင်က၊ ကြိုတင်
ကောင်းမှု၊ ကြိုးစားပြုလော့၊ ယခုပင်လျှင် မနာခင်က၊ ကြိုတင်
ကောင်းမှု၊ ကြိုးစားပြုလော့၊ ယခုပင်လျှင်၊ မသေခင်က၊ ကြိုတင်
ကောင်းမှု၊ ကြိုးစားပြုလော့၊ ရတုချိန်ထောက်၊ ဤခါရောက်မှ၊
ချုပ်ပျောက်ခန္ဓာ၊ သေအံ့ငါဟု၊ သတ္တဝါခပင်း၊ ရှင်သေမင်းနှင့်၊
မိက်သင်းဖွဲ့လျက်၊ ချိန်းအချက်လျှင်၊ တစက်ကမျှ၊ မရှိကြဘူး၊
အပ္ပမာဒန၊ ဘိက္ခဝေ-သမ္မာဒေထ၊ ဘုရားစကား၊ လိုက်နာ
ပွားသည်၊ တရားလက်မလွတ်ကြစေနှင့်။

“မိုးကုန်ပြီ ထွန်မချချင်နှင့်”

- * ပစ္စည်းရှာ-အလုပ်နှင့်၊ နေ့ပုပ်လို့-ရက်ဟုန်။
နှမြောဖို့-အသက်ကုန်တယ်၊ တွက်ပုံဖြင့်-မကောင်း။
ခုလိုနှင့်-သံသာဗွေမှာ၊ ခန္ဓာတွေ-များခဲ့စတောင်း။
- * သက်မွေးမှု-စခန်းပိုအောင်၊ ဝမ်းကိုသာ-နင်ကျောင်း။
လေးဆယ်ကျော်-အရွယ်နှောင်းကာမှ၊ သူကြွယ်လောင်း-
လုပ်ချင်။
မိုးကုန်ပြီ-ထွန်မချချင်နှင့်၊ ရွံစရာ-မှားဖို့ဖြစ်အင်။
- * နွားအိုကြီး-အမော့သင်သလိုမေ့လျော့လျှင်-ဘဝဆုံးရှာတော့။
အစတုံး-နှင့်အဆင်၊ လွဲဖို့သာပြင်။
တရားသို့-မသက်ဝင်လျှင်၊ အခက်နင်-ကြုံတွေ့ဖို့လေး။

“ခွင့်သာခိုက်မှ မလိုက်ချင်လျှင်”

- * ငါးအာရုံ-ဘင်အစု၊ ခင်မှုနှင့်-နေ့ကုန်။
နင်ယခု-မေ့ပုံနှယ်၊ တွေ့မကြုံ-စခန်း။
ပါယ်လေးဝ-သောကကုံမှာ၊ မျောရရုံ-ရှိတော့ခမန်း။
- * အောက်ဝီစီ-သောင်းအင်္ဂုမှာ၊ ခေါင်းမပြု-စတမ်း။
နှစ်အရှည်-နှစ်မည်လမ်းကိုလ၊ နင်မျှော်စမ်း-နှင့်ကိုယ်။
ဒေသနာ-ထင်အလင်းရယ်နှင့်၊ နင်အဖျင်း-ပိုထက်သာပို။
- * သည်လောဘ-စရိုက်အိုကို၊ မလိုက်လို့-ရှောင်ပစ်လို့။
နောင်အသစ်-တကယ်ပြင်လျှင်၊ ကောင်းဖို့အစဉ်။

ခွင့်သာခိုက်မှ-မလိုက်ချင်လျှင်၊ အမိုက်နှင့်ပြင်-ရှိသေးလေ
လိမ့်လား။

ခွင့်သာဆဲမှ-မခဲချင်လျှင်၊ အလွဲနှင့်ပြင်-ရှိသေးလေလိမ့်လား။
ခွင့်သာတုန်းမှ-မရုန်းချင်လျှင်၊ အရှုံးနှင့်ပြင်-ရှိသေးလေ
လိမ့်လား။

“ပိဋကတ်-အစွယ်ထောင်လျှင်”

- * တပိုင်ကြောင်-ကျက်စာရရုံနှင့်၊ ခက်ပါလှ-သဘောဉာဏ်။
တက်မာန-အပြောသန်တယ်၊ ဒေါသမာန်-ထူပွား။
စောဒက-တုဖက်လာလျှင်၊ သူ့ထက်ငါ-ငြင်းတဲ့လူစား။
- * ဘုရားဟော-မြတ်ဓမ္မကို၊ တတ်လေဟန်-ယောင်ဝါး။
ပရမတ်ပြန်-အကြောင် သမားတွေမို့၊ ထောင်လွှားကြ-သူ့
ထက်ငါ။
အသိဉာဏ်-တထွာလောက်ရယ်နှင့်၊ ညာမထောက်-ဟော
တတ်လှပါ။
- * ပရိသတ်-ထောမနာအောင်၊ စေတနာ-ဉာဏ်အကောက်တွေ
နှင့်။
ကန်အကျောက်-အတင်းမရှောင်၊ ငြင်းကြလူ့ဘောင်။
ပိဋကတ်-အစွယ်ထောင်လျှင်၊ အပါယ်ဘောင်-ဆင်းရဲ
လိမ့်လေး။

လယ်တီဆရာတော်

လောကသာရပျို့

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁။ ကြားပိမ့်သူမြတ်၊ အများမှတ်စိမ့်၊ ဟိတတ္ထိက၊ ဩဝါဒ
ဖြင့်၊ ဆုံးမပေးထွေ၊ နားဝင်စေလော့၊ နေသို့ထင်ရှား၊ ဘုရားတရား
သံဃာ၊ ရတနာထွတ်ထား၊ မြတ်သုံးပါးကို၊ ဦးဖျာထိပ်ထက်၊
အမြဲရွက်၍။ ။စုံမက်သဒ္ဓါ ကြည်စေမင်း။

၂။ အသက်ရှည်စွာ၊ အနာမဲ့ကြောင်း၊ ကောင်းလှစေချင်၊
ပဲ့ပြင်နိစ္စ၊ ကွပ်ဆုံးမသား၊ မိဘဆရာ၊ စကားနာ၍၊ ကျမ်းစာသိ
မြင်၊ တတ်အောင်သင်လော့၊ ပေါ်လွင်မပြု၊ ကောင်းရာတုလျက်၊
ကောင်းမှုမြတ်နိုး၊ ကောင်းအောင်ကြိုး၍။ ။ကောင်းကျိုးကိုယ်၌
တည်စေမင်း။

၃။ သူကြီးမိဘ၊ ဆရာစသား၊ စိုးရသခင်၊ ကျေးဇူးရှင်တို့၊
ပြစ်တင်မောင်းမဲ၊ ရိုက်ပုတ်ဆဲလည်း၊ ဝမ်းထဲယုံယုံ၊ ယုန်လျှင်
ကျူသို့၊ ဆိုတုံမဝံ့၊ စောင်မာန်ညံ့၍၊ ကြောက်ရွံ့ရိသေ၊ သည်းခံ
ထွေဖြင့်။ ။ကောင်းနေနှလုံး ယဉ်စေမင်း။

၄။ ဆန္ဒ ဒေါသာဘယာ မောဟ၊ အပါယ်ကျသား၊ ဓမ္မ
လေးမည်၊ ဂတိတည်လျက်၊ နတ်ပြည်လူ့ရွာ၊ ချမ်းသာကောင်းမွန်၊
စံစုန်ဆန်၍၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း၊ ကျင့်ကောင်းသီလ၊ လှူဒါန
နှင့်၊ ပုညလယ်မြေ၊ စိုက်ကြံထွေဖြင့်။ ။မျိုးခြေအပင် စည်စေ
မင်း။

၅။ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး၊ စောင့်သုံးမြဲစွာ၊ သတ္တဝါကို၊ မေတ္တာ
သက်ပေ၊ လှူဖို့ဝေ၍၊ စိတ်စေကြည်သန်၊ သဘောမှန်သား၊
ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ၊ ချမ်းသာစီးပွား၊ နှစ်ပါးမြင်တတ်၊ သူတော်
မြတ်ကို၊ မပြတ်ချစ်ခင်၊ မိတ်ကျွမ်းဝင်၍။ ။မြဲပင်စင်းလျင်း
ပေါင်းယှဉ်မင်း။

၆။ ပညာမျက်စိ၊ မြင်မရှိ၍၊ မသိတရား၊ အယူမှားလျက်၊
စီးပွားမမြော်၊ ကျိုးမပေါ်သား၊ သူတော်မဟုတ်၊ ယုတ်သည့်စရိုက်၊
လူသူမိုက်ကို၊ မကြိုက်မချစ်၊ ရန်သူစစ်သို့၊ မနှစ်သက်ဘဲ၊
ဝေးစွာရှဲ၍။ ။အမြဲခွာရှင်း ဘဲကြဉ်မင်း။

၇။ ပါဏာတိပါတ်၊ မသတ်သူ့သက်၊ ခိုးဝှက်မမှု၊ မယူ
သေစာ၊ အိမ်ရာမမှား၊ မုသားမဆို၊ ကိုယ်ကိုနှိမ့်ချ၊ စောင့်သီလ
နှင့်၊ ဒါနလှူဝတ်၊ ရက်မချွတ်လျှင်၊ မပြတ်ဆောက်တည်၊
ဆုကြီးရည်၍၊ မကြည်ခိုက်ရန်၊ သူကျူးလွန်လည်း။ ။စောင့်
မာန်မပြင်း နူးစေမင်း။

၈။ မိခင်ဖခင်၊ ကျေးဇူးရှင်ကို၊ ချစ်ခင်မြတ်နိုး၊ ဂူပုထိုးသို့၊
ရှိခိုးဦးတင်၊ ကြည်လင်မြတ်လေး၊ သိမ်းမြန်းမွေး၍၊ လုပ်ကျွေးခယ၊
ရိတုပ်ကွလျက်၊ ကြီးထသက်အို၊ မျိုးဆွေကိုလည်း၊ ကြည်ညို
ညွတ်တိမ်း၊ ပိုက်ထုပ်သိမ်း၍။ ။ခပ်သိမ်းမယွင်း ငြိမ်းစေမင်း။

၉။ စတုဒိသာ၊ လေးမျက်နှာမှ၊ ရောက်လာအများ၊ ပုဏ္ဏား
ရဟန်း၊ ဆွမ်းပန်းချို့တဲ့၊ ရိက္ခာမဲ့ကို၊ ဆည်းခဲဥစ္စာ၊ အိမ်လှောင်ခါ၌၊
လွယ်ကာထားယူ၊ ထိုသသူကို၊ လိုသူမှတ်သား၊ သနားမြတ်လေး၊
ဝတ်စားပေး၍။ ။ကျွေးမွေးထံရင်း ငြိမ်းစေမင်း။

၁၀။ အနိစ္စနှင့်၊ ဒုက္ခ အနတ္တာ ၊ သုံးပါးလက္ခဏာ၊ မချာ
အောက်မေ့၊ တစေ့စေ့လျှင်၊ အလေ့အထ၊ ကွပ်ဆုံးမ၍၊ ပဉ္စခန္ဓာ၊
ငါးဖြာနာမ်ရုပ်၊ ဖြစ်ချုပ်ကြိမ်ဖန်၊ စက်အဟန်သို့၊ ဖန်တလဲလဲ၊
ဝဋ်ဆင်းရဲကို၊ ဝမ်းထဲသံဝေ၊ ထိတ်လန့်ထွေဖြင့်။ ။ရီသေသည်း
တွင်း ကျိန်းစေမင်း။

၁၁။ လောဘဒေါသ၊ မောဟသူပျက်၊ နေ့တိုင်းဖျက်၍၊
အမျက်သည်းလွန်၊ တဖျင့်သန်လျှင်၊ ပြေးလွန်ဖင်ဖင်၊ အာရုံမြင်က၊
ခင်ခင်မွတ်မွတ်၊ လိုက်လံတတ်သား၊ ထူးပွတ်မဆိုင်း၊ စိတ်ဆင်ရိုင်း
ကို၊ ထုံးပိုင်းမချာ၊ ယှဉ်စိမ့်ငှာလျှင်။ ။ပညာထိန်း၍ မိန်းစေမင်း။

၁၂။ လယ်လုပ်ကုန်သွယ်၊ ရောင်းဝယ်မြီချ၊ တွက်ဆစိတ်
ပြား၊ အပါးပါးလျှင်၊ အပွားအရင်း၊ လတွင်းတက်တိုး၊ ထမ်းပိုး
နှစ်လီ၊ ချသည်မပြတ်၊ အိမ်ထောင်ဝတ်ဖြင့်၊ အမှတ်မြဲမြဲ၊ လုပ်ကြံ
ကြိုးစား၊ ကျွဲနွားဆိတ်ဝက်၊ ဝမ်းဘဲငှက်နှင့်၊ ကြက်ကမကြွင်း၊
သိမ်းမွေးပြင်းလျက်၊ များခြင်းစုံစီ၊ ဆန်ဆီဝယ်ရောင်း၊ ထပ်ကာ
လောင်းလျက်၊ ပဲပြောင်းစပါး၊ ကျီပြည့်ထား၍၊ ခွက်ပြားရွှေငွေ၊
ဆည်းပူးထွေဖြင့်။ ။မျိုးဆွေမှီတင်း ကြွယ်စေမင်း။

၁၃။ ထုံးတီးနည်းနာ၊ အဖြာဖြာ၌၊ ပညာရှာမှီး၊ မကြီးသက်
ရွယ်၊ အငယ်သော်က၊ ကြိုးလုံ့လလျက်၊ တုပ်ကွပုဆစ်၊ ဆရာ
စစ်၌၊ ကြောက်ချစ်ရီသေ၊ လုပ်ကျွေးထွေဖြင့်၊ စာပေတတ်ကြောင်း၊
တချောင်းချောင်းလျှင်၊ ခြိမ်းမောင်းသည်းခံ၊ ဆရာထံ၌၊ သင်အံ
ကျက်လေ့၊ တစ်နေ့တစ်ပါး၊ မှတ်သားလေလေ၊ ဝမ်းထဲခွေ၍၊
အထွေအထူး၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို။ ။ဆည်းပူးသန့်ရှင်း ကြွယ်စေမင်း။

၁၄။ ဘေးဘိုးစဉ်ဆက်၊ မပျက်သုံးစွဲ၊ ကျင့်မြဲလုံ့လ၊ စာရိတ္တ
ဖြင့်၊ မိဘအလိုက်၊ စရိုက်ကျင့်ရိုး၊ အမျိုးနွယ်လျှင်၊ စောင့်စည်း
ကြည်၍၊ အယှဉ်အပေါင်း၊ ခင်ပွန်းကောင်းနှင့်၊ သူဟောင်းသက်ကြီး၊
ထုံးနည်းတီးကို၊ မငြီးမငွေ့၊ မှတ်ကျက်လေ့လျက်၊ ချောသွေစကား၊
စပ်ကြားသူပျက်၊ ကုန်းတိုက်ဖျက်လည်း။ ။ရက်ရက် မယုံ
လွန်နှင့်မင်း။

၁၅။ သူတော်တကာ၊ တတ်စရာသား၊ အဋ္ဌာရသ၊ သိပ္ပ
အပြား၊ အတတ်များကို၊ မှတ်သားသတိ၊ ပညာရှိတို့၊ တတ်သို့
အပ်စွ၊ ထိုသိပ္ပကို၊ နှံ့မျှလုံ့ခြံ၊ မတတ်တုံလည်း၊ တစ်စုံတစ်ခု၊
တတ်အောင်ပြု၍၊ လူမှုအိမ်ထောင်၊ စီးပွားဆောင်လော့၊ ညဉ့်မှောင်
မသိ၊ ကြွက်မျက်စိသို့၊ မိမိကိုယ်ဖို့၊ အတတ်ချို့လည်း၊ သူတို့ပြစ်
တင်၊ ဆင်းရဲမြင်အံ့၊ ထင်ထင်မျက်မြော်၊ မကော်ရော်သည်။ ။
အိုသော် သူ မရယ်စေနှင့်မင်း။

၁၆။ ယရာဝါသ၊ ကိစ္စမြားမြောင်၊ လူတို့ဘောင်၌၊ အိမ်
ထောင်သက်မွေး၊ ခြနယ်မြေးသာ၊ လူရေးကျယ်စွာ၊ အဖြာဖြာကို၊
လိမ္မာအတတ်၊ ချားရဟတ်သို့၊ လှည့်ပတ်ပြီးမှ၊ ကြံတွက်ဆလျက်၊
လုံ့လပင်စည်၊ အရင်းတည်က၊ ခက်ရှည်ပညာ၊ ချမ်းသာအသီး၊
ကြီးစရွေ့ရွေ့၊ အလေ့ဖြင့်၊ မမေ့မကျန်၊ လူမှုပွန်လျက်၊ စောင့်
မာန်မဲ့ဆုံး၊ တော်ဖြောင့်သုံး၍။ ။နှလုံးသန့်စင် ကြည်စေမင်း။

၁၇။ လေးကျွန်းထိပ်ခေါင်၊ မြင့်မိုရ်တောင်နှင့်၊ ချိန်ဆောင်
နှိုင်းလည်း၊ အတိုင်းမသိ၊ ကျေးဇူးရှိသည်၊ အမိကား တိုက်၊
သိုက်ကားမယား၊ သားကားနွယ်ဆက်၊ ခက်လက်မျိုးဆွေ၊ ကျွန်ခြွေ

ရွှေနှင့်၊ အုပ်တွေမကွဲ၊ လူခပဲအား၊ ဆင်းရဲဖျောက်ပယ်၊ ချမ်းသာ
ကယ်၍၊ လူငယ်လူကောင်း၊ ဖြစ်တော်ရှောင်းဟု၊ လူပေါင်းပြောပ၊
ချီးမွမ်းရလျက်၊ ကြောင့်ကြဘေးဘမ်း၊ ဖျောက်နိုင်စွမ်းသား၊
စိတ်ဝမ်းဖြောင့်တန်း၊ ဆွေခင်ပွန်းကို။ ။ချစ်ပန်းနံ့ မပြယ်စေနှင့်
မင်း။

၁၈။ စေ့မြေသိပ်သည်း၊ ရွေ့ရွေ့ဆည်းလော့၊ စရည်းအိုးခွက်၊
ကြီးစွာလျက်လျှင်၊ စဉ်ဆက်ကျများ၊ ပြည့်သောလားသို့၊ ပျား၏
နည်းထုံး၊ မှတ်ကျင့်သုံး၍၊ ခြပုန်းတောင်ပို့၊ ဖို့သည့်ခြင်းရာ၊ လူ
လိမ္မာတို့၊ ဥစ္စာဆည်းထွေ၊ တတ်လှစေလော့၊ ကြွက်သေတစ်ခု
အရင်းပြု၍၊ ကြွယ်မှုတတ်ဆုံး၊ သူဌေးထုံးကို၊ နှလုံးမူလျက်၊
ကြံစည်နက်ကို။ ။သူ့ထက်လွန်ကဲ ကြိုးစေမင်း။

၁၉။ လုံ့လပညာ၊ လိမ္မာတတ်ကုံ၊ ဆင်စွယ်စုံသို့၊ ကိုယ်ယုံ
မြဲမြံ၊ ကောင်းအောင်သံသား၊ လုပ်ကြံသေသတ်၊ ယောက်ျားမြတ်
တို့၊ မှတ်သည့်အတိုင်း၊ ပြည့်လှိုင်းချမ်းသာ၊ စီးပွားရှာအံ့၊ ပညာ
ချို့တဲ့၊ လုံ့လမဲ့ဟု၊ ကဲ့ရဲ့သဂြိုဟ်၊ သူများဆိုလည်း၊ ကိုယ်ကိုမချစ်၊
အကျင့်ညစ်သား၊ အပြစ်ဖွဲ့ပို့၊ လူသွမ်းတို့ကား၊ မည်သို့မသိ၊
ပျင်းရိရိလျှင်၊ ရှိသည်ကိုယ်ဖို့၊ ကုသိုလ်ပို့က၊ ငါတို့နေရာ၊
စီးပွားလာအံ့၊ ကြမ္မာကိုချည်း၊ မှတ်ထင်ရည်း၍၊ ကျင့်နည်းညံ့ဆုံး၊
သူပျက်ထုံးကို။ ။နှလုံးမငြိတွယ်စေနှင့်မင်း။

၂၀။ ကျောင်းတော်ခရီး၊ လမ်းမကြီး၌၊ ပင်ထီး ပညောင်၊
မြစ်တစ်ထောင်နှင့်၊ မြားမြောင်ခက်လက်၊ ရွက်လည်းစိပ်စိပ်၊
စေ့စေ့သိပ်လျက်၊ ရိပ်လည်းမြိုင်မြိုင်၊ လေမနိုင်လျှင်၊ ပပ်ခိုင်သိမ်း

မှည့်၊ အဖြည့်ကျေးငှက်၊ စားလျက်သောင်းသဲ၊ မှီဝဲလူဗိုလ်၊ ရိပ်ခို
အများ၊ ခရီးသွားတို့၊ နေနားပျော်ရွှင်၊ ထိုသစ်ပင်ကား၊ ဝင်လာ
သသူ၊ ခပ်သိမ်းလူကို၊ ဆာပူငြိမ်းအောင်၊ စီးပွားဆောင်သို့၊ လူ၊
ဘောင်ကောင်းကြွယ်၊ လူကိုကယ်လည်း၊ ထိုနှယ်လည်းကောင်း၊
ဖြစ်တုံရှောင်း၍၊ မျိုးပေါင်းဆွေဝါး၊ လူအများကို၊ သနားကြင်နာ၊
စီးပွားရှာ၍၊ မေတ္တာမကင်း၊ မှစခြင်းဖြင့်။ ။ထံရင်းမှ ကိုးကွယ်
စေမင်း။

၂၁။ ပျူပျူငှာငှာ၊ လူတကာကို၊ သာသာချိုချို၊ ချစ်ဖွယ်
ဆို၍၊ စိုစိုပြည်ပြည်၊ ကျင့်မှုနည်ဖြင့်၊ လည်လည်ပတ်ပတ်၊
လောကဝတ်၌၊ ပြတ်ပြတ်သားသား၊ အပြားပြားလျှင်၊ မူများခပ်
သိမ်း၊ ဆောင်တိုင်းငြိမ်းလျက်၊ သူစိမ်းသူကျွက်၊ ပေါင်းဖက်သရွေ့၊
မိဘတွေ့သို့၊ မွေ့မွေ့လျော်လျော်၊ ပျော်ပျော်ပါးပါး၊ နှုတ်ချိုပျား
နှင့်၊ ဝတ်စားထောက်ပင့်၊ ဖြန့်ဖြူးဆင့်လျက်၊ အတင့်ကျွန်ကျေး၊
ဆွေသားမြေးကို။ ။ကျွေးမွေးမညှိုး ငယ်စေနှင့်မင်း။

၂၂။ လောကသာရ၊ ကျမ်းအစ၌၊ ဆုံးမစကား၊ မျိုးလေးပါး
တို့၊ မှတ်သားစိမ့်ငှာ၊ ပျို့လင်္ကာဖြင့်၊ နည်းနာထွေပြား၊ ထုံးပေါင်း
ကြားသည်။ ။တခြား ပထမပိုင်းတည်း။

သင်္ဃန်းကျွန်းမြို့နယ်၊ သုဝဏ္ဏ၊ စစ်ကိုင်းစာသင်တိုက်
ပဓာနနာယက၊ အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစက ပဏ္ဍိတဘွဲ့ရ

ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ ဓမ္မာနန္ဒ

၏

ထေရုပ္ပတ္တိအကျဉ်း

၁။ ဓမ္မးပွားရာဇာတိ

ဆရာတော်ကို စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ စစ်ကိုင်းမြို့၌၊ မအူပင်သာဒွန်း
ရွာ၊ ခမည်းတော် ဦးပေါရှန်း၊ မယ်တော် ဒေါ်ငွေအေးတို့မှ
(၁၂၉၇) ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် (၁၁) ရက်၊ စနေနေ့တွင်
ဖွားမြင်သန့်စင်ခဲ့ပါသည်။ ဓမ္မးချင်း (၈) ဦးအနက် ဆရာတော်
လောင်းလျာသည် (၆) ဦးမြောက် သားရတနာ ဖြစ်ပါသည်။
နောင်အခါ သာသနာတော်၌ ထူးခြားထက်မြက်သည့် နိမိတ်ကို
ဆောင်၍ ငယ်အမည်ကို မောင်လှထူးဟု မှည့်ခေါ်ခဲ့ပါသည်။

၂။ သာမဏေပြုခြင်းနှင့် အခြေခံပညာသင်ကြားခြင်း

ဆရာတော်လောင်းလျာသည် (၁၃၁၁) ခုနှစ်၊ နယုန်လဆန်း
(၁၀) ရက်တွင် စစ်ကိုင်းမြို့၊ ဘော်ဂါရပ်၊ ဘော်ဂါကျောင်း ဦးရီး
တော်သူ ဘုန်းတော်ကြီး ဦးကုသလထံ၌ ခမည်းတော် မယ်တော်
တို့၏ ပစ္စည်း (၄) ပါး အထောက်အပံ့ဖြင့် ရှင်သာမဏေအဖြစ်
သို့ ရောက်ရှိခဲ့ပါသည်။ ဘော်ဂါကျောင်းဆရာဟော်၊ ရွှေဘုံသာ
ကျောင်း ဆရာတော်၊ တောလေးထပ်စကုမှော် အဂ္ဂမဟာ ပဏ္ဍိတ
ဆရာတော်၊ ဓမ္မာစရိယချောင်း၊ အဂ္ဂမဟာ ပဏ္ဍိတ ဆရာတော်

များထံတွင် သူငယ်တို့ဘာဝ တတ်သင့်တတ်ထိုက်သော အခြေခံ ပညာ၊ မြန်မာသင်ပုန်းကြီး၊ မင်္ဂလသုတ်၊ အတွင်းအောင်ခြင်း၊ အပြင်အောင်ခြင်း၊ နမက္ကာရ၊ လောကနီတိ၊ ပရိတ်ကြီး၊ ဂဏန်း သင်္ချာများကို ထူးချွန်စွာ သင်ယူတတ်မြောက်ခဲ့ပါသည်။

၃။ စာပေသင်ယူခြင်းနှင့် စာမေးပွဲများ အောင်မြင်ခြင်း

ဆရာတော်သည် ဇေယျသိမ်ပါဠိတက္ကသိုလ်၊ ဘဒ္ဒန္တ ပညိန္ဒာ တိဝံသ၊ ဦးအဂ္ဂိဝံသာတိဝံသ၊ ပဌာန်းသိပ္ပံ ဆရာတော်၊ မစိုးရိမ် ဘဒ္ဒန္တ သီရိန္ဒာတိဝံသ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ ပဌာန်းဆရာတော်၊ အဘိဓမ္မမဟာရဋ္ဌဂုရု၊ ဘဒ္ဒန္တ ကောဝိဒါတိဝံသ၊ ရွှေရေးဆောင် ဆရာတော်၊ ဘဒ္ဒန္တ ပဏ္ဍဝံသ တို့ထံတွင် လောကုတ္တရာ စာပေ ပရိယတ္တိများကို အပတ်တကုတ် ဆည်းပူးလေ့လာ သင်ကြားခဲ့ ပါသည်။

ဆူးသည် ဖြစ်စကပင် ချွန်ထက်နေသကဲ့သို့ ဆရာတော်သည် သာမဏေဘဝကပင် စစ်ကိုင်းမြို့နယ်၌ အဘိဓမ္မာစာမေးပွဲ ပထမ အဆင့်၊ ဒုတိယအဆင့်၊ တတိယအဆင့်တို့ကို ထူးချွန်စွာ အောင်မြင်ခဲ့ပြီး ဝိနယာဓိက စာမေးပွဲ၌ ဒုတိယဆုကိုလည်းကောင်း၊ သာသနာ ၂၅၀၀ ပြည့် ဝိနည်းငယ်လေးဆောင် အာဂုံပြန်ပွဲ၌ ပထမဆုကိုလည်းကောင်း ရရှိခဲ့ပါသည်။ နိုင်ငံတော်အစိုးရက ကျင်းပသော ပထမငယ်တန်း၊ ပထမလတ်တန်း၊ ပထမကြီးတန်း စာမေးပွဲများကို အဆင့်ဆင့်အောင်မြင်တော်မူခဲ့ပြီး ၁၃၂၃ ခုနှစ် တွင် အစိုးရဓမ္မာစရိယ စာမေးပွဲကို အောင်မြင်တော်မူခဲ့သဖြင့် သာသနာ့ဓဇ ဓမ္မာစရိယဘွဲ့ကို ရရှိခဲ့ပါသည်။

၄။ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိတော်မူခြင်း

၁၃၁၆ ခုနှစ်၊ နတ်တော်လပြည့်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်ဝိနည်းမိုးရိပ် ဆဋ္ဌသံဂါယနာ ဩဝါဒါစရိယ၊ အဂ္ဂမဟာ ပဏ္ဍိတ၊ စကုမော်ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဥတ္တမကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ မိဘနှစ်ပါး၏ ပစ္စည်းလေးပါး အထောက်အပံ့ဖြင့် စစ်ကိုင်းတောင် တောလေးထပ် ခဏ္ဍာသိမ်၌ မြတ်သောရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့ပါသည်။

၅။ စာပေပို့ချခြင်းနှင့် သာသနာ့တာဝန်များထမ်းဆောင်တော်မူခြင်း

ဆရာတော်သည် စစ်ကိုင်းတိုင်း တောလေးထပ်ကျောင်း၌ ပညာဆည်းပူးစဉ် သာမဏေဘဝကပင် အဘိဓမ္မာသင်တန်းနှင့် အစိုးရ ပထမငယ်တန်း၊ ပထမလတ်တန်းများကို စာပေပို့ချပေးခဲ့ပါသည်။ ဉာဏ်ပညာကြီးမားခြင်း၊ အခြေခံသင်ရိုးများ ကျေညက်ခြင်းနှင့် အထက်တန်းစာပေများကို ထူးထူးချွန်ချွန် လိုက်နိုင်ခြင်းကြောင့် ဆရာဖြစ်သူ တောလေးထပ်ကျောင်း ဆရာတော်က ဓားကောင်းတစ်လက်၊ ကျောက်ကောင်းတစ်စုံဖြစ်သော တပည့်၏ ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေးကို ယုံကြည်စိတ်ချစွာ တာဝန်ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်တန်ပါသည်။ မစိုးရိမ်တိုက်၌ ရူပသိဒ္ဓိနှင့် ယမကကျမ်းများကို ပို့ချပေးရပြန်ပါသည်။ ရန်ကုန်မြို့၊ ဓမ္မရတနာပါဠိ တက္ကသိုလ်၊ ပုသိမ်မြို့၊ သာသနာ့ရံသီ ပါဠိတက္ကသိုလ်၊ ကျုံမင်းမြို့၊ အုန်းပင်ကျောင်း စာသင်တိုက်တို့၌လည်း ပရိယတ္တိ စာပေများကို ပို့ချပေးခဲ့ပါသည်။

ရန်ကုန်တိုင်း သာကေတမြို့နယ် မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်ကို ဝာညီထောင်၍ စာပေပရိယတ္တိများ ပို့ချခဲ့ခြင်း၊ သင်္ဃန်းကျွန်းမြို့နယ် ရန်ကုန်သစ်ရပ်ကွက်၌ သာသနာ့ပါလ စာသင်တိုက်

ဖွင့်လှစ်တည်ထောင်၍ စာပေပရိယတ္တိများ ပို့ချခဲ့ခြင်းကိုလည်း ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့ပါသည်။ ရန်ကုန်တိုင်း သင်္ဃန်းကျွန်းမြို့နယ် နှင်းဆီကုန်း (က) ရပ်ကွက်၌ စစ်ကိုင်းစာသင်တိုက်ကို ၁၃၃၄ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့၊ ၁၉၇၂ ခု၊ မေလ ၂၇ ရက် တွင် စတင် တည်ထောင်၍ အခြေပြုမူလတန်းမှစ၍ ပထမငယ်တန်း၊ ပထမ လတ်တန်း၊ ပထမကြီးတန်းနှင့် အစိုးရဓမ္မာစရိယတန်းအထိ စာပေပရိယတ္တိများကို ယနေ့ထက်တိုင် ပို့ချသင်ကြားပေးလျက် ရှိပါသည်။

ဆရာတော်သည် သိမ် (၁၁) လုံးကို ဦးဆောင်၍ သိမ်သမုတ် ခဲ့ခြင်း၊ သင်္ဃန်းကျွန်းမြို့နယ် ပထမပြန် စာမေးပွဲများ ကြီးကြပ်ရေး ကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခဲ့ခြင်း၊ သင်္ဃန်းကျွန်း မြို့နယ် ဝိနည်းစာပြန်ပွဲ ကျင်းပရေးကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌတာဝန်များ ကိုလည်းကောင်း၊ ၂၀၀၁ ခု အရှေ့ပိုင်းခရိုင် အစိုးရဓမ္မာစရိယ စာမေးပွဲ၏ ဥက္ကဋ္ဌတာဝန်၊ အစိုးရဓမ္မာစရိယစာမေးပွဲ သြဝါဒီစရိယ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ သင်္ဃန်းကျွန်းမြို့နယ် အရှေ့ခြမ်း မလွန် ဆန်လှူအသင်းထောက်၏ သြဝါဒီစရိယအဖြစ် လည်းကောင်း၊ သုဝဏ္ဏမြို့ မြို့ဦးစေတီတော် သြဝါဒီစရိယဆရာတော် အဖြစ် လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ဆရာတော်သည် ကျောင်း ဆောက်ခြင်း၊ မီးပြင်ခြင်း၊ လမ်းတံတားများ ပြုလုပ်ခြင်းများကို ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့ပါသည်။ ပထမအကြိမ် မြို့နယ် သံဃနာယက အဖွဲ့ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဒုတိယအကြိမ် မြို့နယ် သံဃနာယကအဖွဲ့ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်လည်းကောင်း၊ သံဃသမ္မူ တိအဖြစ်လည်းကောင်း၊ စတုတ္ထအကြိမ် ယခုလက်ရှိ နိုင်ငံတော်

ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင်အဖြစ် လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်တော်
မူနေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။

၁၉၉၈ ခုနှစ်မှစ၍ နိုင်ငံတော်သီးခြားဝိနည်းဓိုရ်အဖြစ်လည်း
ကောင်း၊ နိုင်ငံတော်စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ အကျိုးဆောင်တာဝန်များကို
လည်းကောင်း၊ သင်္ဃန်းကျွန်းမြို့နယ် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ မြို့နယ်သံဃာ
နာယကအဖွဲ့များအား သင်တန်းပို့ချခြင်းတာဝန် ဆောင်ရွက်တော်
မူခဲ့ပါသည်။ သင်္ဃန်းကျွန်းမြို့နယ်၊ နိကာယ်စာမေးပွဲကြီး၏ ဩဝါဒ၊
စရိယနှင့် အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်အား ၁၃၆၁
ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတော်မှ ဆက်ကပ်ခဲ့ပါသည်။

၆။ ပြုစုရေးသားခဲ့သောကျမ်းများ

ဆရာတော်သည် တပည့်စာသင်သားများအတွက် ဝတ္ထုဘဏ္ဍာ
က စာအုပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကမ္ဘာဂမ္ဘာ သင်တန်းစာအုပ်ကို
လည်းကောင်း၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာဒိဒီပက စာအုပ်ကိုလည်းကောင်း ရေးသား
ပြုစုတော်မူခဲ့ပါသည်။

၇။ သာသနာဆိုင်ရာ ဘွဲ့တံဆိပ်တော် ဆက်ကပ်ခံရခြင်း

ဆရာတော်သည် ရန်ကုန်တိုင်း၊ သင်္ဃန်းကျွန်းမြို့နယ်၊
နှင်းဆီကုန်း (က) ရပ်ကွက်၌ စစ်ကိုင်းစာသင်တိုက်ကြီးကို
၁၃၃၄ ခုနှစ်မှစ၍ ဖန်တီးတည်ထောင်တော်မူပြီး အခြေပြုမူလ
တန်းမှ အစိုးရ ဓမ္မာစရိယတန်းအထိ တပည့်သံဃာ (၃၅၀)
ကျော်တို့အား နေ့ဝါညဝါများပို့ချခြင်း၊ ကျောင်းတိုက်ကြီး၏
ပဓာနစာချတာဝန်များ ထမ်းဆောင်နေခြင်းများကြောင့် မန္တလေး
မြို့ ပရိယတ္တိသာသနာဟိတ အသင်းကြီးက ၁၃၆၀ ပြည့်နှစ်၊
တပို့တွဲလဆန်း (၁၄) ရက်နေ့တွင် “ပရိယတ္တိသာသနာဟိတဓရ၊

ဂုဏဝိသိဋ္ဌ” ဘွဲ့တံဆိပ်တော် ချီးမြှင့်ဆက်ကပ်ခြင်းကို ခံယူခဲ့ရပါသည်။

ယင်းဘွဲ့တံဆိပ်တော်မှာ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝန်း ပရိယတ္တိစာပေ သင်ကြားပို့ချသည့် ထင်ပေါ်ကျော်ကြားသော ကျောင်းတိုက်ကြီးများကို တည်ထောင်၍ စာပေပရိယတ္တိများကို ထူးချွန်စွာ ပို့ချခြင်းကြောင့် ဆက်ကပ်သောဘွဲ့တံဆိပ် ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာတော်သည် ရိုးသားပွင့်လင်းစွာ ပြောဆိုဆက်ဆံ၍ အရာရာ၌ သည်းခံခြင်း၊ အနစ်နာခံခြင်း၊ လုံ့လဝီရိယရှိခြင်း၊ ဘာသာရေး၊ သာသနာရေးတို့၌ စိတ်ဓာတ်အလွန်ထက်သန်ခြင်း၊ ကလေးသူငယ်ကအစ သိရှိနားလည်နိုင်အောင် ဆုံးမသွန်သင်တတ်ခြင်း၊ ဒေသအတွင်း၌ ဆွမ်းလောင်းအသင်းများ မြှောက်မြားစွာ ပေါ်ထွန်းလာအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သင်္ဃန်းကျွန်းမြို့နယ်အတွင်း ရပ်ကွက်လုံးဆိုင်ရာ ဆွမ်းဆန်စိမ်လောင်းလှူပွဲများ ဖြစ်မြောက်ရေး ကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်တော်မူပါသည်။ အနှစ် (၄၀) ကျော်တိုင် ပရိယတ္တိစာပေများ ပို့ချခြင်း စသော သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာဂုဏ်တို့ကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဂဏာစရိယဂုဏ်၊ ဂန္ထ ဓုရာဝဟဂုဏ်၊ ပရိယတ္တိဝိသာရဒဂုဏ်၊ သံဃဂဏာဝိရောဓနဂုဏ်၊ လဇ္ဈိပေသလ၊ သိက္ခာကာမ စသောဂုဏ်တို့ဖြင့် ပြည့်စုံတော်မူသောကြောင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ နိုင်ငံတော်အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ၁၃၆၁ ခုနှစ်၊ နတ်တော်လပြည့်ကျော် (၁၃) ရက်၊ ခရစ်သက္ကရာဇ် ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၄) ရက်၊ လွတ်လပ်ရေးနေ့တွင် အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် (၁/၂၀၀၀) ဖြင့် အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစက၊ ပဏ္ဍိတဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို ဆက်ကပ်လှူဒါန်းခြင်းခံခဲ့ရပါသည်။

သင်္ဃန်းကျွန်းမြို့နယ် အရှေ့ခြမ်း၊ မလွန်ဆန်လှူအသင်းထောက်၏ (၂၃) ကြိမ်မြောက် ဆန်လှူရေစက်ချမင်္ဂလာ အခမ်းအနား၌ စစ်ကိုင်းစာသင်တိုက် ပဓာန နာယကဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ ဓမ္မာနန္ဒ အား အရှင်ယောသိတ (ရေနံသာ) ရေးသားချီးကျူးပူဇော်သော ဂုဏ်ထောင်ပနာဝန္တနာဂါထာပါဘုရား

မဟာလဉ္စန လဒ္ဒတ္တာ၊
နဂရဿ သိရီဝဟော၊
တဿ သိရီဝဟတ္တာဝ၊
ပူဇဿဝံ ကရောမတေ၊

ဘောဇ္ဇော - ထေရ်ဂုဏ်ကြည်ယုံ၊ မြို့နယ်စုံမှ ဂုဏ်ပြုဆင်နွဲ့၊
ပူဇော်ပွဲသို့၊ အားခဲကြည်သာ၊ ဝမ်းသာစွာဖြင့်၊
ကြွတော်မူလာကြကုန်သော၊ သပ္ပုရိသနွယ်ဝင်၊
အိုသူတော်စင်အပေါင်းတို့။

ထေရေန - စစ်ကိုင်းစာသင်တိုက်၊ သမိုက်ကျော်ထင်၊
ပေါ်လွင်လှစွာ၊ ကျောင်းတော်သာမှ၊ ပဓာန နာယက
ဖြစ်တော်မူသော၊ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တဓမ္မာနန္ဒ၊

အကျွန်ုပ် တို့ဆရာ၊ သဒ္ဓါရွန်းဝေ၊ မဟာထေရ်သည်၊

မဟာလဉ္စန လဒ္ဒတ္တာ - တစ်သုံးခြောက်တစ်၊ သက္ကရာဇ်၌၊ ရှင်
ချစ်သာသနာ၊ တိုးတက်ရာဟု၊ မြန်မာနိုင်ငံတော်
အစိုးရ၊ န.ယ.က မှ၊ နှင်းဆက်သသည်၊ အဂ္ဂမဟာ
ဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတဟုဆိုအပ်သော စာချဘွဲ့တို့တွင်၊
အကြီးဆုံးအမြင့်ဆုံးဖြစ်သော၊ စာချဘွဲ့ကို ရတော်
မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

နဂရဿ - အမည်ဆန်းထွန်း၊ သင်္ဃန်းကျွန်းမြို့၏

- သိရီဝဟော - မက်မပြေအောင်၊ တက်နေရောင်သို့၊ ကျက်သရေ
ဆောင်၊ အရှင်မြတ်သည်
- ဟောတိ - မုချမသွေ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။
- တဿာသိရီဝဟတ္တာဝ - ထိုသို့အမည်ဆန်းထွန်း၊ သဃ်န်းကျွန်း၏၊
ကျက်သရေဆောင်၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်
သာလျှင်
- မယံ - ဂုဏ်တယူယူ၊ အပြီးတလူလူဖြင့်၊ ဝှမ်းဆူပီတိ၊
ကြည်အိတမြေ၊ သောမနဿ၊ တသွင်သွင်စီး၊
အပျော်ရွှင်ကြီး၊ ပျော်ရွှင်နေကြကုန်သော၊ တပည့်
တပန်း၊ ရဟန်းရှင်လူ၊ ဒကာ ဒကာမအပေါင်း
တို့သည်၊
- တေ - အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်၊
ရတော်မူသည့်၊ မဟာထေရ် အရှင်မြတ်ဘုရားအား
- ပူဇူသဝံ - အခေါင်မဟာဆင်နွဲ့၊ ချီးကျူးပူဇော်ပွဲကို
- ကရောမ - သဃ်န်းကျွန်းမြို့နယ် အရှေ့ခြမ်း၊ မလွန်ဆန်လှူ
အသင်းမှ ဦးဆောင်လျက်၊ အထူးပြောင်မြောက်စွာ၊
တစ်မြို့နယ်လုံး၊ ခြံမံခြံမံအုံးမျှ၊ သိမ်းကျုံးပါဝင်၊
သဒ္ဓါပန်းတွေက တလွင်လွင်၊ စေတနာတွေက
တသွင်သွင်၊ ရွှင်ရွှင်ညီညီ၊ ပီတိတွေကိုယ်စီဖြင့်၊
ဆီထိဝှမ်းပမာ၊ ကြည်အိလန်းဖြာလျက်၊ သာသနာ
ရောင်ဝါလန်းအောင်၊ ကြိုးပမ်းကော်ရော်၊ ပူဇော်
ကြပါကုန်၏၊ အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ ဘွဲ့
သခင်၊ အရှင်သူမြတ်ကြီးဘုရား-

သင်္ဃန်းကျွန်းမြို့နယ် မီးရထားသံလမ်းအရှေ့ခြမ်း (၂၃)နှစ်မြောက်
မထွန်ဆန်လှူအသင်းထောက်
ရေစက်ချမင်္ဂလာသဘင်အခမ်းအနား၌ အရှင်ယောသိတ
(ရေခွံသာ) ရေးစပ်ပူဇော်အပ်သော

ဘဒ္ဒန္တ ဓမ္မာနန္ဒ ဂုဏ်ရည်တော်ဘွဲ့ ၈၀ ပေါ်
တေးထပ် (ပါဘုရား)

* စာသင်တိုက်တွေ၊	ကြိုက်ပြီးကြိုက်
လိုက်ပြီးလိုက်လိုက်၊	ပြည်ဘောင်ဆီ၊
* တစ်တိုက်ပြီးတစ်တိုက်၊	တည်ထောင်ပြီကွယ်
ထေရ်ဆောင်အလီလီ၊	ပြုနိုင်စွ။
* ဘဒ္ဒန္တ ဓမ္မာနန္ဒ၊	ထေရ်ဆရာသည်
ပြည်မြန်မာမှာ၊ (ပြေဟုဖတ်ပါ)	နတ်ပန်းမဇ္ဈသက၊
* သာမဏေဘဝ၊	စစ်ကိုင်းတောင်ဝယ်
သမိုင်းပြောင်ပြောင်၊	စာကိုချ။
* မနှိုင်းနိုင်အောင်၊	သဒ္ဓါပိုလှ
အမတကို၊တ၊	ထေရ်မြတ်ရှင်။
* ကျုံ့မငေး-ရန်ကုန်၊	ပုသိမ်-မန်း၌
အကြိမ်ကြိမ်လန်းဆန်း၊	စာချနေခဲ့ပင်။
* ကျောင်းပြင်တံတားဆောက်၊	ရွှေထီးတင့်တယ်
ထေရ်ကြီးလျှင်လျှင်၊	များပြားလှလို့။

ထေရ်မဟာသတင်း
 သာသနာတော်အတွက်
 ဆောင်ရွက်တော်မူ
 * အောင်ပန်းထွေထွေ
 အောင်စေကြောင်း
 အောင်သပြေနု
 တပည့်အများ
 ဂုဏ်ကျက်သရေပေါင်း
 လပေါင်းတစ်ထောင်

* တပည့်အများ
 ထွဋ်ဖျားဇာနည်

ထင်းလင်းပြန့်ဝေစီ၊
 အောင်ကနက်ထူသည်၊
 ဂုဏ်ရောင်လွမ်း။ ။
 အောင်ရေတကောင်းနှင့်၊
 ခညောင်းဆုချေရည်၊
 ငွေခရဇေယျတုစုံစုံညီ၊
 ညွတ်တွားပတ္တနာရည်၊
 ခညောင်းဆောင်သည်၊
 ထိန်ဝင်းကြည်သို့လေး။ ။
 ညွတ်တွားဝန္ဒနာချီ၊
 ဂုဏ်ထူးရှင်ဘုရားလေး။ ။

‘သင်္ဃန်းကျွန်းမြို့နယ်၊ သုဝဏ္ဏ နှင်းဆီကုန်း(က)ရပ်ကွက်၊
စစ်ကိုင်းစာသင်တိုက်’

၂၃-နှစ်မြောက် မထွန်ဆန်လှူအသင်း ရေစက်ချမင်္ဂလာသဘင်အခမ်းအနား၌
“အဂ္ဂမဟာဝဇ္ဇဝါစကပဏ္ဍိတ” ဆွတ်ဆိပ်တော်ရ
ဘဒ္ဒန္တဓမ္မာနန္ဒဆရာတော်ဘုရားအား
ပူဇော်ပွဲ၌ အရှင်ယောသိတ(ရေခွံသာ) ရေးစပ်ပူဇော်အပ်သော
အဖြည့်ခံရတုပါဘုရား

စစ်ကိုင်းထေရ်ရှင်၊ ထွဋ်ဘုန်းခင်ကား၊ တောင်စဉ်ပြာမှိုင်း၊
အလှဝိုင်းသည့်၊ စစ်ကိုင်းမြို့နယ်၊ စုံပေါကြွယ်သား၊ တင့်တယ်
စွာလျှင်၊ မအူပင်သာဒွန်း၊ ရွာရပ်ဝန်းဝယ်၊ မြင့်ထွန်းသာသနာ၊
ထေရ်လောင်းလျာကား၊ ဥစ္စာများသော၊ ယာ ချောင်းပေါ်ရှင်၊
ဦးပေါ်ရှန်ခေါ်၊ ခမည်းတော်နှင့်၊ မယ်တော်ပျံ့မွှေး၊ ဒေါ်ငွေအေးမှ၊
မွေးဖွားခဲ့ရာ၊ ရွှေစင်သာတည့်၊ ဘော်ဂါရပ်ကျောင်း၊ ကိန်းအောင်း
စံပျော်၊ အတတ်ကျော်သည့်၊ ထေရ်မော်ဦးကုသလ၊ ဦးရီးမျှကို၊
ဘဝတင့်တယ်၊ ဥပဇ္ဈာယ်ဟု၊ နုနယ်သားချစ်၊ ကိုရင်ဖြစ်ခဲ့၊ တစ်
သုံးတစ်ခြောက်၊ ခုနှစ်ရောက်သော်၊ နတ်တော်လပြည့်၊ ကဝိမည်စွ၊
ဆဋ္ဌသံဂါယနာ၊ ဩဝါဒါစရိယ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတာဟု၊ ဆရာ
ထေရ်ကျော်၊ စကုမော်ကို၊ တော်ဝင်ခန့်ငြား၊ ဥပဇ္ဈာယ်ထား၍၊
တောက်ကြွားစင်စစ်၊ ရဟန်းဖြစ်၏၊ ရှင်ချစ်သာသနာ၊ တိုးတက်
ရာဟု၊ မဟာမြင့်မြတ်၊ ထွဋ်စိတ်ဓာတ်ဖြင့်၊ မပြတ်ရိုးသား၊ စာ
ကြိုးစားသည်၊ ထွဋ်ဖျားဒေသနာ၊ တိုးစေကြောင်း...

သမိုင်းဝေလွင် ထေရ်မြတ်ရှင်ကား၊ အစဉ်ရိုးသား၊ စောကြိုးစား
 ဤ၊ ထင်ရှားလာသည့်၊ နိုင်ငံသိသား၊ အဘိဓမ္မာ၊ စာပွဲမှာလျှင်၊
 သုံးဖြာသုံးဆင့်၊ အောင်ပွဲဝင့်၏၊ ဝိနယာဓိက၊ ဒုတိယနှင့်၊ ထိုမှ
 တစ်ပါး၊ နှစ်ထောင့်ငါးရာ၊ ပြည့်နှစ်မှာလည်း၊ ဝိနည်းလေးဆောင်၊
 အာဂုံဆောင်ဝယ်၊ ထွန်းပြောင်ပထမ၊ ရပေစွရှင့်၊ ထိုမှတစ်သွယ်၊
 ငယ်လတ်အကြီး၊ တစ်သီးဓမ္မာစရိယ၊ ဘွဲ့ကိုရ၏။ ထူးလှတစ်ထွေ၊
 သာမဏေဘဝ၊ စာတွေချပြီး၊ မန်းမှရန်ကုန်၊ ပုသိမ်စုံရှင့်၊ ကျုံမငေး
 တွင်၊ အုန်းပင်စာသင်တိုက်၊ တည်ထောင်လိုက်၏။ သိုက်မြိုက်
 ပေစွ၊ သာဓကတဝယ်၊ မဟာဂန္ဓာရုံ၊ ကြည်ယုံစွမ်းရည်၊ အသစ်
 တည်၏။ တစ်လီတစ်ပိုင်း၊ ရန်ကုန်တိုင်း၌၊ စစ်ကိုင်းစာသင်
 တိုက်၊ တည်ထောင်လိုက်၏။ ထိုက်ထိုက်တန်တန်၊ ပထမပြန်၌၊
 တာဝန်ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဆောင်ရွက်စွရှင့်၊ ထိုမှတစ်ဖြာ၊ ဓမ္မာစရိယ၊ စာပွဲ
 မှလျှင်၊ တဝမြို့ဦး၊ အထူးအချွန်၊ မလွန်ဆန်လှူ၊ အသင်းမူလျှင်၊
 ရှင်လူတကာ၊ ရိုသေပါသည့်၊ သြဝါဒါစရိယ၊ ဖြစ်ပေစွရှင့်။
 ဗဟိုဝန်ဆောင်၊ ထွန်းထွန်းပြောင်မိုး၊ ထွင်ခေါင်မြင့်စွာ၊ ထေရ်
 ဆရာအား၊ စာချဘွဲ့တွင်၊ မြင့်ဆုံးပင်တည့်၊ လူရှင်တို့က၊ လေး
 စားရသော၊ အဂ္ဂမဟာ၊ ဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတဟု၊ ဘွဲ့လှကြီးမား၊
 ဆက်လှူထားသည်၊ ညွှတ်တွားထေရ်မဟာ၊ ဖြိုးဝေကြောင်း။

အရှင်ယောသိတ (ရေနံ့သာ) ရေးသားပူဇော်အပ်သော စည်တော်သံပါဘုရား

- * ဆရာတော်ဦးဓမ္မာနန္ဒရယ်က
အမှူးသံဃာ စံပြထေရ်ဘုန်းမော်
စစ်ကိုင်းခေါ်ကျောင်းတော်တွင်းမှာ သင်းပျံ့ထင်ပေါ်
ရန်ကုန်မှာမော် ပြည်ကျော်မည့်ထေရ်ဘုန်း
ကျက်သရေဝေဖြာလက်တယ် ဖြန်းပက်တို့ဘုန်း။
- * အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကရယ်က ပဏ္ဍိတပါတဲဘွဲ့ဂုဏ်ရည်

နိုင်ငံတော်ရာဇာမင်းရယ် နှင်းအပ်လှူပြီ။
စစ်ကိုင်းမှာမှီ သာကီတဲထေရ်ဘုရား
သာသနာဝါဝါလွမ်းအောင်၊ ထမ်းဆောင်လို့တကား

- * တပည့်တွေ ခွင်ကြည်နူးပါတဲ့
ပြည်ဘုရင်မှူးလို့ ရည်မှတ်ယူ
ထေရ်တစ်ဆူ ပူဇော်ပွဲ အားခဲကြည်ဖြူ
မလွန်ဆန်လှူ ညီမှုတည်ဂုဏ်ထူး
များဒကာ ဒကာမတွေရယ် အားရလို့ဖူး။

ဆုတောင်းဂါထာ

ဣဉ္ဇံ ဣဉ္ဇံ အလဒ္ဓါန၊ ဒုက္ခိတာယေ ဒိနံဒိနံ။

သီဃံ သီဃံ သုလဒ္ဓါန၊ မောဒေန္တုတေသမံသမံ။

ယေသတ္တာ၊ အကြင်ကြီးကြီးငယ်ငယ် ရွယ်ရွယ်စားစား
 များပြားလှစွာ သတ္တဝါတို့သည်။ ဣဉ္ဇံဣဉ္ဇံ၊ လိုရာလိုရာဖြာဖြာ
 ဆုတောင်း မင်္ဂလာပေါင်းကို။ အလဒ္ဓါန၊ တောင်းတိုင်းမရ
 တတိုင်းမမြင် ထင်တိုင်းမပေါက်ကြကုန်၏။ ဒိနံဒိနံ၊ နေ့ညဉ့်နာရီ
 ယဋီမချာ အားခွင့်မမြင် အစဉ်အမြဲ တသန်ထဲသာလျှင်။ ဒုက္ခိတာ၊
 မရွှင်ငြိုးချုံး ကြိမ်မီးအုံးသို့ နှလုံးငြိုငြင် ပူပွဲတွေဆင်ကြလေကုန်၏။
 တေသတ္တာ၊ ထိုကြီးကြီးငယ်ငယ် ရွယ်ရွယ်စားစား များပြားလှစွာ
 လိုရာဆန္ဒ မပြည့်ဝ၍ ဒုက္ခရောက်သူ နတ်လူသောင်းသောင်း
 သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည်။ သီဃံသီဃံ၊ လျှင်စွာလျှင်စွာမကြံကြာ
 ဘဲ။ သုလဒ္ဓါန၊ လိုတိုင်းပြည့်ဝ တတိုင်းစုံလင် ထင်တိုင်းပေါက်
 ရောက် အကြံတွေပြီးမြောက်ကြကုန်၍။ သမံသမံ၊ ဘေးရန်မသန်
 ငြိမ်းချမ်းသာယာအေးမြစွာပင်။ ဝါ၊ တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက်
 ခေါ်တုန့်ခေါ်ပြန် စိတ်မာန်မသွင်း ချင်းချင်းညီညာအတူမျှသာ
 လျှင်။ မောဒေန္တု၊ အားရရွှင်မြူးမေတ္တာကူး၍ ကြည်နူးဝမ်းမြောက်
 ကြပါစေကုန်သတည်း။

ဆုတောင်းဂါထာ

ဗျာပါဒ ပဋိဃာတာယ၊ သဗ္ဗေသိနေဟသမ္ဘဝံ။

အညမညံ မေတ္တာယန္တု၊ အတ္တနောဝပဇံ ပဇံ။

သဗ္ဗေ၊ ကြွင်းမဲ့ဥသု အလုံးစုံကုန်သော။ သတ္တာ၊ လူရော
နတ်ပါ သတ္တဝါတို့သည်။ ဗျာပါဒံ၊ ကျေးဇူးဂုဏ်အင် မမြော်မြင်ဘဲ
တွင်တွင်မုန်းညှို့ နှလုံးဆိုးသည့် အမိုက်အိုးကြီး ဒေါသမီးကို၎င်း။
သိနေဟသမ္ဘဝံ၊ သည်းနှစ်အူနှစ် အချစ်စိုက်စူး မိုက်မှူးတတ်စွာ
တဏှာ စေညော် ဖြစ်ပေါ်ပွားစည်းခြင်းကို၎င်း။ ပဋိဃာတာယ၊
ချစ်လွန်ပြန်လျှင် ပူပန်နှလုံး မုန်းလွန်းပြန်က ရန်စတာရှည် ဖြစ်
လိမ့်မည်ဟု အတွင်းစိတ်ထား ဉာဏ်စိန်သွားဖြင့် ပယ်ရှားပစ်ခွင်း
နှိမ်နင်းဖျက်ဆီးကြကုန်၏။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ပဇံ၊ သားစစ်
သမီးစစ် ရင်သွေးနှစ်ကို။ မေတ္တာယန္တု၊ အန္တရာယ်ခပ်သိမ်း
ဘေးခပ်သိမ်းတို့ ကင်းငြိမ်းလွင့်စင် ဆန်းလသွင်သို့ နေ့စဉ်တက်
တိုး ပြည့်ဖြိုးကြွယ်ဝချမ်းမြစေလို ကိုယ်နှင့်ထပ်သူ ချစ်ကြည်ဖြူ
ကြကုန်သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုသားစစ်သို့စစ်ရင်သွေးနှစ်ကို ချစ်
သည့်ပမာ အလားတူသာလျှင်။ ပဇံ၊ ချစ်သူမုန်းသူ လျစ်လျူ
သိမ်းရုံး အားလုံးဝေနေ သတ္တဝါတွေကို။ အညမညံ၊ တစ်ယောက်
နှင့်တစ်ယောက် ခေါ်တုန့်ခေါ်ပြန် စိတ်မာန်မသွင်း အချင်းချင်း
အား။ မေတ္တာယန္တု၊ အန္တရာယ်ခပ်သိမ်း ဘေးခပ်သိမ်းတို့ ကင်း
ငြိမ်းလွင့်စင် ဆန်းလသွင်သို့ နေ့စဉ်တက်တိုး ပြည့်ဖြိုးကြွယ်ဝ
ချမ်းမြစေလို ကိုယ်နှင့်ထပ်သူ ချစ်ကြည်ဖြူနိုင်ကြပါစေကုန်
သတည်း။ ။

သိမ်ကြီးဈေး ဝတ်ရွတ်စဉ်မှ ၅-ဂါထာ

“သူရဿတီမယ်တော်ဂါထာ”

ဥုံ...ပိဋကတ္တယံသံပုဏ္ဏံ၊ သဗ္ဗသိဒ္ဓိ သုခါဝဟံ။
ဇိဝှဂ္ဂေ မေ နိသီဒိတွာ၊ မံ ဓာရေတု သူရဿတီ။

“သိရသ္မိံဂါထာ ပါဠိအနက်”

သိရသ္မိံမေ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌော၊ သာရိပုတ္တောစ ဒက္ခိဏေ။
ဝါမအံသေ မောဂ္ဂလ္လာနော၊ ပုရတော ပိဋကတ္တယံ။
ပစ္ဆိမေ မမ အာနန္ဒော၊ စတုဒ္ဓိသာ ခိဏာသဝါ။
သမန္တာ လောကပါလာစ၊ ဣန္ဒဒေဝါ သဗြဟ္မဏ။
ဧတေသံ အာနုဘာဝေန၊ သဗ္ဗေဘယဥပဒ္ဓဝါ။
အနေကာ အန္တရာယာပိ၊ ဝိနဿန္တု အသေသတော။

ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌော၊ သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားကို ပိုင်းခြားသိမြင်
လူရှင်ဥက္ကဋ္ဌ ဘုရားမြတ်သည်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ တေတုမှာကံ၊
ပရိတ်စက်ကို နှစ်သက်ကြည်ဖြူ နာယူကြကုန်သော သင်လူ
အပေါင်းတို့၏၊ သင်အိမ်သူအိမ်သားအပေါင်းတို့၏။ သိရသ္မိံ၊
နှစ်ကုဋေငါးသန်း မြပန်းကေသာ ပေါက်ရာမည်တွင် ရတနာ
ပလ္လင် ဦးထိပ်ပြင်၌။ ဌာတု၊ ရောင်ခြည်တော်ခြောက်ထွေ ရွန်း
ရွန်းဝေလျက် ဘေးကွေရန်များ ပျောက်ကွယ်ရှားအောင် ဟန့်တား
ရွှင်ကြည် တည်နေတော်မူပါစေသတည်း။

သာရိပုတ္တော၊ ပညာထက်မြက် ဧတင်္ဂဂုဏ် သင်းထုံပျံ့ပျူး
ချီးကျူးမြှောက်စား သားကြီးရတနာ ရှင်သာရိပုတ္တရာသည်။

မေ၊ ၏။ ဒကိစ္စဏေ၊ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ကိုယ်အင်္ဂါတွင် လက်ျာခေါ်သုံး
ညာပခုံး၌။ ဌာတု၊ ပညာတော်ရောင် ဝင်းဝင်းပြောင်လျက် မိုက်
မှောင်ပယ်ခြွေ ကျက်သရေဖြင့် တည်နေကိန်းဝပ်တော်မူပါစေ
သတည်း။

မောဂ္ဂလ္လာနော၊ ဣဒ္ဓိဆယ်မျိုး တန်ခိုးအတန်တန် နှိုင်းစံ
ရည်တူ မရှိသူဟု မြွက်ကျူဗျာဒိတ်၊ မြတ်တံဆိပ်ဖြင့် ခပ်နှိပ်ချီးဝံ့
လက်ဝဲတော်ရံ မောဂ္ဂလ္လာန်ခေါ် မထေရ်ကျော်သည်။ မေ၊ ၏။
ဝါမအံသေ၊ ကိုယ်ဒြပ်တွင် ဆက်စပ်ယှဉ်တွဲ ပညတ်စွဲဖြင့်
လက်ဝဲခေါ်သုံး ဘယ်ပခုံး၌။ ဌာတု၊ ဣဒ္ဓိလျှံဖြိုး ဈာန်တန်ခိုးဖြင့်
ရန်မျိုးပယ်ခြွေ ဘုန်းမိုးစွေလျက် တည်နေကိန်းဝပ်တော်မူပါစေ
သတည်း။

ပိဋကတ္တယံ၊ သုတ္တာန်ဘိဓမ္မာ ဝိနယာဟု သုံးဖြာသတ်မှတ်
ပိဋကတ်တော်မြတ်သည်။ မေ၊ ငါ၏။ ပုရတော၊ ရှေ့ရပ်မျက်နှာ
မင်္ဂလာစုံဘိ ရပ်သီရိ၌။ ဌာတု၊ တောင်ကြီးပမာ ဘေးရန်ကာ
လျက် ကောင်းစွာတည်နေတော်မူပါစေသတည်း။

အာနန္ဒော၊ ဧတဒဂ်ငါးကြိမ် ဂုဏ်သိရ်ဝင်းလျှပ် ရှစ်ရပ်ဌာန်
သမ္ဘာလျှံသည့် အာနန္ဒညီမော် မထေရ်ကျော်သည်။ မေ၊ ငါ၏။
ပစ္ဆိမေ၊ လက်ပြင်နှစ်ခု လယ်ဟုခေါ်ဆို ကျောဗဟို၌။ ဌာတု၊
နောက်ဘက်ဘေးရန် တွန်းလှန်ဖြိုဖျက် နှစ်သက်ရွှင်ကြည် တည်
နေတော်မူပါစေသတည်း။

ခိဏီသဝါ၊ အာသဝေါလေးပါး ရန်သူများကို အရဟတ္ထမဂ်
ဇားသံလျက်ဖြင့် ပယ်ဖျက်ခုတ်ထွင် သုတ်သင်အပ်ပြီး ရဟန္တာ

အရှင်မြတ်ကြီးတို့သည်။ မေ၊ ငါ၏။ စတုဒ္ဒိသာ၊ စတုဒ္ဒိသာသု၊ ရှေ့နောက်ဝဲယာ လေးဖြာသောအရပ်တို့၌။ တိဋ္ဌန္တ၊ လေးဘက် လေးတန် ရန်ဟူသမျှ မြူမခအောင် စောင့်ရှောက်သောအား ကရုဏာထားလက် ဟန့်တားရွှင်ကြည် တည်နေတော်မူကြပါစေ ကုန်သတည်း။

လောကပါလာစ၊ လောကအတွင်း သက်ဆင်းကျသူ များ မိုလ်လူတို့ မကောင်းဘေးဘျမ်း အေးချမ်းစေမှု ကြည့်ရှုစောင့် ရှောက် လောကစောင့် နတ်မင်းကြီးလေးပါးတို့သည်လည်းကောင်း။ သဗြဟ္မဏ၊ ဗြဟ္မစိုရ်တရား လက်ကိုင်ထားလျက် ရှစ်ပါးသမာပတ် ဝင်းဝင်းလျှပ်သည့် ထက်ရပ်ကပ်ချဉ်း ဗြဟ္မာမင်းနှင့်တကွ ဖြစ် ကုန်သော်။ ဣန္ဒဒေဝါစ၊ ဝတ်ကြီးစိုးမောက် ဖြိုးဣဒ္ဓိ သီရိကျက် သရေ ထွေထွေများများ နတ်များသနင်း သိကြားမင်းနှင့် မယွင်း မမှား တရားလက်သုံး နှလုံးစင်ဖြူ နတ်ကောင်းနတ်မြတ်ဟူသမျှ အပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း။ သမန္တတော၊ ဝန်းကျင်ဒိသာ ရှစ်မျက်နှာမှ (ဆယ်မျက်နှာမှ)။ တိဋ္ဌန္တ၊ ရာဟုသံဒေါင်း မကောင်းအိပ်မက် ဖွတ်တက်ချိုးနား ဆိုးဝါးဆူညံ ငှက်သံပျားစွဲ အိမ်ထဲတောင်ပို့ မနှစ်လိုငြား နိမိတ်များနှင့် ငါးပါးရန်ကြီး ဂြိုဟ်စီးဇာတာ ရှင်းရှင်းကွာ၍ လိုရာပြီးမြောက် ကြံတိုင်းပေါက် အောင် စောင့်ရှောက်တည်နေကြပါစေကုန်သတည်း။

ဧတေသံ၊ ထိုသို့ဆိုခဲ့အပ်ငြား မြတ်ဘုရားနှင့် တရားသံဃာ နတ်ဗြဟ္မာတို့၏။ အာနုဘာဝေန၊ လောကဓာတ်လုံး ရိုက်ချိုး စွေဖြိုး လွှမ်းအုပ်မိုးသည့် တန်ခိုးရှိန်စော် မေတ္တာအာနုဘော်စွမ်း

ကြောင့်။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းဥသယံ အလုံးစုံကုန်သော။ ဘယဥပဒ္ဒ
ဝါစ၊ နှစ်ဆယ့်ငါးပါးသောဘေး တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသော
ဥပဒ္ဒဝေါတို့သည်လည်းကောင်း။ အနေကာ၊ တစ်ပါးမက များလှ
စွာကုန်သော။ အန္တရာယာပိ၊ အန္တရာယ်ဟု ရန်စွယ်အပေါင်း
မကောင်းဟူသမျှတို့သည်လည်းကောင်း။ အသေသတော၊ ဘုန်း
တော်ဒဏ်ကို မခံနိုင်ဘဲ ရှောင်လွှဲဖယ်ရှား အကြွင်းအကျန်မရှိ
သောအားဖြင့်။ ဝိနဿန္တု၊ နေရှိန်လန့်ကြောက် ဆီးနှင်းပေါက်သို့
လွင့်ပျောက်ကြပါစေကုန်သတည်း။ ။

“စိန္တာမဏိ ဂါထာတော်”

၁။ စိန္တာမဏိ ရတနာနိ၊ ဗုဒ္ဓံ ဗုဒ္ဓရတနာနံ။
ကရံ ကရတိ သရဏံ၊ ခိပ္ပမေဝ သမိဇ္ဈတု။

၂။ စိန္တာမဏိ ရတနာနိ၊ ဓမ္မံ ဓမ္မရတနာနံ။
ကရံ ကရတိ သရဏံ၊ ခိပ္ပမေဝ သမိဇ္ဈတု။

၃။ စိန္တာမဏိ ရတနာနိ၊ သံဃံ သံဃရတနာနံ။
ကရံ ကရတိ သရဏံ၊ ခိပ္ပမေဝ သမိဇ္ဈတု။

၁။ စိန္တာမဏိရတနာနိ၊ ကြိယန္တိလိက်တိုင်း ရပ်ဆိုင်းမရှိ အလို
ကိုပြည့်စေနိုင်သော ရတနာတို့သည်။ ဗုဒ္ဓံ၊ ဘုရားတည်းဟူသော
ရတနာမြတ်ပေတည်း။ ဗုဒ္ဓရတနာနံ၊ ဘုရားတည်းဟူသော ရတနာ
တို့ကို။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ် လေးမြတ်ခြင်းကို။ ကရံ
ကရောန္တေ၊ ပြုထိုက်သည်ဖြစ်၍။ ကရတိ၊ ပြုသောသူ၌။ ဣစ္ဆာ၊
ကြံစည်တောင့်တ လိုအင်ဆန္ဒသည်။ ခိပ္ပမေဝ၊ ဆောလျင်စွာလျှင်။
သမိဇ္ဈတု၊ ပြည့်စုံပါစေသတည်း။

၂။ စိန္တာမဏိရတနာနိ၊ ကြိဖန်လိုက်တိုင်း ရပ်ဆိုင်းမရှိ အလို
ကိုပြည့်စေနိုင်သော ရတနာတို့သည်။ ခမ္မံ၊ တရားတည်းဟူသော
ရတနာမြတ်ပေတည်း။ ခမ္မရတနာနံ၊ တရားတည်းဟူသော ရတနာ
တို့ကို။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ် လေးမြတ်ခြင်းကို။ ကရံ
ကရောန္တော၊ ပြုထိုက်သည်ဖြစ်၍။ ကရတိ၊ ပြုသောသူ၌။ ဣစ္ဆာ၊
ကြံစည်တောင့်တ လိုအင်ဆန္ဒသည်။ ခိပ္ပမေဝ၊ ဆောလျင်စွာလျှင်။
သမိဇ္ဈတု၊ ပြည့်စုံပါစေသတည်း။

၃။ စိန္တာမဏိရတနာနိ၊ ကြိဖန်လိုက်တိုင်း ရပ်ဆိုင်းမရှိ အလို
ကိုပြည့်စေနိုင်သော ရတနာတို့သည်။ သံဃံ၊ သံဃာတည်းဟူသော
ရတနာမြတ်ပေတည်း။ သံဃရတနာနံ၊ သံဃာတည်းဟူသော
ရတနာတို့ကို။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ် လေးမြတ်ခြင်းကို။
ကရံ ကရောန္တော၊ ပြုထိုက်သည်ဖြစ်၍။ ကရတိ၊ ပြုသောသူ၌။
ဣစ္ဆာ၊ ကြံစည်တောင့်တ လိုအင်ဆန္ဒသည်။ ခိပ္ပမေဝ၊ ဆောလျင်စွာ
လျှင်။ သမိဇ္ဈတု၊ ပြည့်စုံပါစေသတည်း။

“အောင်ခြင်းရှစ်ပါး”

မာရံ ယက္ခံ ဂဇံ စောရံ၊ စိဉ္စမာနံစ သစ္စကံ။
နာဂံ ဗကံ ဇိနော ဇိနိ၊ ဟောတု မေ ဇယမင်္ဂလံ။

ဇိနော၊ အောင်သူတကာတို့ အထွဋ်တမွတ် ဥသျှောင်ဘုန်း
ခေါင်ဘုန်းများ ရှင်တော်မြတ်ဘုရားသည်။ မာရံစ၊ ဂီရိမေခလာ
ဆင်မဟာကို လျင်စွာတက်စီး ပလ္လင်နီးဝယ် လေကြီးမိုဃ်းကြီး
ပြာပူမီးနှင့် မှောင်ကြီးတတန် ဓားလှံမကြွင်း ပစ်ခတ်ခွင်းလျက်
အချင်းသိဒ္ဓတ္တံ ပလ္လင်မြတ်မှ အမြန်ထလော့ စိမ်းမြည့်လွင်

ဗောဓိပင်နှင့် ပလ္လင်သော်ကား ထင်အရှားပင် သင်ကားမဆိုင်
ငါသာပိုင်ဟု စွဲကိုင်လက်နက် ရဲစစ်မက်ဖြင့် အောက်ထက်ဝန်းရံ
သောသောညံ့အောင် အသံဟစ်ကြွေး မယဉ်ကျေးသည့် ရန်ဘေး
တသင်း မာရ်နတ်မင်းကိုလည်းကောင်း။

ယက္ခံစ၊ ဓားမိုး လှံမိုး မီးကျိုးမိုးကို ရွာဖြိုးသွန်းချ ယမ်း
မီးကျသို့ ဒေါသပြင်းထန် ငါ့ဗိမာန်မှ အမြန်ထသွား နှင်ရက်
အားသည် တရားကင်းကွာ ကြမ်းကြုတ်စွာသည့် အာဠဝက
တေဇထန်ပြင်း ဘီလူးမင်းကိုလည်းကောင်း။

ဂဇံစ၊ အစွယ်ထက်ချွန်၊ အရက်မွန်လျက် အလွန်ဆိုးညစ်
အမုံယစ်၍ ရှင်ချစ်သနင်း သုံးလူ့မင်းကို အတင်းအကြပ် ဝိညာဉ်
ပြတ်အောင် ထိုးသတ်အံ့ငှာ ရှေ့ရှုလာသည့် နာဠာဂီရိတောင်ရှိ
နီးနီး ဆင်ပြောင်ကြီးကိုလည်းကောင်း။

စောရံစ၊ တဟုန်းတည်းဖြင့် ခရီးဝေးကွာ သုံးယူဇနာကို
လျင်စွာပြေးစွမ်း တောမြိုင်တန်းမှ လူဖမ်း လက်ဖြတ် သေအောင်
သတ်၍ နန်းရပ်ကကျော် မွေးမယ်တော်ကို မြင်သော်စိုက်စိုက်
ဓားဖြင့်လိုက်လျက် မကိုဋ်ထွဋ်တင် ဘုရားရှင်ကို အသင်ရှောင်ဝေး
ဘယ့်ကြောင့်ပြေးဟု ဓားရေးပြကာ သတ်မည့်လာသည့် လွန်စွာ
ဆိုဘိ အင်္ဂုလိခေါ် သူခိုးကျော်ကိုလည်းကောင်း။

စိဉ္စမာနံစ၊ တိတ္ထိညစ်တို့ အပြစ်ရှာကြံ မကောင်းညာဏ်ဖြင့်
စီမံဆုံးဖြတ် စေလွှတ်လတ်၍ ပရိသတ်ထဲ အရှက်ကွဲအောင် စွပ်စွဲ
တတ်စွာ စိဉ္စမာဟု သညာဖော်ထုတ် မိန်းမယုတ်ကိုလည်းကောင်း။

သစ္စကံစ၊ မစင်မဖြူ တိတ္ထိယူဖြင့် မည်သူကိုမျှ မာန်မချဘဲ
ဝါဒချင်းပြိုင် သူကပိုင်အောင် အနိုင်လွှမ်းမိုး အယူဆိုးသည့်
တိတ္ထိမျိုးမိုက် သစ္စကပရမိုဇ်ကိုလည်းကောင်း။

နာကံစ၊ ဒေါသလွှမ်းမိုး မျက်စောင်းထိုးက အရိုးကြေမှု
ဖွဲပြာကျအောင် တေဇထန်ပြင်း နန္ဒောပနန္ဒ နဂါးမင်းကိုလည်း
ကောင်း။

ဗကံစ၊ ဉာဏ်မြင်ကင်းကွာ အတ္တသာဟု မိစ္ဆာလွှမ်းမိုး
အယူဆိုးသည့် တန်ခိုးအရောင် ထိန်ပြောင်ဝင်းဝင်း ဗကမည်သော
ဗြဟ္မာမင်းကြီးကိုလည်းကောင်း။

အဇိနိ၊ တိတ္ထိကိုချ ဒေါသကိုပယ် ရန်စွယ်ကိုချိုး သဒ္ဓါ
ဖြိုးလျက် ရှိခိုးတုပ်ကွ ပြားပြားကျအောင် ဆုံးမသွန်သင်အောင်ပွဲ
တော်ဝင်လေပြီ။

ဧတေနသစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဘုရားရှင်၏ များဖြင့် ဘုန်းဟုန်ကျေးဇူး
ဂုဏ်ကို ယုံကြည်ပါရင်း နှလုံးသွင်း၍ အောင်ခြင်းရှစ်ချက် ဂုဏ်
တော်နက်ကို နှုတ်မြွက်ဖော်ကြား သစ္စာစကားကြောင့်၊ မေ၊
အကျွန်ုပ်အား။ တေ-တုမှာကံ၊ ပရိတ်တော်ဂုဏ် နှစ်သက်ယုံစား
သင်လူအများတို့အား။ ဇယမင်္ဂလံ၊ နှစ်ဖြာတွင်းပြင် ဘေးရန်စင်
လျက် လိုအင်ဆန္ဒဟူသမျှလည်း ပြည့်ဝလျင်စွာ စန်းသော်တာ
သို့ အောင်ရာအောင်မှု အောင်ကြောင်းပြု၍ အောင်ဆုရတနာ
အောင်မြင်ခြင်း မင်္ဂလာသည်။ ဟောတု၊ မြေလက်ခတ်နဲ့ မြှောက်
သည့်ခဲသို့ မလွဲပုံသေ ဖြစ်ပါစေသတည်း။

“သတ္တဌာန ဘုရားရှိခိုး”

ပဌမံ ဗောဓိပလ္လင်္ကံ၊ ဒုတိယဉ္စ အနိမိသံ။
 တတိယံ စင်္ကမဉ္စေ၊ စတုတ္ထံ ရတနာဃရုံ။
 ပဉ္စမံ အပေါလဉ္စ၊ မုစလိန္ဒဉ္စ ဆဌမံ။
 သတ္တမံ ရာဇာယတနံ၊ သတ္တဌာနံ အဟံ နမေ။

၁။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော၊ ဗောဓိပလ္လင်္ကံ၊ အတောင်တစ်ရာ
 ကြီးစွာမြင့်ခေါင် ဗောဓိညောင်မှ လေးထောင်ထွာစွန်း နေသံခန်း
 ဝယ် ခြူးပန်းခြူးနွယ် အံ့ဖွယ်ရတနာ ဆန်းကြွယ်စွာသား သစ္စာ
 လေးဆင့် ပွင့်တော်မူရာ ပလ္လင်သာကိုလည်းကောင်း။

၂။ ဒုတိယံ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်သော။ အနိမိသဉ္စ၊ ရွှေညောင်
 ရွက်စိမ်း ငါးမာရ်ငြိမ်း၍ ရှေ့ယိမ်းမြောက်တွင် နေသံခွင်ဝယ်
 ပလ္လင်ရတနာ မာရ်အောင်ရာဟု သကျာဓိပတိ ထွဋ်ဘုန်းရှိလျှင်
 မျက်စိမမှိတ် ဖိုလ်စိတ်ရည်ရော် ရပ်တန့်မျှော်၍ နေတော်မူရာ
 အနိမိသာ ရပ်ခန်းဝါကိုလည်းကောင်း။

၃။ တတိယံ၊ သုံးကြိမ်မြောက်။ စင်္ကမဉ္စ၊ ဗောဓိပင်မှ အနိ
 မိသ ဌာနနှစ်ပါး အလယ်ကြားတွင် အလျားရှေ့နောက် အခေါက်
 ခေါက်လျှင် တန့်ထောက်မနား စကြံသွား၍ ရွှေဖဝါးတော်ကြာ
 စက်ချရာဟု ရတနာအတိ ဝင်းပြောင်ညီသား သီရိလျှံဝါ စကြံ
 သာကိုလည်းကောင်း။

၄။ စတုတ္ထံ၊ လေးကြိမ်မြောက်သော။ ရတနာဃရဉ္စ၊ ဗောဓိ
 ပင်မှ သမိပဟု သာလှမြေပြင် ဗာတျပ်ခွင်ဝယ် ခဲအင်လှစွာ

ဘိဓမ္မာကို စိတ်ဖြာခွဲခြမ်း ဉာဏ်တော်လျှမ်း၍ စူးစမ်းဆင်ခြင်
စံပျော်ရွှင်ရာ ရတနာဃရ ကျော်ပေါက်ပြသား ဒေဝဖန်ဆန်း
ရွှေအိမ်နန်းကိုလည်းကောင်း။

၅။ ပဉ္စမံ၊ ငါးကြိမ်မြောက်သော။ အဇပါလဉ္စ၊ ဗောဓိပင်မှ၊
ပုဗ္ဗဒိသာ ရှေးမျက်နှာ၌ ကောင်းစွာရောက်တ မြေသွန်းသွန်း
ရွှေရည်ဆမ်းသို့ ရိပ်နန်းဝင်းပြောင် ဆိတ်ကျောင်းညောင်မှာ ခြောက်
ရောင်ထွန်းပ သုံးလူ့ဘဟု ရသဓမ္မလျော် နေတော်မူမှန်း အရပ်
ဆန်းကိုလည်းကောင်း။

၆။ ဆဋ္ဌမံ၊ ခြောက်ကြိမ်မြောက်သော။ မုစလိန္ဒဉ္စ၊ ရွှေ၊ ငွေ၊
သန္တာ၊ နီလာ၊ ပတ္တမြား ငါးပါးအရောင် ဝင်းဝင်းပြောင်သား
ရွှေဉာဏ်တော်ရှေ့ တောင်စပ်ကွေ့တွင် ချမ်းမြေ့မိုးပြင်း စွာသွန်း
ခြင်းကို ရေမင်းနာဂါ ပါးပျဉ်းကာ၍ ချမ်းသာရိပ်မြို့ ပျော်ပိုက်
တုံသည် မုဉ္ဇလိန္ဒာ ရွှေကြာနံလှိုင် ပန်းစုံအိုင်ကိုလည်းကောင်း။

၇။ သတ္တမံ၊ ခုနစ်ကြိမ်မြောက်သော။ ရာဇာယတနဉ္စ၊ ရတနာ
သီရိ ဗောဓိပင်ဝန်း တောင်ရပ်စွမ်းတွင် လင်းလွန်းမြည့် ပင်ရိပ်ခို
၍ ဗြဟ္မစိုရ်လေးစုံ တရားထုံလျက် သုံးဘုံသေဌ်နင်း တရားမင်း
၏ ပျော်ခင်းစံရာ ရတနာဃရ ရပ်ဇေယျကိုလည်းကောင်း။
ဣတိသတ္တဌာနံ၊ ဤသို့မြတ်စွာ ထင်အပ်ရာသာ ရတနာထူးလည်
ရပ်ခုနစ်မည်ကို။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ နမေ-နမာမိ၊
ကုမုဒြာ ရွှေကြာပွင့်ငုံ ဆယ်ချောင်းရုံလျက် ကြည်ယုံမြတ်နိုး
ဦးထိပ်မိုး၍ ရှိခိုးပါ၏ဘုရား။

သီရိမင်္ဂလာပရိတ်တော်ဝတ်ခွတ်စဉ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

နတ်ပင့်

- ၁။ သမန္တာ စက္ကဝါဠေသု၊ အတြာ ဂစ္ဆန္တု ဒေဝတာ။ သဒ္ဓမ္မံ
မုနိရာဇဿ၊ သုဏန္တု သဂ္ဂမောက္ခဒံ။
- ၂။ ဓမ္မဿဝနကာလော အယံ ဘဒန္တာ။
- ၃။ နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။
- ၄။ ယေ သန္တာ သန္တစိတ္တာ၊ တိသရဏသရဏာ၊ ဧတ္ထ
လောကန္တရေဝါ။ ဘုမ္မာဘုမ္မာ စ ဒေဝါ၊ ဂုဏ ဂဏ
ဂဟဏ ဗျာဝဋ္ဋာ သဗ္ဗကာလံ။
ဧတေ အာယန္တု ဒေဝါ၊ ဝရ ကနကမယေ၊ မေရရာဇေ
ဝသန္တော၊
သန္တော သန္တောသဟေတု၊ မုနိ ဝရဝစနံ၊ သောတုမဂ္ဂံ
သမဂ္ဂါ။
- ၅။ သဗ္ဗေသု စက္ကဝါဠေသု၊ ယက္ခာ ဒေဝါ စ ဗြဟ္မနော။ ယံ
အမေဟိ ကတံ ပုညံ၊ သဗ္ဗသမ္ဗတ္တိသာဓကံ။
- ၆။ သဗ္ဗေ တံ အနုမောဒိတွာ၊ သမဂ္ဂါသာသနေ ရတာ။ ပမာဒရ
ဟိတာ ဟောန္တု အာရက္ခာသု ဝိသေသတော။
- ၇။ သာသနဿ စ လောကဿ၊ ဝုဗ္ဗိ ဘဝတု သဗ္ဗဒါ။ သာသနမ္ပိ
စ လောကဉ္စ၊ ဒေဝါ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒါ။

၈။ သဒ္ဓိံ ဟောန္တု သုခိ သဗ္ဗေ၊ ပရိဝါရေဟိ အတ္တနော။ အနိဿာ
သုမနာ ဟောန္တု၊ သဟ သဗ္ဗေဟိ ဉာတိဘိ။

၉။ ရာဇတော ဝါ စောရတော ဝါ မနုဿတော ဝါ
အ မနုဿတော ဝါ အဂ္ဂိတော ဝါ ဥဒကတော ဝါ
ပိဿာစတော ဝါ ခါဏုကတော ဝါ ကဏုကတော ဝါ
နက္ခတ္တတော ဝါ ဇနပဒ ရောဂတော ဝါ အသဒ္ဓမ္မတော ဝါ
အသန္နိဋ္ဌိတော ဝါ အသပ္ပုရိသတော ဝါ စဏှ ဟတ္ထိ အဿ
မိဂ ဂေါဏ ကုက္ကုရ အဟိ ဝိစ္ဆိက မဏိ သပ္ပ ဒီပိ အစ္ဆ
တရစ္ဆ သူကရမဟိံသ ယက္ခ ရက္ခသာဒီဟိ နာနာဘယတော
ဝါ နာနာရောဂတော ဝါ နာနာဥပဒ္ဒဝတော ဝါ အာရက္ခံ
ဂဏှန္တု။

မင်္ဂလသုတ်

၁၀။ ယံ မင်္ဂလံ ဒွါဒသ ဟိ၊ စိန္တ ယိံသု သဒေဝကာ။ သောတ္ထာနံ
နာဓိဂစ္ဆန္တိ၊ အဋ္ဌတ္တိံသဉ္စ မင်္ဂလံ။

၁၁။ ဒေသိတံ ဒေဝဒေဝေန၊ သဗ္ဗပါပဝိနာသနံ။ သဗ္ဗလောက
ဟိတတ္တာတ၊ မင်္ဂလံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

၁၂။ ဧဝံ မေ သုတံ- .

ဧကံ သမယံ၊ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ၊
အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ အထ ခေါ အညတရာ
ဒေဝတာ၊ အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ အဘိက္ကန္တ ဝဏ္ဏာ၊ ကေဝလ
ကပ္ပံ ဇေတဝနံ ဩဘာသေတွာ၊ ယေန ဘဂဝါ၊ တေနုပ

သင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ၊ ဧကမန္တံ
အဋ္ဌာသိ။ ဧကမန္တံ ဌိတာခေါ သာ ဒေဝတာ ဘဂဝန္တံ
ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ။

၁၃။ ဗဟူ ဒေဝါ မနုဿာ စ၊ မင်္ဂလာနိ အစိန္တ ယုံ။ အာကင်္ခမာနာ
သောတ္တာနံ၊ ဗြူဟိ မင်္ဂလ'မုတ္တမံ။

၁၄။ အသေဝနာ စ ဗာလာနံ၊ ပဏ္ဍိတာနဉ္စ သေဝနာ၊ ပူဇာစ
ပူဇနေယျာနံ၊ ဧတံ မင်္ဂလ'မုတ္တမံ။

၁၅။ ပတိရူပဒေသဝါသော စ၊ ပုဗ္ဗေ စ ကတပုညတာ။ အတ္တသမ္မာ
ပဏိဓိ စ၊ ဧတံ မင်္ဂလ'မုတ္တမံ။

၁၆။ ဗာဟုသစ္စဉ္စ သိပ္ပဉ္စ၊ ဝိနယော စ သုသိက္ခိတော။ သုဘာသိတာ
စ ယာ ဝါစာ၊ ဧတံ မင်္ဂလ'မုတ္တမံ။

၁၇။ မာတာပိတု ဥပဋ္ဌာနံ၊ ပုတ္တဒါရဿ သင်္ဂဟော။ အနာကုလာ
စ ကမ္မန္တာ၊ ဧတံ မင်္ဂလ'မုတ္တမံ။

၁၈။ ဒါနဉ္စ ဓမ္မစရိယာ စ၊ ဉာတကာနဉ္စ သင်္ဂဟော။ အနဝဇ္ဇာနိ
ကမ္မာနိ၊ ဧတံ မင်္ဂလ'မုတ္တမံ။

၁၉။ အာရတီ ဝိရတီ ပါပါ၊ မဇ္ဇပါနာ စ သံယမော။ အပ္ပမာဒေါ
စ ဓမ္မေသု၊ ဧတံ မင်္ဂလ'မုတ္တမံ။

၂၀။ ဂါရဝေါ စ နိဝါတော စ၊ သန္တုဋ္ဌိ စ ကတညုတာ။
ကာလေန ဓမ္မဿဝနံ၊ ဧတံ မင်္ဂလ'မုတ္တမံ။

၂၁။ ခန္တီ စ သောဝစဿတာ၊ သမဏာနဉ္စ ဒဿနံ။ ကာလေန
ဓမ္မသာကတ္တာ၊ ဧတံ မင်္ဂလ'မုတ္တမံ။

၂၂။ တပေါ် စ ဗြဟ္မစရိယဉ္စ၊ အရိယသစ္စာန ဒဿနံ။ နိဗ္ဗာန
သစ္စိကိရိယာ စ၊ ဧတံ မင်္ဂလ'မုတ္တမံ။

၂၃။ ဖုဋ္ဌဿ လောကဓမ္မေဟိ၊ စိတ္တံ ယဿ န ကမ္မတိ။ အသ္မေကံ
ဝိရဇံ ခေမံ၊ ဧတံ မင်္ဂလ'မုတ္တမံ။

၂၄။ ဧတာဒိသာနိ ကတွာန၊ သဗ္ဗတ္ထ မပရာဇိတာ။ သဗ္ဗတ္ထ
သောတ္ထိံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တံ တေသံ မင်္ဂလ'မုတ္တမံ။

မင်္ဂလသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

မေတ္တသုတ်

၁။ ယဿာနဘာဝတော ယက္ခာ၊ နေဝ ဒဿေန္တိ ဘီသနံ။
ယဉှိ စေဝါနယုဉ္ဇန္တော၊ ရတ္တိန္ဒိဝ'မတန္တိတော။

၂။ သုခံ သုပတိ သုတ္တော စ၊ ပါပံ ကိဉ္စ န ပဿတိ။ ဧဝမာဒိ
ဂုဏူပေတံ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

၃။ ကရဏီယ'မတ္ထကုသလေန၊ ယန္တ သန္တံ ပဒံ အဘိသမေစ္စ။
သက္ကော ဥဇူ စ သုဟုဇူ စ။ သူဝစော စဿ မုဒု အနတိ'မာနိ။

၄။ သန္တုဿကော စ သုဘရော စ၊ အပ္ပကိစ္စော စ သလ္လဟုက
ဝုတ္တိ။ သန္တိန္ဒြိယော စ နိပကော စ၊ အပ္ပဂစ္ဆော ကုလေသု
နနဂိဒ္ဓေါ။

၅။ န စ ခုဒ္ဒ'မာစရေ ကိဉ္စိ၊
ယေန ဝိညူ ပရေ ဥပဝဒေယျံ။
သုခိနော ဝ ခေမိနော ဟောန္တု၊
သဗ္ဗသတ္တာ ဘဝန္တု သုခိတတ္တာ။

- ၆။ ယေ ကေစိ ပါဏဘူတ'တ္ထိ၊
 တဿ ဝါ ထာဝရာ ဝ'နဝသေဿ။ ဒိဃာ ဝါ ယေ ဝ
 မဟန္တာ၊
 မဇ္ဈိမာ ရသကော အဏုကထူလာ။
- ၇။ ဒိဋ္ဌာ ဝါ ယေ ဝ အဒိဋ္ဌာ၊ ယေ ဝ ဒူရေ ဝသန္တိ အဝိဒူရေ။
 ဘူတာ ဝ သမ္ဘဝေသိ ဝ၊ သဗ္ဗသတ္တာ ဘဝန္တု သုခိတတ္တာ။
- ၈။ န ပရော ပရံ နိကုဗ္ဗေထ၊ နာတိမညေထ ကတ္တစိ န ကဉ္စိ။
 ဗျာရောသနာ ပဋိဃသည၊ နာညမညဿ ဒုက္ခ'မိစ္ဆေယျ။
- ၉။ မာတာ ယထာ နိယံ ပုတ္တ၊ မာယုသာ ဧကပုတ္တ' မနုရက္ခေ။
 ဧဝမ္ပိ သဗ္ဗဘူတေသု၊
 မာနသံ ဘာဝယေ အပရိမာဏံ။
- ၁၀။ မေတ္တဉ္စ သဗ္ဗလောကသ္မိံ၊
 မာနသံ ဘာဝယေ အပရိမာဏံ။
 ဥဒ္ဓံ အဓော စ တိရိယဉ္စ၊
 အသမ္မာဓံ အဝေရ'မသပတ္တံ။
- ၁၁။ တိဋ္ဌံ စရံ နိသိန္နော ဝ၊
 သယာနော ယာဝတာ'ဿ ဝိတမိဒ္ဓေါ။
 ဧတံ သတိံ အဓိဋ္ဌေယျ၊
 ဗြဟ္မ'မေတံ ဝိဟာရ'မိဓ'မာဟု။

၁၂။ ဒိဋ္ဌိဉ္စ အနုပဂ္ဂမ္မ၊

သီလဝါ ဒဿနေန သမ္ပန္နော။ ကာမေသု ဝိနယ ဂေဓံ၊

န ဟိ ဇာတုဂ္ဂဗ္ဘသေယျ ပုန ရေတိ။

မေတ္တသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

ပစ္စယနိဒ္ဒေသ ပါဠိ

၁-ဟောတုပစ္စယ

ဟောတု ပစ္စယောတိ-

ဟောတူ ဟောတု သမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံ သမုဋ္ဌာနာနဉ္စ
ရူပါနံ ဟောတုပစ္စယေန ပစ္စယော။

၂-အာရမ္မဏပစ္စယ

အာရမ္မဏပစ္စယောတိ-

ရူပါယတနံ စက္ခုဝိညာဏ ဇာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ
ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

သဒ္ဓါယတနံ သောတဝိညာဏ ဇာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တ
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဂန္ဓာယတနံ ဃာနဝိညာဏ ဇာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ
ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရသာယတနံ ဇိဝှိဝိညာဏ ဇာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ
ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ ကာယဝိညာဏ ဇာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တ
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရူပါယတနံ သဒ္ဓါယတနံ ဂန္ဓာယတနံ ရသာယတနံ
ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ မနောဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

သဗ္ဗေ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏဓာတုယာ တံသမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ
ဓမ္မာနံ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယံ ယံ ဓမ္မံ အာရပ္ပ ယေ ယေ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စိတ္တစေ
တသိကာ ဓမ္မာ။ တေ ငေ ဓမ္မာ တေသံ တေသံဓမ္မာနံ အာရမ္မဏ
ပစ္စယေန ပစ္စယော။

၃-အဓိပတိပစ္စယ

အဓိပတိပစ္စယောတိ-

ဆန္ဒာဓိပတိ ဆန္ဒသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ
ရူပါနံ အဓိပတိ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဝီရိယာဓိပတိ ဝီရိယသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ
ရူပါနံ အဓိပတိ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

စိတ္တာဓိပတိ စိတ္တသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ
ရူပါနံ အဓိပတိ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဝိမံသာဓိပတိ ဝိမံသသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ
ရူပါနံ အဓိပတိ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယံ ယံ ဓမ္မံ ဂရုံ ကတွာ ယေ ယေ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ စိတ္တစေ
တသိကာ ဓမ္မာ၊ တေ တေ ဓမ္မာ တေသံ တေသံဓမ္မာနံ အဓိပတိ
ပစ္စယေန ပစ္စယော။

၄-အနန္တရပစ္စယ

အနန္တရပစ္စယောတိ-

စက္ခုဝိညာဏဓာတု တံ သမ္ပယုတ္တကာစ ဓမ္မာ မနော
ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန
ပစ္စယော။

မနောဓာတု တံ သမ္ပယုတ္တကာစ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏ
ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန
ပစ္စယော။

သောတဝိညာဏဓာတု တံ သမ္ပယုတ္တကာစ ဓမ္မာ မနော
ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန
ပစ္စယော။

မနောဓာတု တံ သမ္ပယုတ္တကာစ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏ
ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန
ပစ္စယော။

ဃာနဝိညာဏဓာတု တံ သမ္ပယုတ္တကာစ ဓမ္မာ မနော
ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန
ပစ္စယော။

မနာဓာတု တံ သမ္ပယုတ္တကာစ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏ
ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန
ပစ္စယော။

ဇိဝှိဝိညာဏဓာတု တံ သမ္ပယုတ္တကာစ ဓမ္မာ မနော
ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန
ပစ္စယော။

မနောဓာတု တံ သမ္ပယုတ္တကာစ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏ

ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန
ပစ္စယော။

ကာယဝိညာဏဓာတု တံ သမ္ပယုတ္တကာစ ဓမ္မာ မနော
ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန
ပစ္စယော။

မနောဓာတု တံ သမ္ပယုတ္တကာစ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏ
ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန
ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကု
သလာနံ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာ
ကတာနံ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကု
သလာနံ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာ
ကတာနံ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာ
ကတာနံ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ
ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ
အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယေသံ ယေသံ ဓမ္မာနံ အနန္တရာ ယေ ယေ ဓမ္မာ ဥပ္ပ
ဇ္ဇန္တိ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ၊ တေ တေ ဓမ္မာ တေသံ တေသံ
ဓမ္မာနံ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

၅-သမနန္တရပစ္စယ

သမနန္တရပစ္စယောတိ-

စက္ခုဝိညာဏဓာတု တံ သမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနော
ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန
ပစ္စယော။

မနောဓာတု တံ သမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏ
ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန
ပစ္စယော။

သောတဝိညာဏဓာတု တံ သမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနော
ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန
ပစ္စယော။

မနောဓာတု တံ သမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏ
ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန
ပစ္စယော။

ဃာနဝိညာဏဓာတု တံ သမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနော
ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန
ပစ္စယော။

မနောဓာတု တံ သမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏ
ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန
ပစ္စယော။

ဇိဋ္ဌိဝိညာဏဓာတု တံ သမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနော
ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန
ပစ္စယော။

မနောဓာတု တံ သမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏ
ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန
ပစ္စယော။

ကာယဝိညာဏဓာတု တံ သမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနော
ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန
ပစ္စယော။

မနောဓာတုတံ သမ္ပယုတ္တကာ စ ဓမ္မာ မနောဝိညာဏ
ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန
ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကု
သလာနံ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာ
ကတာနံ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကု
သလာနံ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာ
ကတာနံ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာ
ကတာနံ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကု
သလာနံ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကု
သလာနံ ဓမ္မာနံ သမနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယေသံ ယေသံ ဓမ္မာနံ သမနန္တရာ ယေ ယေ ဓမ္မာ ဥပ္ပ
ဇ္ဇိန္တိ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ၊ တေ တေ ဓမ္မာ တေသံ တေသံ
ဓမ္မာနံ သမနန္တရ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

၆-သဟဇာတပစ္စယ

သဟဇာတ ပစ္စယောတိ-

စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညံ သဟဇာတပစ္စယေန
ပစ္စယော။

စတ္တာရော မဟာဘူတာ အညမညံ သဟဇာတပစ္စယေန
ပစ္စယော။

ဩက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ အညမညံ သဟဇာတပစ္စယေန
ပစ္စယော။

စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ သဟဇာတ
ပစ္စယေန ပစ္စယော။

မဟာဘူတာ ဥပါဒါရူပါနံ သဟဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရူပိနော ဓမ္မာ အရူပိနံ ဓမ္မာနံ ကိဉ္စိကာလေ သဟဇာတ
ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ကိဉ္စိကာလေ န သဟဇာတပစ္စယေန
ပစ္စယော။

၇-အညမညပစ္စယ

အညမည ပစ္စယောတိ-

စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော၊ အညမညပစ္စယေန ပစ္စယော။

စတ္တာရော မဟာဘူတာ အညမညပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဩက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ အညမညပစ္စယေန ပစ္စယော။

၈-နိဿယပစ္စယ

နိဿယပစ္စယောတိ-

စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညံ နိဿယပစ္စယေန
ပစ္စယော။

စတ္တာရော မဟာဘူတာ အညမညံ နိဿယပစ္စယေန
ပစ္စယော။

ဩက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ အညမညံ နိဿယပစ္စယေန
ပစ္စယော။

စိတ္တစေတသိကာ မ္ဗော စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ နိဿယ
ပစ္စယေန ပစ္စယော။

မဟာဘူတာ ဥပါဒါရူပါနံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

စက္ခာယတနံ စက္ခုဝိညာဏ ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ
ကာနဉ္စ မ္ဗောနံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

သောတာယတနံ သောတဝိညာဏ ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ
ကာနဉ္စ မ္ဗောနံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဃာနာယတနံ ဃာနဝိညာဏ ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ
ကာနဉ္စ မ္ဗောနံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဇိဝှိယတနံ ဇိဝှိဝိညာဏ ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ
ကာနဉ္စ မ္ဗောနံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ကာယာယတနံ ကာယဝိညာဏ ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ
ကာနဉ္စ မ္ဗောနံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယံ ရူပံ နိဿာယ မနောဓာတု စ မနောဝိညာဏ ဓာတု
စ ဝတ္တန္တိ၊ တံ ရူပံ မနောဓာတုယာစ မနောဝိညာဏဓာတုယာ
စ တံ သမ္ပယုတ္တ ကာနဉ္စ မ္ဗောနံ နိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

၉-ဥပနိဿယပစ္စယ

ဥပနိဿယ ပစ္စယောတိ-

ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ကေသဉ္စိ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ကေသဉ္စိ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဥတုဘောဇနမ္ပိ ဥပနိဿယ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုဂ္ဂလောပိ ဥပနိဿယ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

သေနာသနမ္ပိ ဥပနိဿယ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၀-ပုရေဇာတိပစ္စယ

ပုရေဇာတ ပစ္စယောတိ-

စက္ကာယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

သောတာယတနံ သောတဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဃာနာယတနံ ဃာနဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဇိဝှိယတနံ ဇိဝှိဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ
ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ကာယာယတနံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရူပါယတနံ စက္ခုဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ
ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

သဒ္ဒါယတနံ သောတဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဂန္ဓာယတနံ ဃာနဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရသာယတနံ ဇိဝှိဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဖောဠဗ္ဗာယတနံ ကာယဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ပုရေဇာတ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရူပါယတနံ သဒ္ဒါယတနံ ဂန္ဓာယတနံ ရသာယတနံ

ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ မနောဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
ပုရေဇာတ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယံ ရူပံ နိဿာယ မနောဓာတု စ မနောဝိညာဏ ဓာတု
စ ဝတ္တန္တိ၊ တံ ရူပံ မနောဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
ပုရေဇာတ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

မနောဝိညာဏဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
ကိဉ္စိကာလေ ပုရေဇာတ ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ကိဉ္စိကာလေ န
ပုရေဇာတ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၁-ပစ္ဆာဇာတိပစ္စယ

ပစ္ဆာဇာတ ပစ္စယောတိ-

ပစ္ဆာဇာတာ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ပုရေဇာတဿ
ဣမဿ ကာယဿ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၂-အာသေဝန ပစ္စယ

အာသေဝန ပစ္စယောတိ-

ပုရိမာ ပုရိမာ ကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ ကု
သလာနံ ဓမ္မာနံ အာသေဝန ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ အကုသလာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အကု
သလာနံ ဓမ္မာနံ အာသေဝန ပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပုရိမာ ပုရိမာ ကိရိယာဗျာကတာ ဓမ္မာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ
ကိရိယာဗျာကတာနံ ဓမ္မာနံ အာသေဝန ပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၃-ကမ္မပစ္စယ

ကမ္မပစ္စယောတိ-

ကုသလာ ကုသလံ ကမ္မံ ဝိပါကာနံ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာ စ
ရူပါနံ ကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယော။

စေတနာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ
ကမ္မပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၄-ဝိပါက ပစ္စယ

ဝိပါကပစ္စယောတိ-

ဝိပါကာ စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညံ ဝိပါက
ပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၅-အာဟာရ ပစ္စယ

အာဟာရပစ္စယောတိ-

ကဗဠိကာရော အာဟာရော ဣမဿကာယဿ အာဟာရ
ပစ္စယေန ပစ္စယော။

အရူပိနော အာဟာရော သမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံ သမု
ဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ အာဟာရ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၆-ဣန္ဒြိယ ပစ္စယ

ဣန္ဒြိယ ပစ္စယောတိ-

စက္ခုန္ဒြိယံ စက္ခုဝိညာဏ ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ
ဓမ္မာနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော။

သောတိန္ဒြိယံ သောတဝိညာဏ ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဃာနိန္ဒြိယံ ဃာနဝိညာဏ ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဇိဝိန္ဒြိယံ ဇိဝိဝိညာဏ ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ ကာနဉ္စ
ဓမ္မာနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ကာယိန္ဒြိယံ ကာယဝိညာဏ ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ ကဋတ္တာရူပါနံ ဣန္ဒြိယ ပစ္စယေန ပစ္စယော။

အရူပိနောဣန္ဒြိယာ သမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံ သမုဋ္ဌာနာ
နဉ္စ ရူပါနံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၇-ဈာနပစ္စယ

ဈာနပစ္စယောတိ-

ဈာနင်္ဂီနိ ဈာနသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံ သမုဋ္ဌာနာနဉ္စ
ရူပါနံ ဈာနပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၈-မဂ္ဂပစ္စယ

မဂ္ဂပစ္စယောတိ-

မဂ္ဂင်္ဂီနိ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံ သမုဋ္ဌာနာနဉ္စ
ရူပါနံ မဂ္ဂပစ္စယေန ပစ္စယော။

၁၉-သမ္ပယုတ္တပစ္စယ

သမ္ပယုတ္တပစ္စယောတိ-

စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညံ သမ္ပယုတ္တပစ္စယေန
ပစ္စယော။

၂၀-ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယ

ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယောတိ-

ရူပိနော ဓမ္မာ အရူပိနံ ဓမ္မာနံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန
ပစ္စယော။

အရူပိနော ဓမ္မာ ရူပိနံ ဓမ္မာနံ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယေန
ပစ္စယော။

၂၁-အတ္ထိပစ္စယ

အတ္ထိပစ္စယောတိ-

စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညံ အတ္ထိပစ္စယေန
ပစ္စယော။

စတ္တာရော မဟာဘူတာ အညမညံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။
ဩက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ အညမညံ အတ္ထိပစ္စယေန
ပစ္စယော။

စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ အတ္ထိ
ပစ္စယေန ပစ္စယော။

မဟာဘူတာ ဥပါဒါရူပါနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။
စက္ခာယတနံ စက္ခဝိညာဏ ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

သောတာယတနံ သောတဝိညာဏ ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဃာနာယတနံ ဃာနဝိညာဏ ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဇိဝှိယတနံ ဇိဝှိဝိညာဏ ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ
ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ကာယာယတနံ ကာယဝိညာဏ ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရူပါယတနံ စက္ခုဝိညာဏ ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

သဒ္ဓါယတနံ သောတဝိညာဏ ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဂန္ဓာယတနံ ဃာနဝိညာဏ ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရသာယတနံ ဇိဝှိဝိညာဏ ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ ကာယဝိညာဏ ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရူပါယတနံ သဒ္ဓါယတနံ ဂန္ဓာယတနံ ရသာယတနံ ဖော
ဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ မနောဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယံ ရူပံ နိဿာယ မနောဓာတု စ မနောဝိညာဏ ဓာတု
စ ဝတ္တန္တိ၊ တံ ရူပံ မနောဓာတုယာ စ မနောဝိညာဏဓာတုယာ
စ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

၂၂-နတ္ထိပစ္စယ

နတ္ထိပစ္စယောတိ-

သမနန္တရနိရုဒ္ဓါ စိတ္တစေတသိကာဓမ္မာ ပဋုပ္ပန္နာနံ စိတ္တ
စေတသိကာနံ ဓမ္မာနံ နတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။

၂၃-ဝိဂတပစ္စယ

ဝိဂတပစ္စယောတိ-

သမနန္တရဝိဂတာ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ ပဋုပ္ပန္နာနံ စိတ္တ
စေတသိကာနံ ဓမ္မာနံ ဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

၂၄-အဝိဂတပစ္စယ

အဝိဂတ ပစ္စယောဟိ-

စတ္တာရော ခန္ဓာ အရူပိနော အညမညံ အဝိဂတပစ္စယေန
ပစ္စယော။

စတ္တာရော မဟာဘူတာ အညမညံ အဝိဂတိ ပစ္စယေန
ပစ္စယော။

ဩက္ကန္တိက္ခဏေ နာမရူပံ အညမညံ အဝိဂတ ပစ္စယေန
ပစ္စယော။

စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနနံ ရူပါနံ အဝိဂတ
ပစ္စယေန ပစ္စယော။

မဟာဘူတာ ဥပါဒါရူပါနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

စက္ခာယတနံ စက္ခဝိညာဏ ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဆာတာယတနံ ဆာတဝိညာဏ ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဃာနာယတနံ ဃာနဝိညာဏ ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဇိဝှိယတနံ ဇိဝှိဝိညာဏ ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ကာယာယတနံ ကာယဝိညာဏ ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရူပါယတနံ စက္ခုဝိညာဏ ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ
ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

သဒ္ဓါယတနံ သောတဝိညာဏ ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဂန္ဓာယတနံ ဃာနဝိညာဏ ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရသာယတနံ ဇီဝှိဝိညာဏ ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ ကာယဝိညာဏ ဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တ
ကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ရူပါယတနံ သဒ္ဓါယတနံ ဂန္ဓာယတနံ ရသာယတနံ
ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ မနောဓာတုယာ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ
အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ယံ ရူပံ နိဿာယ မနောဓာတု စ မနောဝိညာဏဓာတု
စ ဝတ္တန္တိ၊ တံ ရူပံ မနောဓာတုယာ စ မနောဝိညာဏ ဓာတုယာ
စ တံ သမ္ပယုတ္တကာနဉ္စ ဓမ္မာနံ အဝိဂတပစ္စယေန ပစ္စယော။

ပစ္စယနိဒ္ဒေသော နိဋ္ဌိတော။

ပဋ္ဌာန်း ၂၄-ပစ္စည်း အကျယ်ပြီး၏။

ရေစက်ချ အမျှဝေ

ဤသို့ပြုရ၊ မြတ်ပုညကို၊ ကြီးထမြင့်ခေါင်၊ မြင်းမိုရ်တောင်
ဦး၊ မကကျူးသည့်၊ ကျေးဇူးအရှင်၊ မွေးမိခင်နှင့်၊ ဖခင်တို့အား၊
ရငြားပါစေ၊ အမျှဝေ၏။ မသွေနှိစွ၊ ဤကာယကို၊ စောင့်ထ
ပေလတ်၊ ကိုယ်စောင့်နတ်လည်း၊ မလပ်စေရ၊ ပေးဝေငှ၏။
မိတ္တဆွေညာ၊ ဆရာသမား၊ ဘိုးဘွားက စ၊ ယမရာဇာ၊ ဒေဝါ
ယက္ခ၊ ဣန္ဒာဗုဒ္ဓ၊ အာကာသနတ်၊ အထူးမှတ်၍၊ ဤမြတ်ပုည၊
ကုသလကို၊ ရကြပါစေ၊ အမျှဝေ၏။ သဗ္ဗေသတ္တာ၊ သတ္တဝါဟု၊
နာနာလောက၊ အနန္တတွင်၊ မပြတ်စဉ်ကာ၊ သတ္တာဝါသ၊ ဘုံ
ကိုးဝနှင့်၊ ဝိညာဏဌိတိ၊ တည်ရှိခုနစ်ပါး များစွာလုံးစုံ၊ ဘုံသုံး
ဆယ့်တစ်၊ ဖြစ်ဖြစ်သမျှ၊ ဝေနေယျအား၊ အမျှကုသိုလ်၊ ပေးဝေ
လို၏။ ထိုကုသလ ဤပုညကို၊ အမျှရကြသည်ဖြစ်စေသော် ....
ဝသုန္ဓရေ ဤမြေပုံသု၊ သိလာထုလည်း၊ သက်သေအမှု တည်စေ
သော်။

ယဉ်ကျေးမှု ကြွေးကျော်သံ

ဗမာပြည်သည် ခိုပြည်...

ဗမာစာသည် ခိုစာ...

ဗမာလူမျိုး ခိုလူမျိုး...

အမျိုးဘာသာ သာသနာ...

ကြီးပွားတိုးတက် ခိုဆောင်ရွက်ရမှာ။

ယဉ်ကျေးမှုဘာသာကိုကွယ်...

ကမ္ဘာမှာကျော်ကြားစေဖို့ရယ်...

ဟေ့-မောင်တို့ရယ်၊ ဟေ့-မယ်တို့ရယ်

ကြိုးစားအားထုတ်...

နောက်မဆုတ်တမ်း ရှေ့သို့လှမ်း၍...

သင်တန်းတက်ဖို့ကွယ်။ ။

ဓမ္မဒါနကုသိုလ်ရှင်

ဦးစံသိန်း + ဒေါ်ဝင်းကြည်
သားများ - မောင်အောင်ကြီး နှင့်
မောင်စံမြင့်ထူး + မခိုင်ဆွေညွန့်
တိုက် (၁၃၇/၁) နဝရတ်လမ်း၊
(၂၄) ရပ်ကွက်၊ သုဝဏ္ဏမြို့၊ ရန်ကုန်။

